

ANEXA LA HOTĂRÂREA NR. 92/2021

**STRATEGIA DE
DEZVOLTARE LOCALĂ A
COMUNEI BODOC
PENTRU PERIOADA
2021-2027**

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Conținut

1. Sinteza Coordonatorului	6
2. Prezentarea generală a Comunei Bodoc	12
2.1. Localizarea Comunei Bodoc	13
2.2. Resursele locale	14
2.2.1. Baia Sutei.....	16
2.2.2. Apă minerală naturală	18
2.2.3. Argile	21
2.3. Scurt istoric	23
2.4. Clima	29
2.5. Soluri.....	31
2.6. Fauna și flora.....	34
2.7. Fonduri funciare.....	35
2.8. Infrastructură tehnico-edilitară în Comuna Bodoc	37
2.8.1. Dotarea locuințelor cu utilități.....	37
2.8.2. Alimentarea cu apă potabilă a satului Bodoc.....	37
2.8.3. Sistem centralizat de canalizare în Comuna Bodoc.....	39
2.8.4. Infrastructura de drumuri comunale.....	41
2.9. Mediul Social în Comuna Bodoc	46
2.9.1. Demografie, evoluția demografică a județului Covasna	46
2.9.2. Prognoza demografică	48
2.9.3. Structura populației pe grupe de vârstă.....	50
2.9.4. Populația stabilă după etnie	51
2.9.5. Populația după religie.....	52
2.9.6. Resursele de muncă. Piața forței de muncă locale	53
2.9.7. Viața comunității locale	55
2.9.8. Resurse culturale	57
2.9.9. Monumente.....	58
2.9.10. Arta populară	60
2.9.11. Organizații non-guvernamentale.....	61
2.9.12. Situația educației în Comuna Bodoc.....	66
2.9.13. Infrastructura de sănătate	68

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

3. Mediul economic	73
3.1. Situarea geo-economică	74
3.2. Sectorul agriculturii	81
3.3. Silvicultura	92
3.4. Analiza performanței întreprinderilor locale	92
4. Analiza SWOT	107
5. Analiza și Evaluarea Cercetării Sociologice din Comuna Bodoc	113
5.1. Metodologia de cercetare și contextul de eșantionare	113
5.2. Descrierea metodei de realizare a selecției în construirea eșantionului	114
5.3. Prezentarea rezultatelor	117
5.4. Rezultatele interviurilor	133
6. Perspective de Dezvoltare la Nivelul Local.....	135
7. Obiectivele de Dezvoltare	140
7.1. Axe prioritare de dezvoltare	141
7.2. Axa Prioritară 1: Infrastructură modernă - mediu viabil - Dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii locale și mediul înconjurător, susținerea mobilității sustenabile.....	142
7.2.1. Măsura 1.1: Imaginea comunei Bodoc- ocrotire și valorificare	144
7.2.2. Măsura 1.2: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale	147
7.2.3. Măsura 1.3: Întreținerea și dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice	151
7.2.4. Măsura 2.1: Asigurarea sustenabilității și calității educației.....	156
7.2.5. Măsura 2.2: Asigurarea condițiilor de accesibilitate pentru toți la viața comunitară și la serviciile culturale diversificate	159
7.2.6. Măsura 2.3: Îmbunătățirea nivelului serviciilor medicale și a condiției generale de sănătate a comunității	161
7.2.7. Măsura 2.4: Dezvoltarea competențelor și devotamentului comunitar al tinerilor	163
7.2.8. Măsura 2.5: Asigurarea unei bătrâneți confortabile și menținerea serviciilor sociale	165
7.2.9. Măsura 2.6: Programe de integrare a grupurilor vulnerabile și marginalizate	167
7.3. Axa Prioritară 3. Comunitate cu spirit antreprenorial - mediu de susținere: Înființarea unui mediu prietenos afacerilor și a serviciilor, crearea valori, produse și servicii adăugate.....	169
7.3.1. Măsura 3.1: Stabilirea cooperării în domeniul agricol	171
7.3.2. Măsura 3.2: Întreprinderi de economie sociale/comunitare	173
7.3.3. Măsura 3.3: Dezvoltarea competențelor afaceriale	175
7.3.4. Măsura 3.4: Creșterea competitivității și capacității la IMM-urilor locale prin inovare verde și bioeconomia circulară	177

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

de servicii și produse turistice	180
7.4.1. Măsura 4.1: Stimularea investițiilor turistice	181
7.4.2. Măsura 4.2: Înființarea structuri noi pentru dezvoltareaturismului	184
7.4.3. Măsura 4.3: Dezvoltarea produselor turistice	187
7.4.4. Măsura 4.4: Promovare turistică eficientă și sincronizată	190
8. Monitorizare și evaluare	193
8.1. Activități de monitorizare	193
8.2. Evaluarea	194
9. Catalogul surselor de finanțare	196
10. Portofoliu de proiecte	201
11. Bibliografia.....	255

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Lista Tabeluri

Tabel 1. Caracterizarea fizico-chimică, apa minerală Bodoc, sursa: (Adrian Feru, 2012)	20
Tabel 2. Categoria de folosință a terenurilor din Comuna Bodoc, sursa: (INS, 2021)	35
Tabel 3. Inventarul străzilor și drumurilor din Comuna Bodoc, sursa: Comuna Bodoc	42
Tabel 4. Rata de creștere/descreștere a populației în 2019 față de 2006, sursa: (ADR Centru, 2021)	46
Tabel 5. Prognoza populației pe sexe la nivelul Regiunii Centru la orizontul 2060, sursa: (ADR Centru, 2015)	48
Tabel 6. Prognoza populației rezidente la orizontul 2060, sursa: INS; ADR Centru, 2021	48
Tabel 7. Populația stabilă după religie, sursa: Recensământ 2011	52
Tabel 8. Lista Monumentelor Istorice din Comuna Bodoc, sursa: patrimoniu.ro	58
Tabel 9. Lista asociațiilor din Comuna Bodoc.....	64
Tabel 10. Numărul elevilor înscriși în învățământul preșcolar, primar și gimnazial în comuna Bodoc, sursa: INS 2020	67
Tabel 11. Numărul cadrelor didactice în învățământul preșcolar, primar și gimnazial în comuna Bodoc, sursa: INS 2020.....	68
Tabel 12. Parcul de utilaje agricole în Comuna Bodoc în 2021, sursa: Comuna Bodoc	82
Tabel 13. Efectivele la începutul anului 2021, sursa: Comuna Bodoc	84
Tabel 14. Efectivele la începutul anului 2021 (continuare), sursa: Comuna Bodoc	85
Tabel 15. Suprafața arabilă situată pe raza localității în Comuna Bodoc, Sursa: Comuna Bodoc	88

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

1. Sinteza Coordonatorului

Strategia de dezvoltare locală este o proiecție în viitor a comunității. Rolul acesteia este de a clarifica pe termen mediu și lung direcțiile și domeniile în care trebuie să se intervină pentru o dezvoltare durabilă. În acest proces, comunitatea locală identifică răspunsurile la întrebările „Cine suntem?” și „Cine și ce dorim să fim în viitor?”. Definirea identității și a spiritului locului la momentul prezent determină valorificarea în cadrul următoarei etape de evoluție a atuurilor sale geografice, peisagistice, culturale, istorice, dar și economice, respectiv sociale.

În altă ordine de idei, este evidentă creșterea așteptărilor cetățenilor față de calitatea serviciilor și prestația aleșilor locali. Sarcinile aleșilor comunității teritoriale sunt acum altele. Primarul și consiliul local se regăsesc tot mai des în situațiile specifice întreprinzătorului privat, în contextul în care sunt supuși și unor constrângeri de natură politică sau socio-culturale. Ca orice actor decizional, pentru a asigura succesul misiunilor sale, trebuie să pună accent pe calitatea și diversificarea serviciilor publice furnizate. La nivelul unei comunități teritoriale, acțiunile umane se înscriu în două categorii - activități comerciale și activități de servicii. Forța economică a comunității este dată de categoria activităților comerciale, industriale, agricole etc., care formează fundamentul fiscal al veniturilor locale, fiind în același timp suportul forței și dinamismul celei de-a doua categorii, cea a serviciilor puse în slujba cetățenilor.

În condițiile existenței unei strategii de dezvoltare locală, liderii comunității și comunitatea în ansamblul ei se vor concentra asupra obiectivelor stabilite și a acțiunilor ce trebuie întreprinse pentru atingerea acestor obiective, prin coordonarea și orientarea eficientă a resurselor de care dispun. Prin implementarea programelor elaborate, strategia de dezvoltare urmărește schimbarea în plan social, o mai bună valorificare a potențialului comunității, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local. Pentru implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare comunitară este absolut necesar parteneriatul între actorii de pe plan local: administrația publică locală, comunitatea locală, firme private, reprezentanții societății civile și grupuri informale.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

6

Având în vedere toate aceste considerente, prezenta strategie de dezvoltare își propune să răspundă nevoii comunei Bodoc de a avea la dispoziție un instrument de lucru la nivel local, prin care se stabilesc viziunea de dezvoltare, obiectivul general și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând domenii de intervenție, direcții de acțiune prioritare și măsuri necesare pentru îndeplinirea obiectivelor. Documentul încearcă să prezinte o imagine cât mai obiectivă a situației actuale, identificând acele arii sau domenii care pot oferi comunității un avantaj competitiv real în următorii 7 ani.

Prezenta strategie de dezvoltare este structurată pe 5 părți:

Partea I - Cadrul strategic de dezvoltare durabilă, care cuprinde prezentarea succintă a principalelor strategii la nivel european, național, regional și județean, deoarece orice strategie elaborată trebuie integrată în alte documente programatice existente la nivele superioare;

Partea a II-a - Analiza socio-economică a unității administrativ-teritoriale, care constă în analiza principalilor indicatori statistici din comuna Bodoc, județul Covasna;

Partea a III-a - Analiza SWOT, care prezintă concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi, cât și de cei negativi;

Partea a IV-a - Strategia de dezvoltare locală, care stabilește: misiunea, viziunea de dezvoltare, principiile și valorile, obiectivul general și obiectivele specifice, domeniile de intervenție, prioritățile, măsurile de întreprins, planul local de acțiune și portofoliul de proiecte prioritare în perioada 2021-2027;

Partea a V-a - Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală, care prezintă modul de monitorizare și evaluare a gradului de implementare a strategiei de dezvoltare locală.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

7

Metodologia Aplicată

Strategia de dezvoltare locală, ca manifestare a voinței și a încrederii în viitor a comunității locale, bazându-se pe exigențele locale, formulează sarcini pentru nivelul local și, în vederea îndeplinirii scopurilor propuse, încearcă să pună în mișcare resursele locale. Acest lucru înseamnă, că în dirijarea procesului de planificare este binevenit ca pe scară largă să se țină seama de competențele locale. Toate acestea aduc după sine un șir de întrebări metodologice. Cum pot fi evaluate în mod eficient exigențele locale? Cum să fie concepute obiectivele de dezvoltare și sarcinile privind îndeplinirea obiectivelor? Cum putem valorifica resursele intelectuale locale în cursul procesului de planificare, etc. ? Sunt numai câteva dintre întrebările mai importante, la care, pe baza diferitelor poziții metodologice, se pot da răspunsuri diferite.

În cursul elaborării strategiei de dezvoltare a comunei Bodoc am urmat abordarea planificării comunitare și am ales din bara ei de instrumente. Lista beneficiilor asigurate de planificarea comunitară este una cât se poate de lungă, dintre acestea trebuie evidențiate următoarele:

- Susține evaluarea, cunoașterea exactă și reală a situației, asigură o bază solidă pentru procesul de proiectare
- În cursul proiectării aduce în mod continuu în prim plan exigențele și punctele de vedere locale
- Face acceptabile necesitatea, obiectivele și direcția proiectării, îndeamnă spre o proiectare în viitor la nivel individual și organizațional
- Mobilizează resurse încă din etapa timpurie, respectiv le pregătește pentru perioada următoare, cea de executare
- Poate prezenta existența unor conflicte sociale latente, respectiv poate genera noi consensuri în legătură cu câte o problemă.

Elementul central al planificării comunitare este principiul participării publice, conform căreia trebuie asigurată tuturor grupurilor sociale interesate și vizate posibilitatea de participare la

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

8 procesul de proiectare. Nici din punctul de vedere al rezultatelor proiectării, nici din cel al gradului de impunere a beneficiilor de mai sus nu este indiferent ce fel de metode de participare se pun în aplicare. În cadrul realizării strategiei de dezvoltare a comunei am aplicat următoarele metode de participare, în cadrul cărora peste 175 de persoane interesate au putut să-și formuleze părerea, nevoile:

- Realizarea de interviuri semi-structurate: grupând liderii de opinie locali pe domenii de specialitate (s-au realizat 10 interviuri: persoane aflate în poziții de conducere la diferite organizații formale și informale, persoane care se ocupă cu agricultura sau au activități economice, lideri ai instituțiilor de învățământ, reprezentanți ai organizațiilor culturale și civile, antreprenori, angajați ai administrației locale, compozitorilor, etc.), i-am căutat personal cu câte un ghid de interviu semi-structurat care conținea întrebări referitoare la domeniul de specialitate dat, precum și despre comună în general.
- Organizarea de foruri: organizarea unui forum cu participare deschisă, unde după o prelegere scurtă, prezentând situația actuală a localității, și dezbaterile care au urmat, a pornit o discuție și o serie de propuneri împreună cu reprezentanții locuitorilor concentrate pe patru teme.
- Atelier de dezvoltare: cu reprezentanții administrației publice locale am finalizat obiectivele și prioritățile strategiei de dezvoltare
- Deschidere și transparență continuă: grupul de specialiști care a coordonat elaborarea strategiei a primit pe toată perioada de planificare observațiile, propunerile cu intenție de îmbunătățire venite fie personal, fie prin telefon sau email, scrisoare sau în alt format, pe care mai apoi le-a prelucrat.

Executantul a informat în mai multe rânduri administrația locală și locuitorii în legătură cu procesul de proiectare, și despre situația atunci actuală.

- Înființarea unui grup de coordonare strategică din membrii consilului local, cu participarea reprezentanților mai multor domenii, cu un rol important mai ales în perioada de implementare. Acest grup în parteneriat cu administrația locală va sprijini implementarea obiectivelor, va intermedia și va transmite proiectele de dezvoltare spre comunitatea locală și va

9 participa în evaluarea și monitorizarea strategiei.

Cu ajutorul celor mai sus menționate am reușit să elaborăm o strategie, care sintetizează propunerile

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

specialiștilor și a comunității locale, armonizează cu interesele locale și avem speranța că este o strategie cu care comunitatea locală se poate identifica și o simte ca fiind a ei.

Pe lângă coordonarea tehnicilor de participare, printre sarcinile grupului de specialiști care a elaborat strategia s-a aflat și ordonarea și prelucrarea datelor din evidențele locale și de la diferite instituții județene (ORC, APIA, AFIR, APDRP, AJOFM, Alutus GAL, Consiliul Județean Covasna, ADR Centru, etc.), precum și buna cunoaștere a terenului.

În scopul cunoașterii bune a zonei au avut loc de mai multe ori vizite pe teren, în cadrul cărora, pe lângă colectarea informațiilor pe baza de date concrete, am încercat să ne concentrăm și asupra diferitelor impresii, experiențe și sentimente. Toate acestea le-am rezumat în primul capitol al strategiei, având titlul „Analiza situației”.

Din punct de vedere tematic, capitolul care evaluează situația se construiește de-a lungul a trei dimensiuni, astfel am analizat în cadrul unor subcapitole independente condițiile de mediu ale comunei, caracteristicile vieții comunitare locale și principalele caracteristici ale proceselor economice. După toate acestea, grupate tematic în tabelul SWOT, am evidențiat acei factori locali precum și acele condiții externe, la care am fost atenți și în timpul formulării obiectivelor și priorităților care reprezintă drumul spre imaginea de viitor.

În cadrul formulării obiectivelor am fost atenți de asemenea și la sistemele de obiective ale documentelor de proiectare de la nivel mai înalt. Pe lângă compatibilitatea cu politicile de cadru (Politica Agrară Comună, Pactul Verde, Politica de Mediu, Planul European și Național de Redresare și Reziliență) ale Uniunii Europene referitoare la perioada 2021-2027, am pus accent și pe conformitatea cu obiectivele de dezvoltare naționale și județene. Putem deci spune că documentul se încadrează în ierarhia sistemului nivelurilor de planificare, aflându-se la nivelul cel mai apropiat de comunitate. În ceea ce privește structura strategiei, aceasta îndeplinește cele formulate de reglementările comune referitoare ale Parlamentului și Consiliului European (COM 2011/618 FINAL 2).

10

Planul de acțiune formulat sub forma de obiective și măsuri prezentate în SDL-ul prezent pot fi descoperite mai multe puncte de legătură, măsurile și submăsurile - care abordează prin prisma „localitatea, ca un sistem holistic” - au fost elaborate construindu-se unele pe altele, sprijinindu-se

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

reciproc, mărind în acest fel eficiența intervențiilor și sinergia efectelor așteptate. În cadrul capitolului Evaluare și Monitorizare facem propuneri pentru urmărirea și prelucrarea acestor efecte și intervenții. Deși considerăm ca fiind prea simplistă și cu orizontul prea îngustat abordarea, conform căreia strategia de dezvoltare este în primul rând instrumentul pentru atragere de resurse exterioare, însă este clar că acest rol a crescut foarte mult odată cu aplicarea politicilor de dezvoltare și de finanțare a Uniunii Europene în țara noastră. Tocmai de aceea am elaborat Strategia de Dezvoltare a Comunei Bodoc luând în considerare previziunile politicilor de finanțare pe următorii șapte ani. Posibilele surse de finanțare legate de unele măsuri/proiecte sunt prezentate în Catalogul surselor de finanțare. Măsurile de dezvoltare formulate pe parcursul planificării strategice au fost elaborate în conformitate cu parametrii impuși de domeniul elaborării proiectelor de finanțare, contribuind astfel la facilitarea convertirii măsurilor în proiecte de finanțare. Pe parcursul realizării portofoliului de proiecte nu am avut ca obiectiv integralitatea, am luat în considerare importanța, realizabilitatea unor măsuri, pe care le-am convertit în schițe de proiecte, cu scopul de a prezenta logica procesului de elaborare a proiectelor de finanțare.

2. Prezentarea generală a Comunei Bodoc

Pe parcursul elaborării unei strategii locale care vizează definirea traiectoriei de dezvoltare a unității

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

administrativ teritoriale în cauza, pe termen mediu și lung, un capitol destinat analizei de mediu este indispensabil, iar printre priorități, obiective și măsurile de dezvoltare acest domeniu trebuie să apară accentuat, deoarece condițiile de mediu, protecția mediului și a naturii reprezintă unul din cei trei piloni al dezvoltării durabile, principiu care își regăsește marcant locul în Strategia Europa 2030, în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului dar primește un rol deosebit de important și în Strategia de Dezvoltare Regională 2021-2027 și Planul Național pentru Dezvoltare Rurală, program prin care comunitățile din mediul rural pot accesa majoritatea fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii la scară mică, pentru întreprinderi și fermieri din comunele României.

În prezentul capitol, destinat integral pilonului de mediu socio-istorico-economic, pe lângă subiectele legate strict de domenii analizate precum așezarea geografică, condițiile de climă și sol, infrastructura tehnico-edilitară, gestionarea deșeurilor, valorile și resursele naturale din comuna vom face referiri și despre caracteristicile urbanistice, relațiile în teritoriu ale comunei Bodoc. La baza analizei de mediu, prin intermediul căreia dorim să descriem principalele caracteristici ale acestui domeniu vor sta datele oficiale ale Recensământului din anul 2011 (având în vedere că cel din 2011 este cel mai recent!), datele Planului Urbanistic General al comunei Bodoc, datele obținute din evidențele locale, și datele obținute de la formatorii de opinie din comună, cu care am realizat interviuri semi-structurate pe parcursul activităților de teren, dar nu în ultimul rând ne vom baza și pe datele accesibile în diferitele publicații în format tipărit și electronic despre comuna Bodoc.

2.1. Localizarea Comunei Bodoc

Comuna Bodoc (în maghiară *Sepsibodok*) este o comună din județul Covasna, în regiunea istorică Transilvania, România, format din localitatea componentă Bodoc (reședința) și din satele Olteni și Zălan. Se învecinează cu comunele Malnaș, Cernat, Dalnic, Ghidfalău, Valea Crișului. Județul Covasna face parte din Regiunea de Dezvoltare Centru. Comuna Bodoc este identificat cu codul SIRUTA 63893.

Comuna Bodoc are o suprafață de 7.762 ha, iar coordonatele geografice sunt 45°95'43"N 25°85'39"E (Primăria Bodoc).

Comuna Bodoc este situat în depresiunea Brașovului, pe ambele maluri ale Oltului, la o altitudine de 544 m. Acesta se caracterizează prin prezența văii Oltului și o regiune de lunca a râului Olt. Comuna Bodoc este așezată lângă drumul național (DN12: Brașov - Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc).

Transportul feroviar este asigurat de căile ferate Brașov - Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc, comuna fiind străbătută de Magistrala CFR 400.

Comuna Bodoc are un climat continental moderat, cu un nivel relativ ridicat al ploilor pe parcursul verii și temperaturi scăzute iarna cu furtuni de zăpadă doar în mod ocazional/rar. Temperatura anuală medie este de 7.9° C, temperatura medie a celei mai calde luni este 18 ° C (iulie) iar a celei mai reci este -4.7 ° C (ianuarie).

Comuna Bodoc se află într-o zonă cu o rețea hidrografică dezvoltată, cu izvoare minerale cu conținuturi diverse, ceea ce determină un potențial însemnat de resurse de apă. Acesta este străbătut de râul Olt, în care se varsă pârâul Zălan, Borviz, Tatomir și Vasar.

Munții Bodoc situați în partea central nordică a județului, cu altitudini cuprinse între 600 - 1240 m, pantă între 20 - 50 %, cu o suprafață de 40500 ha (11%), sunt delimitați spre V, S și E de depresiuni tectonice (Bixad și Brașov).

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

2.2. Resursele locale

Apele cu conținut ridicat de minerale sunt eficiente pentru problemele vasculare, locomotorii și ginecologice.

Sursele locale menționează șapte izvoare de apă minerală (numite local „borvîz”) în Comuna Bodoc, dintre care trei sunt îmbuteliate sub numele „Bodoc Matild”, aceste surse sunt Lenke, Vilma și Matild. Primul antreprenor care a pornit îmbutelierea apei minerale a fost antreprenorul Jozsef Gyorgy, care a numit apa minerală după mireasa sa Matild. Conform tradiției locale, ea însăși a promovat apa „Matild” mai ales în străinătate, pe vremea monarhiei austro-ungare. Surse populare locale ne povestesc că, în timp ce vizita Viena, în restaurante de renume a umplut paharele care conțineau vinuri nobile cu apa minerală Matild adusă la pachet, gustând după vinul spumant alături de chelneri. După degustare, cel mai adesea, minunata invenție a vicleanului secui „Gobe”, a fost lăudată în fața personalului dar și a oaspeților, convingând astfel proprietarul că merită să încheie un contract de livrare cu antreprenorul pentru un lot mai mare. Așa a început afacerea cu restaurantele de lux din Viena cu apa minerală Matild.

Popularitatea apei de vin „Matild” a crescut, cucerind Europa în scurt timp și chiar ajungând și peste ocean după ce s-a dovedit că conținutul său de dioxid de carbon legat permite transportul pe mare.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Figura 1. Apa minerală Matild din Comuna Bodoc, sursa: mandadb.hu

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

2.2.1. Baia Sutei

Pe data de 23 iulie 2011, a fost inaugurată baia de apă minerală (borviz) Sutei, în mijlocul pădurii, în Comuna Bodoc. Prin programul realizat cu voluntarii din regiune, Baia Sutei a fost modernizată și revitalizată în 2011, ca și prima acțiune de acest fel din județul Covasna. Apa minerală Sutei a fost foarte populară în perioada interbelică: apa a fost transportată până și la Galați. Oricine putea consuma apa minerală alcalină, care are un efect excelent asupra problemelor digestive, este plină de bicarbonat de sodiu și conține dioxid de carbon. Legenda locală spune că în fabrica de îmbuteliere a existat un tânăr profesionist care elimina excesul din sticla plină ca volumul și calitatea apei să fie echilibrate. Apa termală locală, este potrivită atât pentru băi medicinale, cât și pentru băut, este una dintre cele mai bune ape medicinale certificate din țară.

Figura 2. Baia Sutei din Comuna Bodoc, sursa: virtualisszekelyfold.ro

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

16

În cadrul programului „DRUMUL APELOR MINERALE - A BORVIZEK UTJA” a fost construit un centru de tratament în satul Olteni, Comuna Bodoc. Construirea centrului a fost finalizată în 2011 dar baza a devenit operațională începând cu 2013. Centrul a fost predat încă din octombrie 2011, dar nu a putut fi exploatat, deoarece comuna Bodoc nu putea angaja personal din cauza măsurilor de austeritate după criza economică din 2008-2009, iar licențele balneologice și testarea apei minerale au necesitat mult timp.

Între timp, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară AQUASIC (A.D.I.) a fost înființată la inițiativa Consiliului Județean Covasna. În 2013 la o adunare generală a Consiliului Județean Covasna Sandor Tamas, președintele consiliului a informat că autorizațiile necesare au fost obținute de către asociație, în plus, echipamentele și facilitățile vor fi furnizate de AquaSic, care va oferi și asistență financiară pentru întreținere. Oszkar Fuzes, ambasadorul Ungariei la București, care a vizitat centrul de tratament din Olteni de asemenea, a fost foarte interesat de baia de „borvîz”.

În interiorul clădirii există o saună, câteva căzi și o piscină cu apă caldă și „borvîz”, iar investiția s-a ridicat la suma de 815 mii de euro. Bazinul cu apă terapeutică este recomandată pentru tratamentul bolilor sistemului circulator. În același timp, primarul Istvan Fodor a exprimat intenția de dezvoltare și modernizarea a centrului de tratament cu un bazin mai mare în exterior inclusiv pentru interior. Pe perioada pandemică centrul de tratament a fost închis.

Programul "DRUMUL APELOR MINERALE - A BORVIZEK UTJA" este o investiție turistică care reînvie cultura tradițională balneară în 14 așezări din județele Harghita-Covasna, bazate pe apă minerală. Centrele de tratament în prima perioadă au fost subutilizate, în principal deoarece guvernul a înghețat aplicațiile din sectorul public din cauza crizei.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Figura 3. Centru de Tratamente Olteni, comuna Bodoc, sursa: transylvaniatourism.ro

2.2.2. Apă minerală naturală

„Bodoc” este o apă minerală naturală carbogazoasă, hidrogencarbonată sodică, calcică, cu un conținut mediu de săruri dizolvate.

Fabrica de îmbuteliere de la Bodoc este situată într-o zonă pitorească, înconjurată din toate părțile de păduri de foioase și brazi, la o altitudine de 600 m, pe o vale îngustă ce străbate versantul vestic al munților cu același nume. Frumusețea și liniștea locului ascund în spate o istorie bogată, de peste 100 ani, privind exploatarea organizată a apelor minerale. Prima unitate de îmbuteliere s-a înființat în 1894 și a funcționat până în 1963, apa izvoarelor purtând denumiri feminine, „Matild”

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

18

și „Clotild” acestea fiind comercializate pe întreg teritoriul țării și exportate până în Viena. Acviferul hidromineral carbogazos, de mică extindere, este localizat în gresii și microconglomerate cretacee, aparținând celei mai interne părți a flișului carpatic - Pânza de Ceahlău. În prezent, apa se extrage dintr-un foraj de mică adâncime, la o temperatură de 8 °C. Datorită conținutului la sursă relativ scăzut în CO₂, în procesul de îmbuteliere, apa minerală se impregnează cu dioxid de carbon de altă proveniență (CO₂ alimentar). „Bodoc” în varianta carbogazificată se comercializează în recipiente PET de 0,5 - 1 - 1,5 - 2 - 2,5 litri și în butelii de sticlă de 1 litru, iar în varianta decarbogazificată, în ambalaje PET de 2 - 2,5 și 6 litri.

Dintre cele mai importante stații de îmbuteliere, se menționează și stația Bodoc, fondată în 1894. Societatea Națională a Apelor Minerale - S.A. (S.N.A.M.- S.A.) este titulară al Licenței de exploatare nr. 54/1999 pentru apă minerală naturală, natural carbogazoasă în perimetrul BODOC, județul Covasna. Accesul în zonă se face pe calea ferată București - Miercurea Ciuc (cca. 2 km pe un drum modernizat, din Bodoc până la stația de îmbuteliere) sau pe DN Brașov - Miercurea Ciuc.

Din punct de vedere morfologic, zona Bodoc prezintă de la Est la Vest forme de relief diferite. Astfel, în sectorul oriental - care se suprapune extremității vestice a munților Bodoc - văile sunt adâncite și separate de creste domoale, orientate Vest-Est, cu altitudini puțin peste 1000 m.

Sectorul occidental - străbătut de la Nord la Sud de râul Olt - care cuprinde, în parte, aria superioară a depresiunii Brașovului are caracter tabular, cu altitudini de 530 - 540 m. Rețeaua hidrografică dezvoltată pe direcția Est-Vest, este integral drenată de râul Olt. Depozitele care iau parte la alcătuirea geologică a terenurilor în care se dezvoltă acumularea hidrominerală aparțin digitației Bodoc din desfășurarea celei mai interne unități a flișului carpatic - Pânza de Ceahlău.

Surgerea medie lichidă are valori mici, de 2-31 l/s/kmp (63-95 mm/an) în cea mai mare parte a județului - depresiunea Brașov, munții Baraolt și Bodoc; valori medii de 3-7 l/s/kmp (95-220 mm/an) și chiar mari, de 7-20 l/s/kmp (220-630 mm/an) - în munți.

În regiune sunt prezente de asemenea - pe lângă depozitele cretacee, proprii digitației - depozite pliocene și cuaternare din succesiunea umpluturii bazinului (depresiune posttectonică intramontană) Brașov - Tg. Secuiesc. Pe baza datelor existente, toți cercetătorii sunt de acord în a

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

19

accepta existența în zonă a două acvifere:

- un acvifer freatic, în general nemineralizat sau slab mineralizat.
- un acvifer de adâncime, cu un grad de mineirizare mai ridicat.

Acumulările de ape subterane de adâncime sunt localizate în depozitele grezoconglomeratice și grezo-marno-argiloasecretacice.

Calitatea apei minerale:

Apa minerală naturală din zăcământul Bodoc este hidrogen carbonatată sodică, carbogazoasă cu o mineralizație totală cuprinsă între 6914 și 1049 mg/l. Dioxidul de carbon dizolvat variază între circa 500 mg/l - 1300 mg/l. Sursele de exploatare sunt F 13 RAMIN și Izvor Matild, surse pentru care sunt omologate rezerve dovedite ce reprezintă debite exploatabile.

Apa minerală naturală carbogazificată „Bodoc” stimulează apetitul și digestia, poate facilita funcțiile hepato-biliare și poate avea efecte diuretice. Băută cu mai mult de o oră înainte de masă, poate diminua secreția gastrică, în special, în varianta decarbogazificată. Hipertensivii o vor consuma cu moderație. Prin excelență, apa minerală naturală „Bodoc” însoțește în mod perfect, antreurile și carnea de porc și vită, la grătar sau preparată în diferite feluri (gulaș, sărmăluțe, etc.). Tot apele carbogazoase bicarbonatate, calcico-magneziene sau mixte sunt resorbite repede și au ca efect creșterea diurezei, cu eliminarea crescută de acid uric (Adrian Feru, 2012).

Tabel 1. Caracterizarea fizico-chimică, apa minerală Bodoc, sursa: (Adrian Feru, 2012)

Cationi	Mg/l	Anioni	Mg/l
Calciu	112	Bicarbonați	923
Magneziu	18,6	Cloruri	56,3
Sodiu	206	Sulfați	25
Potasiu	30	Nitrați	0,9
pH			5,9
Reziduu sec 180 C°			1060

Debit estimat

Debitul estimat de substanță minerală ce poate fi valorificat este de circa 0,5 l/s din sursa F 13 RAMIN și 0,5 l/s din sursa Izvor Matild.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

20

2.2.3. Argile

În Comuna Bodoc, localitatea Bodoc există și zăcăminte care sunt valoroase și se pot exploata cu scop economic prin impact pozitiv economic și social pe planul local.

Prin hotărârea nr. 15428/2021 au fost aprobate activitățile miniere de exploatare a argilei comune în perimetrul BODOC - SICERAM. Avizarea acestei exploatare a fost încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială SICERAM SA.

În localitatea Bodoc fiind zăcăminte argilioase, în 2021 compania SICERAM SA a început construirea unui șopron și a unei cuve de beton pentru instalația de preparare și dozare a combustibilului solid; platformă betonată depozitare combustibil

- denumirea perimetrului: BODOC - SICERAM;
- suprafața perimetrului de exploatare este de 0,126 km²;
- durata de concesiune negociată este de 20 ani contractuali, cu drept de prelungire pe perioade succesive de câte 5 ani;
- produsul minier realizat de titular este argila comună brută;

Prezentul proiect însă nu are impact macroeconomic ci doar local sau micro-regional dacă aruncăm o vedere asupra volumului producției de bunuri și servicii realizate.

Începerea activităților are impact social pozitiv, cel puțin asupra forței de muncă locale, care constă în angajarea de personal de specialitate în domeniul activităților de exploatare, conducând la creșterea veniturilor acestora. Activitățile de exploatare însă nu sunt de natură a conduce la îmbunătățirea, creșterea eficienței sau a calității rețelei de servicii și dezvoltarea infrastructurii locale.

Activitatea minieră de exploatare a argilei comune va duce la valorificarea resurselor minerale utile și implicit la diminuarea rezervelor menționate aferente perimetrului de exploatare delimitat prin licență. Impactul activității de exploatare ce constituie obiectul licenței de concesiune, asupra speciilor protejate, habitatelor naturale, ariilor protejate și peisajelor, precum și asupra factorilor de mediu, respectiv, aer, apă, sol și a comunității locale s-a determinat în conformitate cu prevederile

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

21 legislației în vigoare din domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru care Agenția pentru Protecția Mediului Covasna a emis Acordul de mediu nr. 01/22.03.2013. Impactul financiar va fi pozitiv, deoarece titularul acestei licențe, S.C. SICERAM S.A. consecință a desfășurării curente a activității miniere de exploatare va fi obligat la plata către bugetul de stat a:

- taxei anuale pe activitatea minieră de exploatare de 2000 lei/km².
- redevenței miniere de 0,40 euro/tonă de producție minieră de argilă comună extrasă din zăcământ, în echivalent lei.

Titularul licenței are obligația să achite taxele locale, dar impactul financiar asupra bugetelor locale nu se poate cuantifica. Însă aceste taxe nu apar sau nu vor ajunge la bugetul local, așadar se poate observa un impact financiar foarte scăzut pe plan local.

Suprafața perimetrului de exploatare este de 0,126 km², în consecință valoarea anuală a taxei pe activitatea minieră de exploatare aferentă suprafeței perimetrului este de 0,126 km² x 32000 lei /km² = 4032 lei.

Producția minieră estimată pe durata de concesiune de 20 ani contractuali este 1800000 tone, în consecință, valoarea redevenței datorate bugetului de stat pentru perioada de concesiune menționată este de 1800000 tone x 0,40 euro/tonă = 720000 euro, în echivalent lei, cu condiția executării în integralitate a prevederilor licenței și fără modificări ale condițiilor de piață actuale. Valoarea medie anuală a redevenței datorate bugetului de stat este de 36000 euro în echivalent lei.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

22

2.3. Scurt istoric

Pe teritoriul administrativ al comunei au fost descoperite vestigii materiale și așezări umane datând din perioada neolitică. Deasemenea, lângă localitatea Bodoc se află rămășițele unui castru roman. Lângă localitatea Olteni se află o așezare dacică post-romană în cadrul căreia a fost descoperită recent o necropolă dacică.

Prima atestare documentară datează din anul 1332 sub denumirea de Buduk. Actuala denumire datează din anul 1567, fiind de origine slavă, ea traducându-se prin cuvântul scai. În anul 1567 erau înregistrate 26 de „porți”, în anul 1786, în cele 54 case locuiau 323 locuitori, iar în anul 1850 așezarea avea 193 case și 926 locuitori. Localități aparținătoare: Bodoc, Olteni și Zălan. Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Bodoc se ridică la 2.553 de locuitori, în creștere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 2.513 locuitori.

Cercetările arheologice desfășurate pe teritoriul acestui sat au descoperit urme ale locuirii încă din cele mai vechi timpuri, astfel, în Munții Bodocului, în apropiere de „Cetatea Comorii”, s-a găsit o secure din perioada eneolitică iar în locul numit „Pădurea Mestecenilor”, s-au găsit resturile unei așezări aparținând culturii Ariușd. Fragmente de ceramică aparținând aceleași culturi s-au găsit și pe locul vechiului cimitir romano-catolic. Pe malul stâng al Oltului, sub muntele Bodoc, în partea dreaptă a satului, pe platoul numit „Vârful Comorii” s-au descoperit urme de arsură și ceramică din prima epocă a fierului, aici aflându-se și o fortificație din evul mediu, unde s-a găsit o sabie datând din sec. XII - XIII.

Ca puncte de atracție turistică se pot menționa munții Bodocului, numeroasele izvoarele de apă minerală din zonă. Deasemenea sunt atestate ca monumente și situri arheologice, biserica reformată cu zid de incintă și turn clopotniță din secolul al XV-lea, reparat în anul 1651 și secolele XVIII și XIX, situl arheologic cu fortificație și triplă incintă din prima epocă a fierului, refolosit în epoca feudală, aflat pe muntele Bodoc la 7 km nord pe malul stâng al Oltului. O curiozitate a localității Olteni este castelul Miko care păstrează semnele stilului empire.

Nu de mult timp localitatea Olteni a fost calificată de Ministerul Mediului drept „sat al prietenilor

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

23

păsărilor". În Zălan fortificația *Pincevar*, în Olteni fortificația *Leanykavar*, iar în Bodoc fortificația *Kincsas* păstrează urme arheologice.

O bogăție naturală a zonei o reprezintă resursele hidrominerale, care au fost exploatate începând cu sec. XIX -lea.

Aceste ape carbogazoase sunt încadrate ca surse sărate și sulfuroase. Ivirea apelor minerale este localizată în zona sudică, pe pârâul Vasar, reprezentată prin două surse bicarbonate, calcice, magnezice, clorosodice, situate la est de localitatea Bodoc, zona exploatării pentru îmbuteliere de pe pârâul Borviz, reprezentată prin surse utilizate în trecut de Matild și Perla, și sondele de 33 m adâncime, exploatate și în prezent, ape având caracter bicarbonat, carbogazos; în zonă mai există argile comune și nisip.

Rețeaua hidrografică: aceasta este formată din râul Olt și afluenți ai acestuia din zonă, pârâurile Borviz, Talomir și Vasar.

Satul Zălan (în limba maghiară Zalan) este un sat în județul Covasna, în Depresiunea Sfântu Gheorghe, la poalele estice ale munților Baraolt și aparține de comuna Bodoc.

Satul Zălan este situat în partea estică a Munților Baraolt, la 2 km de Olteni și la o distanță de 5 km de la reședința comunei Bodoc, satul Bodoc. Altitudine de 636 m la vest de DN 12, pe drumul comunal 48. Satul se află la 1 km de intersecție.

Zona a fost locuită încă din antichitate. În anul 1332 numele Zălan a fost menționat pentru prima dată. În 1473 Zalani Veres și Albert au fost menționați ca justițiabili într-o cartă. Recensământul din anul 1567 a numărat 17 porți în această așezare. Din secolele 18 și 19 ne-au rămas înscrisuri bogate despre satul Zălan.

Vestigii arheologice. Pe malul drept al Oltului, pe o terasă înaltă și la distanța de aproximativ 500 m de pârâul Zalan, în fața bisericii, se afla o așezare aparținând culturilor Starcevo-Cris și Boian A, unde s-au găsit și fragmente ceramice din prima epocă a fierului, vase cilindrice, cu picior în formă de cruce, fragmente ornamentate cu motivul „în spic” și o plasă de pescuit. Într-un punct neprecizat de pe teritoriul satului s-au găsit două monede romane.

Denumiri istorice românești: 1787, Zolana [Zolana]; 1854, Zolan. La 1694 este atestat pe teritoriul satului Zălan un loc numit „tabla lui Bogdan”.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

24

Locuitorii comunei se ocupă preponderent cu agricultura, serviciile sau turism.

Castelul „Miko” din Olteni

Una dintre cele mai semnificative construcții ale arhitecturii clasiciste târzii din regiune a fost construită în anii 1820, rămânând în stare foarte bună, aceasta este Castelul Miko din Olteni, comuna Bodoc. Castelul „Miko” se află la marginea de nord a satului Olteni, pe terasa din dreapta a Oltului, într-o zonă înconjurată de un perete de piatră înalt. La marginea așezării, o promenadă căptușită cu un șir de copaci duce la Castelul Miko, situat în adâncurile moșiei fostului conte, unde a funcționat o școală pentru copii cu dizabilități din 1973 până de curând.

Începând din secolul al XIII-lea, clădirea a fost deținută de familiile Miko și Nemes din strămoși comuni. Arheologii au excavat turnuri din diferite epoci istorice la marginea satului. În timpul săpăturilor, castrul roman și cetatea medievală de pe fundațiile sale, care ar fi putut fi odinioară în zona Parcului Castelului Miko, au ieșit la suprafață.

Situl clădirii catalogate, care poate fi văzut astăzi, a adăpostit odinioară conacul familiei Miko din secolul al XVIII-lea, ale cărui fundații au fost excavate în anii 1970. Săpăturile arheologice au confirmat că complexul de clădiri a fost construit pe zidurile castrului roman care a fost odinioară aici. Conform tradiției, castelul a fost construit folosind pietre de la demolarea zidurilor castelului Herecz din apropiere, în 1827, în numele contelui Miklos (VI.). Data lucrărilor de construcție și memoria domnului ordonator sunt păstrate pe o tablă de piatră în foaietul cu coloane de deasupra intrării principale.

În anii 1840, după finalizarea lucrărilor de construcție, camerele erau decorate cu picturi murale, care erau realizate în mod tradițional de Peter Bodor, un „om priceput la toate” din Târgu Mureș.

25

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Figura 4. Castelul Miko din Olteni, interior, sursa: 3szek.ro

La începutul secolului al XIX-lea, castelul a suferit lucrări majore de renovare și modernizare. O parte valoroasă a decorului interior sunt panourile istorice din lemn ale hainei de vânatoare, dulapurile încadrate și ramele ușilor, care sunt vestigii de artă de mobilier de prestigiu ale epocii. Este posibil ca odinioară castelul să fi fost înconjurat de un parc împodobit, dovadă fiind clădirea care se află încă în partea estică, în pantă.

După moartea contelui Miklos Miko, castelul a devenit proprietatea familiei Mikes din Zabola prin căsătoria fiicei lui Eszter. Clădirea, care a devenit proprietatea familiei Mikes, a fost redecorată confortabil, apoi au fost proiectate băile și sistemul de încălzire și, în același timp, s-a putut face o piscină în parc.

După primul război mondial, castelul a fost cumpărat de un negustor saș din Brașov, Emil

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

26

Schmutzler, de la contele Mikes Ârmin, ai cărui descendenți și moștenitori, Ingeborg Pildner von Steiburg și Georg Emil Schmutzler, care locuiau în Germania, au recuperat moșia.

Castelul „Miko” construit în stilul clasicist care a fost la modă în prima jumătate a secolului al XIX- lea. Clădirea este o clădire catalogată cu o fațadă simetrică și un foaier cu coloane. Deasupra parterului, subsol, clădire cu două treceri, se ridică un acoperiș mansardat iluminat de ferestre triunghiulare de mansardă. Pe fațada principală, există 5 ferestre cu închidere dreaptă, separate de pilaștri capitulari dorici care înconjoară porticul cu coloane din lemn, ale cărui spații exterioare ale coloanelor sunt închise de un zăbrel din fier forjat. Holul principal este situat în mijlocul clădirii, iar celelalte camere sunt aliniate pe două laturi.

Potrivit lui Karoly Meszaros Bugar, stăpânul moșiei, a proiectat castelul lui Miklos Miklos după fosta reședință a lui Napoleon la Paris - Elysee, și a construit o copie transilvăneană a acestuia la un etaj pe propria sa proprietate.

Decorul interior al castelului, iconografiile sale uniforme și seria de picturi murale bine conservate îl fac unic în Ținutul Secuiesc. Picturile murale pot fi împărțite în două grupuri, imagini inspirate de război, care relevă spiritul „sălbăticiei brutale”, pe când imaginile care pot fi enumerate ca și gruo distinctiv evocă insula păcii, ilustrează „deschidere” și „prietenie”. Imaginile evocatoare împodobesc pereții camerelor pentru bărbați, camerele pentru femei comemorând o călătorie în Europa. Picturile murale din anii 1840 sunt în mod tradițional opera lui Peter Bodor din Târgu Mureș.

În partea de sud a clădirii, parchetul încrustat a fost păstrat în starea sa inițială și există, de asemenea, două sobe de gresie și faianță colorate originale. Castelul din Olteni, construit în anul 1827 de contele Miko Miklos, a fost restituit urmașilor acestuia în anul 2007, care l-au vândut în anul 2014 Consiliului Județean și Consiliului local Bodoc.

În anul 2018 Consiliul Județean Covasna a luat decizia privind restaurarea castelului Miko din Olteni. După modernizarea imobilului și a clădirilor aferente, se va înființa un Muzeu Ecvestru Secuiesc, cu o sală de conferințe și spații de cazare pentru oaspeți. Obiectivul pe termen lung este organizarea de competiții naționale de atelaje cu doi cai și campionatul balcanic. Consiliul Județean Covasna s-a asociat și cu Federația Ecvestră Română și cu Comuna Bodoc cu scopul de a organiza

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

concursuri internaționale de atelaj.

Pe data de 15 aprilie 2021, Consiliul Local al Comunei Bodoc, prin hotărâre a predat Castelul Miko

Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrație prin Compania Națională de Investiții SA în

vederea executării obiectivelor de investiție, respectiv reabilitarea Castelul Miko.

Figura 5. Castelul Miko din Olteni, sursa: castleintransylvania.ro

2.4. Clima

Județul Covasna se încadrează în zona climatică temperat- continentală, cu influențe oceanice din vest. Resursele climatice au o distribuție neuniformă datorită diversității condițiilor fizico- geografice din județ. Poziția geografică a localității, altitudinea de 500-550 m aparține climatului montan. Acest climat se caracterizează în general prin scăderea presiunii atmosferice și a temperaturii medii anuale în raport cu creșterea altitudinii, prin scăderea umidității relative și creșterea cantității de radiații luminoase și ultraviolete. Înconjurată de păduri de foioase și pin, Comuna Bodoc beneficiază de aer curat, bogat în aerosoli și ioni negativi și de un climat sănătos.

Temperatura medie anuală este de 7.5 °C (iulie 18,5 °C, ianuarie -7 °C) și ierni reci. Zăpada se menține la sol 50 -60 zile pe an, numărul mediu anual al zilelor cu îngheț este de 145.

Vânturile sunt puternic influențate de relief, atât în privința direcției cât și a vitezei. Frecvențele medii anuale înregistrate în satul Bodoc indică predominanța vânturilor N și S, mai rar Sud-Est-Nord Vest, prezintă intensități reduse și sunt în general reci și uscate. Direcțiile dominante ale vântului sunt influențate și de anotimpuri, de obicei iarna bate vântul dinspre nord spre sud și vara dinspre sud spre nord.

Din punct de vedere biogeografic vegetația județului este variată și bogată, dispusă etajat. Pădurile ocupă o suprafață importantă întinzându-se în vest în satul Zălan și est în satele Olteni și Bodoc pe teritoriul comunei învecinate și dețin un fond cinegetic bogat și variat ca structură care sporește activitatea peisagistică a zonei.

Dinamica evoluției temperaturii medii a aerului, pe decade în zona Sfântu Gheorghe în perioada 1961-2010 au fost înregistrate și pot fi vizualizate în tabelul următor.

Decade	Temperatura medie anuală (°C)
1961-1971	7.2
1972-1981	7.3/ +0.1
1982-1991	7.1/ -0.2
1992-2001	7.3/+0.1

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Conform datelor furnizate de Administrația Națională de Meteorologie luna secetoasă din decada 2001-2010 în comparație cu perioada de referință 1961-1990, pentru zona Bodoc este luna aprilie (-6,3%), iar pentru zona Sfântu Gheorghe este luna februarie (-20.8%). Tot din datele furnizate de Administrația Națională de Meteorologie, reiese că luna cea mai ploioasă din decada 2001-2010 în comparație cu perioada de referință 1961-1990, pentru zona Sfântu Gheorghe este luna octombrie (+70.4%), pentru zona Tg. Secuiesc este luna decembrie (+31.8%), pentru zona Întorsura Buzăului este luna octombrie (+40.2%).

Dynamic evolution of annual rainfall amount/1977 -2010
Sfantu-Gheorghe Arca

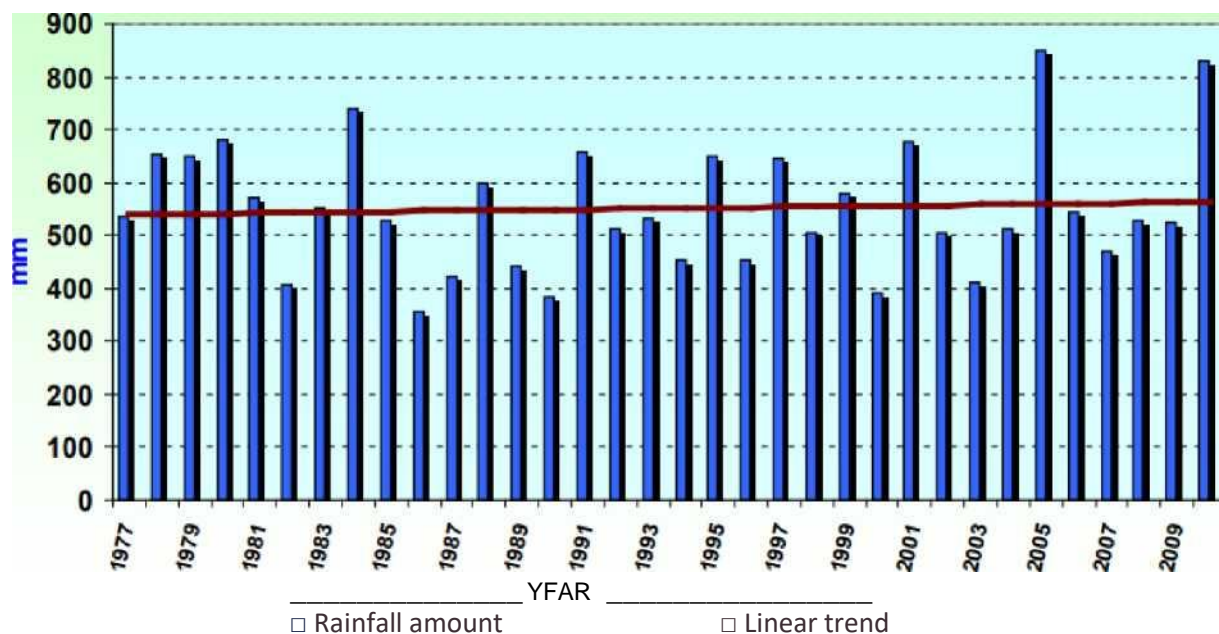

Figura 6. Dinamica evoluției precipitației între 1977-2010, sursa: (APM, 2011)

2.5. Soluri

Pe teritoriul județului Covasna se găsesc o gamă variată de soluri, această diversitate rezultând din acțiunea complexă exercitată de condițiile litologice, formele de relief, factorii hidrogeologici, hidrologici precum și cei topoclimatici.

Astfel, la o altitudine de peste 1500 m, sub pădurile de molid se întâlnesc solurile montane brune podzolice, care se caracterizează printr-o aciditate ridicată și un conținut mare de materie organică. O altă categorie de soluri o reprezintă solurile brune și brune acide de pădure acestea având o răspândire mai mare în munții Baraolt, dar apar insular și în munții Bodoc, Vrancei și Întorsurii. Aceste soluri s-au format în condițiile unui climat rece și umed, sub păduri de fag, gorun sau amestec. Se remarcă o repartiție diferențiată a solurilor din această grupă, astfel pe versanții cu o pantă mai accentuată întâlnim soluri brune acide, în timp ce pe versanții cu pante mai domoale se găsesc soluri cu caractere podzolice evidente.

Cea mai mare extindere pe județ o reprezintă solurile brune și argiloiluviale podzolice, aceste soluri le întâlnim în special pe culmile largi și joase, precum și pe versanții slab înclinați ai Munților Bodoc și Baraolt. De asemenea aceste soluri se găsesc și pe relieful depresionar unde acoperă în întregime zona piemontană, și o parte din terasele Oltului și Râului Negru, ele fiind caracteristice etajului de pădure în care predomină stejarul, gorunul și uneori în amestec cu fagul. O parte din aceste soluri sunt folosite pentru culturi de cartofi, secară, orz, ovăz, pajiști și fânețe naturale.

O altă categorie de soluri o reprezintă cernoziomurile levigate sau prataziomurile, care se întâlnesc îndeosebi în jurul orașului Târgu Secuiesc, Câmpu Frumos, respectiv pe partea sudică a Comunei Bodoc. Aceste soluri se caracterizează printr-un conținut ridicat de humus și de substanțe nutritive, fiind pretabile pentru cultura sfeclei de zahăr, cartofi și plante furajere. Partea cea mai joasă a județului este ocupată de solurile hidromorfe cu subgrupele soluri gleice, humico gleice și turbele eutrofe, acestea prezintă un grad redus de fertilitate și un exces de umiditate în special în perioadele ploioase ale anului, de aceea sunt utilizate în special pentru pășuni și fînețe.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

reprezintă nisipurile nesolificate, menționate în literatura de specialitate ca și „Dunele de la Reci “. Fixarea acestor nisipuri s-a făcut cu plantații de pin, arini, mesteceni, iar pe suprafețe relativ restrânse se cultivă cartoful și secara (APM, 2011).

La nivelul județului Covasna o parte din suprafața arabilă este supusă unor restricții în ceea ce privește utilizarea acestora. Principala restricție o constituie zonele de protecție sanitară aflate în jurul puțurilor de alimentare cu apă potabilă a orașelor cât și a celorlalte localități din județ. Terenurile cuprinse în zona de protecție sanitară pot fi exploatate de către deținătorii acestora pentru orice culturi agricole, însă este interzisă utilizarea îngrășămintelor chimice a substanțelor fitofarmaceutice, a irigațiilor cu ape uzate și a depozitării deșeurilor.

Având în vedere cerințele tot mai mari pe piața de produse alimentare ecologice, mulți agricultori din zonă sunt interesați în obținerea de produse agricole ecologice, în special legume și fructe, ceea ce presupune o tehnologie agricolă specială, cu respectarea principiilor producției ecologice și cu interzicerea utilizării a 73 de fertilizatori chimici și a produselor fitosanitare. O altă categorie de soluri care sunt supuse unor anumite restricții la utilizare sunt terenurile cu o pantă mare sau cele supuse procesului de eroziune, unde pentru stoparea acestui fenomen trebuie să se facă împăduriri, să se reducă pășunatul intensiv și să se sistematizeze drumurile de exploatare (APM, 2011).

În agricultura locală, în vederea realizării unor producții cantitative și calitative superioare, atât marii producători cât și micii producători agricoli au executat și lucrări de fertilizare a terenurilor, utilizând atât îngrășăminte organice cât și îngrășăminte chimice. Dejecțiile animaliere prin conținutul lor de elemente chimice, au un rol important în nutriția plantelor și influențează favorabil însușirile solului și implicit producția agricolă. Aplicare în cantități excesive îngrășămintele naturale pot influența negativ unele însușiri ale solului cum ar fi permeabilitatea și aciditatea solului. De asemenea, și îngrășămintele chimice folosite neadecvat pot avea efecte poluante. Astfel azotatul de amoniu folosit o perioadă îndelungată și în cantități mari poate determina acidifierea solului și în același timp apariția nitraților și nitriților în apă și în plante. Din informațiile deținute, pe raza județului nostru nu există suprafețe de teren agricol care să fie

afectate de utilizarea necorespunzătoare a îngrășămintelor, întrucât aceste lucrări se efectuează sub directă coordonare a specialistului agricol din cadrul consiliilor locale comunale.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Suprafața ocupată de siturile de importanță comunitară (pSCI) reprezintă cca. 9 % din suprafața administrativă a județului Covasna, în timp ce suprafața ocupată de ariile speciale de protecție avifaunistică (SPA) reprezintă cca. 16%. Ținând cont de suprafața care se suprapune între SPA și pSCI, cca. 21% din suprafața județului este acoperită de situri incluse în rețeaua Natura 2000.

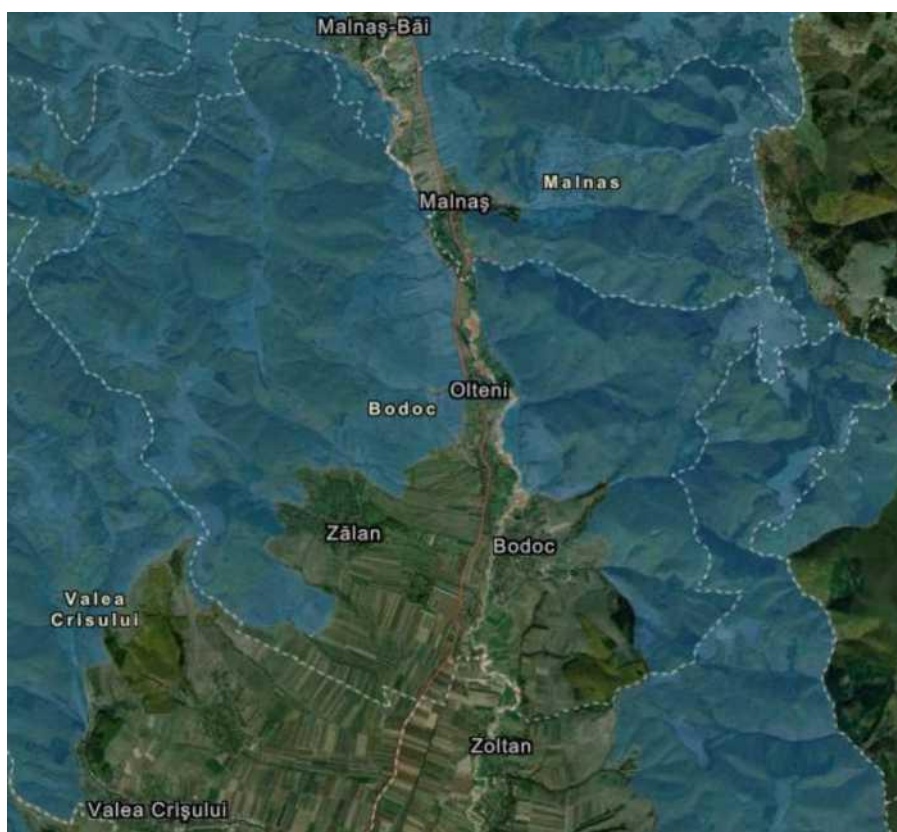

Figura 7. Harta SCI în Comuna Bodoc, sursa: Biomass NRG Consulting

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

2.6. Fauna și flora

Este formată din păduri de rășinoase, elementele dominante fiind bradul și molidul întrerupte de întinse pajiști montane secundare, mai ales în zonele defrișate și din păduri de amestec fag și molid. Fauna este și ea variată ca în toate pădurile montane ale țării. Dintre animalele cele mai des întâlnite sunt: lupul (*Canis Lupus*), cerbul carpatian (*Cervus Elaphus Carpathicus*), mistrețul (*Sus Scrofa*), ursul carpatin (*Ursus Aetos*), vulpea (*Vulpes vulpes*), veverița (*Lutra vulgaris*), bursucul (*Melis melis*), dihorul (*Putorius putorius*), iepurele (*Lepus europeanus*), etc. Dintre păsări amintim: cocoșul de munte (*Picorides Tridactylus alpinus*), cucul (*Cuculus canarus*), corbul (*Conus corat*), etc. Trăiesc de asemenea numeroase specii de reptile, precum: vipera (*Vipera berus*), șopârla de munte (*Lacerta vivpera*), iar în apele rezezi de munte trăiesc păstrăvul indigen (*Salmo trutta forio*) și păstrăvul fântânel (*Selvehinus fontinalis*).

Flora cuprinde o mare varietate de:

- arbori: molid, fag, stejar, gorun, mesteacăn, arin, răchită, salcie.;
- arbuști: alunul, murul.;
- ierburi și specii de flori: coada șoricelului, păiuș, cinci degete, firuța, pelinul, rogozul, papura, lintița, săgeata apei, brebenei, brândușa.

Satul Olteni din județul Covasna a fost clasificat ca un sat prietenos cu păsările de către Ministerul Mediului. Potrivit ornitologilor, cristeli de câmp trăiesc în regiunea Olteni, la granița acestui sat. Acest lucru este reiese și din frumoasele obiecte sculptate ale satului ridicate la intrările în localitate fiind elemente simbolice bine cunoscute de cetățenii din comuna Bodoc.

2.7. Fonduri funciare

Situația teritoriului administrativ și al folosinței terenurilor din comună se prezintă astfel:

Tabel 2. Categoria de folosință a terenurilor din Comuna Bodoc, sursa: (INS, 2021)

Table 1. Modul de folosință pentru suprafețe, sursa: INS, 2021'

Modul de folosință pentru suprafețe	Suprafață (Ha)
Total	11465
Agricolă	8380
Arabilă	3512
Pășuni	2868
Fânețe	1774
Livezi și pepiniere pomicole	113
Terenuri neagricole total	3085
Păduri și altă vegetație forestieră	2635
Ocupată cu ape, bălți	80
Ocupată cu construcții	209
Căi de comunicații și căi ferate	148
Terenuri degradate și neproductive	13

Situația teritoriului administrativ și al folosinței terenurilor s-a modificat între anii 1990 și 2020. Terenurile agricole, mai precis suprafața de terenuri arabile a scăzut de la 4351 ha la 3512 ha între 1990 și 2020. Suprafața totală a pășunilor s-a majorat la 2868 ha iar cea a fânețelor la 1774 ha. Pe de o altă parte suprafața ocupată de livezi s-a diminuat, în anii 1990 fiind 117 ha iar în anul 2020 această suprafață fiind de doar 70 ha livezi. Suprafața de pădure a fost 2635 ha. Drumurile, căile ferate și de comunicații au ocupat 74 ha din suprafața comunei în 1990, iar în 2020 această suprafață a crescut până la 148 ha. În total, în anul 2020 au fost înregistrat 13 ha terenuri degradate și neproductive în Comuna Bodoc.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

35

Conform Planului Urbanistic General, care a fost aprobat prin Hotărârea Consiliul Local, suprafața cuprinsă în intravilanul localităților, în PUG-ul neactualizat este următoarea:

- Localitatea Bodoc 127.21 ha
- Localitatea Olteni 68.63 ha
- Localitatea Zălan 111.80 ha

Gospodării ale populației

Evoluția în timp a numărului gospodăriilor din comună și din localitățile componente se prezintă astfel:

Table 2. Evoluția în timp a numărului gospodăriilor din comună și din localitățile componente, sursa: INS, 2021

Localitate	Numărul mediu de persoane pe o gospodărie a populației	Numărul clădirilor	Numărul clădirilor de locuințe	Numărul gospodăriilor populației
Bodoc	2,96	478	460	490
Olteni	3,15	215	156	179
Zălan	2,93	286	245	235

Comuna Satul	Clădiri de locuit			
	Numărul clădirilor	Numărul locuințelor	Camere de locuit	
			Număr	Suprafața (mp)
Comuna	834	900	1556	27204
Bodoc	478	460	845	14119
Olteni	215	156	397	6366
Zălan	286	245	564	7995

2.8. Infrastructură tehnico-edilitară în Comuna Bodoc

2.8.1. Dotarea locuințelor cu utilități

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecția mediului, accesibilitatea și, în general, condiții optime de trai. Infrastructura asigură, de asemenea, premisele pentru dezvoltarea unei economii rurale competitive.

La nivelul local în anii anteriori Comuna Bodoc, dispunea de o rețea de drumuri comunale (cu o lungime de 19.3 km) din care majoritatea erau drumuri modernizate și asfaltate și 20% drumuri pietruite (fiind practicabile și în diferite perioade de anotimp).

În județul Covasna sunt 119 localități rurale, iar serviciile și mentenanța la sistemele de alimentare cu apă și canalizare sunt operate de către Aqacov. Sistemul de apă și canalizare în Bodoc și în majoritatea comnelor este dat în concesiune și este administrat de ADI AQUACOV, cu operatorul regional GOSPODĂRIE COMUNALA S.A.

2.8.2. Alimentarea cu apă potabilă a satului Bodoc

Alimentarea cu apă potabilă a satului Bodoc se face centralizat, volumul de apă fiind asigurat din sursa subterană, compusă dintr-un front de captare cu 2 puțuri cu adâncime medie de 27 m, amplasate pe terasa râului Olt. Capacitatea instalată a sursei este de 5,33 l/s și acoperă 100% necesitățile sistemului. Pentru satele Olteni și Zălan există două surse de apă, o captare de suprafață, izvor cu un debit maxim de 1,93 l/s și a doua este o captare subterană printr-un foraj cu adâncimea medie de 35 m cu 1+1 pompe cu debit de 10 mc/h, înălțime de pompare de 60 mCA și putere de 2,2 kW.

Înmagazinarea apei pentru satul Bodoc se face într-un rezervor semi-îngropat, cu o capacitate de 300 mc. Rezervorul are forma circulară și are dimensiunile $D = 19,5$ m, $H = 3$ m.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

37

Pomparea apei se face prin intermediul unor stații de pompare, echipate astfel:

- electropompe submersibile tip JAR 8-6x6 - 2 buc.;
- grup de pompare GPT-2xMXV50-1605.

Înmagazinarea apei pentru satele Olteni și Zălan se realizează într-un rezervor cu o capacitate de 200 mc.

Pentru satul Bodoc transportul apei de la captare la rezervor este făcut printr-o conductă de aducțiune cu un diametru nominal de 110 mm și o lungime de 3500 m.

Pentru satele Olteni și Zălan există o aducțiune de apă de la captarea de izvor din PEID DE 75 mm, PN 10 cu o lungime de 835 m, iar de la puțul forat există o aducțiune Dn 80 mm cu o lungime de 2200 m.

În satul Bodoc rețeaua de distribuție se alimentează gravitațional din rezervorul de apă tratată.

Aceasta este realizată din conducte PEID cu diametre și lungimi după cum urmează:

- DE 125 mm - 2850 m;
- DE 110 mm - 1900 m;
- DE 90 mm - 1100 m;
- DE 63 mm - 600 m.

În satul Zălan rețeaua de distribuție este realizată din conducte PEID cu diametre și lungimi după cum urmează:

- DE 125 mm - 1600 m;
- DE 110 mm - 670 m;

În satul Olteni rețeaua de distribuție este realizată din conducte PEID cu diametre și lungimi după cum urmează:

- DE 110 mm - 5545 m;
- DE 75 mm - 300 m;
- DE 63 mm - 700 m;

În momentul de față gradul de conectare la rețeaua de distribuție a satului Bodoc este de 990 locuitori dintr-un număr total de 1100. Pe rețeaua de distribuție sunt realizate 330 de brașamente astfel:

- Gospodării: 322 brașamente;
- Consumatori industriali mici: 3 brașamente;
- Instituții publice: 5 brașamente.

38

La momentul realizării Master Planului, gradul de conectare la rețeaua de distribuție a satelor Olteni și Zălan este de 1170 locuitori dintr-un număr total de 1349, care înseamnă o pondere de acoperire peste 86%.

Pe rețeaua de distribuție sunt realizate 390 de branșamente.

Numărul de contoare de apă în rețeaua de distribuție a satului Bodoc, la nivelul anului 2015, este următorul:

- 322 apometre la consumatorii casnici;
- 3 apometre la consumatorii industriali mici;
- 5 apometre la instituții publice.

Numărul de contoare de apă în rețeaua de distribuție a satelor Olteni și Zălan, la nivelul anului 2012, este următorul: 390 apometre la consumatorii casnici;

2.8.3. Sistem centralizat de canalizare în Comuna Bodoc

În localitatea Bodoc a fost executat un sistem centralizat de canalizare și stație de epurare pe baza unui proiect finanțat prin OG 7. Aceste investiții au fost finalizate în 2009 și puse în funcțiune în 2011. La sistemul centralizat de canalizare sunt racordați 990 locuitori și 3 agenți economici. Caracteristicile sistemului de canalizare sunt:

- Lungime conducte gravitaționale L = 6.09km din care - conducte
- PVC Dn200, L= 5.38km - conducte PVC Dn250, L=0.71km - conducte refulare, L=0.27m
- O stație de pompare echipată cu 2 pompe (1A+1R), Q=7mc/h, H=5mCA, P=0.72kW Localitățile Olteni și Zălan nu dețin sistem centralizat de canalizare și stație de epurare.

În localitatea Bodoc a fost executat un sistem centralizat de canalizare și stație de epurare pe baza unui proiect finanțat prin OG 7. Aceste investiții au fost finalizate în 2009 și puse în funcțiune în 2011. Stația de epurare are capacitatea Q_{zimax}=250mc/zi.

Stația de epurare are următoarele obiecte tehnologice:

grătar manual

desnisipător

separator de grăsimi

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

39

- bazin de egalizare, omogenizare, pompare
- unitate de epurare biologică, monobloc
- decantorsecundar
- bazin de colectare nămol
- unitate deshidratare nămol
- platforma depozitare nămol deshidratat

Localitățile Olteni și Zălan nu dețin sistem centralizat de canalizare și stație de epurare.

Conform prognozei de Masterplan pentru apă și canalizare din județul Covasna, debitul anual mediu până anul 2044 va fi:

- 37142 m³/an în satul Bodoc,
- 23687 m³/an în satul Olteni și
- 19377 m³/an în satul Zălan.

Proiecte de extindere a rețelei în localitatea Bodoc

Conectarea actuală de alimentare cu apă în localitate este de 100%.

Proiecte de reabilitare a rețelei:

Rețeaua de apă din localitatea este în bună stare de funcționare și nu necesită reabilitare.

În localitatea Olteni sunt proiecte de extindere a rețelei, și pentru atingerea obiectivelor stabilite, este necesară o conectare de 100%. Astfel, se propune extinderea alimentării cu apă prin completarea numărului de branșamente pe rețeaua existentă.

În localitatea Zălan sursa de apă, în perioada secetoasă de vară, scade fiind necesară suplimentarea captării cu un puț forat. Sunt proiecte de extindere a rețelei pentru atingerea obiectivelor stabilite iar pentru aceasta este necesară o conectare de 100%. Astfel, se propune extinderea alimentării cu apă prin completarea numărului de branșamente pe rețeaua existentă. Proiecte de reabilitare a rețelei:

Rețeaua de apă din localitățile este în bună stare de funcționare și nu necesită reabilitare.

40

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Table 3. Racordări la utilități, sursa: Masterplan Apacov, 2018

A. Racorduri și instalații		Comuna (total)	Localitatea		
			Bodoc	Olteni	Zălan
a.	alimentare cu apă	720	330	260	130
b.	instalație de apă caldă	350	170	110	70
c.	canalizare	330	330	0	0
d.	electrică	904	417	196	260
e.	conducte gaze	170	110	38	22
f.	centrală termică	260	145	70	55
B. Dependențe					
a.	bucătărie	822	405	182	235
b.	baie	350	170	110	70
c.	toaletă cu apă (WC)	350	170	110	70

2.8.4. Infrastructura de drumuri comunale

Comuna Bodoc a avut în derulare Proiectul integrat în anul 2009, când a fost finanțat proiectul „Îmbunătățirea rețelei de drumuri cu 5,5 km lungime, de interes local, prin asfaltarea străzilor din interiorul comunei Bodoc, județul Covasna. Proiectul nr. 2. Reabilitarea căminului cultural comuna Bodoc, sat Zălan, județul Covasna; Proiectul nr. 3. Prima înființare și dotarea centrului de servicii sociale la domiciliul pentru persoane adulte cu handicap din comuna Bodoc. Proiectul nr. 4. Înființarea și dotarea serviciului de întreținere și dezăpezire a drumurilor din comuna Bodoc.” pentru care s-a încheiat contractul de finanțare nr. C322010971500009/22.06.2010, proiect care a fost finanțat din fonduri FEADR, în cadrul Măsurii 322.

De asemenea Comuna Bodoc a întocmit documentația pentru întabularea în carte funciară a străzii „Talomer”, care a fost asfaltată în cadrul acțiunii din Proiectul integrat finanțat din fonduri

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

41

FEADR Măsura 322 „Îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local, prin asfaltarea străzilor din interiorul comunei Bodoc, județul Covasna” s-a constatat o inadvertență, astfel strada „Talomer” din localitatea Bodoc, care figurează la poziția nr. 51 din inventar, figurează cu o lungime de 1150 m, suprafață care nu corespunde realității, în urma măsurărilor topografice întocmite pentru intabularea străzii a rezultat, că lungimea străzii Talomer este de 1210 m, de la Podul Talomer până la intersecția Drumul Forestier Talomer.

Prin programul PNDL II, a fost realizat construirea podețului peste pârâul Vasarpatak din localitatea Bodoc, comuna Bodoc, având un buget de 1,35 mil RON pentru implementare. Construirea podețului nr. 2 peste pârâul Zălan din localitatea Zălan, comuna Bodoc, județul Covasna a fost implementat în ultimii ani, așa cum a fost și construirea podețului peste pârâul Vasarpatak din localitatea Bodoc, comuna Bodoc.

Îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local prin asfaltarea străzilor din interiorul comunei Bodoc, jud. Covasna 2. Reabilitarea cămin cultural - comuna Bodoc, sat Zălan, jud. Covasna 3. Prima înființare și dotarea centrului de servicii sociale la domiciliu pentru persoane adulte cu handicap din comuna Bodoc 4. Înființarea și dotarea serviciului de întreținere și dezăpezire a drumurilor din comuna Bodoc.

Tabel 3. Inventarul străzilor și drumurilor din Comuna Bodoc, sursa: Comuna Bodoc

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Nr. crt.	Codul de clasificare	Denumirea bunului	Elemente de identificare	Anul dobândirii	Valoarea de inventar (lei)	Denumire act de proprietate sau alte acte doveditoare
48.	1.3.7.1	Stradă pietruită „FN 1”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 160 m Moara - intersecția DC 29	1906	2.741	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
49.	1.3.7.1	Stradă pietruită „FN 2”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 84 m Intersecția strada Borviz - Veres Laszlo	1906	1.439	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
50.	1.3.7.1	Stradă pietruită „Cimitirului”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 340 m Intersecția DC 29 - Fazakas Bela	1906	5.824	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
51.	1.3.7.1	Stradă modernizată „Talomer”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 1.210 m Podul Talomer - drum forestier Talomer	1906	19.700	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
52.	1.3.7.1	Stradă pietruită „Teglagyar”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 1.000 m Intersecția DC 29 - drum forestier Târgoveț	1906	17.130	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
53.	1.3.7.1	Stradă pietruită „Mică”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 620 m Intersecția Bloc nr. 3 - pâraul Târgoveț	1906	10.621	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
54.	1.3.7.1	Stradă pietruită „Belso”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 550 m Biserica Reformată - pâraul Teglagyar	1906	9.421	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
55.		Stradă	Comuna Bodoc	1970	6.509	Domeniul public al comunei,

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

	1.3.7.1	pietruită „Principală”	Satul Bodoc L: 380 m Cămin cultural - intersecția strada Borviz			potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
56.	1.3.7.1	Stradă pietruită „Borviz”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 750 m Intersecție Strada Principală - Jozsi Mihail	1970	12.848	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
57.	1.3.7.1	Stradă pietruită „Școlii”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 400 m Monument - pâraul Talomer	1906	6.852	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
58.	1.3.7.1	Stradă pietruită „Henter”	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 266 m Monument Szakacs Jozsef	1906	4.556	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
59.	1.3.7.1	Strada pietruită nr. 1 „Morii”	Comuna Bodoc Satul Olteni L: 400 m DN 12 - Asztalos Jozsef	1982	36.269	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
60.	1.3.7.1	Strada pietruită nr. 2 „Maior”	Comuna Bodoc Satul Olteni L: 1.000 m DN 12 - Asztalos Andras	1960	90.668	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
61.	1.3.7.1	Strada pietruită nr. 3 „Mică”	Comuna Bodoc Satul Olteni L: 300 m Zeides Laszlo - Rozin Sandor	1960	27.200	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
62.	1.3.7.1	Strada pietruită nr. 4 „Mică”	Comuna Bodoc Satul Olteni L: 300 m Rapolti Mozes - Kisgyorgy Jozsef	1960	27.200	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009
63.	1.3.7.1	Drum din piatră cubică	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 1.000 m Veres Laszlo -	1974		Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Comunei Bodoc nr. 10/2009

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

			Stația de îmbuteliere apă minerală			
64.	1.3.7.4	Drum forestier "Târgoveți"	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 2.600 m l: 6 m	2006	26.100	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 692/2006
65.	1.3.7.4	Drum forestier "Talomer- Meszaros"	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 5.300 m l: 6 m	2006	4.526	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 692/2006
66.	1.3.7.4	Drum forestier "Suto"	Comuna Bodoc Satul Bodoc L: 2.600 m l: 6 m	2006	26.373	Domeniul public al comunei, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 692/2006

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

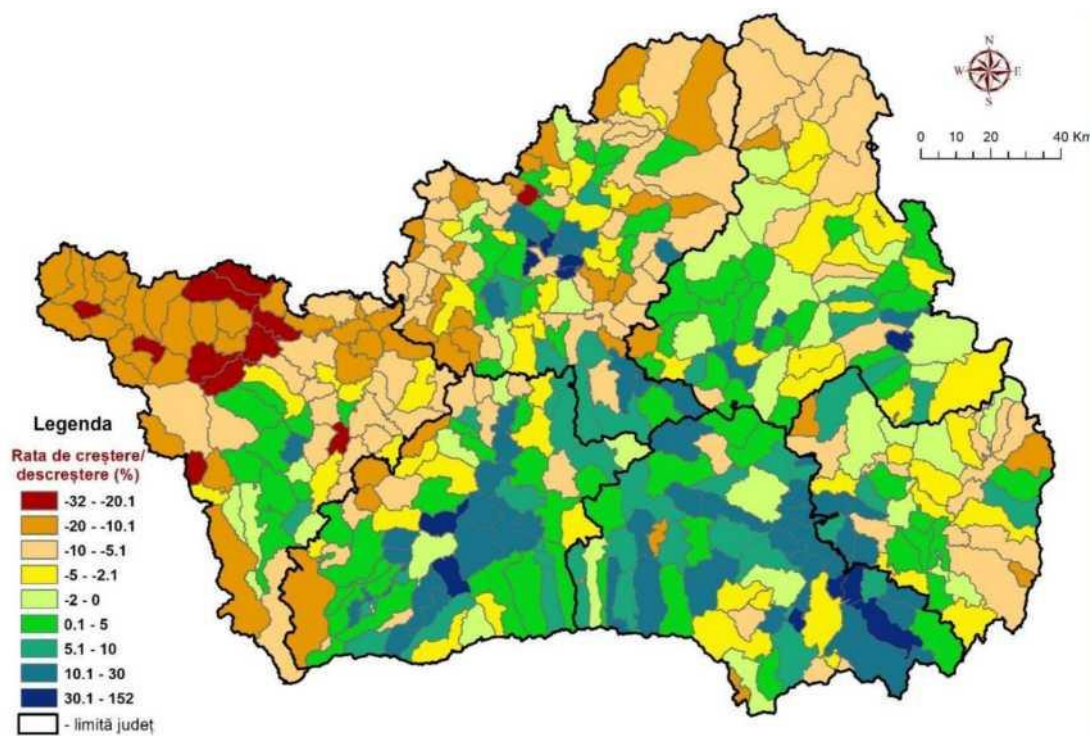

2.9. Mediul Social în Comuna Bodoc

2.9.1. Demografie, evoluția demografică a județului Covasna

Perioada după 2000 a fost marcată de reduceri ale populației României, județul Covasna neconstituind o excepție. Figura 1. ilustrează ritmul evoluției populației UAT-uri în Regiunea de Dezvoltare Centru, respectiv rata de creștere/descreștere a populației în 2019 față de 2006 la nivelul UAT-uri. Datele arată că, în pofida faptului că la nivel județean trendul a fost negativ în mai multe UAT-uri, scăderea este mai puțin accelerată în Comuna Bodoc decât media județeană sau națională, dar mai ales decât media regională. Totuși, estimările INS privind evoluția populației arată că, dacă se mențin trendurile demografice din perioadele anterioare, în 2050 populația județului va scădea cu 21.7%, scădere peste media regională de 19.2% (ADR Centru, 2015).

Tabel 4. Rata de creștere/descreștere a populației în 2019 față de 2006, sursa: (ADR Centru, 2021)

Evoluția pozitivă a populației se datorează atât sporului natural dar și imigrației în Comuna Bodoc,

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

aceasta înregistrând valori pozitive per ansamblul perioadei 2013-2021 în Comuna Bodoc. În același timp laplecările cu schimbare de domiciliu și reședința sporul demografic a fost per ansamblu negativ, județul Covasna pierzând anual în medie aproximativ 290 de locuitori care și-au schimbat reședința și domiciliul. Datele sugerează un deficit de atractivitate al județului care s-a accentuat după anii 2000. Conform datelor statistice de la Institutul de Statistică din Județul Covasna, după acest an populația, luată după domiciliu, la 1 ianuarie în comuna Bodoc a înregistrat un trend pozitiv, având în vedere că în anul 2013 au fost înregistrați un număr de 2524 de persoană în anul 2021 au fost înregistrate 2602 cetățeni domiciliați în comuna Bodoc.

Referitor la categoriile de persoane de unde județul a pierdut cei mai mulți locuitori, datele arată că pierderile provin din cele cinci comunități urbane, populația din mediul rural fiind în tendință crescătoare mai ales în micro-regiunile care sunt în proximitatea orașelor, în contradicție cu trendul de la nivel național și regional. Scăderea demografică din mediul urban a fost peste media națională, dar sub cea regională până în 2005. În ultimii ani însă, ritmul de scădere al populației urbane din județul Covasna este mai accelerat decât trendul național și regional.

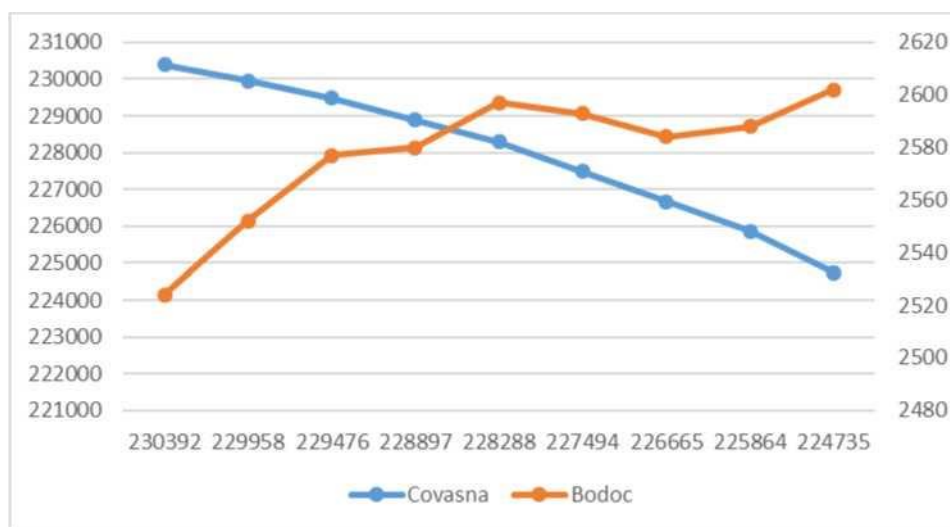

Figura 8. Evoluția populației între 2013 și 2021 la nivelul județean și local în Comuna Bodoc, sursa: (INS Covasna, 2021)

2.9.2. Proгноza demografică

Potrivit prognozelor făcute de demografi¹, se așteaptă ca până la începutul anului 2060 județele din Regiunea Centru să se piardă 23,2% din populația înregistrată în anul 2015, valori sub cele la nivel național (-30,5%). La nivel de județ, cele mari scăderi ale populației în 2060, peste media regională, sunt prognozate în județele Alba cu -38,3% și Covasna cu -29,4%. În județele Brașov și Sibiu sunt preconizate creșteri demografice alimentate de sporul natural pozitiv dar și de imigrația din alte părți din regiune sau din alte părți din țară. De asemenea, se preconizează că în anul 2060 comparativ cu 2015 la nivelul județului Covasna populația feminină se va diminua cu aproape o cincime (-21,7%), iar populația masculină ar fi cu aproape un sfert mai mică (-24,8%). Timp de două decenii densitatea populației regiunii a scăzut de la 83,9 locuitori/km² în 1990 la 74,0 locuitori/km² în 2010, preconizându-se că ar scădea la 52,8 locuitori/km² în 2060.

Tabel 5. Proгноza populației pe sexe la nivelul Regiunii Centru la orizontul 2060, sursa: (ADR Centru, 2015)

Regiunea	1990	2000	2010	2015	2020	2030	2040	2050	2060
Total	286049	264411	252441	234656	230612	219534	206087	193214	1801
Densitate	83.9	77.5	74.0	68.8	67.6	64.4	60.4	56.7	52.8
Feminin	143402	134590	128921	119527	117740	112551	105974	998152	9354
Masculin	142646	129821	123520	115128	112872	106982	100112	933993	8661

Tabel 6. Proгноza populației rezidente la orizontul 2060, sursa: INS; ADR Centru, 2021

România/Regiune/Județ	2015	2020	2030	2040	2050	2060
România	19819697	19207602	17892489	16450753	15087120	13784413
Regiunea Centru	2346562	2306129	2195341	2060871	1932145	1801639
Alba	334769	321198	292161	261449	232253	206655
Brașov	550981	550446	536587	510012	483477	455668
Covasna	207055	199910	184703	170525	158051	146191
Harghita	308453	300851	283117	264908	247365	229356
Mureș	545168	531322	501622	468675	434335	400509
Sibiu	400136	402402	397151	385302	376664	363260

¹ Proгноza demografică este întărită de datele definitive obținute la Recensământul populației din octombrie 2011, care au pus în evidență amploarea declinului demografic din ultimii ani

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

48

Migrația

Migrația este prima cauză a declinului demografic în județul Covasna. Majoritatea celor stabiliți în străinătate fac parte din grupa de vârstă 20-44 ani, acest lucru accentuând dezechilibrele demografice și sociale deja înregistrate la nivel local și județean

Un prim val de emigranți a părăsit județul Covasna la începutul anilor 90, odată cu declinul economic al regiunii și a afectat în special orașelor mici ca de exemplu Baraolt, Târgu Secuiesc, Covasna, orașe care erau concentrate o bună parte din marile întreprinderi industriale sau miniere, în cazul Baraoltului. O altă categorie de emigranți care a părăsit județul Covasna în ultimele 2-3 decenii este constituită din populația de etnie maghiară, însă acest fenomen s-a diminuat în ultimii ani.

Recent, asistăm la al doilea val migrațional ce cuprinde în special populația tânără din mediul rural și cel al orașelor din județul Covasna.

Cea de-a doua cauză a scăderii numărului populației din județ a fost scăderea rapidă a natalității după anul 1990 (de la 13,1‰ în 1990 la 9,8‰ în 1995, urmată de o stabilizare în anii următori în jurul valorii de 10,5-11%, iar în perioada 2000-2019 valorile au fost între 9,5% (2011) și 10,3% (2000, 2005).

Structura populației pe grupe de vârstă și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică: Alături de evoluția numerică a populației, evoluția structurii pe grupe de vârstă pune în evidență un accentuat proces de îmbătrânire demografică, ponderea vârstnicilor mărindu-se de la 9,7% în 1990 la 16,5% în anul 2015, prognoza pentru 2060 fiind de 28,3%. În același timp, ponderea populației de 0-14 ani a scăzut de la 23,8% în 1990 la 16,2% în 2015, preconizându-se la orizontul anului 2060 o reducere a acesteia la doar 14,0% din totalul populației. Îmbătrânirea demografică se va acutiza după 2030, an ce marchează începutul diminuării ponderii grupei de vârstă 15-64 ani. Astfel, îmbătrânirea populației va deveni într-un interval de doar 2-3 decenii una din problemele majore cu care se va confrunța Regiunea Centru, consecințele acesteia în plan economic și social fiind greu de contracarat.

49

2.9.3. Structura populației pe grupe de vârstă

Alături de evoluția numerică a populației, evoluția structurii pe grupe de vârstă pune în evidență un accentuat

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

proces de îmbătrânire demografică, ponderea vârstnicilor mărindu-se de la 9,7% în 1990 la 16,5% în anul 2015, prognoza pentru 2060 fiind de 28,3%. În același timp, ponderea populației între 0-14 ani a scăzut de la 23,8% în 1990 la 16,2% în 2015, preconizându-se la orizontul anului 2060 o reducere a acesteia la doar 14,0% din totalul populației. Îmbătrânirea demografică se va acutiza după 2030, an ce marchează începutul diminuării ponderii grupei de vârstă 15-64 ani. Astfel, îmbătrânirea populației va deveni într-un interval de doar 2-3 decenii una din problemele majore cu care se vor confrunta localitățile din județul Covasna, consecințele acesteia în plan economic și social fiind greu de contracarat (ADR Centru, 2021).

Ca urmare a scăderii ponderii populației tinere (0-14 ani), raportul de dependență demografică s-a redus de la 50,2% în 1990 la 48,8% în 2015, însă tendința se va inversa, valoarea indicatorului ajungând până în anul 2060 la 73,4% datorită accentuării fenomenului ponderii populației vârstnice. Ca efect al acestor modificări ale structurii pe vârste, rata îmbătrânirii demografice a crescut de la 407,6% în 1990 la 1018,2% în 2015, valoarea acestui indicator putându-se dubla până în anul 2060. Aceste valori plasează județul Covasna între județe cu cel mai accelerat ritm prognozat de îmbătrânire demografică din România. În perioada 1990-2015 s-a înregistrat și o creștere moderată a speranței de viață, aceasta ajungând în 2015 la 74,3 ani. Analizate în profil teritorial, evoluțiile demografice mai sus amintite se desfășoară în mod diferit. Există areale cu un puternic dinamism economic și social precum zonele metropolitane Sfântu Gheorghe cu zonele adiacente, în care numărul populației crește și se menține o structură echilibrată pe grupe de vârstă, în timp ce o serie de comune din zona montană, cu un nivel economic redus, în general monoindustriale, afectate de restructurarea industrială suferă un proces accelerat de îmbătrânire și depopulare.

Din această perspectivă, Comuna Bodoc resimte impactul resimțit datorat de apropierea față de orașul Sfântu Gheorghe din punct de vedere economic dar și demografic.

50

Se constată în ultimii ani un interesant fenomen de „re-ruralizare” a județului Covasna care este valid implicit și în cazul Comunei Bodoc. Acest fenomen este determinat de migrația dinspre mediul urban spre mediul rural. Acest fenomen are atât cauze economice (creșterea costului vieții în orașe și pierderea locurilor de muncă) care au determinat ca un număr important de persoane șomere pe termen lung, pensionarii cu pensii mici, persoanele active rămase fără un loc de muncă să se mute în mediul rural cât și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

cauze sociale (tendința tinerelor familii de a se stabili în zonele periurbane, în localități formal rurale, dar care dispun de o bună infrastructură). Din această perspectivă, Comuna Bodoc este foarte atractiv și pentru tinerile familii care își caută un mediu rural dar aproape de orașul Sfântu Gheorghe precum și pensionarilor care își caută un mediu mai relaxant în mediu rural cu infrastructură adecvată. Trebuie menționat faptul că acest fenomen nu vizează întregul spațiu rural, prognoza demografică pentru mediul rural rămânând în continuare pesimistă în mai multe comune din județul Covasna.

Conform statisticilor în anul 2018, populația locală era alcătuită din 1326 persoane de sex masculin și 1266 de sex feminin, în total fiind înregistrate 2592 de cetățeni (INS Covasna, 2019).

2.9.4. Populația stabilă după etnie

Pe plan local, populația stabilă după etnie a fost înregistrată doar la ultimul recensământ care a avut loc în anul 2011. Următorul recensământ a fost planificat pentru 2021, dar din cauza pandemiei a fost amânat. În anul 2011 au fost înregistrați în total 2553 de cetățeni ca și locuitori stabili, din care 89 de etnie română, 2396 de etnie maghiară, respectiv 11 romi. Datele oficiale ale recensământului populației nu reflectă însă realitatea, căci în satul Olteni sunt cca. 200 de romi vorbitori de limba maghiară și în satul Zălan minim 40 de familii de romi.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

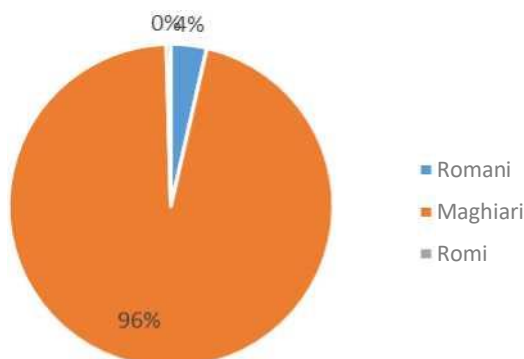

Figura 9. Populația privind etnia, sursa: (Recensământ, 2011)

2.9.5. Populația după religie

În Comuna Bodoc, cel mai mare număr de credincioși aparțin de biserica reformată, în total s-au declarat 1990 de persoane ca și credincioși reformați, însă în evidența bisericii reformate în jur de 850 persoane. A doua confesiune ca și număr de credincioși este biserica romano-catolică cu 345 de persoane, urmată de cea ortodoxă și unitariană. Iar aproximativ 56 cetățeni nu a dat informații în legătură cu orientarea lor religioasă.

Tabel 7. Populația stabilă după religie, sursa: Recensământ 2011

	Total	Ortodoxă	Romano-catolică	Reformată	Penticostală	Greco-catolică	Unitariană	Evangelică lutherană ³⁾	Informație indisponibilă
Bodoc	255	72	345	1990	14	7	49	4	56

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

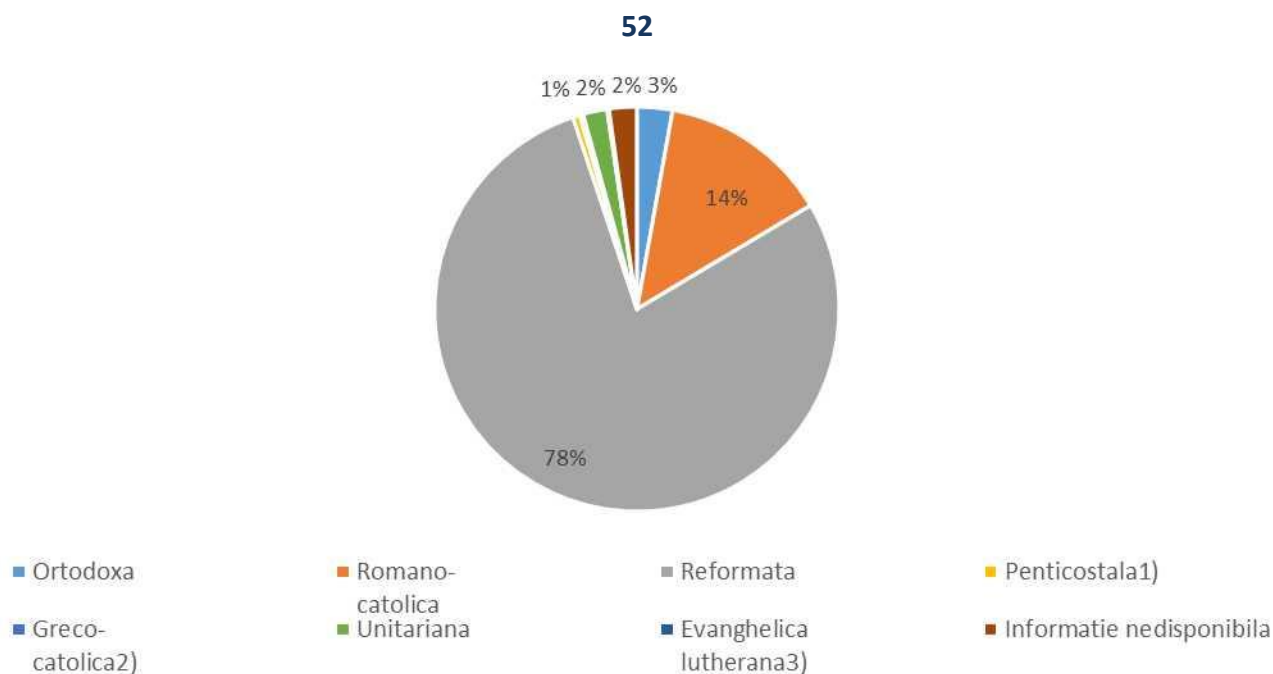

Figura 10. Ponderea populației stabilă după religie în Comuna Bodoc, sursa: Recensământ, 2011

2.9.6. Resursele de muncă. Piața forței de muncă locale

Transformările socio-economice care au urmat anului 1989 și evoluțiile în plan demografic au influențat în mod decisiv evoluția și structura forței de muncă din județul Covasna dar și în Comuna Bodoc. Evoluția numerică atât a populației active cât și a populației ocupate a urmat o tendință negativă de-a lungul perioadei 1990-2010. Trendul ascendent a demarat la începutul anilor 2010 când nivelul de trai, infrastructura de bază pe plan local a devenit atractivă. În satul Olteni demografia are un bilanț pozitiv mai ales în comunitatea de etnie romă, iar în Bodoc și Zălan este mai stabilă.

Structura pe sectoare economice a forței de muncă a suferit modificări semnificative în ultimii ani, principalele direcții fiind restrângerea sectorului primar și a celui secundar, concomitent cu dezvoltarea sectorului serviciilor și al construcțiilor, iar ponderea populației ocupate cu agricultura rămânând destul de ridicată în Comuna Bodoc.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

53

Participarea populației la activitatea economică din cele 2322.6 mii persoane, reprezentând populația totală a Regiunii Centru în 2018, era reprezentată de populația activă care număra 1082.6 mii persoane (46,6% din total), în timp ce resursele de muncă însumau 1453.9 mii persoane, reprezentând 62,6% din populația regiunii (aici fiind incluse toate persoanele cu vârstă de muncă, apte de lucru precum și persoanele în afara vârstei de muncă, aflate în activitate).

10. Durata medie a vieții reprezintă numărul mediu de ani pe care îi are de trăit un nou-născut, dacă ar trăi tot restul vieții în condițiile mortalității pe vârste din perioada de referință (indicator definit conform INS) Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027. Populația inactivă număra 1240 mii persoane (53,4% din total), fiind alcătuită din elevi și studenți, pensionarii care nu realizează alte venituri în afara pensiei, femeii casnice, copiii și adulții care nu au statut de elev, respectiv pensionarii care sunt întreținuți de familie, stat sau organizații private. Ponderea populației inactive este în creștere atât datorită creșterii numărului de pensionari cât și tendinței de prelungire a duratei studiilor și implicit întârzierii intrării tinerilor pe piața muncii.

Specificul localității: agricultura și zootehnia sunt principalele activități ale locuitorilor.

Școli: funcționează o școală cu învățământ general, cu predare în clasele I -VIII și o grădiniță.

Cabinet medical: Cadre cu studii superioare, cadre cu studii medii, un dispensar -.

Cultura: comuna Bodoc are un Cămin Cultural și o bibliotecă publică.

Potențial economic: comuna are un potențial economic bun, în comparație cu celelalte comune din județ, însă entități economice cunoscute au fost desființate. În ceea ce privește activitățile de tip industrial, în comuna Bodoc nu mai funcționează moară S.C. ERPEK CO SRL s-a transformat în Erpek IND Srl și produce cazane bazată pe biomasă. Brutăria a S.C. CUPTORUL DE AUR SRL se dezvoltă foarte bine în ultimii ani. Fabrică de cărămidă S.C. GRANIT SRL a fost desființată, așa precum și stația de îmbuteliat apă minerală a S.C. FAVORIT S.A., însă unitatea economică de transport marfă S.C. TRIO-IMPEX SRL se dezvoltă foarte vizibil în ultimile ani.

Funcționează și unități comerciale, 5 magazine mixte, 1 magazin de produse industriale și 2 cârciumi; în comuna lucrează câțiva meșteșugari: fierari, croitori, potcovari, cizmari și dulgheri.

Comuna Bodoc dispune de electrificare, linii telefonice; la 2 km distanță de localitate se

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

54

află gara CFR.

Potențial turistic: în comuna Bodoc, sunt atestate ca monumente și ansambluri de arhitectură, biserica reformată, cu zidul de incintă cu turnul de clopotnița datând din sec. al XV-lea, reparat în anul 1651 și în sec. XVIII, XIX. Bodoc nr. 211, poartă de lemn sculptată Bodoc nr. 217, poartă de lemn sculptată Bodoc nr. 218, situri arheologice: fortificație cu triplă incintă din prima epocă a fierului, refolosită în epoca feudală, aflându-se pe muntele Bodoc, la 7 km nord, pe malul stâng al Oltului.

Nu sunt puse în valoare suficient monumentele istorice și de arhitectură; nu se practică la adevăratul potențial agroturismul și turismul montan. Există zone cu valoare peisagistică, care ar putea fi valorificate.

2.9.7. Viața comunității locale

În evaluarea calității vieții comunității locale, nu ne putem baza pe obiective, ci mai mult pe experiențele profesionale și opiniile colectate din timpul vizitelor efectuate pe teren. Datorită faptului că în ultima perioadă nu s-au realizat sondaje de opinie cu privire la starea generală și cu exigențele comunității, sursa cea mai importantă a analizei constituind-o interviurile și forumurile realizate cu liderii de opinie din comunitate. În urma analizei făcute în baza datelor de recensământ din 2011 comunitatea din Bodoc este compusă 96% de populație de etnie maghiară, și de abia 4% de etnie română.

În statistică nu apar, dar avem cunoștință și de o importantă populație de etnie romă. Conform Atlasului Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, apare că doar în satul Olteni peste 400 de persoane intră în grupul persoanelor marginalizate din Comuna Bodoc. În Comuna Bodoc, în realitate ponderea populației de etnie romă este sub 20%, este estimat că peste 400 de persoane sunt din etnia respectivă, majoritatea trăiesc în satul Olteni (World Bank, 2016). Tot din analiza realizată de către World Bank, Comuna Bodoc este încadrată în clasamentul de marginalizare la nivel mediu, având în vedere că rata marginalizării este între 6-12%.

Însă, în baza interviurilor realizat în analiza diagnostică în Comuna Bodoc ni se înfățișează o

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

55 imagine mai detaliată. Scăderea ratei natalității și îmbătrânirea comunității cunoscută și din datele de recensământ, este problema cea mai importantă de zi cu zi a comunității, care pe lângă criza valorii comunitare, distruge cel mai tare coeziunea comunității. Tinerii își asumă cât mai puțini copii, deoarece sunt nevoiți să plece pe perioade mai lungi în străinătate. Este caracteristică și comunității din Bodoc tendința conform căreia se observă că societatea bazată pe solidaritatea tradițională este în dezintegrare definitivă, s-au schimbat relațiile dintre oameni, se observă o îndepărtare continuă și o nepăsare, care nu favorizează cooperarea.

S-au slăbit legăturile comunitare, neîncrederea a condus la o pasivitate în rândul populației, fapt pentru care persoanele mai degrabă așteaptă să le fie rezolvate problemele de către administrația locală chiar și problemele personale, a căror rezolvare le-ar reveni. Pe lângă aceasta, sunt și familii tinere (din categoria 30 ani) imigrate, care au venit ori s-au întors în localitate, și au creat o viață de succes, au o familie numeroasă și au înființat întreprinderi care asigură uneori și locuri de muncă.

Conform celor relatate de respondenți, pe baza proprietăților putem delimita trei categorii majore:

- Categoria superioară din care fac parte familiile care dețin terenuri agricole peste 15 ha, sau au o afacere pe plan local sau regional.
- Categoria mijlocie din care fac parte familiile care dețin 1 tractor și maximum 10 ha de teren agricol sau lucrează la instituții publice sau societăți private.
- Categoria inferioară, care cuprinde familiile sărace care trăiesc de pe o zi pe alta. Din păcate nu avem o statistică exactă despre ponderea acestor categorii.

Răspunsul la dezvăluirea acestor date s-ar putea primii numai în urma realizării unui studiu reprezentativ. Însă, după cele relatate de respondenți, grupul celor săraci crește și este estimat de la o sută la peste cinci sute pe plan local. Numărul intelectualilor cu studii superioare este mică (medicii, profesorii vin în localitate din Sfântu Gheorghe), fapt pentru care crește starea de dezinteres în legătură cu activitățile culturale dar și legate de problemele de sănătate sau comunitare. Față de aceste probleme, persoanele prezintă o atitudine pasivă și de evitare a găsirii de soluții aceasta

56

dovedindu-se a fi o caracteristică a oamenilor din zonă.

În generația mai tânără o mare parte a celor care sunt înainte de alegerea unei cariere, se pregătesc să plece în străinătate. Motivul principal este necunoașterea corespunzătoare a limbii române, fără această competență, rămâne o foarte restrânsă posibilitate pentru dezvoltarea educației profesionale în limba maternă. Pe de o altă parte, plecarea în străinătate apare ca opțiune la persoanele care nu au o viziune pe

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

termen lung în Comuna Bodoc, nu au un plan personal de dezvoltare sau o idee de afacere în localitatea natală.

Comuna Bodoc nu poate să funcționeze ca o comunitate unită din cauze structurale și geografice, deoarece localitățile din comuna Bodoc au funcționat ca 3 localități diferite în viața cotidiană. În trecut și în prezent localitățile au fost așezări separate, de aceea localnicii au o gândire care se restrânge doar la nivelul localității și nu la nivelul comunei. Dacă e să ne luăm după relatările localnicilor, între cele trei așezări există și diferențe de mentalitate, cei din Bodoc sunt mai cu spirit antreprenorial, cei din Zălan încearcă să trăiască mai mult în armonie cu natura, iar cei din Olteni sunt mai săraci, și marginalizați.

Conflictele etnice sau politice nu sunt caracteristice în Bodoc, în consiliul local există unicitate în luarea deciziilor, astfel problemele comunității sunt discutate și rezolvate. Despre evenimentele de interes public, comunitatea din Bodoc este informată de pe site-urile de socializare și din ziarele județene.

2.9.8. Resurse culturale

Pe baza aprecierii respondenților implicați în sondajul de opinie, viața culturală din comuna Bodoc este variată și diversificată. În același timp intelectualii vor să vadă mai multe evenimente culturale și calitative. Locația sau locațiile care oferă acest cadru de viață culturală sunt căminul cultural din satul Bodoc, căminul cultural al satului Zălan, respectiv castelul Miko din satul Olteni. Căminele culturale din comuna Bodoc au fost renovate și modernizate în ultima perioada. În anul 2015 căminul cultural din Bodoc a fost modernizat, începând cu anul 2011 a fost modernizat căminul cultural din satul Zălan, respectiv Castelul Miko din Olteni este în curs de restaurare și

57 modernizare, având în vedere că Consiliul Județului Covasna și Comuna Bodoc au aprobat măsuri de menite pentru a introduce castelul în circuitul turistic.

Cu ajutorul efortului local și al ajutorului venit de la nivel de conducere județean, Casa de Cultură Bodoc a fost reînnoită din bani publici, aici funcționând un cor de tineret și un grup de actorie Cercul Teatral al Tinerilor, iar echipa de flaut formată din copiii de la grădiniță și cei care urmează cursurile la școala cu clasele I-IV, a început să obțină rezultate din ce în ce mai bune. Pe lângă aceasta în Bodoc există o formație de dans popular compusă din peste 10 perechi, în mare parte elevi, având în vedere că vârsta medie este de 12 ani. Formația de dans popular „Vorosbegy” a fost înființată în anul 2011. Cel puțin odată pe an prezintă

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

un spectacol pe plan local. la viața culturală participă activ și școlile. Elevii prezintă spectacole cu ocazia zilelor de sărbătoare sau a unora zile mai speciale (ziua mamei, ziua femeii, început de an școlar, sfârșit de an școlar, crăciun).

Șirul instituțiilor culturale este completată de Biblioteca Comunală, care deține numeroase volume. Biblioteca Comunală conține șapte mii de volume care sunt disponibile pentru populația locală. Primăria asigură peste 3.000 lei pe an pentru extinderea colecției bibliotecii și achiziționarea de publicații noi.

În căminul cultural funcționează și biblioteca comunală. Memorialul Primului Război Mondial al satului a fost inaugurat în 1933 urmat de cel din al Doilea Război Mondial în 1994. Statuia lui Imreh Jozsef a fost inaugurată în 2019.

2.9.9. Monumente

Bodoc este foarte bogat în locații și clădiri istorice, care reprezintă o resursă turistică și comunitară. Tabelul de mai jos însumează caracteristicile și stadiul actual al clădirilor istorice care sunt luate în evidență.

Tabel 8. Lista Monumentelor Istorice din Comuna Bodoc, sursa: patrimoni.ro

Nr. Crt	Cod LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1	CV-I-s-A-13046	Situl arheologic de la Bodoc, punct vârful	sat Bodoc; comuna Bodoc	Vârful cu Comoară (Kincssteto), pe Muntele Bodoc (1053 m), la 7 km nord	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

		„Kincssteto”			
2	CV-I-m-A-13046.01	Fortificația cu incintă „Kincssteto”	sat Bodoc; comuna Bodoc	Vârful cu Comoară (Kincssteto), pe Muntele Bodoc (1053 m), la 7 km nord	sec. XIII - XIV, Epoca medievală
3	CV-I-m-A-13046.02	Așezare	sat Bodoc; comuna Bodoc	Vârful cu Comoară (Kincssteto), pe Muntele Bodoc (1053 m), la 7 km nord	Hallstatt
4	CV-I-s-A-13072	Situl arheologic de la Olteni, punct "Leănykavăr"	sat Olteni; comuna Bodoc	Cetatea Fetei (Leănykavăr) la NE de sat, pe malul stâng al Oltului	
5	CV-I-m-A-13072.01	Așezare fortificată	sat Olteni; comuna Bodoc	Cetatea Fetei (Leănykavăr) la NE de sat, pe malul stâng al Oltului	Latene
6	CV-I-m-A-13072.02	Așezare	sat Olteni; comuna Bodoc	Cetatea Fetei (Leănykavăr) la NE de sat, pe malul stâng al Oltului	Neolitic
7	CV-I-s-A-13073	Situl arheologic de la Olteni	sat Olteni; comuna Bodoc	În grădina castelului Miko, la N de sat, pe malul drept al Oltului	sec. II - III p. Chr., Epoca romană
8	CV -II - a - A - 13150	Ansamblul bisericii reformate	sat Bodoc; comuna Bodoc	Sat Bodoc, nr 211	sec. XV - XIX
9	CV -II - m - A - 13150.01	Biserica reformată	sat Bodoc; comuna Bodoc	Sat Bodoc, nr 211	sec. XV, transf. 1651, sec. XVIII - XIX
10	CV -II - m - A - 13150.02	Zid de incintă cu turn - clopotniță	sat Bodoc; comuna Bodoc	Sat Bodoc, nr 211	sec. XVIII
11	CV -II - m - B - 13151	Poartă de lemn (poartă secuiască)	sat Bodoc; comuna Bodoc	Sat Bodoc, nr. 217	1934
12	CV -II - m - B - 13152	Poartă de lemn (poartă secuiască)	sat Bodoc; comuna Bodoc	Sat Bodoc, nr. 218	1940

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

13	CV - II - m - A - 13242	Castelul Miko	Sat Olteni, Comuna Bodoc	Sat Olteni, nr. 95	1827
14	CV-II-a- A- 13334	Ansamblul bisericii reformate	Sat Zălan, Comuna Bodoc	Sat Zălan, nr. 115A	sec. XIV - XVII
15	CV-II-m- A- 13334.01	Biserica Reformată	Sat Zălan, Comuna Bodoc	Sat Zălan, nr. 115A	1319, transf. 1821 - 1825
16	CV-II-m- A- 13334.02	Zid de incintă cu turn clopotniță	Sat Zălan, Comuna Bodoc	Sat Zălan, nr. 115A	sec. XVII

2.9.10. Arta populară

Comuna Bodoc deține o tradiție de artă populară diversificată. Localitatea are o mare tradiție în domeniul producției de obiecte ceramice pentru uz gospodăresc și ornamental. Produsele tradiționale sunt un produs de export pentru localnici. În prezent, în satul Bodoc se lucrează activ în producerea de obiecte ceramice.

În domeniul producției de obiecte ceramice, activitățile a desfășurat la sediul social local din localitatea Zălan, iar produsele au fost realizate de către cei care doresc să încerce această artă și de către persoane angajate, persoane cu experiență în crearea și modelarea ceramicii. Obiectivul principal este perpetuarea profesiei unice prin utilizarea echipamentelor moderne, de exemplu cuptor electric, strung electric, roata olarului, calandru, placa refractată. În acest domeniu produsele au fost unicate și în serie limitată cu ornamente tradiționale specifice ardelenesti și din alte zone din România. Aceste ateliere foarte mici din Comuna Bodoc erau produse populare produse și cerute pe piață: oale pentru sarmale, căni, farfurii (străchini), tablouri și alte obiective decorative de uz casnic. Acestea sunt simple sau ornamentate în funcție de utilizarea lor. Capacitatea de producție de obiecte ceramice ajunge la 5000 buc/an, menționând că pentru producerea produselor se cere un nivel de flexibilitate și adaptabilitate foarte înalt față de cerințele pieței, respectiv elemente decorative tradiționale de olărit din zona Secuimii și

Ardealului.

Satul Zălan, sat renumit pentru grădinile cu pomi fructiferi, pentru distileria de palincă de prune, se mândrește

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

și cu activitățile de marochinărie dar doar la nivel de atelier și cea cu presă de fructe. Meseria marochinerului, atelier sau magazin unde se lucrează sau se vând obiecte din marochin (sau orice fel de piele). Marochinul este pielea de capră, sau, mai rar, de oaie sau vițel, tăbăcită vegetal pentru a căpăta lustru și finețe; cordovan.

Meșteșugarii lucrează, pentru a transmite modul de valorificare și cunoștințele acumulate, dar ar fi necesară înființarea unei asociații, care ar fi capabilă să opereze un club meșteșugăresc. Îmbinarea meșteșugăritului cu arta populară împreună cu activitățile turistice, oferă o serie de oportunități, motiv pentru care s-au născut și o serie de idei în trecutul apropiat, care ar putea pune bazele proiectelor de dezvoltare cum ar fi organizarea de tabere de artă populară pentru tineri (din localitate sau din străinătate), organizarea de tabere de creație pentru meșteșugari profesioniști, etc.

2.9.11. Organizații non-guvernamentale

Raportat la localitățile urbane, în Comuna Bodoc activează mai multe ONG-uri, mai ales în domeniul cultural și al turismului. Dintre acestea trebuie evidențiate asociațiile sportive, culturale, dar și turistice.

Pe lângă acestea se implementează proiecte și/sau evenimente culturale pe plan local, finanțate din surse locale, județene dar și europene sau din străinătate (achiziționare port popular și ținută de husar, implicare în organizarea concursului internațional de atelaje, întâlniri pentru localități înfrățite).

Asociația „Alutus Regio Egyesulet” a fost înființată și înregistrată în Comuna Bodoc. Regiunea LEADER Alutus este situată în partea de nord-vest a județului Covasna. Teritoriul se învecinează în vest cu județul Brașov și cu râul Olt, în sud cu municipiul Sfântu Gheorghe, la est cu Munții Bodoc, iar în partea de nord și nord-vest cu Munții Harghita-Sud și județul Harghita.

Teritoriul regiunii Alutus se compune din următoarele 13 unități administrativ-teritoriale: orașul

61

Baraolt, comunele din Depresiunea Baraoltului (Aita Mare, Bățani, Belin, Brăduț, Vârghiș) și Valea Oltului (Arcuș, Bixad, Bodoc, Ghidfalău, Malnaș, Micfalău, Valea Crișului), în total 35 de localități.

Suprafața teritoriului Alutus este de 1.105,8 km², numărul populației, conform recensământului din anul 2011, este de 37.754 de persoane.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Asociația Alutus Regio Egyesulet are 54 membri și s-a format ca parteneriat public-privat prin asocierea consiliilor locale (12), a celor mai active ONG-uri, organizații ale cultelor (27) și a întreprinzătorilor (15) din teritoriul acoperit de aceasta, cu scopul de a diversifica, dezvolta economia în folosul comunităților din mediul rural prin programul de succes al Uniunii Europene și anume programul LEADER.

Programul LEADER - prin care și Asociația Alutus Regio Egyesulet a fost înființată - este unul dintre programele de succes ale Uniunii Europene în domeniul dezvoltării rurale. Cuvântul LEADER este un acronim francez, provenit din: Liaison Entre Actions pour le Developpement de l'Economie Rurale.

Scopul programului este de a-i încuraja pe actorii din mediul rural la identificarea posibilităților de dezvoltare a zonei pe termen lung, și de a-i sprijini pentru utilizarea durabilă a posibilităților identificate. Programul sprijină inițiative de tip „din jos în sus”. Pe baza strategiei de dezvoltare locale finanțarea va fi asigurată beneficiarilor prin organizarea cererilor de proiecte pe plan local, astfel deciziile privind dezvoltările din mediul rural se vor lua tot pe plan local. În cursul primului ciclu de finanțare (2012-2015), în cadrul a 11 măsuri au fost depuse 86 de proiecte, dintre care 56 au fost selectate și implementate cu succes. Valoarea totală a ajutorului public nerambursabil acordat acestor proiecte a fost de 2.212.602,00 euro.

În urma consultării populației Asociația Alutus Regio Egyesulet a elaborat Strategia de Dezvoltare Locală, care a fost selectată spre finanțare de către Autoritatea de Management, și astfel Asociația Alutus Regio Egyesulet a dobândit statutul de GAL autorizat și a obținut un buget de 2.518.212,31 euro. 80% din această valoare va putea fi accesată în perioada următoare (2017-2020) în cadrul următoarelor măsuri de finanțare:

M1/6B - Investiții în patrimoniul cultural, serviciile sociale și de bază pe teritoriul Alutus

M2/6A - Investiții în activități non-agricole pe teritoriul Alutus

62

M3/2A - Investiții în activități agricole pe teritoriul Alutus

M4/3A - Investiții în unități de procesare pe teritoriul Alutus

M5/6B - Constituirea și promovarea structurilor asociative pe teritoriul Alutus

În anul 2021 a fost lansată sesiunea M4/3A, Investiții în unități de procesare pe teritoriul Alutus cu o alocare indicativă pe sesiune de 26.215,00 EUR, care a fost prevăzută și în strategia aprobată.

Asociația Bodoky Hender Karoly ca și scopuri după cum urmează:

- dezvoltarea bazei tehnico-materiale a Scolii Generale Henter Karoly și a Grădiniței Bodoc,
- sprijinirea materială sau infrastructurală a diferitelor cercuri sau a altor activități și extrașcolare;

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

- ajutorarea elevilor din Școala Generală \Henter Karoly\ Bodoc și din Grădinița Bodoc la învățatură, artă, muzică, transport (navetă);
- ajutorarea elevilor cu o stare materială precară, a celor orfani;
- sprijinirea relațiilor cu școlile înfrățite, acordarea sprijinului material în înfăptuirea acestora;
- alte activități care slujesc la dezvoltarea materială și morală a Școlii Generale \Henter Karoly\ Bodoc și a Grădiniței Bodoc

Asociația De Dezvoltare Intercomunitară „Sepsiszek” a fost înființată în anul 2017 de către Comuna Arcuș, Comuna Bixad, Comuna Bodoc, Comuna Ghidfalău, Comuna Ilieni, Comuna Malnaș, Comuna Micfalău, Comuna Moacșa și Comuna Reci. Sediul Asociației este în județul Covasna, comuna Bodoc, sat Bodoc, nr, 65. Membrii „Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Sepsiszek” doresc să se asocieze și au ca scop realizarea prin cooperare a unor atribuțiuni stabilite prin lege, autorităților administrației publice locale, cu precădere în domeniile:

- a.) ce privesc activitățile de audit intern, control intern, asigurarea funcției de audit la entitățile publice asociate și semnarea a acordului de cooperare, inclusiv entităților publice subordonate, aflate în coordonarea, sau sub autoritate;
- b.) amenajării teritoriului și urbanismului în vederea asigurării furnizorii în comun a serviciilor publice privind planificarea urbană și teritorială, eliberarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire.

Asociația mai are scop asigurarea unor activități în domeniul principal de activitate al asociațiilor,

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

astfel: consiliere, consultanță economico-financiară, juridică, managementul riscurilor, care au un caracter accesoriu și sunt strâns legate de scopul și obiectivele acestea.

Având în vedere că Comuna Bodoc este încadrat în zona montană la APIA -Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, fermierii care activează pe cont propriu dar și Asociația Crescătorilor de Taurine Bodoc primește subvenții pentru terenurile cultivate și întreținute.

Tabel 9. Lista asociațiilor din Comuna Bodoc

Nr. Crt.	Nume Asociație	Adresa	CUI
1	Asociația „Alutus Regio Egyesulet”	Adresa: Bodoc 65 Bodoc Bodoc Covasna	26557251
2	Asociația „Bodoky Henter Karoly”	Adresa: Bodoc 103 Bodoc Bodoc Covasna	15300910
3	Asociația Clubul Sportiv Staruinta	Adresa: Bodoc 329 Bodoc Bodoc Covasna	13814779
4	Asociația Crescătorilor de Taurine Bodoc	Adresa: Bodoc 65 Bodoc Bodoc Covasna	14982525
5	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Sepsiszek”	Adresa: Bodoc 65 Bodoc Bodoc Covasna	39091055
6	Asociația de Proprietari din Fondul de Vânătoare 13 Bodoc	Adresa: Bodoc 207 Bodoc Bodoc Covasna	26385261
7	Asociația Familială „Szakacs A”	Adresa: Bodoc 107 Bodoc Bodoc Covasna	12784610
8	Asociația Korban	Adresa: Bodoc 212 Bodoc Bodoc Covasna	26066734
9	Asociația Sportivă Fotbal Bodoc	Adresa: Bodoc 260 Bodoc Bodoc Covasna	35305920
10	Asociația Sportivă Para-Bodoc Egyesulet	Adresa: Bodoc 148 Bodoc Bodoc Covasna	21503218
11	Asociația Vânătorilor și Pescarilor Sportivi Comuna Bodoc	Adresa: Str. Bodoc - Bodoc Bodoc Covasna	30758482
12	Asociația Vânătorilor Pro Silva	Adresa: Com. Bodoc, Loc. Olteni, nr. 168, Jud. Covasna	22536663
13	Asociația Familială „Fazakas”	Adresa: BODOC 74 BODOC BODOC Covasna	9731985
15	Asociația Clubului Columbofil 14/4 Sfgheorghe	Zălan 86, Bodoc Bodoc Covasna	18665260
16	Asociația Asservo Fontanum	Zălan 127 Bodoc Bodoc Covasna	29604676
	Fundația KIT (Kinder Jugend Talent)	Satul Bodoc nr. 65, Jud. Covasna	8059038
17	Asociația Club Sportiv Gakusei Sfantu Gheorghe	Sat Zalan nr. 58 Com. Bodoc	24053398

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Evenimente culturale în Comuna Bodoc

După cum am mai amintit în introducere, Bodoc are o viață culturală activă, care pe lângă evenimentele locale (Zilele Ecvestre Covășnene, dans popular, evenimente ecumenice, serbări, etc.) se manifestă și prin evenimente mai ample tradiționale de interes la scară mai largă.

Dintre acestea evidențiem Zilele Ecvestre Covășnene care de obicei sunt organizate în luna iunie în fiecare an. Având în vedere că este cel mai mare eveniment ecvestru din Transilvania, programul este foarte încărcat cu diferite activități.

Locația este în satul Olteni, în spatele Centrului de Tratament Olteni. Programul începe cu proba de prezentare și dresaj, după care în a doua zi este organizată recunoașterea traseului, proba de maraton, bonitare cai de muncă, concursul de bonitare, respectiv ceremonia de premiere, dar și prezentări făcute de cascadori profesioniști, concerte, expoziții foto sau activități meșteșugărești pentru copii.

Festivalul de muzică retro, diMANSIONS, situat într-una dintre cele mai frumoase regiuni din România, domeniul Castelului Miko din Olteni este mai nou capitala celor mai iubite hituri retro, după succesul extraordinar din 2019 când Thomas Anders, Dr. Alban, Inner Circle, Turbo B. și Dire Straits Experience au bucurat mii de participanți la locația spectaculoasă oferită de Castelul Miko. În cadrul acestui festival de muzică unul dintre simbolurile cele mai importante ale festivalului a fost cortul Kayam, cel mai mare adus până acum în România. Astfel, indiferent de condițiile meteo, participanții la festival au avut garanția confortului pe timpul concertelor, cortul putând găzdui până la 8000 de oameni.

„diMANSIONS” este un joc de cuvinte, format din termenii „DIMENSIONS” - „dimensiuni” în limba engleză și „MANSIONS” - „conace” în limba engleză. Termenul rezultat dorește să comunice multitudinea de experiențe și tipuri de activități din cadrul festivalului, dar permite și o subtilă localizare a evenimentului în Covasna, supranumită "THE LAND OF MANSIONS"- „ȚINUTUL CONACELOR”.

65

2.9.12. Situația educației în Comuna Bodoc

Instituțiile de învățământ se confruntă cu probleme similare caracteristice zonei. Scăderea numărului de copii

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

este o amenințare pentru existența grupelor de grădiniță dar și a grupelor școlare, prin urmare, și pe termen mediu trebuie găsit o soluție de dezvoltare alternativă. În comună funcționează trei școli în trei clădiri în satele Bodoc, Olteni și Zălan:

Școala Gimnazială „Henter Karoly” Bodoc, str. Școlii nr. 103, 527035

Școala Gimnazială Specială din Olteni , str. Principală nr. 95, 527036

Școala primară "Makkai Sandor" și Grădinița, satul Olteni, nr.140, 527036

Școala Primară „David Jozsef” inclusiv Grădinița, satul Zălan str. Principală nr. 145, 527037

Datorită faptului că Municipiul Sfântu Gheorghe este aproape de Comuna Bodoc, mulți elevi sunt înscriși în școlile din orașul Sfântu Gheorghe. Transportul copiilor este asigurat de către părinți, acest fenomen nu este unul neobișnuit la părinții care oricum fac naveta pentru a ajunge la locurile de muncă. Clădirile de învățământ sunt modernizate, și destul de bine echipate pentru activitățile educaționale. Grădinița din Bodoc are o capacitate de 50 de copii cu 4 educatori care se ocupă de copii. Există 8 săli de clasă în școala primară, unde un cadru didactic format din 13 persoane predă în momentul actual la 137 de elevi;

În domeniul educației, dezvoltarea tehnologiei informatice este cea mai mare sarcină care așteaptă rezolvare. Scăderea efectivilor de copii este evidențiat și din datele statistice, de exemplu în anul 2010 au fost 363 de elevi la nivelul comunei, în anul 2015 doar 357 iar în anul 2019, 296 elevi.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Tabel 10. Numărul elevilor înscriși în învățământul prescolar, primar și gimnazial în comuna Bodoc, sursa: INS 2020

Niveluri de educație în 2019	Număr persoane
Total	296
Copii înscriși în grădinițe	65
Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	231
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	231
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	132
Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)	99
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial	205
Elevi înscriși în învățământul primar	128
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	77
Elevi înscriși în învățământul special primar și gimnazial	26
Elevi înscriși în învățământul special primar	4
Elevi înscriși în învățământul special gimnazial	22

Acest trend a condus și la scăderea numărului posturilor cadrelor didactice. În anul 1992 au fost 62 de cadre didactice. În anul 2010 personalul didactic pe toate nivelurile de educație pe plan local a fost 47, în anul 2015 doar 44 iar în anul 2019 a ajuns la 22 de persoane. Aproximativ jumătate din cadrele didactice fac naveta din localitățile învecinate. Restructurarea trebuie pregătită foarte temeinic, pentru a putea fi dezvoltate alternative pentru învățători și pentru profesorii de specialitate.

În comună, pe lângă școli funcționează trei grădinițe cu 65 copii, care trebuie susținute în forma lor actuală, pentru că este foarte important ca în apropierea domiciliului să fie accesibile serviciile oferite de grădiniță. Există solicitare din partea părinților pentru înființarea unei creșe, datorită programului de lucru prelungit al părinților, motiv pentru care au dificultăți legate de supravegherea copiilor.

La nivelul de învățământ primar și gimnazial există 21 de săli incluzând și învățământul special, din care 13 sunt

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

convenționale și 8 speciale. Învățământul special nu aparține de Comuna Bodoc, învățământul special este în subordinea Consiliului Județean Covasna. Acest centru de învățământ a funcționat în cadrul Castelului Miko până anul 2021 după ce a fost mutat în Sfântu Gheorghe.

În Comuna Bodoc există 2 laboratoare școlare pe niveluri de educație în învățământul primar și gimnazial, iar pe plan local există 3 săli de gimnastică dintre care una este special pentru învățământul primar și gimnazial. Conform statisticilor oficiale, în anul 2019 au fost înregistrate 39 de PC-uri la nivelul învățământului primar și gimnazial în Comuna Bodoc.

Tabel 11. Numărul cadrelor didactice în învățământul preșcolar, primar și gimnazial în comuna Bodoc, sursa: INS 2020

Niveluri de educație	Număr persoane
Total	22
Învățământ preșcolar	4
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	18
Învățământ primar (inclusiv învățământul special)	9
Învățământ gimnazial (inclusiv învățământul special)	9
Învățământ primar și gimnazial	18
Învățământ primar	9
Învățământ gimnazial	9

2.9.13. Infrastructura de sănătate

Infrastructura de sănătate a comunei este compusă dintr-un cabinet medical de familie, dintr-un cabinet stomatologic privat și o farmacie.

Asistența medicală este exemplară și unele orașe mici ar putea să o invidieze. În 1977, a fost înființată o clinică de sănătate, care găzduia un cabinet medical general, un cabinet stomatologic și un cabinet de maternitate și îngrijire a bebelușilor, o farmacie și un apartament de servicii.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

68

Asistența medicală de bază a localității este asigurată de medicul de familie, medicul pediatru, medicul dentist și Farmacia Panacea.

Consiliul Județean Covasna pune un mare accent pe prevenire la factorii care țin de sănătatea populației, deoarece viața oamenilor poate fi salvată mai ușor dacă există prevenire, iar o modalitate de a face acest lucru este printr-un program de analiză efectuat asupra populației. Această acțiune de analiză a sănătății populației a fost efectuat gratuit și a fost lansat începând cu anul 2013, cu implicarea experților de la Spitalul Județean Bacs-Kiskun din Ungaria și Spitalul „Hetenyi Geza” din județul Jasz-Nagykun-Szolnok, în parteneriat cu Spitalul Județean Dr. Kristoly Fogolyan din Județul Covasna și medicii de familie ai așezărilor respective. În acest program a fost implicată și comuna Bodoc și au fost realizate sute de analize medicale în localitate.

În Bodoc asistența medicală este asigurată de un medic de familie. Cabinetul de medicină de familie este situat în localitatea Bodoc str. Principală nr. 65D. Renovarea completă a primului etaj al clădirii cabinetului medicului de familie și extinderea capacității de cazare a fost realizată în anul 2020.

Farmacia este situată tot în clădirea sus-menționată, respectiv SC FARMACIA AESKULAP SRL Str. Principala nr.65/B. Loc. Lângă dispensarului medical local în satul Bodoc.

Cabinetul stomatologic se află în aceeași clădire, special construită de comunitate pentru această destinație. Cabinetul medical de familie lucrează în condiții foarte restrânse din cauza lipsei fondurilor financiare, suferind de lipsă de resurse și oferind o gamă de servicii limitate .

Prin Hotărârea Locală a Consiliului Local comuna Bodoc a fost aprobată închirierea prin licitație publică a unor spații în localitate Olteni nr 73/A - 31 mp, și localitatea Bodoc nr. 65/D - 28 mp din Comuna Bodoc aflate în domeniul public al comunei Bodoc, în vederea amenajării de cabinete medicale stomatologice de către persoane fizice autoritate.

Spațiul cu suprafața de 31 mp, situat în imobilul din localitatea Olteni, nr.73 A., este compus din o încăpere. Dotările de care dispune spațiul: instalații electrice, instalații de apă, instalații termice; starea tehnică a spațiului și a dotărilor de care dispune fiind- bună.

Destinația de utilizare a spațiului sau profilul de activitate ce poate fi desfășurat în spațiul închiriat: spațiul poate fi utilizat cu altă destinație decât aceea de locuință - poate fi închiriat în vederea

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

69

amenajării unui cabinet stomatologic.

Spațiu cu suprafața de 28 mp, situat în imobilul din localitatea Bodoc, nr.65 D, compus din o încăpere, și cu sală de așteptare (spațiu comun cu medicul de familie). Dotările de care dispune spațiul: instalații electrice, instalații de apă, sobă. Starea tehnică a spațiului și a dotărilor de care dispune: bună. Destinația de utilizare a spațiului sau profilul de activitate ce poate fi desfășurat în spațiul închiriat: spațiul poate fi utilizat cu altă destinație decât aceea de locuință - poate fi închiriat în vederea amenajării unui cabinet stomatologic.

Instrumentele pentru investigațiile medicale sunt uzate fizic, ar fi necesară achiziționarea de un mic dispozitiv de laborator pentru hemogramă, totodată și de un radiograf dental.

Bolile frecvente ale populației corespund cu situația generală din țară: dintre bolile cronice pe primul loc se află bolile cardiace și cele reumatice. La bolile acute cele mai caracteristice sunt bolile căilor respiratorii. Din păcate, activitatea de prevenție în Bodoc, ca și în celelalte așezări este minimă: în afară de vaccinurile obligatorii nu există examen periodic (screening) medical. Deși ar fi o necesitate, cauza inexistenței acestor servicii se datorează suprasolicitării și lipsei de bani oferii cadrelor medicale. Lipsa conștientizării în domeniul sănătății este și cauza stării precare a cavităților bucale în rândul populației.

Centrul balnear de la Olteni

Cu ocazia celei de a X-a ediții a „Zilelor Bodocului”, pe data de 08.06.2013 a avut loc inaugurarea oficială a Centrului Balnear de la Olteni, realizat în cadrul Programului „Drumul Apelor Minerale - Borvizek Utja”, acesta devenind funcțional odată cu obținerea tuturor autorizațiilor necesare dar și ca urmare a angajării unei persoane, prin Asociația AQUASIC.

Centrul de tratament îmbogățește potențialului turistic al județului Covasna care constă în turismul balnear. Centrul de tratament balnear funcționează conform planului. Pentru a dezvolta aceste activități a fost înființată Asociația de dezvoltare intercomunitară „AquaSic”. Prin asociația AquaSIC a fost posibilă primirea autorizațiilor de funcționare de la diferite instituții. Pe lângă autorizații, atât echipamentele cât și aparatura este asigurată de Asociația „AquaSic”, care, evident, asigură un sprijin material și pentru întreținerea acestui centru balnear.

Centrului Balnear de la Olteni are în interiorul său o saună, câte un bazin cu apă caldă și apă

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

70 minerală, benefică pentru cei care suferă de boli cardiovasculare, dar și mai multe căzi pentru băi. La etajul clădirii Centrului Balnear de la Olteni este amenajat un cabinet stomatologic. În clădire va lucra un maseur terapeut și, în planul de funcționare este cuprinsă și modernizarea echipamentelor specifice, iar aparate de fitness sunt deja disponibile.

Figura 11. Centrul Balnear de la Olteni, Comuna Bodoc, sursa: covasnamedia.ro

Posibilități de recreere și viața sportivă

Posibilitățile de recreere a populației din Bodoc sunt rezumate la excursiile în natură și practicarea diferitelor sporturi pe plan local. Existența sălii de sport acordă posibilitatea de a practica mai multe forme de sport, sala fiind folosită în mod constant atât în perioada de vară cât și iarna. Activitatea sportivă a copiilor este organizată în cadrul școlilor, se organizează competiții între școli, dar în timpul liber, după orele de curs nu sunt activități sportive organizate din lipsă de personal de specialitate. Comunitatea nu are echipă de fotbal, deși ar exista interes destul de mare din partea tinerilor. Ar fi nevoie de un ajutor minim financiar pentru achiziționarea echipamentului sportiv și pentru asigurarea deplasărilor (terenul de fotbal este modernizat, prevăzut cu tribune și vestiare).

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

71

Concluzie

Datorită relaxării așteptărilor tipice societății tradiționale dar și a nevoi de colaborare, cadru care se observă din ce în ce mai mult și a început să devină caracteristică noi societăți, a rezultat slăbirea coeziunii comunității și aici ca în toată regiunea noastră. Așa putem caracteriza în mare, rezumând viața comunitară și viața culturală a comunei Bodoc. Slăbirea implicării active a comunității este agravată și prin faptul că în timpul pandemiei nu au fost organizate evenimente culturale sau sportive. Numărul de tineri activi scade ei fiind cei care prin creativitatea și voința de acțiune ar putea fi motorul relansării vieții comunitare. Totodată, comunitatea dispune de nenumărate resurse (multitudinea evenimentelor tradiționale, naționale și internaționale, activități de artă populară, posibilități de a practica diferite forme de sport, etc.), a căror exploatare ar necesita doar o mai bună organizare: este nevoie de persoane active și de ONG-uri.

Serviciile instituțiilor publice, serviciile de sănătate și de educație în mediu sunt corespunzătoare, se confruntă cu subfinanțare și ar fi nevoie de raționalizarea activităților educaționale și în paralel de întreținerea și modernizarea clădirilor care deservește aceste activități. Pe lângă aceasta, este o sarcină importantă, organizarea activităților după orele de curs a copiilor și tinerilor, care în continuare necesită mobilizarea resurselor umane și materiale din partea administrației locale.

3. Mediul economic

Posibilitățile economice ale unei comune sunt stabilite atât de mediul economic local, resurse umane locale, tradițiile în diferite sectoare economice cât și de localizarea geo-economică. Resursele locale sunt bazele pentru o dezvoltare economică locală, resursele interne sunt regăsite și în capital, și în resurse umane locale, cât și în mentalitate, factorii externi sunt localizarea, conjuctura economică actuală, din sistemul relațional regional al comunei.

Resursele valorificabile din punct de vedere economic se împart în trei grupe: resurse umane, resurse naturale și resurse aflate în relațiile regionale. În legătură cu resursele umane am mai vorbit în cadrul analizei demografice: în Comuna Bodoc forța de muncă este caracterizată prin lipsa tinerilor și necalificarea, iar o însemnată parte a forței de muncă prestează munci (ocasionale) în străinătate. Totuși perspectivele nu sunt negative, având în vedere localizarea comunei, sunt premise care prognozează un trend pozitiv în legătură cu cadrul demografic și îmbătrânirea populației. O altă proiectare a resursei umane este încorporată în capitalul social, în funcționarea comunității locale, în diferitele forme de cunoaștere (ex. turism) și atitudini (bazarea pe un trai sigur, cumpătarea caracteristică comunității tradiționale), lucru detaliat în capitolul referitor la comunitate. În cadrul acestui capitol completăm cu prezentarea potențialului producției și al serviciilor locale care se găsesc în spiritul antreprenorial, în societăți, precum și cu prezentarea dezvoltării activităților antreprenoriatului local. Pe baza datelor care ne stau la dispoziție prezentăm și situația pieței muncii. Resursele naturale sunt acele elemente ale naturii, care pot fi valorificate în cadrul funcționării economiei locale. La momentul actual comuna Bodoc nu dispune de comori subterane care să poată fi extrase, însă trebuie amintit faptul că începând cu secolul al XIX-lea Bodoc era considerată și cunoscută ca o comună cu ape minerale, unde începea îmbutelirea apelor minerale locale de ex. Matild, Bodoc.

În prezent terenurile valorificabile în scop agricol, pășunile extinse reprezintă resurse economice, iar valorificarea pădurii prin turism cu valoare naturală ridicată oferă o altă sursă de venit pentru

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

73 localnici. Prin utilizarea eficientă a resurselor naturale poate fi crescută și independența energetică, în condiții adecvate poate fi obținută energie ieftină, în așa fel încât să reprezinte un avantaj serios.

3.1. Situația geo-economică

În cadrul analizei situației economice a comunei nu putem să nu facem referire la situația localității, nici la mediul economic mai îngust sau la cel larg în care se integrează localitatea. Concurența creată de celelalte localități care se găsesc în zonă, diviziunea teritorială economică a muncii și relația cu teritoriile economice dinamice, toate acestea influențează valorificarea eficientă a resurselor locale. Deși comuna Bodoc se găsește într-un județ al țării, unde nu sunt centre puternice, dezvoltate din punct de vedere economic, poluri de dezvoltare capabile să polarizeze și să dinamizeze mediul, însă se situează în apropierea municipiului Sfântu Gheorghe, respectiv în apropierea uneia dintre centrele economice cu cea mai rapidă dezvoltare din țară, Brașovul (aprox. 35 km), a cărei spațiu de putere, infrastructură și relații internaționale are o influență pozitivă din ce în ce mai mare asupra economiei zonei Sfântu Gheorghe.

În structura regională caracteristică acestei zone, orașele mici și mijlocii ale județului se străduiesc mai puțin să dezvolte o relație vie cu regiunea, mai degrabă predomină un efect de înghițire unilaterală. Însă aglomerația economică a Brașovului și axa Brașov-Bacău, sau axa secundară Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc care trece prin zonă și care conform planurilor va fi legată și de o autostradă, respectiv un drum expres pe termen lung pot scoate și comuna Bodoc din situația semi-periferică în care se află la momentul actual.

ROMÂNIA

JUDEȚUL COVASNA

COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

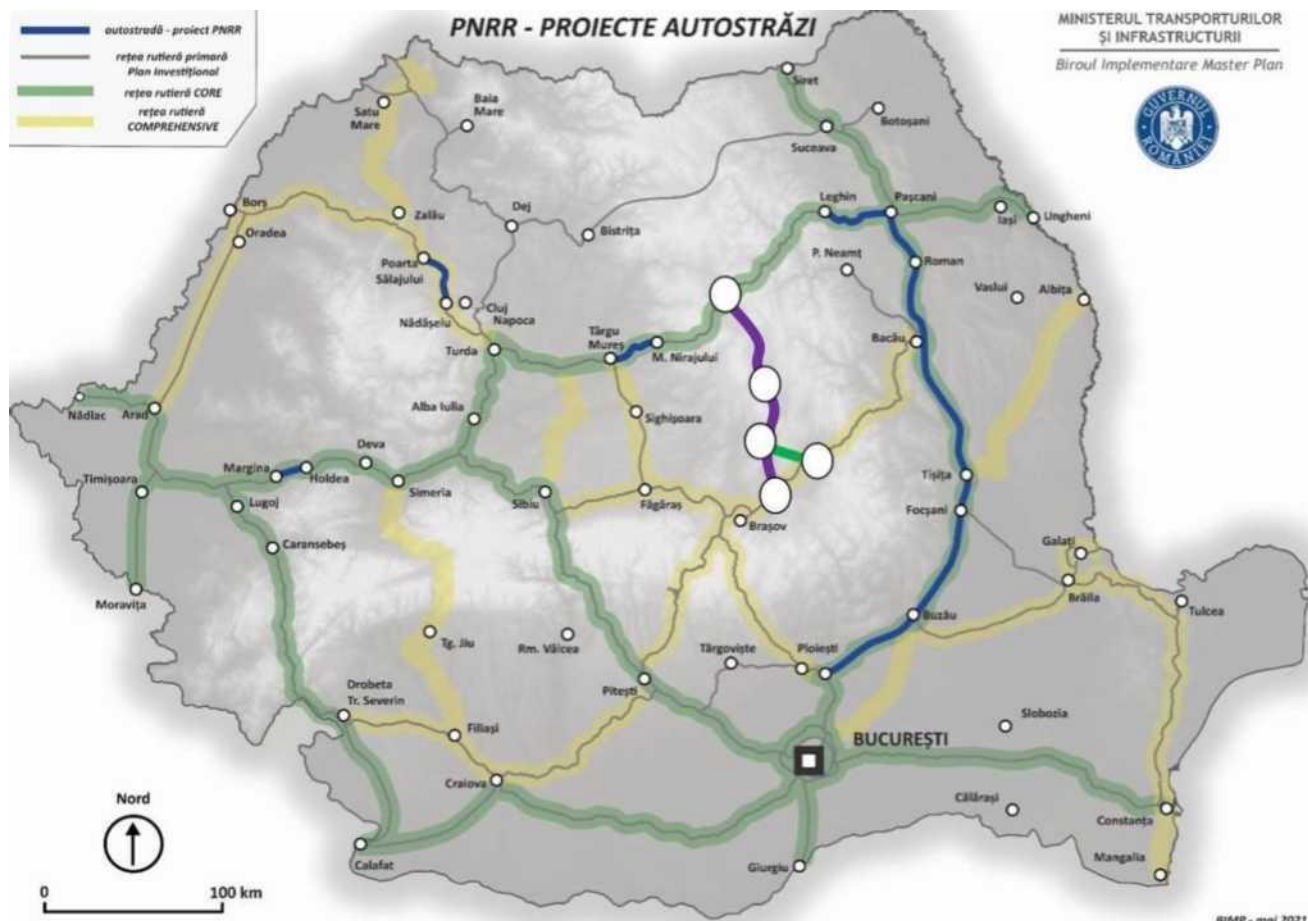

Figura 12. Proiecte rutiere din România, inclusiv drum express Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc - Gheorgheni, sursa: (MTI, 2021)

La nivelul Regiunii Centru, în Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 au fost identificate zonele urbane funcționale la nivelul celor șase reședințe de județ: Alba Iulia, Brașov, Sfântu Gheorghe, Miercurea Ciuc, Târgu Mureș și Sibiu. Mai concret, o zonă urbană funcțională cuprinde acele unități administrativ - teritoriale, atât urbane cât și rurale, care au o pondere a navetiștilor în reședința de județ mai mare de 15%. Există însă și niște excepții din raționamente de coerență geospațială. Astfel, anumite enclave care au o pondere a navetiștilor mai mică de 15% au fost incluse în zona urbană funcțională. În schimb, anumite exclave care au o pondere a navetiștilor mai mare de 15% dar sunt prea îndepărtate geografic au fost excluse din zona urbană funcțională. Comuna Bodoc, având în vedere proximitatea municipiului Sfântu Gheorghe se încadrează în zona funcțională urbană, având navetiști între 15-30% între comuna și reședința de județ. În zona urbană funcțională al municipiului Sfântu Gheorghe sunt 13 comune, respectiv: Arcuș, Valea

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Grisului, Ghidfalău, Moacșa, Ilieni, Reci, Bodoc, Micfalău, Malnaș, Ozun, Boroșneu Mare, Bixad, Chichiș.

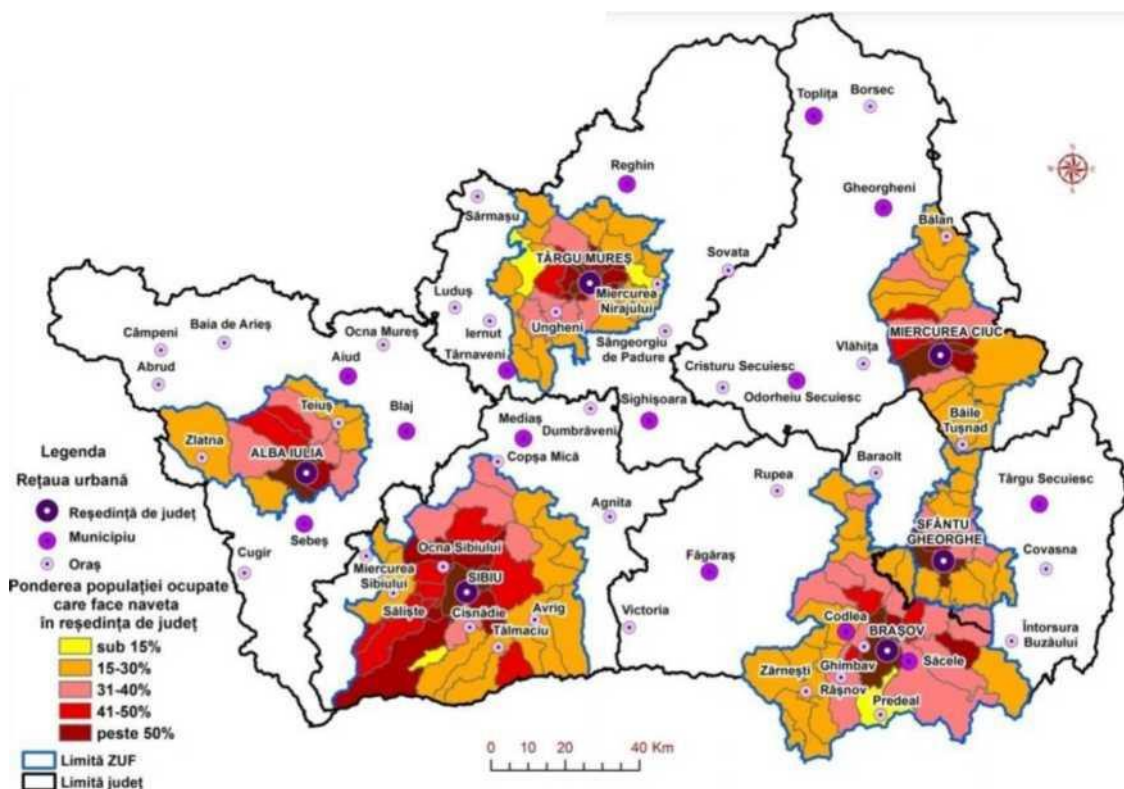

Figura 13. Zona urbană funcțională la nivelul reședințelor de județ din Regiunea Centru, sursa: (ADR Centru, 2021)

Conform Planului de Dezvoltare Regională 2021-2027 cota parte a județului Govasna din PIB-ul regional în anul 2019 a fost de numai 6,5%, ceea ce reprezintă o cotă parte mai mică față de rata populației (8%). În ceea ce privește PIB-ul pe cap de locuitor, județul atinge numai 70,5% din media națională, (media regională este de 73,9%), ceea ce în comparație europeană este în medie de 35%, în plus în ultimii cinci ani acest indice a scăzut ușor dar în continuu. Însă nu trebuie neglijat faptul că o parte însemnată a județului Govasna se află în aria de influență a celei mai dinamice centre economice din țară, Brașovul, unde PIB-ul pe cap de locuitor este aproape dublu față de județul Govasna (122,8% din media națională, și 62 % media europeană), ceea ce reprezintă o posibilitate importantă pentru economia județului Govasna. Pe baza indicatorilor specifici (PIB, aplicat pe cap de locuitor) performanța județului nu atinge nivelul performanțelor

regiunii, a județelor dezvoltate. În componența PIB-ului cele mai mari elemente o reprezintă serviciile 45 (46,6%), industria (30,5%) și agricultura (14,3%). În privința densității societăților județul Covasna (18

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

societăți/o mie de persoane) se află de asemenea sub media regională (23 de societăți/1000 de locuitori).

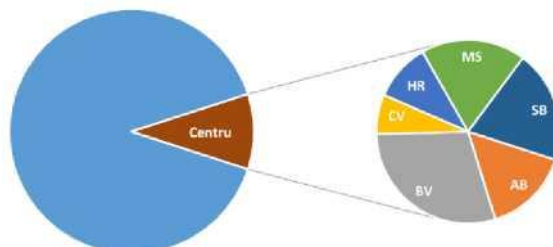

Figura 14. Cota parte a județului Covasna din PIB-ul național și regional, 2019

În profil teritorial, o scădere a numărului mediu de salariați în ultimele 3 decenii mai mare față de media regională s-a înregistrat în județele Harghita, Brașov, Mureș și Alba. În primele 2 decenii, perioada 1990-2010, rate de descreștere mai mari față de cea la nivel regional s-au înregistrat și în jud. Covasna. În 2019 comparativ cu 5 ani în urmă rate de creștere peste media regională pentru același indicator s-au înregistrat în județele Alba, Sibiu și Brașov și Covasna (+10%) la polul opus, cea mai mică creștere fiind în Harghita (+7,3%). În același timp s-au produs mutații importante și în ce privește structura pe activități ale economiei locale a forței de muncă salariate. Din sectoarele economice dominante în trecut precum agricultura, industria au fost afectate de reduceri masive ale numărului de salariați în timp ce numărul salariaților din sectorul terțiar, îndeosebi în domenii precum comerțul, serviciile prestate întreprinderilor și administrația a crescut față de anii anteriori.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

77

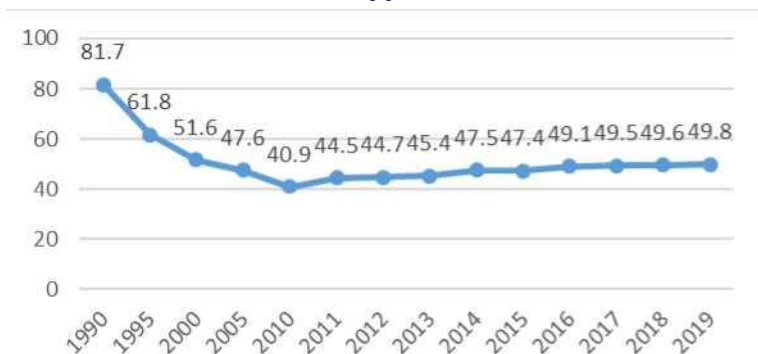

Figura 15. Evoluția numărului mediu de salariați din județul Covasna în perioada 1990-2019, INS, 2020

Datorită caracterului rural, al accesibilității slabe și a caracterului periferic interior, județul nu poate fi considerat nici punct țintă pentru investirea capitalului străin. Deși, în comparație națională, Regiunea Centru se află pe primul loc în atragerea capitalului străin (15%, date din anul 2019), investițiile de capital străin care vin în județul Covasna reprezintă numai 1% din capitalul străin atras în țară, și numai 4% din exportul regional se realizează în județ (0,6% din exportul național).

Apropierea de orașul Sfântu Gheorghe, care reprezintă centrul administrativ și economic al județului care cuprinde partea sud-vestică a județului, este fără îndoială un avantaj pentru localitate, chiar dacă forța de atracția a orașului se arată mai ales în administrație și în consum (realizarea cumpărăturilor), dar și în domeniul relațiilor de afaceri, în piețele de desfacere sau oferta de muncă. În orașul Sfântu Gheorghe sunt destule locuri de muncă pentru absorbția forței de muncă libere.

Orașul aflat la câteva kilometri distanță asigură conexiune rutieră și feroviară cu comuna Bodoc, cea feroviară asigură mai multe ori pe zi trafic de transport persoane, pentru muncitori deplasare cu tren se reprezintă un avantaj concurențial pentru economia regiunii, transportul se realizează totuși mai ales pe drumurile publice pentru că gara este prea departe de centrul localității Bodoc, iar mersul pe jos durează mai mult decât să ajunge cu mașină în oraș.

Drumul de tranzitare de rang național (E578 - DN12) care trece prin orașul Sfântu Gheorghe generează trafic comercial și de persoane important pe ruta Brașov-Sfântu Gheorghe-Miercurea

78

Ciuc-Gheorgheni.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Accesibilitatea internațională a comunei este asigurată de aeroporturile, care desfășoară trafic aerian internațional, din București aflat la 225 km, din Sibiu aflat la 175 km, sau din Târgu-Mureș aflat la 180 de km. Din cauza distanței relativ mare în timp față de aeroporturi și zonele orașelor mari, de cele mai multe ori regiunea cade în afara ariilor care atrag interesul investitorilor străini. Caracterul marginal al regiunii ar putea fi ameliorat de construirea aeroportului din Brașov (Ghimbav) și a autostrăzii Brașov-Bacău, care este o prioritate de dezvoltare în planurile naționale ca parte a Rețelei Trans-europene de Transport. Se poate observa și din cele de mai sus, că pentru lărgirea posibilităților economice pe termen scurt și mediu calea o reprezintă utilizarea mai eficientă a energiilor și potențial respectiv resurselor locale, în același timp trebuie să se facă eforturi pentru adâncirea integrării regionale și pentru atingerea piețelor de desfacere regionale mai importante.

Istoria economică recentă a comunei Bodoc vorbește mai ales despre izvoare carbogazoase și necarbogazoase. Există mai multe izvoare carbogazoase și necarbonate în satul Bodoc, care sunt factori atrăgători datorită efectului lor de vindecare. Sunt eficiente pentru problemele vasculare, locomotorii și ginecologice. Experții menționează șapte izvoare în Bodoc, dintre care trei au fost și sunt îmbuteliat ca „Bodoc Matild”, aceste surse sunt Lenke, Vilma și Matild. Primul chiriaș al sursei de apă a fost antreprenorul Jozsef Gyorgy, care a numit borviz-ul de la mireasa sa Matild. Conform legenda, el însuși a promovat apa „Matild” în străinătate, și în Viena. Amintirea populară zice că, atunci când a vizitat Viena, a umplut și vinurile nobile pe care le-a băut cu prânzul cu apa minerală Matild pe care a adus-o în restaurantele de lux și apoi a gustat vinul spumant împreună cu chelnerii. Și după ce le-au gustat, cel mai adesea au lăudat minunata invenție a vicleanului secuiesc Gobe în fața personalului și a oaspeților în restaurante, convingând astfel proprietarul locației că merită să încheie un contract de livrare cu antreprenorul pentru un lot mai mare. Popularitatea apei minerale „Matild” a crescut, cucerind Europa într-un timp foarte scurt și chiar ajungând și peste ocean după ce a devenit sigur că conținutul său de carbon legat îi permite să fie transportat pe mare.

Pe lângă îmbutelierea apei minerală, în localitate a existat industria argilei care face parte din

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

79 istoria industrială veche. Industria argilei face parte din istoria industrială veche de secole a județului Covasna. Numele Bodoc, Bodoc și Brețcu sunt deja cunoscute în istoria producției de ceramică arhitecturală. Cu toate acestea, în anul 2012 a fost chiar nou pentru specialist că, conform unei analize de rezistență și chimice efectuate într-un laborator specializat din Italia, primul loc îi aparține argilei din Bodoc. Fabrica Siceram din Italia, activat și în Sighișoara, cărei produse, în principal țiglă de argilă, sunt cunoscute pe scară largă în țară a identificat sursa de argilă din Bodoc. Drept urmare, fabrica își furnizează materia primă din cariera din Bodoc. Pe baza găurilor de explorare, grosimea acestui strat ajunge la 45 de metri. Este acoperit cu un strat de sol gros de 0,8 metri, iar la o adâncime de 5-8 metri există un strat de pietriș și nisip pe fosta terasă din Vasarpatak. Cu toate acestea, pe măsură ce se îndepărtează de la pâraie stratul de argilă se subțiază și dispăre. Totuși analizele arată că această argilă este excelentă, deoarece nu conține bucăți mai mici de calcar care ar cauza dificultăți în procesarea și arderea cărămizilor și a altor produse ceramice arhitecturale.

Pentru unitatea industrială Bodoc, acest lucru este important și pentru că se pregătesc pentru dezvoltare vor trece la producția de cărămizi roșii tradiționale, lucrate manual. Și cărămida este în ce în ce mai mult caută, deoarece este foarte potrivit în construcție și este un bun izolator. Poate fi folosit pentru a crea pereți spectaculoși, fără tencuială. În ciuda faptului că primele pași au fost de succes, fabrica de cărămidă din Bodoc nu mai funcționează. În prezent, localnicii au ajuns să cumpere cărămidă și țiglă produse la Sighișoara cu argilă de Bodoc.

În anul 1995, Societatea Comercială ECO din Sfântu Gheorghe - patron Ioan Ciolan - a construit în satul Zălan o fabrică de spirt. În anul 2015 fabrica de spirt din Zălan, nu mai funcționa, fiind închisă după ce afacerea a dat faliment din cauza impozitelor. Printre sursele de venit ale locuitorilor se numără și brutăria din Bodoc, firma de panificație Cuptor de Aur.

Această industrie mică servește în primul rând populația locală. În ceea ce privește diviziunea muncii în cadrul comunei. Situația generală actuală este asemănătoare cu alte comune din vecinătate, activitățile agricole și de exploatare a lemnului sunt completate de posibilitățile de muncă. Activitatea antreprenorială, de industria mică, adecvată pentru asigurarea locurilor de muncă unui număr mare de persoane lipsește aproape în totalitate, de aceea forța de muncă

80 locală este vulnerabilă față de efectele externe. Mare parte din muncitori locali face? navetă la Sfântu Gheorghe unde sunt angajate în diferite sectoare industriale și servicii.

3.2. Sectorul agriculturii

În urma interviurilor realizate în comuna Bodoc am avut impresia că în această comună activitatea agricolă nu

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

are numai un rol de subzistență, ci numeroase familii își câștigă existența din această activitate, iar produsele provenite din agricultură pot fi vândute ca produse competitive, pe lângă faptul că există speranță pentru creșterea prelucrării locale. În cele ce urmează vom face cunoscute practicile de valorificare a domeniilor agricole - ca una dintre cele mai importante resurse locale -?, practicile de producție și de valorificare legate de acestea. Deoarece însă importanța agriculturii depășește cu mult problema valorificării resurselor naturale, vom discuta numai despre abordarea ca activitate economică a acesteia.

În comună mărimea terenurilor agricole este de 8380 hectare (în 2020), astfel comuna Bodoc se află peste media comunele județului în ceea ce privește dimensiunea terenurilor agricole (media comunală județeană este de 4000 de hectare). Conform datelor statistice indicele de utilizare a terenurilor se ridică deasupra mediei județene, este de aproape 100% (date din 2019), dar conform experiențelor locale, în prezent sunt mulți care nu produc, și din cauza subvențiilor oferite de stat nici nu dau terenurile în chirie, ceea ce scade eficiența, pentru că din cauza buruienilor crește nevoia de utilizare a pesticidelor pe parcelele învecinate cultivate.

Conform datelor Recensământului Agricol din anul 2021 o unitate agricolă dispune în medie de un teren de 4,6 hectare, ceea ce este peste media județeană, care este de 4,38 hectare. 58% din terenuri se află în proprietate privată, și se împart la aproximativ de 900 gospodării (date locale).

Datele statistice arată că în comună se găsesc în același timp ferme familiale de dimensiuni mici, fragmentate, și unități care nu produc numai pentru subzistență și pentru consumul propriu (mai ales în satul Zălan), ci unități de dimensiuni medii, concentrate pe resurse, capabile să producă și pentru piață, care produc pe terenuri cu dimensiuni mai mari (satul Bodoc). Graficul de mai jos ne

81 arată o imagine mai detaliată despre structura proprietăților locale, interesant fiind prezența peste media județeană a unităților agricole de dimensiuni medii (10-30 ha). În Comuna Bodoc există doar 15 ha terenuri arabile în posesia unei persoane juridice, și Primăria Bodoc are în posesia de 183 ha pășune. Partea dominantă a terenurilor agricole sunt în posesia persoanelor fizice.

Referitor la utilaje, instalații pentru agricultura, mijloace de transport cu tractiune animală și mecanică existente la începutul anului 2021 în Comuna Bodoc există o bază de date (tabel).

Tabel 12. Parcul de utilaje agricole în Comuna Bodoc în 2021, sursa: Comuna Bodoc

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Denumire utilaj, instalație, mijloc de transport etc.	Total localitate (buc)	Nr. Gospodării/ exploatații fără pers. juridică cu ?	Persoane cu domiciliul	Nr. Unități cu pers. juridică care au activ. Pe?
Tractoare până la 45 CP	21	21		
Tractoare între 46-65 CP	30	27	2	1
Tractoare între 66-100 CP	15	13	1	1
Tractoare între 101-140 CP	2	1	1	
Tractoare între 141-200 CP	1	1		
Motocosoare	4	3	1	
Pluguri pentru tractor cu două trupite	19	18	1	
Pluguri pentru tractor cu trei trupite	39	38	1	
Pluguri pentru tractor cu mai mult de trei	1	1		
Pluguri cu tracțiune animală	1	1		
Cultivatoare	17	16	1	
Grape cu tracțiune mecanică (toate tipurile)	13	12	1	
Grape cu tracțiune animală	1	1		
Combinatoare	9	9		
Semănători cu tracțiune mecanică pentru - păioase - simple	8	8		
Semănători cu tracțiune mecanică pentru păioase - multifuncționale	12	11	1	
Semănători cu tracțiune mecanică pentru - prășitoare - simple	2	2		
Semănători cu tracțiune mecanică pentru prășitoare - multifuncționale	1	1		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Mașini pentru plantat cartofi	7	7		
Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte chimice	19	18	1	
Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte organice	17	17		
Mașini de stropit și prăfuit cu tracțiune	11	11		
Mașini de stropit și prăfuit cu tracțiune	1	1		
Mașini pentru erbicidat	19	18	1	
Combine autopropulsate pentru recoltat -	2	2		
Combine autopropulsate pentru recoltat -	1	1		
Cositori cu tracțiune mecanică	23	22	1	
Prese pentru balotat paie și fân - baloti paralelipedici	16	15	1	
Prese pentru balotat paie și fân - baloti cilindrici	113	13		
Remorci pentru tractor	333	32	1	
Autovehicule pentru transport mărfuri până la 1.5 tone	11	1		
Autovehicule pentru transport mărfuri peste 1.5 tone	22	1		
Care și căruțe	224	22	2	
Încărcătoare hidraulice	44	4	2	
Instalații pentru muls mecanic	222	22		
Instalații pentru prepararea furajelor	22	2		
Alte utilaje, instalații pentru agricultura și silvicultura, mijloace de transport cu tracțiune	113	13		
Mori cu ciocanele	222	21	1	
Alte mori	44	4		

Datorită condițiilor naturale și a sistemelor de subvenționare, creșterea animalelor, dintre care mai ales creșterea bovinelor și ovinelor, după o scădere continuă care a ținut aproape zece ani, în ultimii ani a început din nou să stabilească. În 52% din gospodăriile unde erau crescute bovine se creșteau numai 1-2 bovine (92% mai puțin de zece), în 2010 numai foarte puține ferme erau care creșteau mai mult de 30 de animale. Acest fapt arată că creșterea bovinelor la scară mare a început doar în ultimi ani, producția de lapte nu este caracteristică comunei Bodoc. Bazându-se pe

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

datele locale, tabelul de mai jos ne arată evoluția numărului de animale în comună:

Pe baza datelor agricole colectate la nivel local de către Primăria Comunei Bodoc, ianuarie 2021

următoarele efectivele de bovine, de vaci, ovine, caprine, porcine și păsări au existat.

Tabel 13. Efectivele la începutul anului 2021, sursa: Comuna Bodoc

Specie/categorie de animale	2021							
	Total localitate		Gospodării/ exploatații fără pers. juridică cu domiciliul în localitate		Persoane cu domiciliul în alte localități		Unități cu pers. juridică care au activ. pe raza localit.	
	Sem1	Sem2	Sem1	Sem2	Sem1	Sem2	Sem1	Sem2
Bovine - total	1791	22	1347	22	135		309	
Bovine sub 1 an - total	171		112		8		51	
- Bovine femele sub 1 an	163		104		8		51	
din care: sub 6 luni	44		4					
- Bovine masculi sub 1 an	8		8					
din care: sub 6 luni	28		2					
Bovine de 1-2 ani - total	214	4	105	4	3		106	
- Bovine femele de 1-2 ani	201	4	9	4	3		106	
- pentru sacrificare	109		3				106	
- altele	92	4	8	4	3			
- Bovine masculi de 1-2 ani	13		1					
Bovine de 2 ani și peste - total	1406	18	1130	18	124		152	
- Bovine masculi de 2 ani și peste	5		5					
- pentru reproducție	1		1					
din care: Tauri reproducători autorizați	1		1					
- reformati? (pentru sacrificare)	4		4					
- Femele de 2 ani și peste	1401	18	1125	18	124		152	
- Juninci	217	6	191	6	26			
- pentru sacrificare	26				26			
- altele	191	6	191	6				
- Vaci	1184	12	934	12	98		152	
- Vaci pentru lapte	840	12	805	12	35			
- Vaci reformate (pentru sacrificare)	344		129		63		152	
Ovine - total	3736		2889		847			

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

- oi - femele pentru reproducție	3511		2766		745		
- tineret sub 1 an	198		112		86		
- Berbeci	27	11		16			

Tabel 14. Efectivele la începutul anului 2021 (continuare), sursa: Comuna Bodoc

Specie/categorie de animale	2021							
	Total localitate		Gospodării/ exploatații fără pers. juridică cu domiciliul		Persoane cu domiciliul în alte localități		Unități cu pers. juridică care au activ. pe raza	
	Sem1	Sem2	Sem1	Sem2	Sem1	Sem2	Sem1	Sem2
Caprine - total	119		109		10			
- capre	119		109		10			
Porcine - total	540		520		13		7	
Purcei sub 20 kg	78		7					
Porcine între 20-50 kg	124		124					
din care: tineret de crescătorii (2-4	3		3					
Porcine pentru îngrășat - total	325		309		9		7	
- cu greutate de 50-80 kg	166		159				7	
- cu greutate de 81-110 kg	97		9		6			
- peste 110 kg	62		5		3			
Porcine pentru reproducție de	13		9		4			
- scroafe montate	10		6		4			
din care scroafe la prima monta	3		3					
- scroafe nemontate	3		3					
Cabaline - total	136		129		7			
din care: cabaline de munca peste	125		123		2			
- armăsari de reproducție autorizați	1		1					
Iepuri total din care:	77		6		15			
- iepuri femele pentru reproducție	50		5					
Păsări total	2144		2128		16			
- galinacee	232		232					
- rațe	7		7					
- găște	1		1					

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

85

- alte păsări	1895		1879		16		
Din cod 68 (păsări total) -total	1831		1816		15		
din care: găini ouătoare	1459		1459				
Alte animale domestice și/sau	2		25				
Familii de albine	78	480		367		113	

În Comuna Bodoc, terenurile agricole sunt cultivate cu diferite culturi, predominant cu cereale, cu grâu de toamnă, cu porumb de boabe, cu cartofi dar și cu rapiță, porumb verde furajer și cu lucerna.

Mai mult de trei sferturi din resursele agricole sunt împărțite între 5 unități agricole, iar numărul unităților care pot fi considerate de dimensiuni medii, care dispun de terenuri agricole de 10-30 de hectare în 2010 a fost de 79. Cele mai multe gospodării (33%), asemănător cu media județeană (39%), dispun de terenuri agricole de 1-5 hectare. Se poate deci observa o împărțire în trei a societății agrare:

- ferme foarte mici, cu teren de la 1 arie la 1 hectar
- ferme mici, cu terenuri de la 1 la 10 hectare
- ferme mari cu terenuri între 10 și 100 de hectare

În ceea ce privește numărul fermelor, gospodăriilor, majoritatea intră în prima categorie, suprafața terenurilor nu sunt de ajuns nici pentru a asigura un trai de subsistență. În grupa cea mai mare ale terenuri utilizate pentru producție, în medie cel mult 20 de hectare sunt în proprietate privată, restul sunt închiriate de către fermieri.

Majoritatea fermelor (68%), urmând tendințele județene, nu sunt specializate, în ferme se practică în același timp și cu caracter complementar atât creșterea animalelor, cât și cultivarea pământului. Împărțirea după modul de utilizare a terenurile agricole se poate vedea în graficul de mai jos. Se poate vedea că comuna Bodoc dispune de pășuni cuprinzătoare, constante, unde distribuția dintre fânețe și terenurile folosite pentru pășunat, conform registrelor locale, sunt terenuri arabile până la 45%, și sunt bogate în vegetație autohtonă, de bună calitate.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

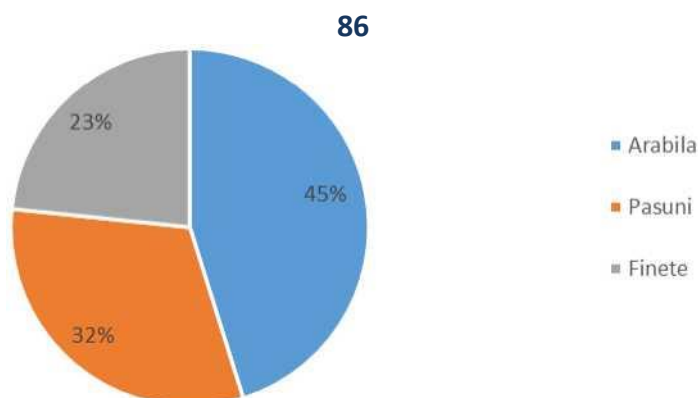

Figura 16. Ponderea terenuri agricole după primele trei tipuri de folosință, sursa: Comuna Bodoc

Graficul și tabelul de mai jos realizat în baza datelor de la Comuna Bodoc din anul 2021 ne prezintă o imagine despre evoluția structurii de semănare a producției pe terenurile arabile. Cele mai importante produse cultivate sunt cerealele, dintre care mai ales grâul comun și diferitele tipuri de orz.

Cartoful, care ocupă un rol secundar în agricultura de subsistență și în schimbul de produse, în 2021 a fost cultivat de către fermierii locali pe un teren de 30 de hectare. O caracteristică a comunei Bodoc este rata ridicată a producției de legume pe terenurile arabile (în primul rând varză, morcovi, pătrunjel, mazăre etc. - peste 10 hectare). O parte semnificativă a producției pe terenuri agricole este producția furajelor. Având în vedere că în zootehnologie Comuna Bodoc are capacități importante, cerere după furaje este așadar mare. În ultima perioadă devine din ce în ce mai populară producția de porumb verde pentru furaj și în rotația de culturi se cultivă și rapița (Comuna Bodoc, 2021).

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

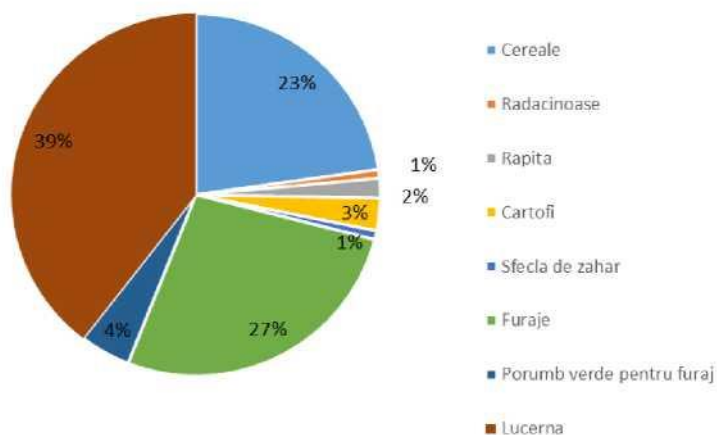

Figura 17. Structura de semănare a terenurilor arabile în Comuna Bodoc în 2021, sursă: Comuna Bodoc

Tabel 15. Suprafața arabilă situată pe raza localității în Comuna Bodoc, Sursa: Comuna Bodoc

Cultura	2021							
	Total localitate		Gospodării/ exploatații fără pers.		Persoane cu domiciliul		Unități cu pers. juridică	
	Ha	Ari	Ha	Ari	H	Ari	Ha	Ari
Cereale pentru boabe - total (exclusiv sămânța)	235	19,00	157	8,00	40	32,00	37	79,00
Grâu comun de toamnă	126	99,00	62	51,00	36	27,00	28	21,00
Grâu comun de primăvară	11	28,00	11	28,00				
Grâu dur de toamnă	2	72,00	2	37,00		35,00		
Grâu dur de primăvară		90,00		90,00				
Secara de toamnă	6	38,00	6	38,00				
Secara de primăvară	2	23,00	2	23,00				
Orz		49,00		49,00				
Orzoaica de toamnă	2	59,00	2	59,00				
Orzoaica de primăvară	10	95,00	10	95,00				
Ovăz	6	66,00	6	66,00				
Porumb pentru boabe	64		50	72,00	3	70,00	9	58,00
Leguminoase boabe - total (exclusiv sămânța)		71,00		71,00				

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Mazăre boabe		71,00		71,00				
Rădăcinoase - total	8	10,00		46,00			7	64,00
Sfecla de zahăr (exclusiv sămânța)	8			36,00			7	64,00
Sfecla furajeră (exclusiv sămânța)		10,00		10,00				
Cartofi - total (exclusiv sămânța)	28	38,00	11	43,00		80,00	16	15,00
c) de toamnă	28	38,00	11	43,00		80,00	16	15,00
Plante olaeginoase - total (exclusiv sămânța)	18	4,00	18	4,00				
Plante olaeginoase - total (exclusiv sămânța)	18	4,00	18	4,00				
Rapița pentru ulei	18	4,00	18	4,00				
Plante medicinale, aromatice și condimente - total		10,00				10,00		
Alte plante medicinale, aromatice și condimente		10,00				10,00		
Legume în câmp - total (exclusiv sămânța)	14	1,00	8	15,00			5	86,00
Ceapa	12	53,00	6	67,00			5	86,00
Sfecla roșie	1	2,00	1	2,00				
Fasole păstăi		46,00		46,00				
Plante de nutret - total (exclusiv sămânța)	739	48,00	531	38,00	14 7	18,00	60	92,00
Porumb verde furajer	46	55,00	30	14,00	3		13	41,00
Alte plante anuale pentru fân și masa verde	279	90,00	239	3,00	40	87,00		
Trifoi și amestec de plante furajere	1	67,00	1	67,00				
Lucerna	408	64,00	258	32,00	10	81,00	47	51,00
Alte plante furajere perene	2	72,00	2	22,00		50,00		
Flori, plante ornamentale și dendrologie în câmp		10,00				10,00		
Total suprafața arabilă cultivată	104	11,00	727	25,00	18	50,00	12	36,00

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Conform datelor locale mai mult de trei sferturi din bovine au fost crescute cu scopul producției de lapte, aproape în exclusivitate în gospodăriile familiale. Același lucru se observă și în cazul porcinelor, care sunt crescute de asemenea de majoritatea pentru producția proprie (numai 2% din crescătorii de porcine țin mai mult de 10 capete) și în cazul ovinelor (80% din fermieri cresc mai puțin de 20 de oi). Însușind bazelor de date putem spune că creșterea animalelor este în descreștere în Comuna Bodoc, nu este nici pe departe atât de mare pe cât ar permite potențialul comunei (pășuni și fânețe extinse), lipsesc în totalitate marile ferme destinate creșterii animalelor, precum și creșterea animalelor în scopul valorificării cărnii.

Odată cu creșterea numărului utilajelor agricole folosite, se poate observa o scădere în numărul animalelor de povară. În ceea ce privește numărul utilajelor agricole, în comparație cu celălalte comune din județ, în 2010 Bodoc se află printre comunele mai bine echipate, numărul acestora crescând datorită subvențiilor de la stat pentru dezvoltarea rurală (în prezent fiecare a opta gospodărie dispune de un tractor). În același timp, față de potențialul agricol propriu al comunei, nivelul mecanizării încă nu este una adecvată, față de nivelul național, și deși în ultimul timp se poate vedea o îmbunătățire, nivelul tehnologic are nevoie de o continuă dezvoltare.

Ca o însumare putem afirma că imaginea agriculturii locale se află într-un proces de transformare, activitățile agricole la nivelul gospodăriilor se încetează, însă agricultura industrializată este în dezvoltare. Pe lângă fermele de dimensiuni foarte mici și mici importante din punctul de vedere a completării veniturilor în ultimul timp au apărut întreprinderile mai mari, care se ocupă de producția de plante mai viabile (mai ales producția de legume), în pași mici, dar se merge spre concentrarea pământurilor.

Ar fi nevoie de asocierea și de creșterea nivelului de prelucrare pe plan local. Trebuie create condiții favorabile pentru creșterea intensivă a animalelor, de exemplu mânărea acasă în fiecare zi a animalelor scade producția. Pentru rezolvarea acestuia o cale ar fi înființarea unei ferme unde s-ar putea rezolva mai eficient aprovizionarea animalelor (în apropierea pășunilor sau prin hrănirea animalelor). Una dintre avantaje este faptul că în ciuda situației haotice aproape totalitatea terenurilor agricole a fost parțial sistematizată uneori între fermieri. În acest fel a scăzut numărul terenurile aflate în proprietate comunală, dar pentru dizolvarea fragmentării ar trebui începută

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

arendarea pământurilor și dezvoltarea întreprinderilor agricole.

Doar puține tineri văd o oportunitate în agricultură, ceea ce nu asigură continuitatea activității pe termen lung. Ar fi nevoie de organizarea periodică a forurilor de informare și de cursuri pentru tinerii fermieri, în vederea creșterii cunoștințelor referitoare la posibilitățile de valorificare și a cunoștințelor în domeniul agricol. Cea mai importantă provocare a perioadei care urmează este asocierea, clădirea prelucrării și valorificării comune a produselor cultivate, astfel creșterea valorii adăugate a produselor provenite din agricultură și crearea de locuri de muncă în comună. În prezent majoritatea producătorilor sunt vulnerabili în fața comercianților, de aceea singura cale o reprezintă prelucrarea și valorificarea comună, ceea ce însă presupune o colaborare continuă, strânsă între producătorii din comună. De exemplu pentru prelucrarea cantității însemnate de legume produse în comună condiția prelucrării ar fi înființarea unei uzine de împachetare și a unei fabrici agro-alimentare, și tot așa pentru prelucrarea laptelui ar trebui găsită o soluție pe plan local. Tot aici putem vorbi și de organizarea utilizării mai eficiente a terenului productiv, reparcelarea, pentru a face loc înființării mai multor unități competitive, și pentru ca cele deja existente să aibă posibilitatea să se dezvolte mai departe. Cel mai mare impediment a asocierii o reprezintă abordarea negativă a gospodăriilor formate în urma experiențelor istorice (ar fi nevoie în primul rând de o schimbare a mentalității). O serioasă posibilitate ar fi și producerea de semințe, ceea ce aduce un profit mai mare decât producția de culturi - condiția este înființarea unei colaborări agro-industriali cu fermieri din zona Câmpu Frumos, Ghidfalău, Sfântu Gheorghe. Printre problemele care trebuie rezolvate în domeniul producției agrare se numără și creșterea siguranței publice, organizarea pazei câmpurilor din cauza ușilor și întreținerea drumurilor de câmp, precum și organizarea stocării apei de ploaie în scopul irigației, dezvoltarea comună a sistemului de irigații.

Modalitățile tradiționale de cultivare manuală, respectiv cele care utilizează forța animală contribuie la păstrarea pășunilor montane din ce în ce mai rare pe teritoriul Europei și a ecosistemelor formate pe aceste zone. În același timp agricultura este o parte definitorie a modului de viață local, se leagă de ea importante elemente ale culturii spirituale sau materiale, precum și un lung șir de evenimente comunitare.

3.3. Silvicultura

Comuna Bodoc dispune de terenuri împădurite extinse, ceea ce este una dintre cele mai importante resurse ale comunei de foarte mult timp. Cele mai caracteristice specii de arbori sunt bradul (pinul, pinul alb, molidul) fagul, carpenul, ulmul, stejarul. În graficul de mai jos se vede distribuția pe drepturi de proprietate a zonei împădurite având o suprafață de peste 2600 de hectare ale comunei Bodoc.

În comuna Bodoc, există trei composesorate:

- Composesoratul Bodoc a fost înființat din data de 19.09.2001.
- Composesoratul satul Zălan, a fost înființat în anul 2001
- Composesoratul Hatod-Samos din Olteni, a fost înființat în anul 2001

În Comuna Bodoc exploatarea bușteni sau managementul de pădure și prelucrarea lemnului nu are rol semnificativ. Având doar o singură firmă care se ocupă cu exploatarea și prelucrarea materialelor lemnoase.

3.4. Analiza performanței întreprinderilor locale

Pe parcursul prezentării și evaluării sistemului economic local, trebuie să acordăm o atenție accentuată celor mai importanți actori locali, pentru analiza activităților și performanțelor întreprinderilor. Rolul întreprinderilor se evidențiază în mod complex în economia locală. Acestea au un rol important în valorificarea resurselor locale, în producerea valorilor adăugate, totodată contribuie și la susținerea nivelului de trai al populației prin asigurarea locurilor de muncă. Datorită acestui rol complex, stimularea întreprinderilor locale, și creșterea spiritului antreprenorial în rândul populației prezintă o sarcină strategică. În prezent antreprenoriatul în comună este caracteristic zonelor rurale dezvoltate, reprezentând 166 întreprinderi înregistrate, având 15,66 întreprinderi pe 1000 cap locuitor. Având la bază datele puse la dispoziție de către Direcția Generală ale Finanțelor publice din județul Covasna, vom analiza performanțele economice ale întreprinderilor locale, urmată de analiza rolului în ocuparea forței de muncă.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

92

Datele oficiale din 2020 arată că, întreprinderile din comuna Bodoc au avut o cifră de afaceri de 41,9 milioane de lei (9.5 mil. EUR) - 0,60% din totalul cifrei de afaceri ale întreprinderilor din județul Covasna, în timp ce 166 agenți economici, respectiv 0,95 % din totalul întreprinderilor existente din județ au fost înregistrate în aici. Pe baza datelor se conturează structura economiei locale, se fac vizibile activitățile economice care se regăsesc în comună și putem concluziona și performanțele acestora. Având în vedere existența bazelor de date de la topfirme.ro putem formula concluziile privind cele mai importante aspecte despre activități economice locale din ultima perioada. Anul de bază este anul 2020, respectiv anul începerii crizei sănătății, iar anul curent de referință cu date disponibile este considerat 2020, anul din care sunt disponibile cele mai recente date.

În anul 2020, firmele locale au angajat 204 persoane, care este 0,79% din totalul de angajați din Județul Covasna.

Dacă analizăm performanța întreprinderilor locale, în anul 2020 firmele autohtone au realizat un profit de 6,7 milioane de lei (1,5 mil EUR), care este 1,19% din profitul net realizat în județul Covasna.

Pe baza figurii de mai jos se poate observa că, cea mai mare cifră de afaceri din 2020 a fost realizată de o singură companie din domeniul transporturilor care a realizat aproximativ 65% din totalul cifrei de afaceri din Comuna Bodoc. Aceasta a fost urmată de brutărie și panificație cu peste 5 milioane de lei, producerea produselor alimentare cu peste 4 milioane de lei, care este urmărit de firme cu servicii poștale și curierat, respectiv cu cât și de cele patru firme de transport, firme care la nivelul comunei produc cele mai mari valori. Cea mai mare pierdere, respectiv trei sferturi din pierderea totală realizată de către întreprinderi locale, a fost realizată de cele cinci firme care au avut activități de transport și de depozitare.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

93

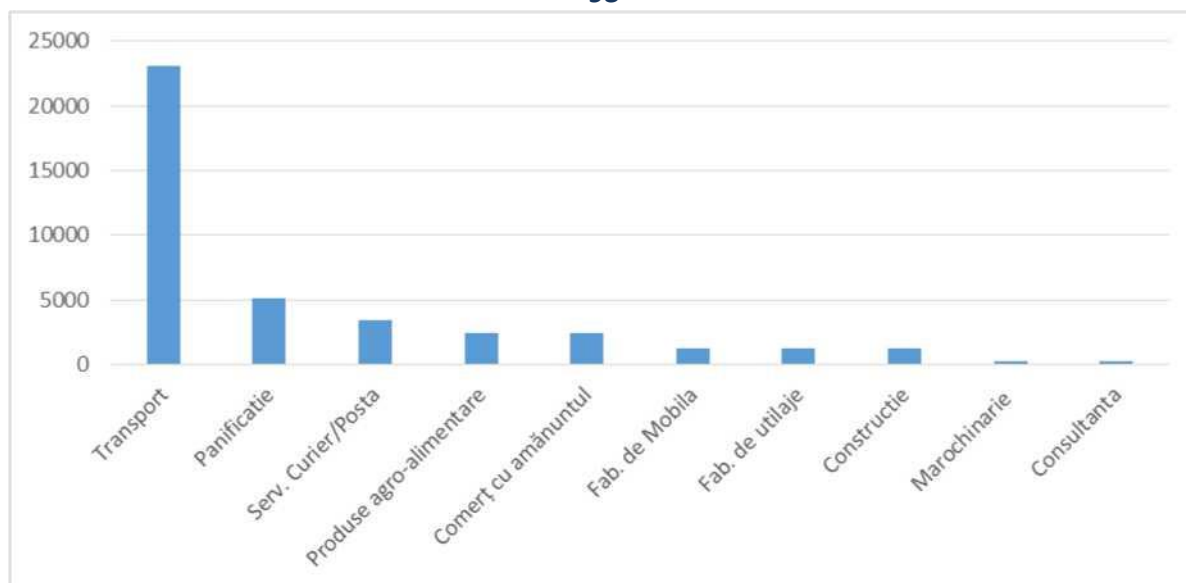

Figura 18. Distribuția cifrei de afaceri și a profitului pe sectoare în anul 2020 (mii de lei), sursa: ANAF Covasna

Pe baza volumului cifrei de afaceri putem estima și dimensiunea economiei locale, care în 2020 era de peste 41,9 milioane lei (9,5 milioane de euro). Această valoare în 2025 ajunge la 60 milioane lei, ceea ce în valoarea reală, eliminând efectele inflației, rezultă o creștere de 31% față de anul 2020. În baza datelor din 2020, economia crește în continuare.

Restrângerea cifrei de afaceri între 2015-2016 nu este o generalitate, în perioada fiind un fenomen local ceea ce s-a eliminat în 2017, și sa putut observa practic o creștere în continuu la nivel local dar și la nivel de județ conform datelor existente. Cu toate că valoarea cifrei de afaceri în termeni reali a cunoscut o creștere, și a crescut proporțional și profitul produs de cele mai mari întreprinderi locale. Mai mult în 2020 creșterea a fost? continuat în ciuda faptului de criza cu? pandemie, din ceea ce rezultă o creștere a profitabilității. Între 2015 și 2020 cifra de afaceri la firmele locale a crescut cu 17,5%.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

94

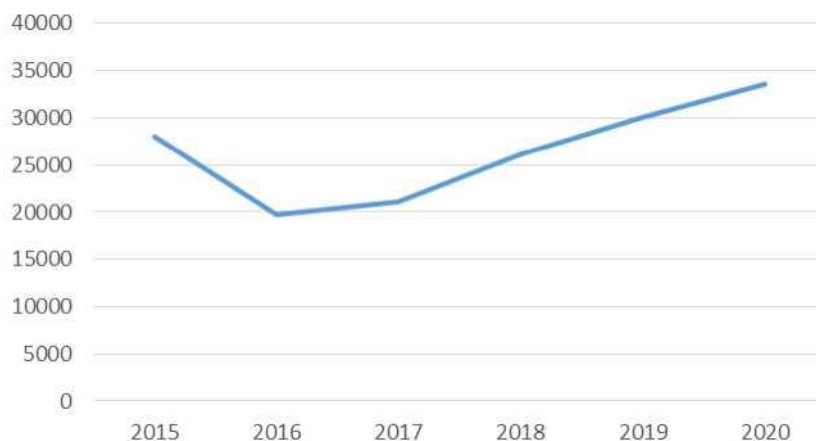

Figura 19. Trendul în cifra de afaceri în primele cinci întreprinderi locale, sursa: ANAF, 2020

Până în 2020, față de 2015, structura economică se schimbă doar în mică măsură, anilor cu dezvoltare nu a reorganizat structura economică, doar a fost un test de competitivitate în cazul diverselor activități economice. În 2015 tot servicii de transportare are ponderea cea mai mare în economia locală, care este din cauza existenței firmei „Producție și Comercială Trio-Impex” care a ajuns la o cifră de afaceri peste 20 milioane de lei și 70 de angajați. Este urmat de panficiaie și servicii poștale și curierat, respectiv industria de construcție și de producerea utilaje. În această perioadă proporția industriei de construcții a crescut semnificativ. Deși la nivel local există un potențial semnificativ în turism, ponderea activităților din industria ospitalieră este la un nivel scăzut, abia 5% în care sunt cuprinse și datele localurilor, barurilor de zi.

În același timp se reorganizează lista celor mai profitabile sectoare la nivel local, în 2013 primul loc nu a fost deținut de servicii de transport, urmat de producerea produselor de panificație, servicii de curierat, comerț cu amănuntul și industria de construcții. Aceasta este urmată de activități de acvacultura, de marochinărie, respectiv activități de consultață în management în afaceri și studiere a pieței.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

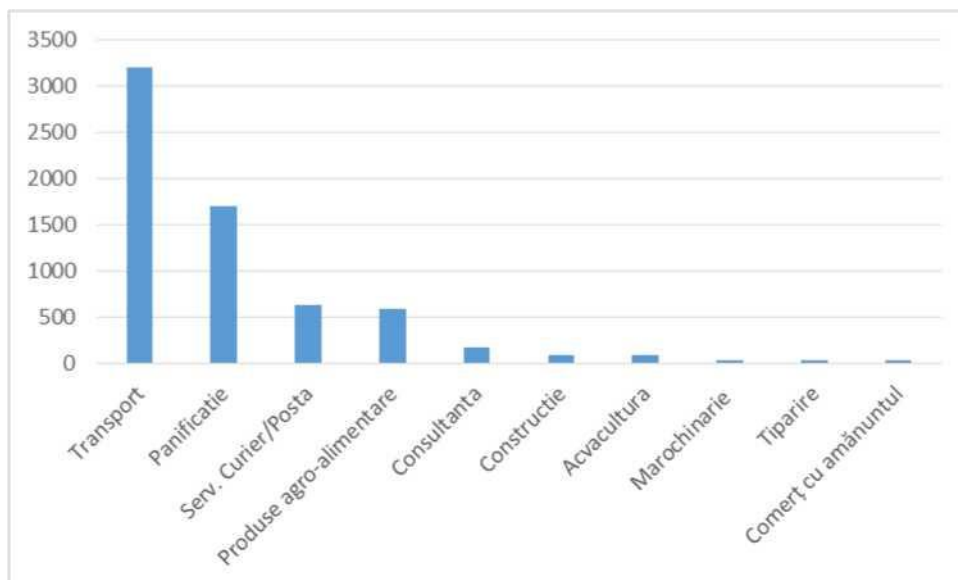

Figura 20. Cele mai profitabile activități economice la nivel local (mii de lei), sursa: ANAF Covasna

Întreprinderile locale sunt și o sursă importantă de asigurare de locuri de muncă. Conform datelor comunicate de întreprinderile locale cu privire la statistica forței de muncă sectoarele principale din perspectiva ocupării forței de muncă la nivel local sunt următoarele:

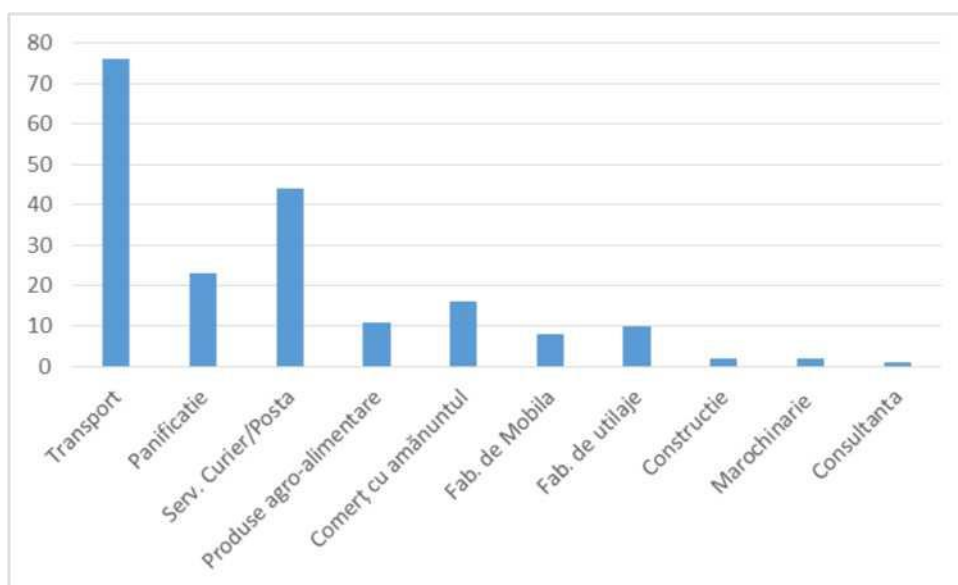

Figura 21. Numărul de angajați în cadrul întreprinderilor locale pe sectoare, sursa: ITM Covasna

Se poate observa, că numărul angajaților din cadrul întreprinderilor locale a crescut în ultimii 7 ani. Totodată se poate urmări că deși există anomalie de la an la an, dar trendul multianual este în

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

96

creștere privind numărul angajaților la firmele locale. Odată cu creșterea economică la nivel local și județean, se poate observa și un process în albirea activităților efectuate în sfera economiei gri. În figura 21 nu sunt incluși angajații din sectorul public (primării, școli, etc.) și liberi profesioniști, așadar numărul real al angajaților în sectorul privat este mai mare decât în sectorul public, care este și o situație sănătoasă. Odată cu creșterea ocupării forței de muncă, în paralel a scăzut în comună numărul șomerilor înregistrați. Desigur, nivelul real al șomerilor este mai mare față de statistica prezentată, datorită faptului că mulți au fost scoși din evidența AJOFM și sunt și care nu au fost niciodată înregistrate în sistem.

Surplusul de forță de muncă locală este absorbit numai parțial de municipiul Sfântu Gheorghe apropiat, datorită faptului că în oraș este nevoie preponderent de forță de muncă, fapt ce poate fi observat și prin baza evoluției numărului șomerilor. În același timp devin din ce în ce mai populare piețele forței de muncă din țările vest europene, unde se duce și o mare parte din populația de romi.

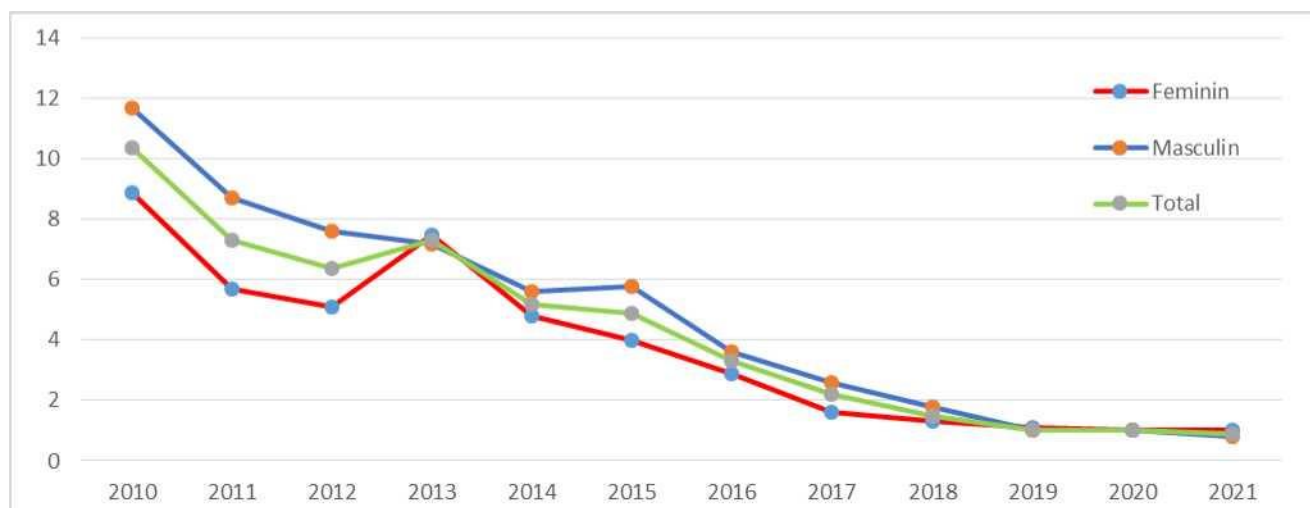

Figura 22. Evoluția numărului șomerilor înregistrați în perioada 2010-01.2021, sursa: AJOFM Covasna

3.5. Situația turismului

Datorită resurselor existente în zonă, turismul reprezintă un sector care poate asigura dezvoltarea localității în mod sustenabil și pe termen lung. Pe lângă resursele existente și poziționarea comunei este foarte favorabilă, deoarece se situează în apropierea reședinței de județ, respectiv în apropierea viitorul aeroport internațional Brașov. Pe de o altă parte, Comuna Bodoc se situează într-o zonă în care numărul resurselor naturale, atracțiilor și destinațiilor este mare. Dintre acestea se remarcă mai multe destinații și pe plan local, ca de exemplu Castelul din Olteni, Centru de Tratare Balnear din Olteni, izvoarelor de ape minerale, Munții Bodoc, alte destinații sunt foarte aproape de Bodoc, de exemplu, Valea Crișului, Valea Zălanului, Balványos, Tușnad, Lacul Sfânta Ana și Tinovul Mohoș, și alte destinații cu atracții naturale. Aceste destinații turistice pot fi ușor accesibile din localitate. Totodată în numai câteva minute se poate ajunge în orașul Sfântu Gheorghe renumit datorită centrul cultural și sportiv. Resursele bogate și poziționarea favorabilă a localității nu sunt suficiente în vederea creșterii profitabilității, în acest sens este nevoie de aplicarea mai multor măsuri bine coordonate pe mai multe nivele. Inițiativele turistice locale trebuie orientate către o direcție comună, începând de la inventarierea resurselor locale și al valorilor care pot fi valorificate prin intermediul turismului, și până la dezvoltarea produselor turistice și promovarea coordonată a acestora. În cadrul acestui subcapitol vom prezenta mai întâi procesele turistice prin intermediul datelor statistice în contextul zonelor rurale din județul Covasna și în contextul județului Covasna, totodată vom analiza resursele turistice care pot fi valorificate.

Potențialul turistic al județului Covasna este caracterizat de turismul balnear, cultural, vizita la conace, agroturism și turismul activ, aventurier. Conform datelor statistice oficiale în ultimii ani, înainte de pandemie au sosit în județul Covasna în medie 120 de mii de turiști anual, astfel județul ocupă ultimul loc la nivel regional în privința sosirilor turistice înregistrând numai un procent de 7%, în timp ce județul Brașov înregistrează valori mai mari de aproape zece ori față de acesta. Cei mai mulți turiști au sosit în județul Covasna în anul 2019, când numărul sosirilor turistice a depășit 137 de mii, iar în anul 2013 a fost înregistrat un număr aproape 90 de mii. Județul Covasna este

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

98 supranumit Ținutul Conacelor, aici găsim cele mai multe conace nobiliare din Ținutul Secuiesc, peste 200 la număr. În Bicfalău, Ozun, Zăbala, multe dintre ele au rămas în picioare. Unele au fost transformate în cămine culturale sau sedii pentru instituții publice, altele au fost restaurate și acum sunt locuite, iar altele au fost transformate în hoteluri de lux.

Pe baza sosirilor turistice comuna se află într-o poziție relativ slabă, deoarece se situează pe poziția în mijloc, în comună sosind sub 10 mii de turiști anual. În privința înoptărilor comuna se află tot într-o poziție slabă. În comuna Bodoc există doar pensiuni agroturistice, în total 12 pensiuni, o pensiune în satul Zălan, o pensiune în satul Olteni și restul în satul Bodoc. Însă este foarte important de menționat că nu toate pensiunile agroturistice funcționează în continuu. Raportat la capacitatea de cazare existentă gradul de ocupare este numai cu puțin peste 20%. Sosiri înregistrate oficial ale turiștilor în structuri de primire turistică în Comuna Bodoc este foarte puțin, având în vedere că în anul 2018 au fost doar 107 înregistrări, și în anul 2020, 234. De obicei nu toate cazări sunt și înregistrate oficial, deaceia numărul real de sosiri este de zece ori cincisprezece ori mai mari. În Comuna Bodoc, pensiunile agroturistice au capacitatea de cazare 214 zile pe an, acest indicator arată câte zile sunt în funcțiune, care reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către unitățile de cazare turistică, ținând cont de numărul de zile cât sunt deschise unitățile în perioada considerată. Gradul de ocupare medie înregistrat la nivelul județului Covasna este 35%, ceea ce în lipsa orașului Covasna (55%) rămâne 16,1%. Așa cum putem observa în figura de mai jos capacitatea nefolosită se înregistrează în special în cursul primăverii și iernii (cu excepția lunii decembrie).

În ceea ce privește durata medie de ședere a turiștilor în comună, datele arată 1,2 zile, ceea ce nu corespund cu media înregistrată la nivelul județului Covasna (2,5-3 zile), în afară de orașul Covasna (care ar denatura semnificativ media obținută).

Datele statistice (pe care trebuie să tratăm rezervat) deși nu asigură o imagine generală despre procesele reale, totuși reflectă multe lucruri. În ceea ce urmează vom prezenta din spatele numerelor ceea ce am întâlnit cu ocazia vizitei de teren și cu ocazia interviurilor realizate prin care am aflat problemele și oportunitățile existente. Principala resursă turistică a comunei Bodoc este în mod evident Castelul Miko din Olteni. Apele minerale cu o compoziție variată, folosite

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

99 pentru remedierea numeroaselor boli, apele cu un grad ridicat curativ, și aerul curat de bună calitate asigură concentrarea maximă a resurselor turistice balneare, rar întâlnite chiar și la nivel european. În Centrul Balnear din Olteni starea bazei de tratament și a bazinelor cu apă curativă mai lasă de dorit, deși în ultima perioadă s-au organizat mai multe evenimente comunitare prin care au fost curățate și reabilitate izvoare de apă minerală. Ar fi nevoie de investiții în infrastructura locală atât în vederea îmbunătățirii accesibilității (reabilitarea drumurilor, amenajarea unor trasee turistice și pietonale, construirea pistelor pentru cicliști și tiroliană), cât și în vederea dezvoltării infrastructurii turistice (reabilitarea clădirilor care aparțin castelului Miko, crearea unor servicii noi de tratament, etc.). Potențialul turistic balnear al stațiunii situate la o altitudine de 550 m mai este îmbogățit cu resursele naturale (păduri, castel), patrimoniul istoric bogat și legendele existente. Unitățile de cazare turistică din zonă sunt doar pensiunile agroturistice, casele de vacanță. Conform caracteristicilor ofertelor majoritatea turiștilor sosiți în localitate practică turismul balnear, vizitarea patrimoniului construit și turismul activ. Categorizarea turiștilor în acest fel este tot mai dificilă în zilele noastre deoarece ofertele turistice devin complementare și din ce în ce mai complexe. Din punct de vedere al organizării activității turistice se observă următoarele provocări în vederea dezvoltării turismului: Cum am putea atrage în mod eficient întreaga comună în activitatea turistică care se concentrează în jurul castelului Miko, Centru Balnear sau terenul pentru sportul ecvestre? Care pot fi produsele turistice locale dezvoltate în vederea completării ofertei turistice locale? Cine pot fi actorii principali în această privință?

Conducerea autorității locale cu competențe în industria turismului recunoscând această problemă, în ultima perioadă a luat o inițiativă, - unică la nivel regional - prin care nu numai că stimulează participarea comunei în activități turistice, dar pe care poate folosi și în scopul marketingului turistic. În această inițiativă intră organizarea zilei ecvestre, festival de muzică retro și festivalul BBQ.

100

Pe lângă organizarea zilelor sau festivalelor specifice, paleta evenimentelor culturale comunitare mai lasă loc pentru dezvoltare. Ofertele culturale locale sunt îmbogățite prin elementele de patrimoniu, astfel în privința monumentelor comuna este una dintre cele mai bogate la nivelul comunelor din județul Covasna. Pe lângă castelul Miko și ruinele romană din zonă, mai figurează o serie de alte monumente în lista națională, cum ar fi biserica reformată, gospodăriile tradiționale. Fără a formula

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

răspunsurile legate de dezvoltarea turistică locală - ținând cont de inventarierea resurselor turistice - considerăm că bazându-se pe caracteristicile specifice ale turismului rural și cultural, pot fi atrași mai mulți actori din comună în activitatea turistică care s-a conturat în special în jurul castelului Miko. Astfel pot fi îmbunătățite acele statistici pe care v-am prezentat la începutul capitolului (durata medie de ședere, exploatarea capacității existente, etc.). Toate acestea presupun o cooperare eficientă, organizarea ofertelor sub forma pachetelor turistice și o promovare turistică armonizată, o categorizare care poate fi ușor recunoscută de către turiști.

În secolul XXI.-lea colaborarea este caracterizată de o anumită asimetrie, astfel companiile cu capital mare se află în concurență cu micile afaceri, care doresc să rotunjească cumva veniturile în urma activității turistice. Prin intermediul autorității publice locale și prin participarea tuturor actorilor interesați din domeniul turismului trebuie lansată o planificare comună în vederea valorificării mai eficiente a resurselor și în vederea asigurării profitabilității acestui sector. Mai este de lucru în privința armonizării elementelor ofertelor și includerii acestora în produse și pachete turistice. În acest sens am formulat mai multe propuneri în capitolul strategic. La final trebuie să relatăm puțin și despre practica actuală a promovării turistice.

În comuna Bodoc ca și în majoritatea localităților din județul Covasna domină în special promovarea individuală. Promovarea turistică integrală, care să cuprindă întreaga comună (și chiar împrejurimile acesteia) sub forma unei ținte unitare, este formulată în primul rând din partea autorității locale în cadrul diverselor proiecte turistice. În cadrul acestor proiecte au avut loc și evenimente cu valoare promoțională (festivalul gastronomic BBQ), de asemenea au fost editate diverse publicații de promovare (prezentarea cartei ‚Castelul Miko din Olteni’) și pentru evenimentele au fost creată pagini de web (<https://bbqfestival.ro/>, <https://www.dimansions.ro/>).

101

Pe lângă instrumentele tradiționale de promovare prezența furnizorilor de servicii turistice pe suprafețele on-line este de asemenea accentuată. Există mai multe pagini web tematice și mai multe suprafețe on-line prin care putem găsi furnizorii de servicii turistice, de exemplu pe pagina www.turistinfo.ro, găsim doar două unități de cazare din Comuna Bodoc, iar pe pagina cea mai populară de rezervare la nivel internațional www.booking.com întâlnim tot cu 2 unități de cazare (practic două pensiuni agroturistice).

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Ca o concluzie putem spune că potențialul turistic local nu este pe deplin valorificat, iar utilizarea resurselor bogate existente în cadrul turismului balnear nu este corespunzătoare datorită lipsurilor întâlnite pe plan infrastructural, uman și organizațional. Serviciile oferite, în afară de câteva exemple bune existente se limitează la asigurarea meselor servite și al cazării, produsele oferite sunt reduse la număr și nu sunt diversificate, astfel contribuția sectorului turistic la dezvoltarea economiei locale este greu măsurabilă (deși numărul sosirilor turistice este mare). În vederea îmbunătățirii situației ar fi nevoie pe lângă investiții și de colaborarea mai strânsă dintre actorii locali, autoritatea publică și la realizarea dezvoltărilor armonizate.

Totodată oferta sau ofertele turistice se pot armoniza și la nivelul județului Covasna. În cadrul acestei activități de dezvoltare întregul teritoriu al comunei ar trebui conectată la zona țintă, totodată ar trebui extinsă durata de ședere a turiștilor prin dezvoltarea unor servicii și produse complementare sau pachete turistice. Pentru acest obiectiv a fost creat și aplicația Visit Covasna care este aplicația mobilă oficială a Județului Covasna, disponibilă pentru dispozitive mobile compatibile cu IOS și Android. Aplicația județului Covasna prezintă atracții turistice, locuri și itinerarii din regiune. Oferă informații despre cazare și oferta noastră gastronomică, alternative de agrement, evenimente culturale actualizate, program de transport și alte servicii utile, fiind disponibil în 3 limbi.

Aplicația include lista obiectivelor turistice, calendarul evenimentelor culturale și informații utile despre spații de cazare, restaurante și alte servicii turistice din județ.

Această aplicație este un proiect inițiat de Asociația pentru Dezvoltarea Turismului în Județul Covasna, aplicația fiind realizată pe platforma Eventya.

102

Evenimente turistice în Comuna Bodoc

Transylvanian BBQ Festival - 17-19 mai 2019, Olteni, Curtea Castelului Miko, concursul organizat sub egida Kansas City BBQ Society este singurul în țară. La concurs au participat 17 echipe din 8 țări: România, Ungaria, Italia, Bulgaria, Marea Britanie, Germania, Olanda și SUA. Categoriile de concurs au fost următoarele: Mystery Box, Brsiket, Pork, Pork Ribs, Chicken. Pe lângă aceste categorii, am acordat premiu 7 pentru Grand Champion și Reserved Grand Champion. Cea mai bună echipă din România

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

(Food'Venture din Sovata) a primit invitație pentru campionatul Jack Daniels din Lynchburg, Tennessee, SUA. Evenimentul a fost evaluat de reprezentanții KCBS (Haymo Gutweniger, Italia, și Petra Rebenstorf, Olanda) la nota 10. Festivalul de trei zile a oferit pentru vizitatori: delicatese street food, programe interactive pentru copii - în organizarea Centrului de Cultură al județului Covasna, Asoc. Agrosic, concerte de seară (Zanzibar, Republic, Taxi), live cooking show cu Radu Zărnescu și echipa Masters of Flames.

Aceasta este singura cursă oficială KCBS din România, singura secțiune românească din cursa americană. În prima zi, copiii pot concura la categoria hamburgeri, în a doua zi în competiția de fripturi SCA, echipele își pot compara abilitățile, iar în a treia zi, grătarul este rolul principal.

Deoarece la concursul KCBS numai juriul calificat poate aprecia preparatele, în data de 17 aprilie am organizat un Cooking&Judging class, adică curs de gătit pentru echipe pentru a perfecționa abilitățile lor de gătit conform regulilor și așteptărilor KCBS, iar pentru juriu pentru a cunoaște regulamentul KCBS. Cursul era susținut de Marco Agostini din echipa The Barktenders, Italia. Site- ul oficial al evenimentului: www.bbqfestival.ro.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Figura 23. Festivalul Transylvanian BBQ în Olteni, sursa: facebook.com

Zilele Ecvestre Covășnene - 28-30 iunie 2019, Olteni Campionatul internațional de atelaje cu doi cai, aflat la cea de-a doua ediție, s-a desfășurat în perioada 28-30 iunie la Olteni, și a fost câștigat de Rakoczi Gergo, care a concurat sub culorile Hergheliei Sâmbăta de Jos, respectiv Romsilva, și care a stabilit cel mai bun rezultat în clasamentul general. În competiție, care a constat din trei probe: dresaj/prezentare, maraton și obstacole, s-au înscris 14 echipaje din diferite părți ale țării. Asociația a contribuit la organizarea acestui eveniment cu următoarele: concert susținut de orchestra Fuvoshock, concert Delhusa Gjon și Zoltan Erika, dans popular, concert Vezuvius, organizare de activități interactive pentru copii.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Figura 24. Concurs Internațional de Atelaje din Olteni, 2021, sursa: facebook.com

diMANSIONS Hit Music Festival

Situat într-una dintre cele mai frumoase regiuni din România, domeniul Castelului Miko din Olteni a devenit o nouă capitala celor mai iubite hituri retro, după succesul extraordinar din 2019 când Thomas Anders, Dr. Alban, Inner Circle, Turbo B. și Dire Straits Experience au bucurat mii de participanți. Castelul Miko se află în județul Covasna, la numai 15 minute de orașul Sfântu Gheorghe, 20 minute de Băile Tușnad și 35 de minute de Brașov. În anul 2019 festivalul diMANSIONS a fost vizitat de 8000 de vizitatori.

Unul dintre simbolurile cele mai importante ale festivalului a fost cortul Kayam, cel mai mare adus până acum în România. Astfel, indiferent de condițiile meteo, participanții la festival au garanția confortului pe timpul concertelor, cortul putând găzdui până la 8000 de oameni.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

105

"diMANSIONS" este un joc de cuvinte, format din termenii "DIMENSIONS" - „dimensiuni” în limba engleză și "MANSIONS" - „conace” în limba engleză. Termenul rezultat dorește să comunice multitudinea de experiențe și tipuri de activități din cadrul festivalului, dar permite și o subtilă localizare a evenimentului în Covasna, supranumită "THE LAND OF MANSIONS"- „ȚINUTUL CONACELOR”.

Din cauza pandemiei, festivalul a fost amânat la anul 2022, măsurile anunțate de autorități privind numărul de spectatori și condițiile de participare la evenimente în vara lui 2021. Conform hotărârii Comitetului Național pentru Situații de Urgență nr. 29/14.05.2021, evenimentele din luna iunie vor fi limitate la maxim 1000 de spectatori. În plus, hotărârea conține o serie de specificații care, pentru a fi corect aplicate, necesită clarificări și discuții, ce vor avea loc probabil în următoarele săptămâni. Luând în considerare acest context, nu avem altă variantă decât să amânăm pentru 2022 desfășurarea festivalului în forma sa clasică.

Figura 25. diMANSIONS Hit Music Festival din Olteni, sursa: youtube.com

4. Analiza SWOT

Am însumat analiza situației actuale a comunei Bodoc într-o așa-numită analiză SWOT. Această metodologie este un important instrument al dezvoltării unei strategii, ajută la prezentarea structurată a analizei situaționale a unei localități date sau a unei regiuni în general. Perechea Puncte tari-Puncte slabe analizează factorii interni ai organizației, iar perechea Oportunități- Amenințări factorii externi ai acesteia. Diferențierea ascuțită dintre factorii interni și cei externi (aprecierea punctelor tari și a punctelor slabe drept interne, respectiv a oportunităților și a amenințărilor ca factori externi) nu este întotdeauna evidentă, pentru că factorii pot avea în același timp atât aspecte interne cât și externe. Se întâmplă de multe ori ca un factor să fie considerat punct tare sau punct slab, sau ca în factorul respectiv să existe aspecte care să poată fi considerate atât oportunități cât și amenințări pentru organizația dată. În analiza SWOT nu enumerarea tuturor punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor este importantă, ci mai ales să recunoaștem pe acelea, care au legătură cu strategia care urmează a fi elaborată. Unele puncte tari sau puncte slabe pot fi mai însemnate la elaborarea strategiei decât celelalte, iar același lucru se referă și la amenințări și oportunități. Importantă este deci evaluarea listei SWOT, pentru că practic, acest lucru reprezintă legătura dintre analiza situației și planul de acțiune, asta stabilește răspunsurile formulate la diferitele probleme și pașii de urmat. Pe lângă toate acestea, analiza SWOT este o activitate de clădire a comunității, de activizare, de aceea este importantă discutarea ei cu cei interesați. În cadrul analizei probleme sunt grupate, pentru ca cele mai importante obiective ale organizației să poată fi definite, iar obstacolele să devină vizibile.

În tabelul de mai jos am realizat o analiză referitoare la comuna Bodoc referitoare la punctele tari, punctele slabe, la amenințări și oportunități, luând în considerare și domeniile economic, social și de mediu. Evaluarea tabelului ajută la alegerea strategiei de dezvoltare, la instituirea imaginii de viitor, a obiectivelor pe termen mediu și a axelor prioritare, iar pe baza acestora ajungem la măsurile de intervenție (iar la sfârșit la lista proiectelor) formulate în vederea dezvoltării echilibrate și sustenabile a domeniilor amintite.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Puncte tari

- viață comunitară lipsită de conflicte
- Tradiții și sărbători populare viguroase
- patrimoniu cultural construit și spiritual bogat
- meșteșugari active
- activități de artă populară vie
- viață religioasă intensă și bine organizată
- viață civilă cu mulți actori implicați
- relați bune cu instituții județene
- instituții culturale renovate
- administrație locală stimulează și sprijină evenimentele culturale
- populație locală mulțumită de administrația locală, de conducerea administrației locale
- evenimente care să definească popularitatea comunei
- sistemul funcțional de îngrijire a bolnavilor la domiciliu
- infrastructură sportivă dezvoltată la nivel regional
- populația stabilă

Puncte slabe

prezența fenomenului migrației în rândul grupei de vârstă a tinerilor

structură socială în curs de îmbătrânire

solidaritate comunitară în curs de descompunere

lipsa asocierilor de tineret și profesionale sau economice

lipsa programelor destinate tinerilor

lipsa echipamentelor în cadrul instituțiilor culturale și de învățământ

sistem școlar fragmentat (probleme de calitate și cu cheltuieli)

lipsa unui centru social local

abandon școlar

cerc restrâns de intelctuali

lipsa școlii de după-masă cu scop social (afterschool)

situația rea a serviciilor medicale

lipsa posibilităților de activități sportive și de recreere organizate

absența copiilor de etnie romă din educația locală

programe pentru menținerea tinerilor în comună, programe pentru dezvoltarea comunității

construirea și întărirea identității în

Oportunități

Comunitate - Cultura

cazul tinerilor

resurse pentru finanțarea cursurilor pentru adulți și a programul afterschool

clădire potrivită pentru înființarea școlii de după-masă (afterschool)

programe pentru sprijinirea dezvoltării sistemului medical și social

infrastructură care să servească posibilitățile sportive și de recreere

efectul de construire a comunității a activităților de meșteșugărit și artă populară

programe pentru sprijinirea dezvoltării locațiilor și spațiilor culturale

prevenirea îmbolnăvirii și promovarea modului de viață activ, sănătos prin programe nonguvernamentale

modernizarea infrastructurii și a dotărilor medicale

continuarea procesului de îmbătrânire a populației

creșterea dependenței în rândul vârstnicilor

continuarea scăderii numărului de copii

întărirea proceselor migraționale

slăbirea apartenenței comunitare

pierderea încrederii față de

Amenințări

instituțiile comunitare

creșterea sărăciei în cadrul populației

aparitia conflictelor etnice (Olteni)

ruinarea, pierirea monumentelor de artă

vulnerabilitatea instituțiilor de învățământ

creșterea densității bolilor civilizației (viața digitală)

ajungerea la periferie, vulnerabilitatea și izolarea populației vârstnice, bolnave

ROMÂNIA

JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL

Puncte tari

Puncte slabe

Oportunități

Amenințări

Mediul de locuit - Infrastructura

<ul style="list-style-type: none"> • condiții peisagistice favorabile • zone protejate și natura 2000 -Lunca Oltului • mediu de locuit apropiat de natură, • faună sălbatică bogată • biodiversitate și ecosisteme valoroase, • surse de ape minerale • situarea în apropierea orașului Sf. Gheorghe • accesibilitate bună pe drumurile publice • acoperirea infrastructurală aproape completă • curse de autobuze care satisfac nevoile de transport • serviciu local de taximetrie • păduri valoroase din punct de vedere a calității mediului • clădiri aflate în proprietatea consiliului local care pot fi utilizate în scop comunitar și de dezvoltare • legături feroviare • distanță mică față de aeroport Brașov • numărul mare a drumurilor comunale asfaltate	<ul style="list-style-type: none"> • valorificarea scăzută a zonelor protejate • deșeuri menajere aflate pe terenurile agricole • colectarea deșeurilor menajere nu este selectivă • lipsa mentalității referitor la conștiința de mediu • valorificarea slabă/fără succes a surselor de apă minerală • lipsa planurilor de gestionare a zonelor de pășune • drumuri forestiere și de câmp care necesită întreținere	<ul style="list-style-type: none"> • programe de sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii rurale PNDL, PNRR • Plan General de Urbanism aflat în faza de elaborare, care oferă posibilități pentru o nouă reglementare a protecției imaginii satului • programe de sprijin a reabilitării spațiilor publice și a patrimoniului construit • reabilitarea drumurilor forestiere și de câmpie • construirea rețelei județene de transport și reciclare a deșeurilor • elaborarea planurilor manageriale • programe de sprijinire pentru valorificarea în scop turistic a resurselor naturale și patrimoniu construit • dezvoltarea rețelei naționale de autostrăzi Brașov-Bacău • programe de sprijin pentru protecția mediului	<p>deteriorarea calității mediului din cauza neglijenței și a efectelor externe</p> <p>creșterea daunelor provocate de sălbăticiuni (urși)</p> <p>efectul agresiv al turismului asupra naturii</p> <p>poluarea surselor de apă minerală</p> <p>construcții nereglementate</p> <p>dispariția imaginii tradiționale a comunei</p> <p>scăderea resurselor pentru dezvoltarea comunei</p> <p>scăderea atractivității comunei</p>
---	---	--	--

ROMÂNIA

JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL

Puncte tari

terenuri agricole de bună calitate (terenuri arabile și pășuni) rata mare a producției de cereale întreprinderi agricole viabile condiții favorabile pentru creșterea animalelor patrimoniu forestier bogat și faună sălbatică bogată produse agricole de bună calitate apropierea de destinațiile turistice de rang național condiții turistice variate, exploarabile (turism rural, cultural, ecoturism) consiliu local activ în atragerea de fonduri consiliu local activ în atragerea turiștilor, organizarea evenimentelor naționale și internaționale apropierea orașului Sfântu Gheorghe neorganizarea micilor producători agrari structuri de proprietate fragmentate

Puncte slabe

Economie - Antreprenoriat

vulnerabilitatea producătorilor față de comercianți firme locale care produc și oferă servicii cu valoare adăugată (producerea utilaje industriale, construcții, consultanță în afaceri) percepție negativă față de asociere întreprinderi cu lipsuri de capital forță de muncă subcalificată degradarea infrastructurii turistice, lipsa serviciilor turism cu caracter sezonier timp mediu de ședere scurt lipsa colaborărilor în turism, a pachetelor de produse turistice lipsa resursei umane (din cauza lipsei cunoașterii limbilor străine) construirea autostrăzii Brașov - Bacău deschiderea aeroportul Brașov sprijinirea structurii agrare bazate pe fermele de mărime medie sprijinirea intensă a pășunilor cu valoare mare extinderea creșterii de animale

Oportunități

creșterea cererii pentru produsele provenite din ateliere handmade, tip meșteșugar extinderea locurilor de muncă din orașul Sfântu Gheorghe programe de sprijin pentru stimularea antreprenorială creșterea cererii turistice pentru valorile naturale investitori în producerea energiei verde efectele benefice ale aglomerației marilor orașe (Brașov) schimbarea tendințelor în turism în orașul apropiat se dezvoltă destinații culturale, sportive, universtiate și centre de afaceri pierderii competitivității în agricultură din cauza lipsei asocierilor și a cooperării intensificarea competitivității pe piața produselor agrare scăderea spiritului antreprenorial la nivel local îngustarea stratului activ, migrația

Amenințări

tinerilor degradarea accesibilității atracțiilor turistice

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

În tabelele de mai sus a fost însumat concluziile afirmate în diferitele capitole ale analizei de situație, grupându-le în funcție de domeniile de care aparțin. Conform metodologiei generale de planificare strategică, pe baza caracteristicilor de mai sus este nevoie de formularea obiectivelor și de stabilirea domeniilor de dezvoltare, de stabilirea celor mai importante măsuri. În mod fundamental o localitate poate construi pe punctele tari deja existente, valorificând acestea în cel mai eficient mod posibil, pe lângă faptul că, în paralel, își dizolvă punctele slabe și profită de oportunitățile care apar. La planificarea fiecărei intervenții luarea la cunoștință și tratarea amenințărilor reprezintă o parte a gestionării riscurilor. Din perspectiva diferitelor sfere, în cazul Comunei Bodoc cele prezentate în tabel pot fi însumate în următorul fel:

1. Comunitate și cultură:

Cele mai importante resurse izvorăsc din tradiții, comuna dispune de o cultură clădită și spirituală bogată, ceea ce reprezintă baza identității. Pe plan rural atât infrastructura culturală, cât și cea balneară și sportivă de ex. evcestre și fotbal sunt bine dezvoltate. Principalul izvor al punctelor slabe, care estompează punctele tari, este îmbătrânirea populației și migrația tinerilor, ceea ce însă izvorăște numai în parte din calitatea vieții comunitare-culturale, are cauze economice.

Scăderea numărului de copii însă a cauzat o serie de probleme devenite din ce în ce mai acute (instituții de învățământ, calitatea, lipsa de valoare în înființarea unei familii, pasivitatea tinerilor etc.). În paralel este din ce în ce mai mare exigența din partea maselor crescânde de vârstnici pentru extinderea serviciilor culturale. Oportunitățile sunt reprezentate în primul rând de utilizarea programelor de sprijinire, respectiv întărirea atașamentului față de comună, prin valorificarea tradițiilor și a patrimoniului, precum și prin programe de dezvoltare a comunității.

2. Mediul de locuit - infrastructura:

Locuitorii comunei Bodoc locuiesc într-un mediu natural de o calitate extraordinară, la fel ca majoritatea localităților din zonă. Putem spune că, datorită proiectelor finalizate în perioada trecută (și a celor care sunt în curs de desfășurare) dotarea infrastructurală a comunei se apropie chiar și de așteptările minime din Europa de Vest. Reabilitarea mediului fizic a devenit completă odată cu modernizarea drumurilor și cu amenajarea spațiilor publice. Astfel cea de-a doua parte a perioadei de până în anul 2027 poate reprezenta pentru administrația publică locală perioada de

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

111 clădire a serviciilor publice, care să genereze noi locuri de muncă, precum și perioada de îmbunătățire a mediului economic antreprenorial. Asta deoarece printre punctele slabe se află nevoile de sistematizare a imaginii satului și dezvoltarea serviciilor medicale și sociale. Cea mai mare amenințare la adresa stării mediului o reprezintă lipsurile în mentalitatea populației și marea masă de turiști, pentru gestionarea căreia stau la dispoziție multe surse de finanțare ca oportunități. Amenințarea reprezentată de instabilitatea finanțărilor de la stat poate încetini serios dezvoltările planificate.

3. Economie - Antreprenoriat:

Punctele tari ale comunei Bodoc sunt definite de următoarele trei elemente: antreprenorial consolidat, resurse locale și terenuri productive. Valorificarea resurselor însă nu este nici pe departe optimă. Cele mai competitive domenii sunt servicii de transport, producția produselor agro-alimentare și utilajele, dar modalitatea lor de valorificare actuală nu este adecvată să reprezinte rezolvare pentru întreținerea populației comunei. Același lucru poate fi spus și despre exploatarea resurselor locale: apă minerală, nisip, argile, lemnului și industria lemnoasă, care în comparație cu potențialul resursei se valorifică mult mai slab. Cauzele se găsesc atât în burocrație și impozite exagerate la nivel național, lipsa firmelor cu capital și capacitate de lobby mare, cât și în lipsa culturii de cooperare și a formării neadecvate a resursei umane. Pe lângă multitudinea programelor de finanțare, posibilitățile se ascund în schimbarea de mentalitate în producere, în creșterea orientării spre piață și în creșterea căutării piețelor de desfacere. Pe lângă toate acestea ar fi nevoie de lărgirea continuă a cunoștințelor antreprenoriale și de specialitate, și de integrarea de noi resurse, încă adormite în economia comunei, cum ar fi valorificarea energiei verde, sau extinderea gamei produselor turistice. Pentru economia locală vulnerabilă în prezent efectele de mediu exterioare variabile reprezintă o amenințare serioasă, a cărei dizolvare este posibilă numai prin diversificare, prin creșterea eficienței și a colaborării. Însușind analiza situației comunei Bodoc putem spune, că această localitate se adaptează în rândul localităților tipice din regiune, problemele ei sunt asemănătoare satelor învecinate. În același timp comuna profită de posibilitățile oferite de finanțări (dezvoltarea infrastructurii) și dispune de câteva avantaje care ascund potențial însemnat.

5. Analiza și Evaluarea Cercetării Sociologice din Comuna Bodoc

5.1. Metodologia de cercetare și contextul de eșantionare

Obiectivele sondajului: sondajul de opinie la nivelul Comunei Bodoc a avut următoarele obiective:

- identificarea gradului de mulțumire general al locuitorilor cu privire la activitățile derulate de către Primăria Comunei Bodoc
- analiza nevoilor și problemelor cetățenilor localnici din Comuna Bodoc
- măsurarea gradului de satisfacție față de activitățile derulate în trecutul apropiat de către Primăria Comunei Bodoc
- identificarea cerințelor și ideilor cetățenilor locali din Comuna Bodoc referitor la dezvoltarea comunei în perioada 2021-2027
- evaluarea direcțiilor de dezvoltare menționate de către cetățenii care aparțin de localitățile din Comuna Bodoc pentru perioada 2021-2027

Perioada de desfășurare a sondajului: culegerea datelor s-a realizat prin aplicarea chestionarelor în perioada 01.06.2021 - 25.08.2021

Perioada de desfășurare a interviurilor semi-structurate s-a realizat prin întâlniri personale cu persoane pre-identificate, în perioada 01.06.2021 - 25.08.2021

Locul de realizare al analizei sociologice derulat la nivel local: În toate cele trei sate aparținătoare de Comuna Bodoc.

Metoda de colectare a datelor: chestionar de opinie, cu căutarea personală a persoanelor interviuate

Grupurile țintă ale sondajului: populația aleasă în cadru general din Comuna Bodoc

Tipului eșantionului: eșantion probabilist, bistadial, cu stratificare în primul stadiu.

Mărimea eșantionului: 180 de respondenți cu vârstele de peste 14 ani și 18 ani, ceea ce înseamnă că peste 7% din populația Comunei Bodoc a fost abordată și întrebată.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

113

Eșantionare: pe grupe de vârstă, sex, gradul de educare, categorii sociale.

Eșantionarea se va realiza prin metoda drumului aleatoriu (random route) în cadrul ultimului strat, urmărindu-se ca selecția persoanelor în eșantion să corespundă cotelor proporționale de la nivelul populației adulte pentru criteriile enunțate anterior (caracteristici socio-demografice ale respondenților (sex, vârstă, nivel de educație, ocupație etc.)

Reprezentativitate: eșantionul este reprezentativ pentru populația adultă neinstituționalizată a Comunei Bodoc, cu o eroare tolerată de +/- 2.6%, pentru un nivel de încredere de 95%.

Validarea datelor: pentru a corecta probabilitățile inegale de selecție a persoanelor, eșantionul a fost ponderat și validat pe baza datelor INS și a Recensământului populației și locuințelor din 2020, respectiv 2011.

În cadrul sondajului de opinie a populației, realizat între lunile iunie-august 2021, cetățenii din comuna Bodoc au avut posibilitatea de a menționa ce le place cel mai mult în Comuna Bodoc, ce aspecte nu sunt în regulă în domeniile publice locale, private sau și-au putut exprima nevoile și direcțiile de dezvoltare dorite în viitor. Prin urmare, majoritatea răspunsurilor au avut legătură ca și direcție de urmat cu organizarea cadrului de petrecere a timpului liber de pe raza comunei.

5.2. Descrierea metodei de realizare a selecției în construirea eșantionului

114

După delimitarea populației investigate și a cadrului de eșantionare, se formulează decizia privind dimensiunea n a eșantionului, având în vedere gradul de eterogenitate a populației și opțiunea pentru un anumit nivel de încredere în estimarea parametrilor. Cu cât nivelul așteptat de precizie a estimației este mai mare, cu atât limita de confidențialitate este mai coborâtă și dimensiunea eșantionului crește. Pentru o populație nediferențiată pe subclase sau straturi, dimensiunea optimă a unui eșantion este de circa 3-5% de elemente pentru un nivel de confidență de 95%. Când populația este diferențiată pe subclase iar eșantionul se așteaptă să fie reprezentativ, pentru precizarea dimensiunii optime a eșantionului se consideră subclasa sau stratul cu cele mai puține elemente, se menționează câte elemente vor fi selectate din aceasta și apoi se selectează în mod proporțional elementele din celelalte subclase. În cursul contractării acestei analize s-a stabilit între părțile implicate că până la 7% din populație va fi întrebată, de aceea până la 180 de chestionarii au fost realizate cu un nivel de referință de 95%.

În eșantionarea probabilistă simplă aleatorie fiecare interviuat este considerat prin el însuși, independent de ceilalți participanți și cu probabilități de selecție echivalente cu a? oricărei alte persoane . Aceasta înseamnă că entitățile sociale sunt atomizate iar în interpretarea rezultatelor cercetării nu pot fi formulate inferențe despre relații sau structuri sociale, ci numai despre indicatori sau variabile. Se stabilește dimensiunea eșantionului, în funcție de mărimea populației de referință și în funcție de procentajul admisibil de eroare. Se listează în prealabil populația după o caracteristică oarecare (ordine alfabetică, numărul locuinței etc.). Pe baza cunoașterii dimensiunii n a eșantionului și a dimensiunii N a populației de referință, se calculează pasul de eșantionare. Acesta indică distanța cantitativă dintre două elemente succesive selecționate de pe lista populației. Prin calculul fracției de eșantionare sau a pasului de numărare, se obține împărțirea populației în grupe de volume egale. Punctul de pornire poate fi indicat inițial printr-o locație din localitate (primăria, biserica, școala, centrul satului etc.) sau printr-o zonă din localitate. Este preferabil ca locația de pornire să nu fie o instituție centrală din localitate pentru ca în acest fel se mărește probabilitatea de a selecta mai multe gospodării din zona centrală, indiferent de algoritmul de deplasare urmat ulterior.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

115

Dacă la anumite adrese nu pot fi efectuate interviuri (nu mai locuiește nimeni, persoanele nu pot fi găsite acasă, sau nu vor să răspundă liber) se continuă deplasarea la următorul număr de ordine din tabelul selectat apropiat ca adresă. Dacă la adresa la care trebuia să fie făcut interviul nu este nimeni acasă, se continuă selecția ca și cum la adresa respectivă ar fi răspuns persoana selectată. Deficitul de chestionare se acoperă conform regulii anterioare.

În cadrul acestei secțiuni sunt prezentate rezultatele obținute în urma sondajului de opinie efectuat în rândul locuitorilor din Comuna Bodoc, realizat în lunile iunie - august 2021, cu privire la opiniile în legătură cu conducerea comunei, dezvoltarea comunei Bodoc, cu privire la gradul de mulțumire privind calitatea serviciilor publice, infrastructură, medicale primite, în ce măsură unitățile sanitare, școlare, administrative publice, alte unități economic private și publice din comuna corespund nevoilor populației.

5.3. Prezentarea rezultatelor

Întrebări privind gruparea respondenților din comuna Bodoc

1. Sex

Conform rezultatelor privind sexul celor intervievați, 48,9 dintre respondenți au fost bărbați, 50,6% femei și 1,7 % nu a răspuns la această întrebare.

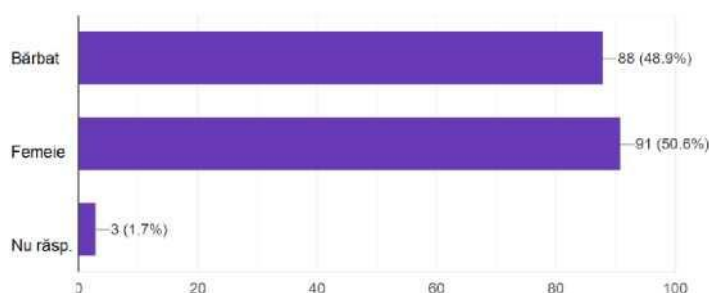

Figura 26 Categoria respondenților pe sex, sursa: autor

2. Nivel de studii

În funcție de variabilitatea categoriilor ca și nivel de studii a respondenților, eșantionarea chestionarelor a fost realizată într-un mod în care analiza să fie reprezentativă. Nivelul de studii arată că 36,7% din respondenți au finalizat școala gimnazială, 43,3% au finalizat o școală profesională sau liceul, iar 21,7% a au urmat cursurile la o universitate. Este totuși important să menționăm, că mai mulți respondenți cu școală profesională sau gimnazială au decis să nu termine completarea chestionarului, și din acest motiv respectivele chestionare nu au fost luate în considerare. Respondenți cu cel puțin o facultate au finalizat completarea chestionarelor cu succes, așadar ponderea lor este mult mai mare decât rata cetățenilor cu facultate din populația locală.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

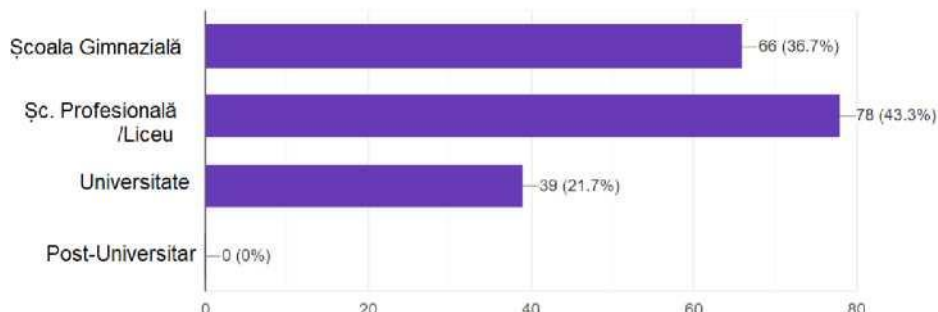

Figura 27. Nivelul de studii al respondenților, sursa: autor

3. Vârsta respondenților în funcție de variabilitatea categoriilor de vârstă a respondenților, se poate observa că în timpul eșantionării sondajului tinerii sub 18 ani sunt reprezentați cu 4,4%, tinerii între 18-29 ani sunt reprezentați cu 10.6%, cetățenii cu vârsta mijlocie aflați între vârstele de 30-44 ani au fost reprezentați cu 26.7%, respondenții cu vârsta între 45-65 ani au fost reprezentați cu 29,4%, iar respondenții cu vârsta peste 65 ani au fost reprezentați cu 30%.

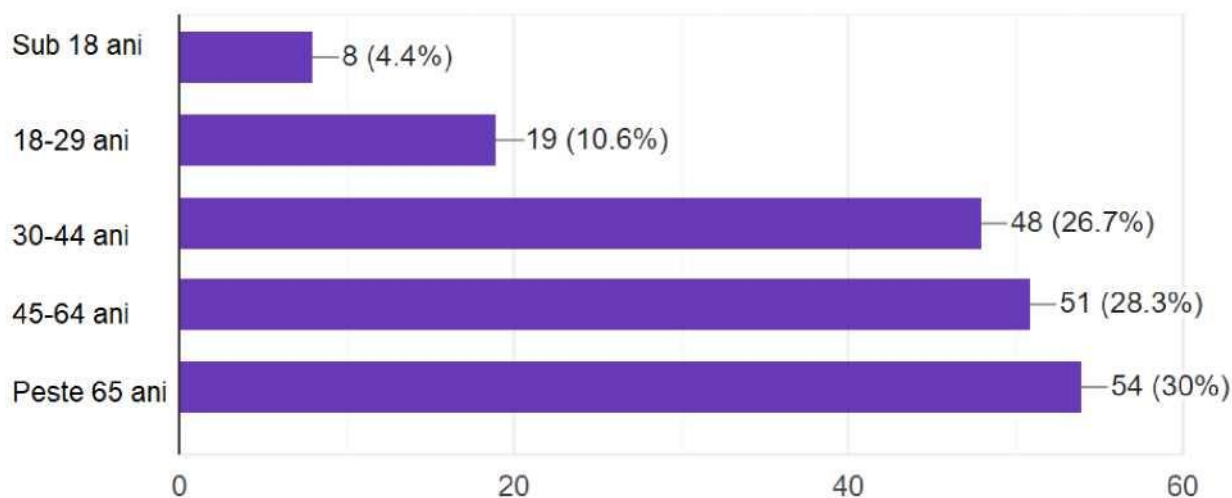

Figura 28. Categoriile de vârstă, sursa: autor

În același timp este important să analizăm situația în ceea ce privește structura pe activități ale

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

118 economiei locale a forței de muncă salariate. Câteva din sectoarele economice dominante în trecut precum agricultura, industria au fost afectate de reduceri masive ale numărului de salariați și în Bodoc în timp ce numărul salariaților din sectorul terțiar, îndeosebi în domenii precum comerțul, transporturile, serviciile prestate întreprinderilor și administrație a crescut față de deceniile anterioare. În ultimele 3 decenii la nivelul comunei numărul salariaților din agricultură și silvicultură a scăzut cu peste 50%. Este de remarcat faptul ca scăderea numărului de salariați din agricultură și silvicultură are o amploare sensibil mai mare decât scăderea populației ocupate în aceeași ramură, cauza principală fiind restrângerea sectorului de stat ca urmare a încetării activității unor societăți sau reducerii efectivilor de salariați ale acestora. Raportat la aceeași perioadă la nivelul comunei numărul salariaților din industrie a scăzut dar nu așa semnificativ, având în vedere că s-a redus producția la îmbutelierea apei minerale Bodoc, și producția de cărămizi, însă s-a dezvoltat foarte semnificativ producția alimentară (mai ales cea de brutărie). De asemenea, o creștere vizibilă a numărului de salariați s-a înregistrat și în domeniul transporturilor, având cel mai mare angajator la nivel de comuna din domeniul transportului cu 70 de locuri de muncă. În schimb, o creștere vizibilă a numărului de salariați s-a observat în domeniul comerțului și de curierat, înregistrându-se la nivel local o rată de creștere de 50,2%.

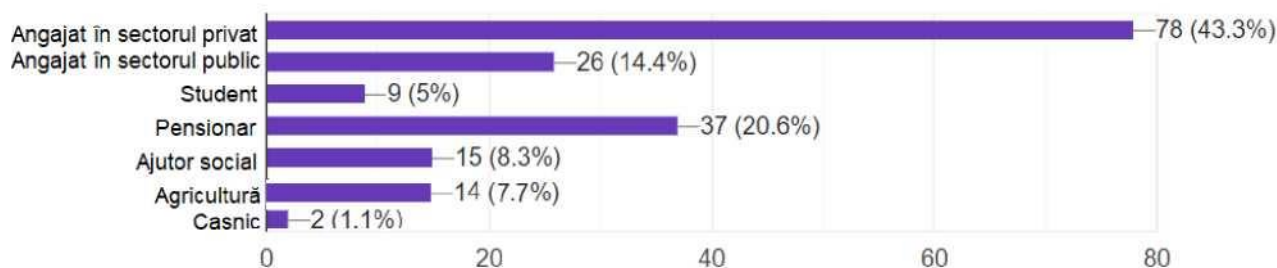
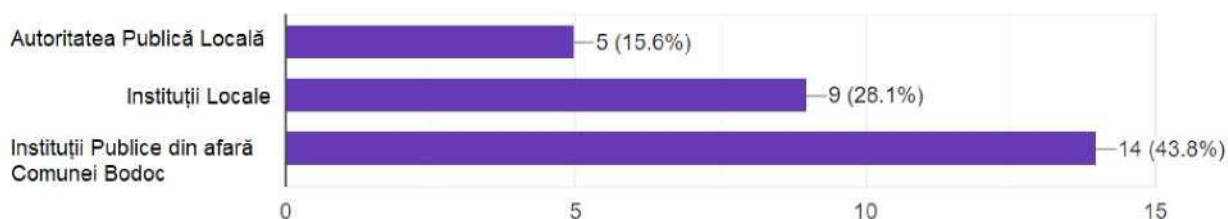

Figura 29. Domeniu de activitate, sursa: autor

Cei care au bifat „Angajat în sectorul Public, au fost întrebați la ce instituții lucrează, din acest grup de respondenți 5 persoane lucrează la autoritatea publică locală, 9 la instituții locale iar 14 lucrează la instituții publice din afara comunei Bodoc.

119

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Figura 30. Sub-categoria sectorul public, sursa: autor

Respondenții au fost întrebați și despre valorile principale pentru care merită să locuiască în Comuna Bodoc. La această întrebare au avut posibilitatea de a alege mai multe opțiuni. Se poate observa că populația apreciază valorile naturale care sunt în mediul înconjurător în Comuna Bodoc, dar se poate identifica că populația locală are o mentalitate tradițională. Sub acronimul de „mentalitate tradițională” se poate înțelege faptul că majoritatea localnicilor nu vor să plece din localitatea natală dacă nu este absolut necesar. 61,7% din respondenți trăiesc în comună din cauza relațiilor familiale. În același timp, conducerea în mod adecvat a primăriei este apreciată, 31,7% alegând această opțiune. Următoarea opțiune aleasă a fost în legătură cu locul de muncă, 15,6% au ales opțiunea respectivă. Această perspectivă înseamnă că chiar dacă locul de muncă este mai departe, față de teritoriul comunei, localnicii vor să trăiască în localitatea natală. Opțiunea oportunităților de recreere a fost aleasă de către 9,4%, economice până la 11,1% respectiv cea a oportunităților turistice a fost apreciată de 11,7%. Infrastructura dezvoltată a fost apreciată doar cu 3,9% dintre respondenți.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

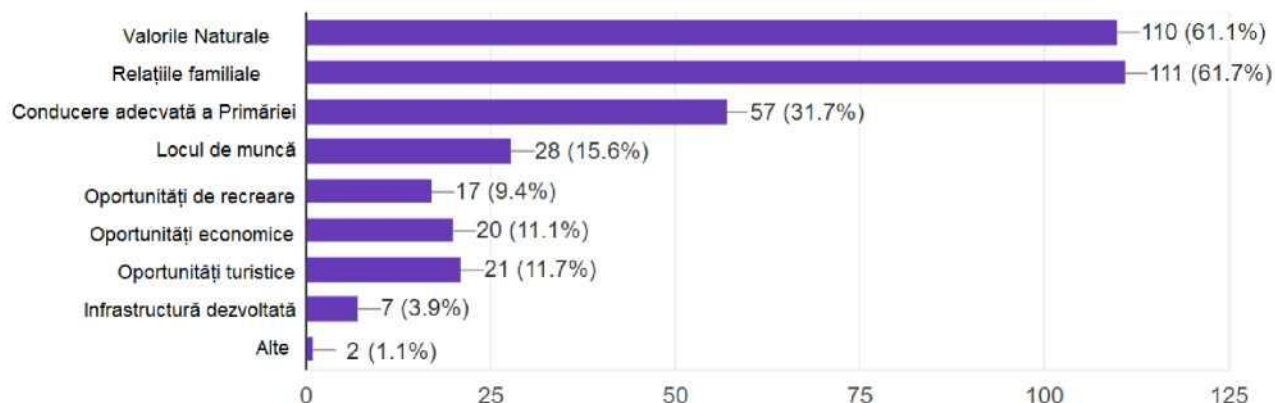

Figura 31. Valorile principale locale, pentru care merită a trăi în Comuna Bodoc, sursa: autor

La următoarea întrebare a fost analizată, părerea localnicilor privind cât de ușoară este găsirea unui loc de muncă în Comuna Bodoc. Din păcate, 28.3% respondenți cred că este destul de greu găsirea unui loc de muncă adecvat, 20.6% cred că e greu de a găsi un loc de muncă potrivit. Din această perspectivă aproape jumătate din localnici cred că nu este ușoară găsirea unui loc de muncă adecvat în Comuna Bodoc. 35% din respondenți au fost neutrii, doar 10% au considerat că este ușor și 6,1% au afirmat că este destul de ușor găsirea unui loc de muncă pe plan local. Acest aspect al analizei sociologice exprimă importanța de a crea locuri de muncă adecvate pentru localnicii din Comuna Bodoc.

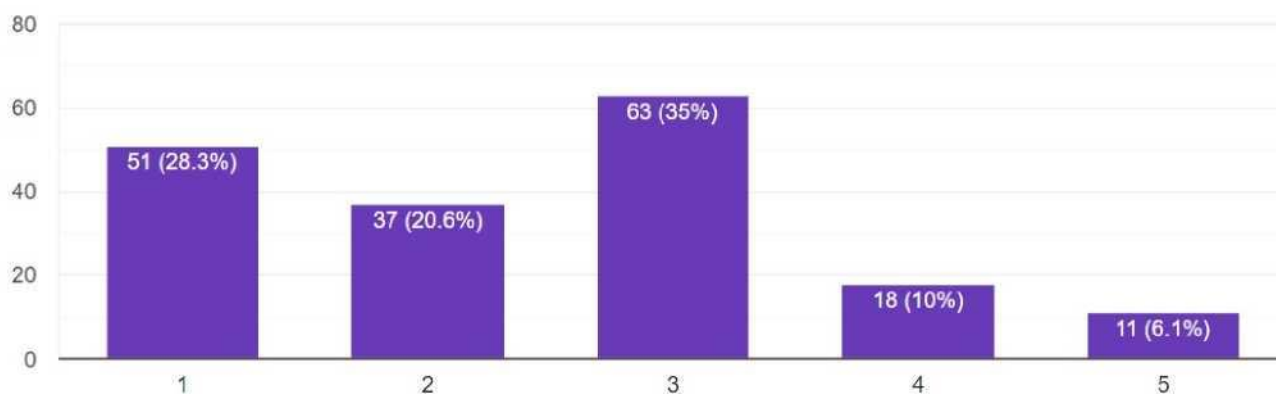

Figura 32. Ușurința de a găsi un loc de muncă adecvată pe plan local (unde 1 = foarte greu și 5 = foarte ușor), sursa: autor

Respondenții au fost întrebați ce fel de perspective pot vedea pentru economia locală. La această întrebare, majoritatea respondenților au fost reticenți (35,6%), dar în același timp, 36,1% dintre

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

121 răspunsuri au considerat că economia Comunei Bodoc are o perspectivă pozitivă și există posibilități pentru dezvoltare, iar 12,2% au declarat că au încredere în dezvoltarea economiei locale.

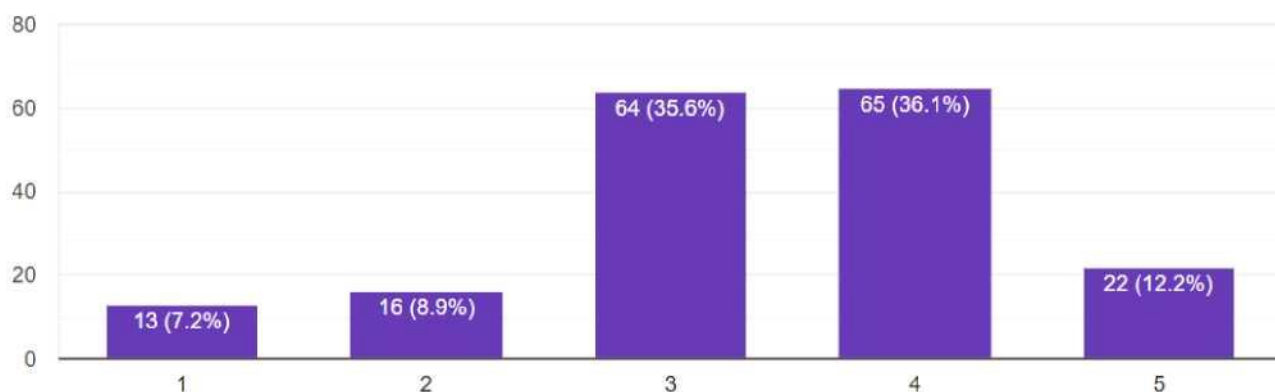

Figura 33. Perspective economice la nivel local (unde 1=foarte slab, 5 = foarte bun), sursa: autor

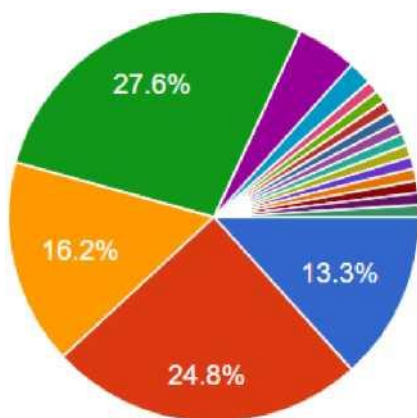
După întrebarea referitoare la economia locală, a fost pregătită încă o întrebare pentru cei care au considerat că perspectivele pentru dezvoltarea economiei locale sunt foarte slabe sau slabe.

Trebuie menționat că majoritatea părerilor negative au fost colectate mai ales din satele Olteni și Zălan.

Aici, 27,6% din respondenți au considerat că la autoritatea publică locală nu există resurse umane adecvate. 24,8% dintre răspunsuri au subliniat că nu ajung finanțările publice pentru dezvoltarea echilibrată a satelor aparținătoare de Comuna Bodoc. În același timp 16,2% au declarat că localitatea respectivă nu este atragătoare din punct de vedere economic și nici din punct de vedere social. Nu în ultimul rând, 13,3% dintre respondenți care anterior a răspuns că nu sunt perspective pozitive față de economia locală, au menționat că starea drumurilor comunale este nesatisfăcătoare și că sunt părți din localități care nu au racordări la utilitățile publice.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

- Drumuri publice nemodernizate și lipsa utilităților publice
- Lipsa finanțării publice
- Localitățile nu sunt atractive
- Lipsa profesioniștilor din instituțiile publice locale
- Lipsa conducerii adecvate
- Lipsa locuri de muncă
- Lipsa infrastructurii de sport
- Lipsa de racordare la gaz-natural

Figura 34. Barierele în traiectul dezvoltărilor economice locale, sursa: autor

Respondenții au fost întrebați dacă nivelul de trai în Comuna Bodoc este acceptabil sau mai lasă de dorit. Din această perspectivă, localnici nu mai sunt așa de pesimiști. 44,4% dintre respondenți nu și-au exprimat o opinie și doar 6,7% consideră că nivelul de trai pe plan local este foarte slab, iar 17,2% cred că este slab. În același timp 29.4% cred că nivelul de trai în Comuna Bodoc este adecvat

Respondenții au fost întrebați dacă comunitatea din care fac parte trăiește și apreciază tradițiile locale. Pe baza răspunsuri primite, în localitățile comunei Bodoc comunitățile locale își trăiesc și bun, iar 2,2% l-a apreciat ca fiind foarte bun.

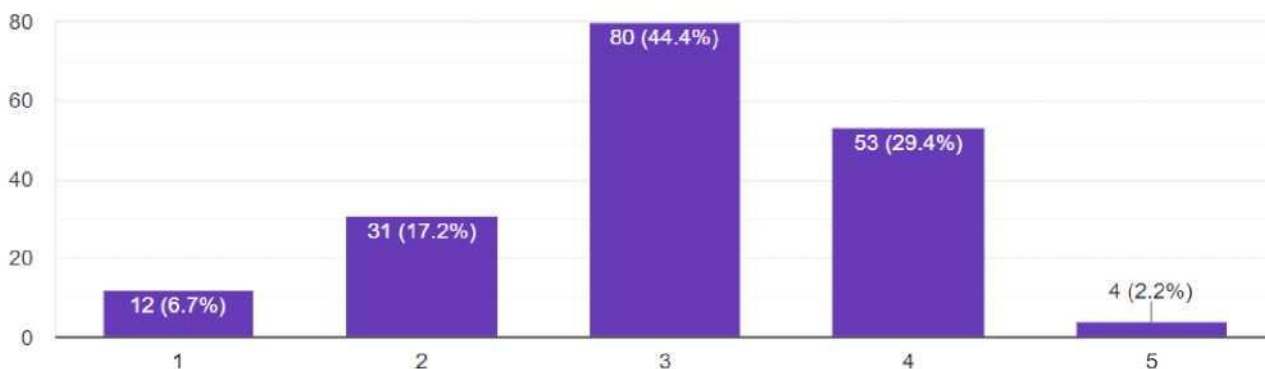

Figura 35. Nivelul de trai (unde 1 = nesatisfăcător, 5= foarte bun) sursa: autor

viața conform obiceiurilor locale, sărbătorile tradiționale sunt bine organizate, există o viață culturală și se țin evenimente care anterior nu s-au mai ținut. Expresivitatea culturală tradițională

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

este trăită și folosită la nivel local, acestea fiind transmise de la o generație la alta ca și poveștile, legendele, ceremoniile, muzica, cântecele, evenimentele culturale și sportive care sunt promovate și de către autoritatea publică locală. Aproape 50% din respondenți au considerat că tradițiile locale sunt bine tratate sau sunt sprijinite foarte bine.

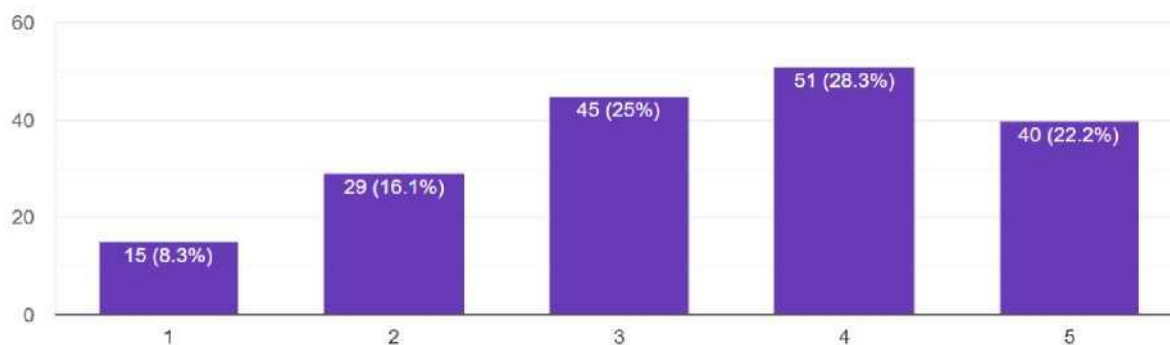

Figura 36. Trăirea obiceiurilor culturale la nivel local (unde 1 = foarte slab, 5 = foarte bine), sursa: autor

Conform opiniilor respondenților locali, cea mai importantă ar fi încurajarea activităților industriale și dezvoltarea sectorul turismului, aceste domenii au fost alese de către 44,4% respectiv 40,6%. Totodată ar fi importantă dezvoltarea și susținerea sistemului de asistență socială, mai ales cel de îngrijire al bătrânilor. Prioritățile secundare sunt protecția mediului, înființarea de entități ce forma de cooperative pentru fermierii din comuna, respectiv dezvoltarea infrastructurii de comunicare și digitale.

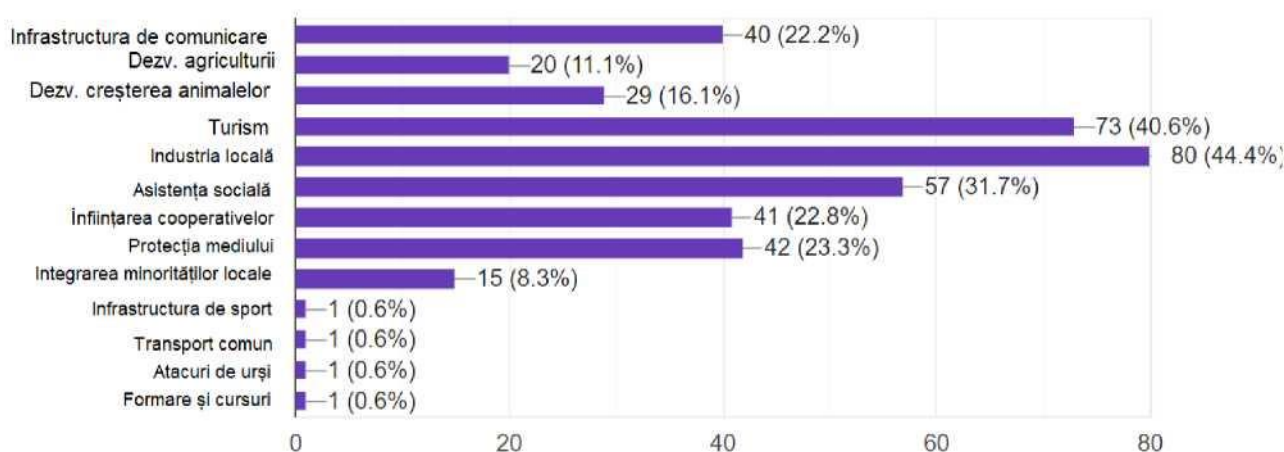

Figura 37. Activități economice care trebuie încurajate, sursa: autor

În cadrul sondajului au fost analizate și nivelul de încredere față de diferitele instituții publice locale

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

124 și entități locale. Față de primărie, peste 60% din respondenți prezintă încredere totală, aproape acest punctaj a primit și consiliul local dar și biserica însă referitor la biserică foarte mulți au ales o poziție neutră. Referitor la școala locală peste 70% din respondenți au o atitudine neutră nedorind să își arate opinia, poate că acest fenomen este și din cauza închiderii școlilor în perioada de pandemie. Referitor la poliția locală foarte mulți nu au dorit să-și exprime opinia, dar au fost și reacții pozitive. Referitor la funcționarea cabinetul medical, IMM-uri din comună respectiv ONG-uri, majoritatea respondeților au o părere neutră, exprimând că acele entități sunt acceptate. Totuși la funcționarea ONG-urilor din comună 30% din respondenți au ales opțiunea de „foarte slab” în legătură cu nivelul de încredere. Acest lucru sugerează că viața civilă nu este dezvoltată la nivelul comunei și mulți localnici nu prea știu și înțeleg scopul și activitățile ONG-urilor.

⁸⁰ M 1 M 2 M 3 M 4 M 5

Figura 38. Nivelul de încredere față de instituții locale (unde 1=foarte slab, 5 = foarte bun), sursa: autor

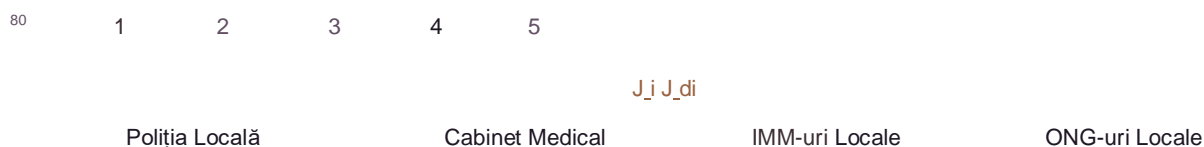

Figura 39. Nivelul de încredere față de instituții locale (unde 1=foarte slab, 5 = foarte bun), sursa: autor

125

Respondenți au fost întrebați, care este cea mai mare valoare din Comună, sau care este valoarea unică a comunei față de celelalte localități din regiune.

Pe baza rezultatelor se pot identifica 4-5 obiective construite specifice din Comuna Bodoc, care sunt de mai multe ori menționate:

1. Castelul Miko din Olteni
2. Terenul amenajat pentru concursurile de atelaje
3. Centrul Balnear din Olteni
4. Biserica reformată din Bodoc

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Referitor la valori naturale au fost menționate:

1. Apa minerală Bodoc
2. Munții Bodoc

Referitor la spațiile publice au fost menționate:

1. Spațiile publice îngrijite
2. Grupurile de flori
3. Infrastructura bine dezvoltată

De la respondenți s-a întrebat care este locul cel mai reprezentativ din Comuna Bodoc, din cauza că în Comuna Bodoc există 3 localități, răspunsurile sunt diferite, dar cel mai frecvent a fost menționat Castelul Miko din Olteni, centrul satului din Bodoc, biserica reformată din Bodoc.

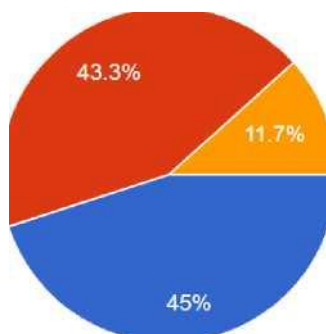
Respondenții au fost întrebați dacă ar dori să participe la un curs de formare. Dacă corelăm cu domeniul de activitate și cu vârsta, se poate identifica că pensionarii și tinerii sub 18 ani nu vor să participe la cursuri de formare, în schimb foarte mulți între vârstele de 30 și 65 ani sunt deschiși să învețe și să participe la cursuri de formare. 45% dintre respondenți au declarat că ar fi deschiși și vor să fie implicați într-un curs de formare, 43,3% nu vor, iar 11,7% au declarat că depinde de forma și tema cursului.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

• Da

• Nu
• Poate

Figura 40. Deschidere la participare la cursuri de formare, sursa: autor

Cei care au răspuns cu da la întrebarea

anterioară, au fost întrebați de ce fel de cursuri de formare ar fi interesat. La această întrebare majoritatea respondenților au declarat că în domeniul turistic, ca și alte opțiuni au fost menționate antreprenoriatul și dezvoltarea comunității, dar au mai fost menționate și cursurile de formare profesională (zidar, zootehnologie și agricultură, prepararea produselor agro-alimentare de exemplu cașcaval, limbi stăine, dar și îngrijire la domiciliu, etc.) în ceea ce privește problemele actuale în comună două întrebări au fost puse, prima focusată pe problemele care trebuie rezolvate urgent iar a doua întrebare s-a referit la cele care caută rezolvare pe termen mediu sau lung.

La prima întrebare, mai ales din satele Olteni și Zălan au fost cereri pentru racordarea la utilitățile publice, probleme de îngrijire la domiciliu, respectiv implicarea întreprinderilor din comună pentru a crea locuri de muncă pentru cetățenii din comuna Bodoc. Sub această întrebare mai multe păreri au fost exprimate în legătura cu atacurile urșilor. În ciuda faptului că chestionarul a fost completat anonim nimeni nu a vrut să declare acest lucru în scris, dar a fost menționat în paranteză.

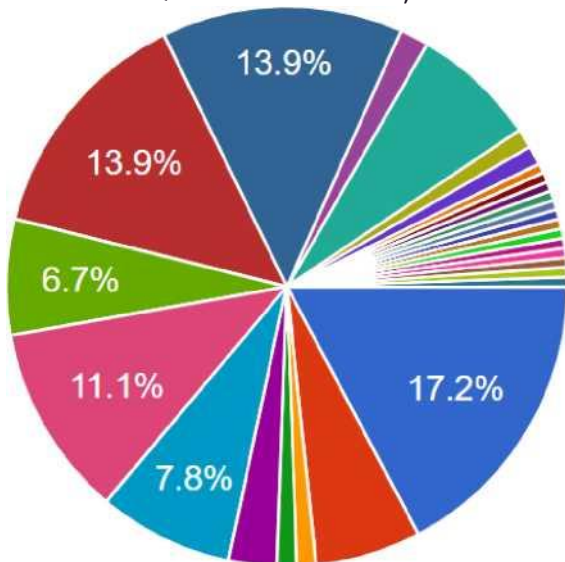
Referitor la dezvoltarea comunei pe termen lung, au fost menționate crearea de locuri de muncă bine plătite și prevenirea emigrării tinerilor din comună, dezvoltarea turismului și întreținerea spațiilor publice.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Q Racordare la utilități

- 0 Modernizarea drumurilor comunale
- Conectare la internet
- 9 Îmbunătățirea serviciilor publice locale
- Îmbunătățirea educația publică
- 9 Îmbunătățirea serviciilor medicale
- 9 Înființarea terenuri de recreare
- 9 Dezvoltarea capacității turistice
- A Implicarea IMM-urilor și crearea ^w locuri de muncă

Figura 41. Probleme pe care trebuie rezolvate urgent în Comuna Bodoc, sursa: autor

Respondenții au fost întrebați care sunt cele mai mari probleme în Comuna Bodoc, din punct de vedere social, economic, legate de mediu și alte aspecte importante. Din această perspectivă cea mai mare problemă menționată este o problemă socială, respectiv emigrarea tinerilor (24,4%). În al doilea rând a fost menționat problema economică, respectiv lipsa investițiilor în economia locală și lipsa locurilor de muncă adecvate. Aceste două elemente sunt strâns legate, însă autoritatea publică locală nu poate influența deciziile personale uneori bazate pe circumstanțele economice neadecvate. Fenomenul emigrării tinerilor a devenit un fenomen îngrijorător prin amplitudinea sa, prin reversibilitatea sa limitată, prin pierderile importante de inteligență activă și forță de muncă respectiv puterea de acțiune pe care le antrenează. Luată în mod individual, emigrarea este o problemă personală, o decizie pe care un tânăr o ia în legătură cu stabilirea domiciliului său. Însă, în această decizie sunt implicați factori multipli, asociați cu starea economică și cea a comunităților locale, a familiei, a persoanei, etc. Astfel, mai mult de jumătate din respondenții aflați între vârstele de 19-29 ani, și-au exprimat intenția de emigrare. Dintre aceștia 41,8 % ar opta pentru o plecare temporară, iar restul de 14,2% ar alege varianta plecării definitive. Deși această situație este întâlnită doar la nivelul intenționalității tinerilor, este important de înregistrat aspectul îngrijorător

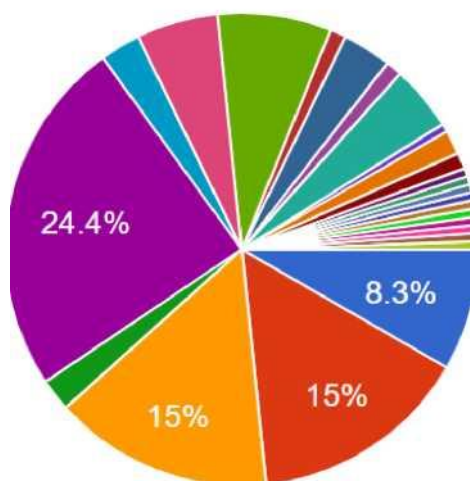

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

pe care îl exprimă această opțiune a tinerilor, și anume starea lor de nemulțumire resimțită în raport cu situația existentă în țară.

Un alt aspect în satele Olteni și Zălan este reprezentat de nemulțumirile în legătură cu lipsa utilităților mai ales cea de canalizare. În același timp sunt mulți care s-ar racorda și la rețeaua de gaze naturale dacă ar exista posibilitatea. Un alt aspect foarte important este îmbătrânirea populației locale. Prognozele Națiunilor Unite (ONU) afirmă că, până în anul 2030, procentul populației din România în vârstă de peste 65 de ani va ajunge la 23,8%. Trebuie adăugat că aceasta va fi de două ori mai mare decât în anul 1990. Acest aspect este valabil și pentru Comuna Bodoc.

- 0 Starea infrastructurii de bază
- 0 Lipsa locuri de muncă
- 0 Lipsa investiții economice
- 0 Lipsa utilități publice
- 0 Emigrarea tinerilor
- 0 Agricultură slab dezvoltat
- 0 Lipsa investiții în agroturism
- 0 Îmbătrânirea populației

Figura 42. Cele mai importante probleme din Comuna Bodoc, sursa: autor

Referitor la comportamentul așteptat de la autoritatea publică locală, respondenții au identificat următoarele aspecte: autoritatea publică să informeze comunitatea în mod regulat despre noutățile din comună, mobilizarea a fost foarte bună până în momentul de față și acest aspect este cerut și în continuare. Un alt aspect, ar fi conducerea instituției fără interes personal, această mențiune are o pondere de 12,2% iar mulți dintre respondenți sunt mulțumiți cu activitățile autorității publice locale și nu cer schimbări majore în viitor.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

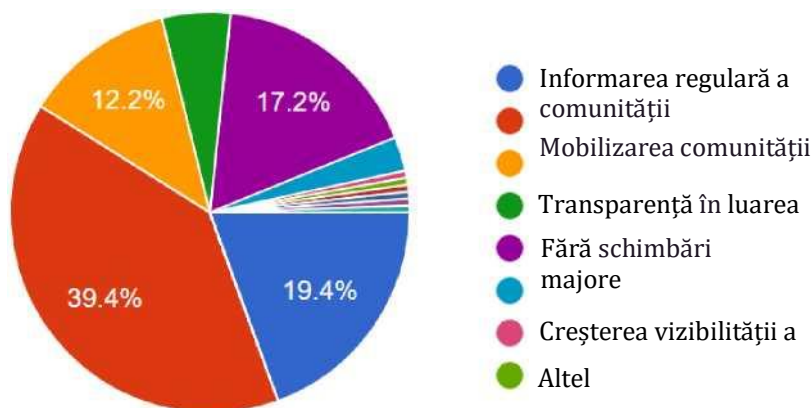
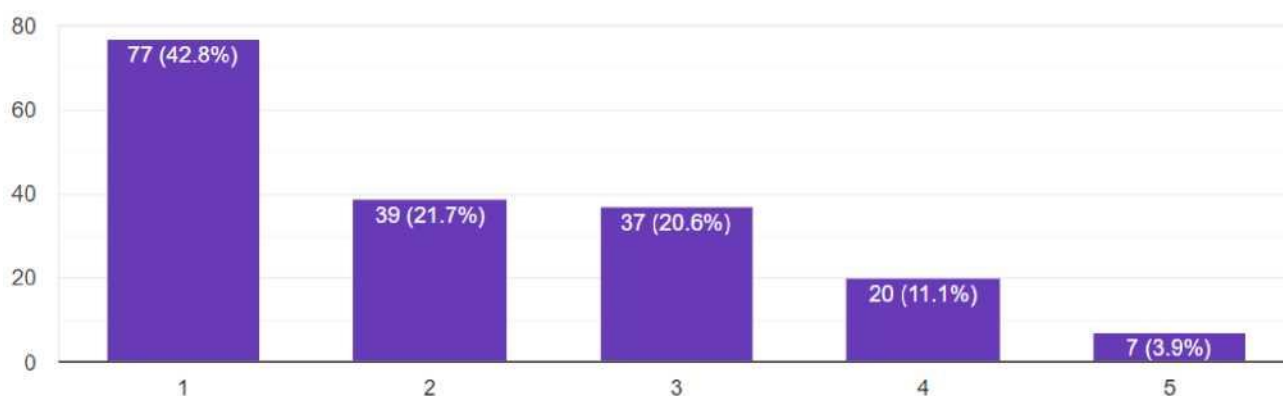

Figura 43. Atitudini cerute de către comunitate în Comuna Bodoc, sursa: autor

În cadrul sondajului respondenții au fost întrebați în ce măsură sunt implicați în luarea deciziilor la nivelul comunei. 42,8% nu consideră că sunt implicați de loc, 21,7% nu sunt implicați, 20,6% se consideră în poziția neutrală iar 11,1% într-un fel implicați și doar 3,9% consideră că sunt implicați. Acest aspect nu este surprinzător, fiindcă localnicii nu sunt obișnuiți să fie implicați în luarea deciziilor în general. Însă întrebarea a fost pusă pentru că direcția de politică europeană și națională este cea de implicarea a cetățenilor în procesul de guvernare locală, respectiv dezvoltarea aspectului de guvernare participativă.

Următoarea întrebare a fost despre dacă respondenții au fost informați despre proiectele planificate de către autoritatea publică locală. În acest segment, respondenții nu se consideră prea informați (67,2%) sau spun că sunt informați parțial (19,4%). Doar 13,3% dintre respondenți au fost informați în legătură cu proiectele planificate la nivelul comunității de către autoritatea publică

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

locală.

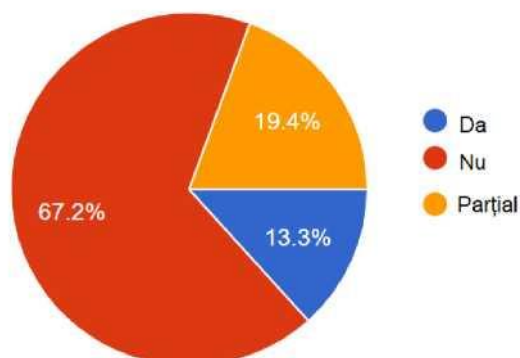

Figura 44. Informarea localnicilor despre proiecte realizate/planificate în Comuna Bodoc, sursa: autor

Deși problemele economice au fost menționate de mai multe ori, referitor la întrebarea dacă localnicii intenționează o investiție la nivel local 64,4% dintre respondenți au răspuns cu nu. Doar 22,8% au declarat că intenționează să facă o investiție, dar investițiile menționate se referă de obicei la modernizarea casei, și foarte puține se referă la o investiție economică. În același timp 12,8% nu se pot decide.

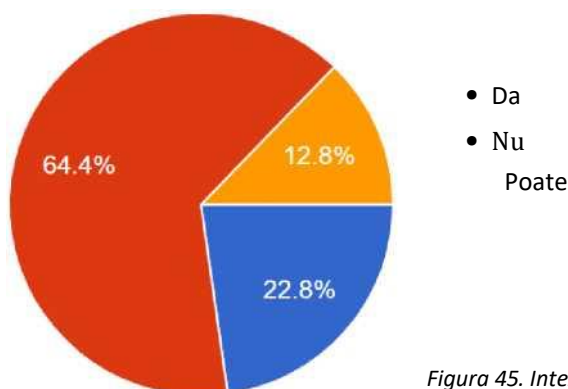

Figura 45. Intenția de a investi în Comuna Bodoc, sursa: autor

Penultima întrebare a fost despre grupurile marginalizate și vulnerabile, după estimarea respondenților, 44,4% estimează că peste 100 de persoane sunt în grupuri marginalizate la nivelul comunei, 27,8% au estimat doar până la 50 de persoane, 22,2% au ales între 50 și 100 de persoane iar 5,6% dintre respondenți estimează că peste 500 de persoane sunt în diferite grupuri

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

marginalizate sau vulnerabile la nivelul comunei.

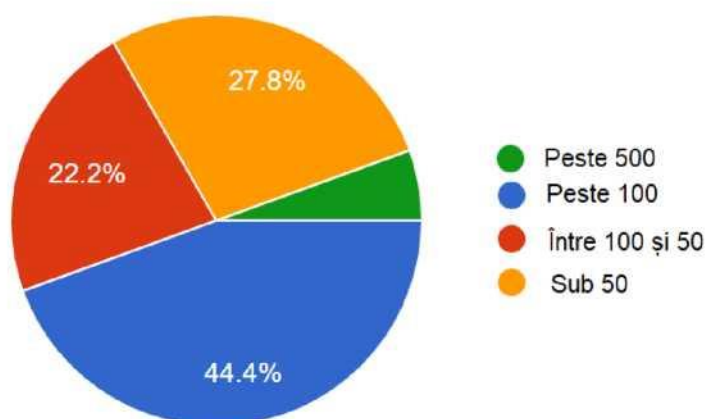

Figura 46. Ponderea persoanelor din grupuri vulnerabile/marginalizate la nivelul Comunei Bodoc, sursa: autor

Părerile despre tipurile de servicii sau soluțiile sociale care ar duce la o reducere a excluziunii sociale sunt diverse. Majoritatea respondenților cred că persoanele din grupurile marginalizate trebuie sprijinite prin programe sociale, de exemplu cu programe de afterschool pentru copii, sau alte servicii sociale pentru familii din grupuri vulnerabile. Pe de o altă parte, noi locuri de muncă ar ajuta familiile pentru a putea deveni auto-sustenabile și independente social. Alte păreri au cerut ca de exemplu: cursuri de formare, sau programe de mentorat pentru grupuri marginalizate și implicarea lor în activitățile economice locale.

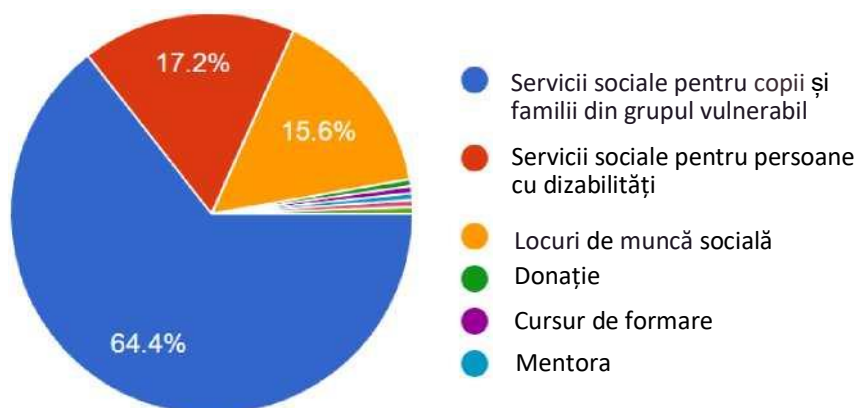

Figura 47. Tipuri de sprijin pentru grupuri marginalizate și vulnerabile la nivelul Comunei Bodoc, sursa: autor

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

5.4. Rezultatele interviurilor

Locuitorii comunei Bodoc în general sunt mulțumiți de dezvoltările realizate de primărie, și sunt conștienți de faptul că este o comună destul de dezvoltată, totuși sunt și probleme, enumerate de intervievanți, care trebuie rezolvate urgent, plus persoanele au fost întrebate și despre dezvoltările pe care le-ar dori pentru comună în viitor.

La întrebarea care au fost realizările cele mai importante realizate până acum de primărie, majoritatea intervievaților au amintit în primul rând dezvoltările infrastructurii drumurilor comunale - și anume asfaltarea străzilor din interiorul comunei Bodoc, vorbind de mai mulți kilometri, chiar mai mult de 5. Cei întrebați au amintit și șanțurile, care au fost betonate, în jur de 1 km în satul Zălan de exemplu. În satul Zălan au zis că primăria a făcut și poduri la intrările din sat.

În al doilea rând intervievații au vorbit cu mândrie de faptul că multe clădiri și spații publice au fost renovate, unele chiar și modernizate, de exemplu școala, casa de cultură, casa parohială și parcurile. A fost construită o casă mortuară, un parc memorial, iar toamna urmează să fie renovată și acoperișul bisericii din satul Zălan.

Locuitorii sunt mulțumiți de faptul că spațiile verzi, florile, șanțurile și parcurile sunt îngrijite, mai mulți au amintit acest fapt, și se bucură și de faptul că au apă la robinet, deci alimentarea cu apă a comunei a fost rezolvată.

Școala din satul Bodoc este foarte recunoscătoare pentru sprijinul primăriei, ajutor constant și acordat până acum: numărul burselor a fost crescut în ultimii doi ani semnificativ, crescând nivelul de motivație al elevilor, și scăzând șansa lor de marginalizare; au fost achiziționate unelte digitale pentru școală, de exemplu televizoare smart, computere, laptopuri; în Zălan școala a fost modernizată; iar școala din Bodoc este recunoscătoare și pentru apa caldă și campusul de wifi.

La întrebarea a doua am discutat cu intervievații despre problemele, care ar trebui rezolvate momentan. Mulți dintre ei au amintit problema canalizării, ca cea mai urgentă problemă, care trebuie rezolvată în timp scurt, dar în același timp au zis că sunt conștienți că este o investiție mare, vorbind despre un teren mai deluros. Au vorbit și despre drumuri și poduri, care nu au fost făcute

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

133 încă și este necesară și terminarea acestora. La școala din satul Bodoc au zis că nu există transport pentru copii, ceea ce înseamnă un pericol foarte mare pentru ei, și problema asta trebuie rezolvată foarte urgent. O altă problemă a școlii este lipsa de copii, orașul Sfântu Gheorghe fiind foarte aproape, mulți dintre părinți duc copiii la școală acolo - cauza fiind faptul că nu este transport pentru ei, nu se predă o a doua limbă străină, plus relațiile comunitare nu sunt întărite destul. Țelul școlii este ca copiii din comună să termine școala locală, scăzând astfel rata de migrație a tinerilor. Pe de altă parte, viața culturală trebuie sprijinită prin finanțarea activităților NGO-urilor.

Alte lipsuri și probleme, care au fost amintite: lipsa transportului public din satul Zălan, lipsa forței de muncă; parcurile de joacă trebuie renovate, mulți ar avea nevoie de gaz încă nu este rezolvată problema racordării la rețelele de gaze naturale; în comună în fiecare an se recoltează o cantitate mare de fructe, iar locuitorii nu au ce să facă cu ele, nu pot să valorifice produsele; educarea despre antreprenariat este absolut o lipsă și este necesară rezolvarea ei.

Mediul economic este dezvoltat la nivel local, însă antreprenorii din Comuna Bodoc au identificat mai multe oportunități sau necesități economice, care ar trebui sprijinite de către autoritatea publică locală.

A treia întrebare, la care au răspuns intervievații s-a referit la dezvoltările, pe care doresc să le facă în viitor. Mulți sunt convinși că sectorul în care trebuie investit, este turismul, fiind o comună cu un potențial ridicat de turism, fiindcă în comună sunt conace, un castel și izvoare de apă minerale foarte prețioase. Legat de turism a fost amintită construirea unei piste de biciclete, care ar lega mai multe localități, ar fi departe de drumul național, ca cicliștii să fie în siguranță, plus peisajul înconjurător ar fi foarte atrăgător, deci ar fi atractiv și pentru mulți turiști.

După părerea intervievaților sunt mulți locuitori noi, dar locuitorii vechi cu cei noi nu se cunosc între ei, și nici locuitorii cei noi mutați nu se cunosc între ei, deci ar fi nevoie de evenimente, care ar ajuta locuitorii să se cunoască între ei. Mai departe spiritul antreprenorial ar fi foarte important să fie dezvoltat la locuitorii comunei, fiindcă sunt foarte puține întreprinderi în comună, și foarte puține locuri de muncă - un proprietar de pensiune din Zălan a propus să fie organizate cursuri de antreprenariat la pensiune. Școala din Bodoc a semnalat că ar avea nevoie de dezvoltări continue în ceea ce privește digitalizarea, și de un administrator de sistem.

6. Perspective de Dezvoltare la Nivelul Local

Una dintre etapele definitorii ale planificării strategice este crearea imaginii de viitor, care chiar și față de celelalte etape ale planificării presupune o și mai strânsă, intensă cooperare cu comunitatea locală. Aici rolul specialistului desemnat pentru conducerea procesului de planificare se reduce la sprijinirea articulării imaginilor de viitor așteptate (individuale, organizaționale și la nivel local) și la apropierea imaginilor de viitor care arată spre direcții opuse. După toate acestea urmează evidențierea și sistematizarea elementelor comune, pentru a asigura susținerea socială a imaginii de viitor sintetizate. Acestea sunt în mare sarcini tehnice și de metodologie de planificare, din punct de vedere al conținutului, în stabilirea imaginii de viitor rolul principal revenind populației locale.

Imaginea de viitor a comunei Bodoc este deci viziunea proprie a comunității locale, care prinde contur pe baza metodologiei de planificare comunitară deja făcută cunoscută, și care se va sintetiza din elementele comune ale imaginilor de viitor individuale. Cele mai importante elemente ale imaginii de viitor, care în cadrul procesului de planificare au ieșit la suprafață sunt următoarele:

- **Menținerea populației**

După cum se poate observa numărul de locuitori ai comunei este stabil din cauză că mai multe familii au imigrat și s-au stabilit în Comuna Bodoc, însă la locuitorii vechi ai comunei se poate observa trendul de îmbătrânire. Pe de o altă parte se pot observa trei trenduri diferite și la nivelul comunei:

- Grad de îmbătrânire accentuat în satul Zălan
- Demografie stabilă cu semne de îmbătrânire în satul Bodoc
- Trendul pozitiv demografic în satul Olteni, trendul alimentat de dezvoltarea comunității de etnie romă

La nivel local instrumentele care stau la dispoziție pentru stoparea tendințelor demografice

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

135 generale caracteristice zonelor rurale de astăzi, cum ar fi scăderea numărului de copii și pierderea pe cale naturală a populației rezultate din aceasta, sunt limitate. Pentru comunitatea locală mai dureroasă decât pierderea pe cale naturală este faptul că o mare parte a tinerilor își caută un trai în altă parte. Imaginea de viitor formulată pe parcursul dezvoltării strategiei ne arată o imagine a comunei, unde tinerii dobândesc competențe adecvate, își găsesc la nivel local locuri de muncă și astfel devine atractivă și ideea întemeierii unei familii. Pentru aceasta este nevoie de infrastructură tehnică modernă, de servicii de învățământ de calitate și servicii sociale, viață culturală și comunitară de calitate și vie.

- **Localitate competitivă:**

Dimensiunea competitivității poate fi interpretată din mai multe perspective, pe de o parte poate fi percepută ca capacitatea concurențială individuală în sfera economică a comunității care locuiește în comună, iar pe de altă parte ca capacitatea concurențială a tuturor competențelor comunei în vederea servirii, atragerii și menținerii populației locale. În cazul comunei Bodoc accentul se pune în primul rând pe creșterea competitivității economice, ceea ce înseamnă creșterea eficienței și a cooperării. Comuna Bodoc are un avantaj competitiv din cauza că infrastructura de bază (drumuri, apă, canalizare, infrastructură instituții publice, etc) este pusă la punct.

Pasul următor va fi dezvoltarea unui mediu prietenos pentru afaceri, care înțelege și acceptă ambițiile individuale și care valorifică energiile care se ascund acolo, pentru ca din ele să poată profita și comunitatea. Fortificarea punctelor de deschidere din sectorul economic, valorificarea posibilităților, extinderea posibilităților de obținere de venituri atrage după sine și creșterea atractivității comunei ca mediu de locuit.

Administrația locală este slab digitalizată. Componenta de transformare digitală reprezintă o viziune nouă în sectorul public, pe care Autoritatea pentru Digitalizarea României dorește să o transpună din mediul de afaceri. Avantajele transformării digitale, precum eficacitate, transparență și simplitate, duc la o productivitate mult mai ridicată a proceselor, lucru care este cerut și de către cetățenii locali. Conștientizarea necesității noilor tehnologii de către liderii instituțiilor publice, a adaptării continue la cerințele cetățenilor, serviciile publice online de calitate, sigure și rapide sunt

136 doar câteva dintre elementele de viziune pe care și Comuna Bodoc le va dezvolta în viitorul apropiat.

- **Viabilitatea comunitară:**

Pe lângă mediul fizic și competitivitatea economică cel de-al treilea cel mai important factor care

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

definiște calitatea vieții o reprezintă viața comunitară, trăirea comuniunii spirituale, calitatea relațiilor interumane. În imaginea de viitor a comunei Bodoc apare idealul unei comunități care își asumă solidaritatea față de membrii săi, o comunitate care își gestionează singur problemele comunitare, o comunitate gata de acțiune, pentru realizarea căreia este nevoie de depunerea de efort atât din partea administrației locale cât și din partea organizațiilor civile.

- **Respectarea patrimoniului cultural și spiritual:**

Respectul și atașamentul față de trecut și produsele materiale și spirituale ale acestuia reprezintă baza identității în comună, iar în prezent este probabil singura legătură, care mai menține pe loc populația. Aceste valori, pe care comunitatea a reușit să le transmită chiar și în cele mai negre momente ale istoriei, constituie un temelie comunitar, continuitate și o bază stabilă pentru clădirea viitorului. Meșteșugarii care în comună practică meșteșuguri tradiționale nu numai că reprezintă o mândrie pentru comunitate, ci și o importantă resursă. Includerea valorilor care definesc identitatea în imaginea de viitor reprezintă recunoașterea faptului că atașamentul față de ele este una dintre ultimele elemente ale funcționării comunei ca o comunitate, și din când în când reprezintă sursa renașterii, deși se încorporează din ce în ce mai puțin în viața de toate zilele ale comunității.

- **Durabilitatea mediului:**

Terenurile arabile productive și pășunile, terenurile împădurite însemnate și la nivel județean, precum și toate elementele naturale- peisagistice care fac parte din patrimoniul natural al comunei reprezintă moștenirea lăsată în folosință de către generațiile anterioare și dată împrumut către generațiile viitoare și celor din prezent. Moștenirea naturală trebuie tratată cu responsabilitate, de aceea în imaginea de viitor a comunei îngrijirea și valorificarea într-un mod viabil a acestuia este un simbol, prin care se poate vedea, că comunitatea din Bodoc se gândește cu responsabilitate la

137 condițiile de viață ale următoarelor generații, nu încearcă să consume resursele, dorește s-o coordoneze, crescând astfel șansele de supraviețuire pe termen lung ale comunității.

Imaginea de viitor a comunei Bodoc stabilește linia de orientare a strategiei de dezvoltare. Asta înseamnă definirea obiectivului referitor la viitor pe baza exigențelor prezentului, care răspunde la următoarea întrebare aparent ușoară: Cum vor să-și vadă localnicii comuna în anul 2027 sau în 2030? Ne putem apropia de stările vizionate prin valorificarea pe bază prioritară a resurselor și prin

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

îndeplinirea sistematică a sarcinilor prezente sub forma măsurilor/proiectelor. În cazul unui sistem comunal, asta presupune o coordonare, unde fiecare element al sistemului, la propriul nivel, își îndeplinește sarcinile în așa fel încât în același timp să contribuie la atingerea stării comune, avantajoase pentru toată lumea. Pentru asta deci imaginea de viitor trebuie să poarte următoarele note:

- Să fie integrativ, în același timp plin de conținut și atractiv pentru oameni / întreprinderi
- Să îndrume strategiile individuale/organizaționale, să funcționeze ca punct de reper
- Să așeze eficiența socială, binele comun înaintea prosperității individuale, și în același timp să stimuleze crearea de valori individuale
- Să fie înconjurat de consens social și să fie primit în rândul larg al comunității locale.

În baza celor de mai sus imaginea generală de viitor al comunei Bodoc referitor la anul 2020 poate fi însumat după cum urmează:

Comună care dispune de o comunitate viabilă, care asigură un mediu de locuit ordonat și plăcut, care prin economia bazată pe mai multe piloane, competitivă și producătoare de valoare adăugată este capabilă și pe termen lung să ameliorează sau să elimine efectele negative ale schimbărilor externe, astfel micșorând scăderea și îmbătrânirea populației. Comunitatea, care își valorifică resursele în mod eficient și viabil dispune de o mare atractivitate în rândul turiștilor, iar comuna devine un punct turistic important al Județului Covasna.

Această viziune poate fi percepută și ca o alegere de valori a comunității din Bodoc, elementele

138

care stabilesc atributele imaginii de viitor sunt înrădăcinate în sistemul de valori al comunității, creând astfel armonia dintre acțiunile diferiților actori locali și stabilind o directivă unitară acestora.

Este important de menținut, că de natura imaginii de viitor aparține aspirația spre integrare, depășirea într-o oarecare măsură a realității, proiecția idealizată a dorințelor. Mai mult, imaginea de viitor, respectiv unele elemente ale sale, în această formulare pare să promită sarcini care trec de orizontul temporar al prezentei strategii (2027). Tocmai de aceea este nevoie de adaptarea obiectivelor de dezvoltare în continuu, a axelor prioritare și a măsurilor la orizontul temporar al

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

planificării, de elaborarea sistemului de monitoring strategic.

Imaginea generală de viitor, respectiv defalcarea ei până în anul 2027 reprezintă o bază solidă pentru elaborarea sistemului de priorități al strategiei, pentru formularea sarcinilor pe termen scurt, respectiv mediu.

7. Obiectivele de Dezvoltare

Imaginea de viitor al strategiei aduce la lumină acele condiții sociale, economice și de mediu, spre care comunitatea locală dorește să se miște la momentul elaborării strategiei. În această abordare noțiunea de dezvoltare nu înseamnă altceva, decât distanța măsurată de la condiția actuală, apropierea de starea dorită unde se dorește să se ajungă. Această apropiere devine posibilă prin formularea obiectivelor de dezvoltare și a axelor prioritare.

Obiectivele de dezvoltare pe termen mediu organizează într-un sistem integrat gestionarea acelor probleme și valorificarea acelor posibilități, care au ieșit la suprafață în cadrul analizei situației localității. Toate obiectivele arată spre viitor, pot fi percepute ca câte un nivel al imaginii de viitor multidimensionale. Pe baza obiectivelor este ușor de planificat direcția dezvoltării și devin identificabile acele domenii, care necesită atenție sporită.

Obiectivele au fost elaborate bazându-ne pe exigențele locale formulate în timpul muncii pe teren, pe cele formulate în imaginea de viitor, dar și reflectând la direcțiile de dezvoltare zonale și politice de nivel mai înalt. În contextul mediului de planificare aderent politica rurală a Uniunii Europene merită o atenție deosebită, precum și ofertele de dezvoltare națională de punere a acestora în practică. Un sistem de obiective care să armonizeze cu acestea este important nu numai din perspectiva consistenței politicilor de dezvoltare și al armoniei dintre domenii, ci și din perspectiva reușitei strategiei și a finanțărilor exigibile.

Obiectivele de dezvoltare a comunei Bodoc până în anul 2027 sunt următoarele:

- C1.** Comună care să dispună de o infrastructură modernă și care să asigure un mediu de locuit care să corespundă cererilor.
- C2.** Mediu de susținere pentru întreprinderile competitive și care produc valoare adăugată.
- C4.** Formarea unei comunități funcționale, conștiente, care să mențină și care să-și gestioneze patrimoniul în mod responsabil și durabil.
- C5.** Dezvoltarea comunei - centru turistic, dezvoltarea imaginii comunei.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

7.1. Axe prioritare de dezvoltare

Axele prioritare de dezvoltare se compun din obiective. Prin realizarea echilibrată a măsurilor formulate în axele prioritare comuna intră pe acea orbită de dezvoltare, care reprezintă drumul spre îndeplinirea obiectivelor și spre realizarea imaginii de viitor. Dintre domeniile și sarcinile de dezvoltare axele prioritare le evidențiază pe acelea, datorită cărora, în cazul comunei Bodoc pot fi depășite acele prăpastii, care se află între situația actuală și starea la care se dorește să se ajungă, iar în același timp asigură un cadru pentru măsurile/proiectele de dezvoltare care au impact reciproc.

Axele prioritare oferă o directivă și pentru valorificarea resurselor, delimitând acele domenii unde se recomandă gruparea sau regruparea lor, în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse. Acestea stimulează alocarea adecvată de resurse nu numai la nivelul administrației locale, ci la nivelul întregii comune, mobilizând multitudinea de instrumente (resurse financiare, umane, organizaționale) și orientând într-o singură direcție ambițiile individuale, în vederea îndeplinirii strategiei. În același timp prioritățile pot reprezenta un fel de stabilitate pentru conducerea și economia comunei vulnerabile în fața ciclicității politice, și arată o directivă spre funcționarea bugetară anuală programată.

Axele prioritare ale strategiei de dezvoltare a comunei Bodoc sunt următoarele:

1. **Infrastructură modernă - mediu viabil:** Dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii locale și mediul înconjurător, susținerea mobilității sustenabile.
2. **Comunitate puternică - comunitate unitară:** Dezvoltarea comunității, asigurarea sprijinul social și a activității culturale, precum și investiții în patrimoniu construit și infrastructura culturală.
3. **Comunitate cu spirit antreprenorial - mediu de susținere:** Înființarea unui mediu prietenos afacerilor și a serviciilor, crearea de valori, produse și servicii adăugate.
4. **Economie diversificată și puternică:** stimularea creării de locuri de muncă stabile

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

141

pentru forța de muncă locală .

5. Comună atractivă - centru turistic: Creșterea atractivității comunei, dezvoltarea de servicii, investiții și produse.

Prioritățile strategice ale comunei Bodoc urgencează investiții în cele cinci domenii amintite mai sus. Este important de menținut, că aici conceptul de investiție are un înțeles mai larg, vorbim aici în același timp de atragerea resurselor financiare, cât și despre mobilizarea resurselor umane și intelectuale, de aplicarea de noi modele de organizare și comunicare în diferite domenii.

7.2. Axa Prioritară 1: Infrastructură modernă - mediu viabil - Dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii locale și mediul înconjurător, susținerea mobilității sustenabile.

Prin intermediul prezentei priorități se dorește ca până în anul 2027 Comuna Bodoc să devină o comună care dispune de infrastructură modernă în toate satele aparținătoare, bine întreținută care deservește integral gospodăriile din fiecare localitate componentă, fiind astfel finalizate sistemele de canalizare, fiind extins și modernizat sistemul de alimentare cu gaze naturale, iar traficul intern este facilitat de o infrastructură rutieră modernă, fiind reabilitate și bine întreținute străzile, drumurile comunale, inclusiv înființarea rutelor de bicicletă cu legături cu alte UAT-uri din zona, dar și cele de exploatare agricolă și forestieră.

În paralel cu acestea în comună se realizează activități de amenajare și înfrumusețare a spațiilor publice, cu obiectivul de a deveni cât mai atractivă în rândul turiștilor străini și autohtoni.

Comuna Bodoc dorește să fie implicată în proiecte pentru a înființa piste pentru biciclete, care pot reprezenta atât un drum independent, cât și o porțiune limitată a drumului, destinat

142 exclusiv pentru circulația bicicletelor. În acest sens ar fi importantă o colaborare intercomunitară ca pistele de biciclete să nu ajungă doar la limita unor UAT-uri, și să facă legături

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Între destinații turistice sau monumente istorice, localități și eventual sate din regiune, de ce nu să fie legată și cu orașul Sfântu Gheorghe. În situația actuală: circulând pe drumul național 12, cicliștii sunt obligați să circule pe drumul național alături de toate autoturismele și autoutilitarele, care circulă la viteze mult mai ridicate decât cea a bicicletelor, lucru care este foarte periculos. De la drumul principal pista pentru biciclete trebuie să fie separată prin marcaje speciale, de un gazon sau de o frontieră sau să fie construită o pistă nouă, separată de drumurile publice.

Comuna Bodoc dorește să sprijine efectuarea serviciului de transport public între localitățile din comună, mai ales dinspre și înspre satul Zălan unde nu sunt conexiuni cu drumul național sau cu calea ferată. Obiectivul este ca transportul public să fie înființat între Zălan și Sfântu Gheorghe, prin satisfacerea cu prioritate a nevoilor de transport ale populației din comuna Bodoc.

Comuna Bodoc se află într-o situație foarte avantajoasă, deoarece toate aceste activități nu trebuie începute de la zero, experiențele de pe teren și opinia formatorilor de opinie subliniază faptul că în perioada de programare 2014-2020 s-au derulat numeroase activități ce vizează dezvoltarea infrastructurii locale inclusiv modernizarea drumurilor cu Măsura 322, înfrumusețarea comunei și creșterea confortului și calității vieții populației locale.

Astfel prin intermediul măsurilor și activităților cuprinse în cadrul prezentei priorități dorim să susținem acest val al investițiilor și activităților de înfrumusețare a comunei și în actuala perioadă de programare UE, 2020-2027. Avem obiectivul să trasăm liniile directe prin care se poate profita de fondurile nerambursabile accesibile prin noile Programe Operaționale, Programul Național de Redresare și Reziliență, Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, toate destinate realizării investițiilor în mediul rural. Prioritatea cuprinde în general măsuri care vizează întreținerea și dezvoltarea infrastructurii, a serviciilor

143 comunitare de utilități publice realizate până în prezent, dar vine cu propuneri de noi investiții aducând un suflu nou în ceea ce privește aspectul general al comunei prin dezvoltarea spațiilor publice, a spațiilor verzi, și valorificarea resurselor naturale, ariilor protejate de care dispune comuna Bodoc.

7.2.1. Măsura 1.1: Imaginea comunei Bodoc- ocrotire și valorificare

Scopul măsurii: Ocrotirea, întreținerea și dezvoltarea imaginii tradiționale a comunei Bodoc, în scopul menținerii și dezvoltării atractivității comunei în rândul localnicilor, investitorilor și turiștilor. Un alt obiectiv al măsurii este cel care vizează conservarea, reabilitarea și valorificarea

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

cultural-turistică a elementelor satului arhaic Zălan (porți, case tradiționale, etc.).

Descrierea măsurii: Activitățile de teren aferente procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare pentru noua perioadă de programare ne-au ajutat să formăm o imagine de ansamblu despre comuna Bodoc. Comuna este una frumoasă, cu importante resurse și valori naturale și culturale, în care au fost realizate investiții importante de înfrumusețare (construire și modernizare parcuri, semnalizare unitară în interiorul comunei, etc.).

Comuna fiind una dintre cele mai importante destinații turistice din județul Covasna, aspectul, imaginea acesteia trebuie întreținută și modernizată permanent, și se necesită realizarea unor intervenții prin care în afara atragerii turiștilor vizează și creșterea confortului locuitorilor. Astfel, se necesită realizarea mai multor activități și investiții printre care:

- **Sistematizarea centrului comunei:** În proximitatea sediului Consiliului Local se concentrează majoritatea instituțiilor și serviciilor accesibile pe plan local. În această zonă funcționează administrația locală, serviciile sanitare (cabinetele medicale, cabinetele de stomatologie, farmacia), biblioteca locală, căminul cultural, școala și aici este amenajat și spațiul în care se organizează diferitele evenimente comunitare din comună. Tot în această zonă există și un mini parc care ar trebui extins și aici funcționează magazine și baruri de zi. Pentru ca această zonă să devină și mai funcțională și atractivă se necesită realizarea unor intervenții de înverzire a spațiilor publice. Spațiul ar trebui deschis, și infrastructura și dotările să fie realizate unitar, acordând astfel o imagine de piață centrală localității. Aici se poate dezvolta mai departe mobilierul stradal existent pentru locuitori și turiști, plantarea de flori,

144 copaci, construirea unei fântâni arteziane, amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii, etc. Astfel zona ar deveni punctul cel mai frecventat de diferitele generații din comună.

- **Informarea populației cu privire la importanța ocrotirii imaginii tradiționale a comunei:** Noile trenduri din domeniul construcțiilor, pot afecta imaginea actuală a comunei Bodoc. Activitățile din viitor ale populației locale în domeniul planificării și realizării noilor construcții, case de locuit în comuna Bodoc vor arăta schimbări pozitive numai după ce la nivel local se vor demara acțiuni care vizează schimbarea mentalității individuale și colective cu privire la construcțiile moderne și la imaginea unitară a comunei. Activitățile trebuie să se integreze într-o campanie bine planificată cu o paletă colorată de mijloace și materiale de informare și conștientizare. Activitățile individuale, tip mozaic au și ele o importanță oarecare, dar în acest

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

domeniu, informarea populației locale privind consecințele și beneficiile ocrotirii imaginii satului se poate realiza mai eficient prin campanii bine planificate care se întind pe întreaga perioadă de programare dintre 2021-2027, și sunt organizate anual, în limita posibilităților chiar de mai multe ori pe an. Printre activitățile campaniei se pot număra: campanie de conștientizare prin afișe, materiale informative, dezbateri publice, seminare organizate prin invitarea unor specialiști în domeniul urbanismului, a monumentelor istorice, istoricieni, experți în dezvoltări teritoriale, campanie prin expoziții cu fotografii/cărți/publicații despre Bodoc, realizare anchete (documentare, publicații) despre patrimoniul construit tradițional al comunei Bodoc, premierea familiilor tinere care își construiesc case care se integrează în mediul ambiant, penalizarea celor care solicită autorizații de construcție pentru clădiri care nu respectă normele și standardele impuse de Planul Urbanistic General.

- **Întreținerea sistemului de semnalizare din comună:** Modul în care sunt semnalizate intersecțiile, principalele instituții de pe teritoriul comunei poate fi un bun exemplu pentru întreaga regiune. Această activitate trebuie dusă mai departe și se arată necesitatea întreținerii sistemului actual, și extinderii acestuia în acele zone în care este indicat. În afară

145 de sistemul existent, pentru informarea turiștilor se pot amplasa plăcuțe, indicatoare informative în proximitatea principalelor atracții turistice de pe teritoriul comunei.

- **Comuna Bodoc** este cunoscută ca o comună ordonată, bine întreținută, atractivă. Pe plan regional și național periodic sunt organizate competiții între localități, prin intermediul cărora sunt acordate titluri precum „cea mai frumoasă localitate”, cum ar fi de ex. competițiile organizate de Asociația celor mai frumoase sate din România. Ar fi indicat ca în anii ce urmează și comuna Bodoc să participe la astfel de competiții, astfel fiecare cetățean al comunei ar putea fi angrenat în procesul de înfrumusețare al comunei, iar pe de altă parte prin intermediul unor astfel de acțiuni, s-ar promova și numele comunei pe plan național.
- **Modernizarea și întreținere zonei castelul Miko:** Castelul Miko și clădirile auxiliare inclusiv cu parcul englez, precum și terenul pentru evenimente ecvestre și centrul balnear reprezintă o atracție turistică deosebită, și au o importanță și în istoria culturală a județului. Modernizarea și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Întreținerea zonei este esențială, în scopul ca această valoare să fie salvată și valorificată la adevărata ei valoare. Întreținerea zonei trebuie realizată permanent. Pentru valorificarea eficientă în circuitul turistic a fost elaborat un proiect complex de restaurare a castelului și de pus sau parțial de pus la CNI pentru realizarea proiectului.

- **Întreținere spații verzi, izvoare:** Am putut observa în cadrul analizei situației cât de bogată este comuna din punct de vedere al izvoarelor de apă și apă minerală, și a spațiilor verzi. Acestea au un rol foarte important în imaginea, aspectul general al comunei. În viitor aceste resurse trebuie întreținute și repornite, fiind o sarcină comună a societății civile locale și a administrației publice locale. Scopul are dublă importanță, fiind vorba pe de o parte de întreținerea și dezvoltarea resurselor pentru înfrumusețarea comunei, iar în alte ordine de idei se dorește și creșterea atractivității comunei pentru atragerea unui număr cât mai mare de turiști, respectiv un scop economic care ar asigura locuri de muncă pe plan local. Izvoarele trebuie să treacă prin procese de reabilitare, fiind necesare și dezvoltarea căilor de acces

146

către acestea.

- **Reglementări în domeniul construcțiilor impuse de noul Plan Urbanistic General:** În momentul elaborării strategiei de dezvoltare locală era în proces de elaborare noul Plan Urbanistic General al comunei Bodoc. Având în vedere caracterul și importanța acestui document se arată necesitatea cuprinderii unor reguli minime în ceea ce privește formele, culorile, dimensiunile construcțiilor ce se vor realiza în viitor, în scopul ca noile construcții să nu deterioreze imaginea actuală a comunei Bodoc. Toate acestea trebuie realizate prin implicarea specialiștilor în domeniu, dar prin realizarea mai multor dezbateri cu comunitatea locală, iar după aprobarea acestora, Consiliul Local va avea obligația de a supraveghea și eventual sancționa cazurile în care nu se respectă normele aprobate.

Inițiatori și organizații vizate: Inițiatorul realizării diferitelor activități din cadrul prezentei măsuri va fi Consiliul Local Bodoc.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Parteneri externi: printre partenerii externi pot fi enumerați composesoratele locale, Asociația Leader Alutus, Consiliul Județean Covasna, Centrul de Cultură Covasna. Acești parteneri pot fi implicați în procesele de finanțare a actualelor măsuri, dar și în oferirea de consultanță de specialitate.

Rezultate așteptate: Comuna Bodoc își va întări brandul de localitate frumoasă, ordonată care este atractivă în rândul turiștilor și în care localnicii se simt bine.

Indicatori de performanță: numărul competițiilor la care participă comuna, numărul spațiilor amenajate, numărul participanților la competițiile de genul cea mai frumoasă ogradă, numărul clădirilor construite și reabilite prin respectarea reglementărilor urbanistice.

7.2.2. Măsura 1.2: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale

Scopul măsurii: Întreținerea și dezvoltarea infrastructurii rutiere și a spațiilor publice/comunitare în scopul ca locuitorii comunei (fiecare categorie socială) să poată circula

147 în condiții optime pe străzile, drumurile de exploatație agricolă și forestieră și trotuarele comunei și dezvoltarea pistelor de biciclete care să devină spații comunitare favorabile pentru activitățile de deplasare în mod sustenabil cu natura și un fel de petrecere al timpului liber și distracție pentru diferitele generații de persoane din Bodoc și nu numai.

Descrierea măsurii: În cadrul analizei situației am făcut referiri la faptul că s-au realizat investiții semnificative pe plan local pentru modernizarea infrastructurii rutiere în intravilanul comunei, din motivul că investițiile majoritare s-au orientat către modernizarea drumurilor comunale, construirea sistemelor de apă și canalizare, căile de comunicație au fost reabilite. Noua perioadă de programare, prin oportunitățile de finanțare puse la dispoziție comunităților rurale prin Programul Național de Redresare și Reziliență, Programul Național de Dezvoltare Rurală, pot oferi posibilitatea comunei Bodoc să rezolve sarcinile legate de modernizarea infrastructurii rutiere agricole și forestiere. Acest obiectiv se poate realiza după rezolvarea problemei administrative, referitor la dreptul de proprietate asupra drumurilor agricole și forestiere lucru care va fi clarificat pe viitor. Activitățile de modernizare trebuie să se realizeze în fiecare parte a localității, pe toate porțiunile să se realizeze rețeaua de canalizare, de aceea în satul Zălan trebuie realizat sistemul de canalizare. Întreținerea și modernizarea ulterioară a

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

străzilor și drumurilor comunale este esențială inclusiv modernizarea drumurile de exploatație agricolă și forestieră, având în vedere faptul că pe lângă turism, acestea sunt cele două domenii prioritare ale economiei locale. În următoarea perioadă trebuie să primească importanță investițiile care vizează dezvoltarea spațiilor publice, și construirea unei infrastructuri pentru circulația alternativă (piste de biciclete pentru localnici și turiști).

Măsura necesită implementarea următoarelor activități/proiecte:

- **Întreținerea și modernizarea străzilor și a drumurilor comunale care încă nu a fost modernizate:** întreținerea porțiunilor reabilitate, modernizate în perioada anterioară este **148** una dintre sarcini, dar marea provocare pentru administrația publică locală constă în elaborarea și implementarea proiectelor pentru modernizarea acelor drumuri comunale și străzi care nu au fost obiectul activităților de reabilitare și modernizare. În viitor obiectivul trebuie să fie modernizarea în procent de 100% a infrastructurii, evident pe parcursul lucrărilor de reabilitare să se țină cont și de facilitarea traficului pietonal prin amenajarea trotuarelor. Situația este asemănătoare și în cazul drumurilor comunale aflate în administrarea Consiliului Local.
- **Dezvoltarea trotuarelor și a infrastructurii pietonale:** La acest capitol comuna Bodoc stă destul de slab în satul Olteni și Zălan, traficul pietonal nefiind facilitat de o infrastructură modernă și eficientă în domeniu. În paralel cu reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere trebuie realizate intervenții și în asigurarea posibilității de circulație în condiții de siguranță pentru pietoni.
- **Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și forestieră:** Pe plan local întreținerea drumurilor de exploatație agricolă și forestieră se realizează prin intermediul parcului de utilaje aflat în proprietatea administrației locale. Având în vedere faptul că motoarele economiei locale pe baza datelor analizei situației sunt agricultura și silvicultura (pe lângă turism), în scopul facilitării accesului pe proprietăți indică necesitatea lansării activităților în domeniul modernizării drumurilor forestiere și de exploatație agricolă. Se necesită inventarierea drumurilor care trebuie modernizate și stabilirea unei ierarhii în ceea ce privește urgența, necesitatea și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

oportunitatea modernizării acestora.

- **Construirea podului în zona Centrul Balnear din Olteni** construirea unui pod din beton în locul podului din lemn, din această parte de localitate în scopul asigurării circulației în condiții optime de siguranță.
- **Verde pentru Bodoc- Verde pentru turism:** Spațiile verzi (parcurile din comună) au fost și ele înfrumusețate de administrația publică locală în perioada precedentă elaborării strategiei de dezvoltare. Comuna Bodoc dispune însă de resurse naturale care îi pot conferi

149 titlul de localitate verde, naturală, sănătoasă. În acest sens spațiile verzi actuale trebuie să fie umplute cu viață și trebuie valorificate în mod sustenabil, cu activități organizate pentru copii, școlari dar și pentru vârstnici. Munții Baraolt și Bodoc, și ariile naturale protejate din rețeaua Natura 2000 din care face parte comuna Bodoc trebuie valorificate marcându-se în interiorul acestora poteci eco-turistice, și organizându-se aici activități de educație în domeniul biologiei, ecologiei, protecției mediului și naturii. Valorificarea spațiilor verzi ale comunei și a ariilor naturale protejate ar contribui la dezvoltarea posibilităților de sport și petrecere a timpului liber al localnicilor, dar ar facilita dezvoltarea și promovarea turismului local, atrăgând nișele care favorizează turismul în natură.

- **Dezvoltarea spațiilor comunitare și de recreare:** În momentul de față zona centrală (proximitatea clădirii consiliului local) este și spațiul în care se organizează evenimentele culturale în comuna Bodoc, însă nu există un spațiu mai mare pentru sporturi și recreere. Aceste activități trebuie realizate în așa fel încât această zonă să devină un spațiu comunitar frecventat zilnic de localnici și turiști, în care există posibilitatea de a petrece timpul liber în mod plăcut atât pentru tineri cât și pentru vârstnici. Conform opiniei exprimate de conducătorii autorităților publice locale, acest loc ar fi adecvat la Olteni, prin dezvoltarea Centrului Balnear și al terenului pentru evenimente ecvestre. Această activitate vizează și construirea/ amenajarea de spații de camping pentru copii, tineri și pentru toate grupurile de vârstă, unde și localnicii dar și musafirii ar putea face sport și activități recreative în siguranță, iar tinerele familii ar avea oportunitatea de a interacționa cu alte familii din Bodoc.

Inițiatori și organizații vizate: Consiliul Local Bodoc, Composesorate Locale, Organizațiile

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

neguvernamentale, agenții economici din comună

Parteneri externi: Consiliul Județean Covasna, Asociația Leader Alutus, agenți economici din afara comunei.

150

Rezultate așteptate: activitățile și proiectele prezentei măsuri vor ajuta dezvoltarea infrastructurii rutiere și a spațiilor publice din comuna Bodoc. Prin realizarea acestora comuna va deveni una modernă, atractivă atât pentru locuitori, dar și pentru tineri și potențialii turiști.

Indicatori de performanță: numărul de km asfaltați, numărul de km al trotuarelor construite, metrii pătrați al spațiilor verzi realizate, mărimea terenurilor de recreere, km piste de biciclete, spațiu comunitar funcțional, numărul evenimentelor organizate, etc.

7.2.3. Măsura 1.3: Întreținerea și dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice

Scopul măsurii: Finalizarea lucrărilor la rețeaua de apă și canalizare, realizarea investițiilor necesare pentru a asigura acoperirea rețelelor în procent de 100% în fiecare localitate componentă a comunei. Extinderea rețelei de alimentare cu gaze naturale, rețeaua de canalizare, și modernizarea drumuri comunale.

Descrierea măsurii: După cum a reieșit din analiza situației, în comuna Bodoc s-au depus eforturi considerabile pentru construirea rețelelor de apă și canalizare în localitatea Bodoc. După finalizarea lucrărilor care decurg și în momentul elaborării strategiei se necesită noi inițiative prin care trebuie atrase fonduri necesare realizării etapei II a rețelei de canalizare, se necesită construirea stației de epurare, și nu în ultimul rând o activitate importantă trebuie să fie racordarea într-un procent cât mai mare a gospodăriilor locale la cele două sisteme.

Implementarea măsurii necesită derularea următoarelor acțiuni/proiecte:

- **Întreținerea sistemului de alimentare cu apă:** Întreținerea rețelei existente și realizarea lucrărilor de modernizare necesare a fi o sarcină importantă pentru administrația publică locală și pentru perioada 2014-2020. Populației locale trebuie să i se asigure accesul la acest serviciu de calitate la un preț convenabil, să se remedieze eventualele defecțiuni tehnice pe parcursul anilor. Toate acestea vor necesita alocări financiare importante din bugetul local. O sarcină importantă constă în racordarea gospodăriilor locale la sistemul de

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

alimentare cu apă, asigurând astfel condiții moderne de trai pentru populația locală, contribuind implicit și la îmbunătățirea sănătății generale

151

a populației locale.

Finalizarea și punerea în funcționare a rețelei de canalizare: Finalizarea proiectului actual prin care se realizează rețeaua de canalizare a comunei și racordarea gospodăriilor locale la rețea. Elaborarea unui proiect de finanțare necesar etapei II a rețelei de canalizare pentru localitățile Olteni și Zălan. Și în acest caz este foarte importantă activitatea de racordare a gospodăriilor locale inclusiv înființarea unei stație de epurare, datorită căreia pe de o parte se va diminua efectul de împovărare a mediului și poluarea apelor subterane și de suprafață iar pe de altă parte va crește calitatea vieții a localnicilor, aceștia putând trăi în condițiile impuse de secolul XXI.

Asigurarea accesului la rețeaua de energie electrică în zonele în care încă nu este rezolvat: Aceste părți de localitate sunt nefavorizate și sunt ocupate cu case improvizate sau semi-improvizate de către comunitatea de etnie romă, pentru a asigura condiții adecvate, racordarea la sistemul național de energie electrică trebuie realizată. Pentru a se putea trăi în condiții mai optime, trebuie asigurat accesul la rețeaua de alimentare cu energie electrică.

Racordare și Extinderea rețelei de alimentare cu gaze naturale:

Extinderea, racordarea și alimentarea localităților din Comuna Bodoc cu gaze naturale este cerut de către localnici. Din acest motiv mai multe gospodării, dar și instituții (clădiri publice) au centrale termice bazate pe lemn. În afară de acestea, la nivel local există o cerință pentru extinderea actualei rețele pe străzile în care momentan nu există posibilitatea de racordare la sistem. În afară de extinderea rețelei se arată necesitatea realizării unor activități de modernizare cu scopul de a crește calitatea serviciilor prestate.

Inițiatori și organizații vizate: Consiliul Local Bodoc, Aquacov, Distrigaz Sud **Parteneri externi:** Consiliul Județean Covasna

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Rezultate așteptate: Implementarea activităților și proiectelor va conduce la realizarea și dezvoltarea rețelei de apă potabilă și canalizare, gospodăriile locale având acces la acestea.

152

Prin racordarea gospodăriilor acestea vor putea trăi în condiții de igienă și sănătate publică în conformitate cu cerințele secolului XXI, iar existența acestor rețele va putea conduce și la dezvoltarea mediului de afaceri prin atragerea de capital din afara comunei sau a regiunii.

Indicatori de performanță: numărul gospodăriilor racordate, numărul de km al rețelelor, raportul preț-calitate al serviciilor, numărul investițiilor noi apărute în comuna Bodoc, diminuarea gradului de poluare a mediului, creșterea nivelului de sănătate publică în rândul localnicilor, etc.

Măsura 1.4: Digitalizare Multisectorială

Scopul măsurii: Dezvoltarea rețelei tehnologiei informației și a comunicațiilor în scopul asigurării accesului populației, a mediului de afaceri și a instituțiilor publice la internet, dezvoltarea de proiecte în domeniul TIC.

Descrierea măsurii: Uniunea Europeană are printre obiective în domeniul TIC indicatori pentru anii următori precum: acces în bandă largă, accesul tuturor la viteze mult mai mari (30 Mbps sau mai mari) până în 2020, iar obiectivul pentru 2020 era ca cel puțin 50% din gospodării să aibă conexiuni cu > 100 Mbps.

Aceste obiective au fost realizate, iar până în 2019 a fost atinsă ținta de a avea Wi-Fi în toate instituțiile educaționale din Comuna Bodoc, prin investiții semnificative în dezvoltarea infrastructurii TIC, atât în ceea ce privește accesul la internet pe bandă largă, cât și acoperirea rețelelor de telefonie mobilă 4G.

Tot de acest domeniu se leagă și digitalizarea instituțiilor publice locale, prin proiecte de e-guvernare, e-administrare, e-comerț, aplicații inteligente pentru turismul rural, astfel în perioada 2021-2027 atenția Consiliului Local Bodoc trebuie să se orienteze și asupra acestui domeniu în lipsa căruia economia locală, turismul nu se pot dezvolta în condiții optime.

Implementarea măsurii necesită derularea următoarelor acțiuni/proiecte:

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

- **Dezvoltarea sistemelor digitale la IMM-uri private:** atragerea investițiilor, sau lansarea

153 unor afaceri cu capital local în domeniul tehnologiei informației și comunicației. Dezvoltarea afacerilor în domeniul TIC, asigurarea accesului populației locale (contra- cost), la rețeaua TIC.

- **Digitalizarea instituțiilor publice locale prin utilizarea soluțiilor electronice și**

digitale: realizarea unor proiecte privind dezvoltarea sistemelor digitale în domenii precum administrația publică locală, inclusiv educație, sănătate, cultură, turism, etc.

Inițiatori și organizații vizate: Consiliul Local Bodoc, instituțiile, ONG-uri locale

Parteneri externi: proiecte publice pentru digitalizare

Rezultate așteptate: Măsura va avea ca rezultat asigurarea accesului la infrastructura și serviciile digitale, contribuind la dezvoltarea gradului de utilizare a mijloacelor digitale atât în rândul populației cât și a instituțiilor publice

Indicatori de performanță: numărul gospodăriilor cu acces la internet, acoperirea rețelelor 4G-5G, numărul și valoarea proiectelor depuse și implementate privind dezvoltarea infrastructurii digitale în rândul instituțiilor și întreprinderilor locale.

După cum am prezentat pe larg și pe parcursul evaluării situației, dezvoltarea mediului fizic al comunei nu este suficientă pentru îmbunătățirea traiului local, este necesară încărcarea și cu conținut, care este determinat în principiu de relațiile interumane cât și de cantitatea și calitatea interacțiunilor.

Totodată am analizat, că factorul cel mai periculos pentru Bodoc este depopularea comunei, degradarea vieții culturale a comunității și decăderea relațiilor umane în formalitate.

Sursa cea mai importantă a identității comunitare este conștientizarea valorii noțiunii de „Noi”, caracteristică prin moștenirea evenimentelor trăite și prin experiențele istorice comune, bazate pe trăirea repetată a tradițiilor și obiceiurilor.

Aceste proprietăți fac deosebirea între așezări și stabilesc caracterul unei comunități.

154

Desigur, aceasta se poate forma și chiar este nevoie să se formeze, pentru că atitudinea și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

caracterul sunt factori importanți „codificați” în sensul viabilității comunității.

Necesitatea conștientizării încheșării comunității este o mare recunoaștere a zilelor noastre. Dezbinarea societății bazate pe activități agricole, tradiționale, a eliminat acele automatisme, care au asigurat menținerea relațiilor.

„Terenul” prioritar al dezvoltării comunității este sfera culturală, care este totodată și sursa cea mai importantă a educației comunitare. Performanțele și evenimentele culturale servesc acel material de experiență comună, care reprezintă punctele de legătură esențiale ale comunității.

Datorită acestuia, abundența și calitatea locațiilor vieții culturale este un indicator important în starea de fapt a comunității. Din prioritățile de dezvoltare a comunității din Bodoc, nu poate lipsi dezvoltarea în continuare a căminelor culturale, echiparea și dotarea lor cu spații diversificate noi, precum și folosința acestora prin organizarea sistematică de evenimente culturale și educative.

De asemenea este foarte importantă problema educației tinerilor, care dincolo de identitatea comunității este foarte importantă pentru susținerea acesteia.

Din păcate, sistemul educațional de stat subfinanțat, nu este capabil pentru a pregăti tinerii activi care să contribuie la dezvoltarea și creșterea comunității, pentru aceasta, pregătirea tinerilor pentru provocările vieții comunitare și a pieții muncii, trebuie să reprezinte o prioritate. Tineretul întreprinzător, cu spirit critic, conștient și încrezător, poate să facă față multor provocări.

Desigur, axa prioritară nu poate fi concepută fără dezvoltarea serviciilor medicale și sociale, mai ales, dacă luăm în considerare evoluția demografică analizată, respectiv îmbătrânirea populației.

Conștiința (sensibilitatea) socială înseamnă totodată și asigurarea egalităților de șanse în cadrul tinerilor.

Analiza exigențelor tinerilor, în cazul Bodoc, tratată ca și o prioritate evidențiată este de asemenea importantă, întrucât, pe de o parte acest grup datorită ponderii lui și a lipsei de

155 experiență nu este în stare de a articula și de a-și reprezenta interesele, pe de altă parte poate fi considerat cel mai sensibil grup social.

Deci, nu se poate fără investiții făcute în tineret, fără o concepție conștientă, întrucât acest

lucru ar însemna împingerea comunității la un viitor sumbru.

7.2.4. Măsura 2.1: Asigurarea sustenabilității și calității educației

Scopul măsurii: Societatea bazată pe informație și cunoaștere, este o realitate a zilelor noastre, față de care nici o așezare nu se poate izola fără a avea urmări foarte grave. Fără pregătirea pentru viață a generației următoare și fără asigurarea posibilității de educație a adulților, șansele de competitivitate pe piața muncii și de generare de venituri ale persoanelor care formează comunitatea, vor scădea excesiv.

Din păcate acest proces poate fi observat și în Bodoc: mediul intelectual este restrâns, tinerii se confruntă cu o grave lipsuri de cunoștințe (necunoașterea limbii române!) și adulții cu drept de muncă sunt vulnerabili în fața schimbărilor de pe piața muncii, datorită faptului că posedă doar o pregătire unilateral utilizabilă. Pe lângă aceste neajunsuri, majoritatea populației nu deține cunoștințe financiare și antreprenoriale corespunzătoare.

Experiența regretabilă este că, sistemul de educație de stat din motive complexe, nu este potrivit pentru a realiza corespunzător pregătirea tinerilor și din păcate nici nu se poate aștepta un progres, într-un termen mediu, în reforma care cuprinde sistemul.

Pentru aceasta, administrația locală trebuie să folosească toate pârghiile care fac posibilă lărgirea cumulării de cunoștințe, în vederea diminuării lipsurilor. Deci, scopul axei prioritare este de a realiza și de a sprijini astfel de măsuri care, contribuie la lărgirea posibilității de dobândire de cunoștințe a populației, mai ales în rândul tinerilor.

Descrierea măsurii: Monitorizarea amănunțită a eficacității sarcinilor formale de educație în baza măsurii, identificarea problemelor cu privire la calitatea resursei umane, dotarea cu instrumente, precum și procesul de funcționare a organizației.

În baza evaluării situației, proiectul de raționalizare al sistemului școlar poate fi conceput ca o tranzacție lungă și numai cu o proiectare și programare bine întemeiată.

Însă, în vederea folosirii eficiente a resurselor, toate investițiile trebuie planificate și realizate în acest context.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

După identificarea greșelilor din sistemul de educație și mai ales a lipsurilor de pregătire, este necesar să fie planificate acele pregătiri, care sunt capabile să elimine lipsurile.

A doua mare grupă de proiectare a măsurilor este deci organizarea programelor de pregătire și ordonarea acestora în Bodoc, cu atenție continuă asupra exigențelor și înzestrării cu cunoștințe a populației.

Deja cunoaștem câteva din necesități: cursuri de limba română pentru tineri, cunoștințe de bază în domeniul anteprenoriatului și cunoștințe profesionale în domeniul agricol.

În cadrul măsurilor sunt propuse și realizarea următoarelor intervenții:

- **Menținerea în stare bună a clădirilor și dotarea instituțiilor de învățământ:** Clădirile instituțiilor de învățământ din comuna Bodoc au fost modernizate în ultimii ani, însă necesită o modernizare continuă și este o prioritate în cadrul sistemului rațional de educație, dar pe lângă aceasta sunt necesare proiecte prin care să se doteze laboratoare cu echipamente necesare pentru educație. Modernizarea instrumentelor educaționale este o sarcină care revine periodic și care trebuie să fie o necesitate a proiectelor de modernizare.
- **Sprijinirea cursurilor de dezvoltare a competențelor și a educației non formale:**

În multe domenii educația formală nu mai face față exigențelor, putem observa că fără eforturi maxime, bazându-ne numai pe sistemul educațional obligatoriu, lipsurile și întârzierile sunt aproape „codificate”. Însă, dobândirea de cunoștințe este costisitoare, fapt pentru care nu toate familiile își pot permite acest lucru. Asigurarea disponibilității dezvoltării competențelor pentru toți, este o sarcină comunitară pe lângă ocupațiile de după orele de curs a copiilor formulate în cadrul măsurilor sociale. Aici se include și realizarea proiectelor pentru formarea adulților și tineretului (în colaborare cu ONG-uri profesionale), care deservește dobândirea cunoașterii limbii române și străine, profesiilor, transmiterea cunoștințelor de artă populară și meșteșugărească, a cunoștințelor de bază anteprenoriale,

157 financiare și gospodărești. Realizarea cursurilor merită tratat prin prisma viziunii zonei, pentru atingerea eficientizării costurilor, prin planificarea extinderii grupurilor de țintă în localitățile din zonă.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

• **Înființarea unei creșe**

Având în vedere că în comuna Bodoc nu există nici o unitate specializată în servicii cu caracter social, medical, educațional pentru creșterea, îngrijirea și educarea timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între 3 luni și 4 ani, iar cele din orașul Sfântu Gheorghe sunt supraaglomerate și există și o distanță semnificativă, obiectivul planificat de către autoritatea publică locală este să înființeze o creșă în satul Bodoc. Având în vedere că în comuna noastră avem un număr de 50 copii cu vârsta între 3 luni și 4 ani, iar familiile din această localitate sunt ocupate în diverse activități cu caracter social economic care-i pun în situația de a absenta de acasă în jur de 10 - 12 ore/zi, în baza solicitărilor adresate de către părinții copiilor de vârstă preșcolară din comuna Bodoc de a li se asigura o unitate specializată în astfel de servicii, în apropierea zonei de domiciliu cât și faptul că unitățile existente în orașul Sfântu Gheorghe au un număr limitat de locuri raportat la necesitățile zonei. În conformitate cu prevederile art. 2 alin. 1 din Legea nr. 263/2007, în sistemul public, creșele se înființează prin hotărâre a consiliului local, în subordinea acestuia, ca unități cu sau fără personalitate juridică.

Inițiator: Încurajarea proiectelor din cadrul măsurilor, sunt de competența și datoria primăriei (consiliului local). Dotarea și îmbunătățirii echipamentelor în instituțiile educaționale, care pot fi realizate printr-o consultare largă, ține tot de competența administrației locale. Cursurile tematice și activitățile non formale pot fi încurajate prin sprijinirea de către ONG-uri (de exemplu prin elaborarea unui program de sprijin propriu).

Parteneri: Instituții locale de învățământ, ONG-uri, primăriile din comunele învecinate, ONG-uri din zonă, composesorate, localitățile înfrățite.

Efecte și rezultate așteptate: Prin sistemul de raționalizare, eficientizarea costurilor și

158 prin educația de calitate, prin a căror efect nivelul de educație și indicatorii posibilităților de studii se îmbunătățesc, crește rata intelectualilor (absolvenți de facultăți) și se intensifică flexibilitatea și adaptabilitatea la piața muncii.

Surse de finanțare: Sursele principale ale proiectelor aparținând măsurii sunt bugetul propriu al primăriei, Programul Operațional de Dezvoltare Umană, programul LEADER, Fundația Bethlen Gabor și diferite surse nonguvernamentale cu activități de informare- orientare(Fondul

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Norvegian, Fondul de Protecția Mediului, etc).

7.2.5. Măsura 2.2: Asigurarea condițiilor de accesibilitate pentru toți la viața comunitară și la serviciile culturale diversificate

Scopul măsurii: Activitățile culturale sunt instrumentele cele mai bine folosite în dezvoltarea comunității, dat fiind faptul că prin forme diferite poate fi accesată întreaga comunitate, fiind pe lângă recreere și o importantă posibilitate de întâlnire, în cadrul căruia poate fi dezvoltată comunicarea și înțelegerea reciprocă. Evenimentele organizate în perioadele tradiționale sunt perioade importante ale anului și în Bodoc. Cu aceste ocazii se întâlnesc familiile, rudele și localnicii. Nepăsarea cotidiană, ce domină și poate fi observată în zilele noastre, se poate atenua prin organizarea de programe comune, cu ajutorul cărora se poate atinge scopul comunității. Pentru aceasta, scopul măsurii este asigurarea condițiilor activităților culturale și sprijinirea acelor inițiative locale, care au ca obiectiv exigențele unui grup semnificativ din comunitate.

Descrierea măsurii: Cercul proiectelor care vizează atingerea obiectivelor amintite, practic se pot împărți în două: investiții, care necesită resurse financiare mai mari și deservește crearea condițiilor pentru activitățile de infrastructură și inițiativele civile (evenimente, programe), care în primul rând, necesită actori locali devotați, pregătiți pentru realizări. Desigur, nici unul din părți nu poate funcționa fără celălalt, astfel, este importantă discutarea și dezbateră continuă a celor două logici, precum și consolidarea reciprocă.

Realizarea următorului grup de proiect este o sarcină strategică sub măsura dezvoltării

159

culturale și comunitare:

- **Dezvoltarea, extinderea funcțiilor și dotărilor căminelor culturale:** Căminele culturale din comuna Bodoc, au fost modernizate în trecutul apropiat, dar pentru a face față posibilităților largi ale activităților de teatru, prezentărilor științifice, istorice sau de literatură, balurilor, evenimentelor familiare, activităților meșteșugărești, evenimentelor cu scop turistic, etc.) trebuie

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

dezvoltate dotările și aptitudinile. Deci toate proiectele care contribuie la modernizarea căminelor culturale, la dezvoltarea funcțiilor și îmbunătățirea dotărilor cu instrumente, reprezintă o prioritate.

- **Finanțarea și dezvoltarea evenimentelor culturale:**

Valoarea care poate fi utilizată și în domeniul turismului din Bodoc, este șirul diferitelor evenimente tematice (de exemplu: Festivalul DiMANSIONS, Festivalul BBQ, Zilele Covăsnene Ecvestre), care acoperă cu activități întregul an. Susținerea acestor evenimente și raportarea lor la exigențe, precum și a proiectelor care vizează dezvoltarea în continuare a evenimentelor asemănătoare, nu este importantă doar pentru comunitatea locală, ci și pentru Bodoc, ca un pilon important al unui concept turistic central. În dezvoltarea activităților și evenimentelor culturale joacă un rol important acele proiecte internaționale, care se bazează pe relațiile între localități înfrățite și pot fi finanțate din multiple surse.

Activitățile legate de agricultura tradițională pe cale de dispariție, „kalaka” și sprijinirea inițiativelor de înființare a punctelor de întâlnire pentru activități de artă populară, cum ar fi înființarea activităților sistematice de artizanat și păstrarea tradițiilor care ar fi de mare interes în rândul femeilor, programe de după amiază, încurajarea ocupațiilor.

- **Renovarea monumentelor:** Comuna Bodoc deține câteva clădiri-monument, care nu sunt listate (ocrotite), dar sunt monumente istorice importante (ex. clădirea fostei poști din satul Bodoc) a căror valorificare, restaurare depășește posibilitățile financiare ale proprietarilor și care prin intermediul investițiilor din resurse comunitare ar fi potrivite pentru a servi funcții comune. Folosind ca sursă proiecte externe, salvarea moștenirii

160

culturale și valorificarea turistică - comunitară, se enumeră printre prioritățile strategiei comunitare.

Inițiatori: Sarcina primordială a primăriei din comuna Bodoc în domeniul activităților cultural-comunitare, este crearea condițiilor pentru realizarea investițiilor necesare, sprijinirea și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ajutorul inițiativelor locale agreeate de comunitate. Includerea și implicarea organizațiilor nonguvernamentale în acest domeniu este pe atât de important ca și a altor categorii din domeniul dezvoltării comunității.

Parteneri: ONG-uri locale, proprietarii privați ai clădirilor - monumentelor, localitățile înfrățite.

Efecte și rezultate așteptate: Susținerea evenimentelor tradiționale - culturale și în intervalul de timp până în anul 2027, creșterea numărului programelor comunitare și generarea a noi spații culturale - comunitare, dezvoltarea funcțiilor, a cărui efect va fi creșterea coeziunii comunitare și dezvoltarea culturii conlucrării și solidarității.

Surse de finanțare: Principalele surse de finanțare a proiectelor din cadrul măsurilor sunt bugetul propriu al primăriei, Programul Operațional de Dezvoltare Regională, programul LEADER, Programul Operațional de Dezvoltare Capital Uman, Fundația Bethlen Gâbor și diferite surse nonguvernamentale cu activități culturale (Fondul Național Civil, Fondul Român de Dezvoltare Socială, Fondul Național Cultural, Fundația Communitas, etc), precum și programe de dezvoltare turistice.

7.2.6. Măsura 2.3: Îmbunătățirea nivelului serviciilor medicale și a condiției generale de sănătate a comunității

Scopul măsurii: Dezvoltarea condiției generale medicale a comunității și a sistemului instituției medicale locale. Pe lângă dezvoltarea mediului fizic și a vieții intelectuale, este

161 esențială și îmbunătățirea condiției generale de sănătate, care se poate realiza prin informare și disponibilitatea serviciilor medicale locale.

Descrierea măsurii: În urma sondajului s-a constatat că starea generală de sănătate a populației din Bodoc, nu este deloc satisfăcătoare, nici starea fizică generală și ca exemplu nici starea dentară. Motivul acestei stări de fapt este doar parțial rezultatul supraaglomerării sistemului medical, pentru a cărui dezvoltare, primăria locală a făcut deja eforturi. Din lipsa

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

informațiilor și a prevenției informarea populației în privința sănătății este minimă, astfel pe lângă dezvoltarea bazei de instrumente (echipamente) necesare cabinetelor medicale, este o sarcină strategică introducerea activităților de informare și a testelor de screening finanțate din bugetul local, întrucât așteptând reformele sistemului de stat, poate să devină mai rea starea generală de sănătate a comunității, care se va reflecta negativ asupra activităților economice și a celor efectuate de comunitate:

Măsura cuprinde realizarea a două grupuri de proiecte:

- **Proiectele care servesc extinderea serviciilor medicale și îmbunătățirea echipamentelor:** Pot fi enumerate aici toate activitățile și proiecte, care servesc ca medicii de familie și cabinetele de stomatologie să-și poată profesa meseria în apropierea domiciliilor, să poată efectua consultații într-o gamă largă și să intervină în caz de nevoie cu instrumente (echipamente) adecvate, moderne. Disponibilitatea serviciilor medicale este aspectul cheie în primul rând în îngrijirea populației mai puțin mobile cu vârsta înaintată. În cadrul proiectului este nevoie de modernizarea sistemului de apă și canalizare, realizarea sistemului de încălzire, modernizarea echipamentelor și instrumentelor de analiză precum și de achiziționarea unui mic laborator pentru realizarea testelor de analiză a sângelui.
- **Activitate de prevenire medicală:** Întrucât sistemul de prevenire realizat de către instituțiile de stat este minim, în afara vaccinurilor și consultărilor obligatorii, nu există screening, iar angajații subfinanțați din sănătate nu sunt motivați pentru a organiza voluntar campanii de informare. Așadar este importantă atragerea altor resurse în activitatea de informare sistematică și pentru realizarea screening-ului. Deci, acele proiecte fac parte din

162

aceste măsuri, care ajută activitățile de prevenire. În aceste activități pot fi implicate relațiile internaționale, localitățile înfrățite și organizațiile creative.

Activitățile care servesc prevenirea formării bolilor, se compun din mai multe elemente, precum campaniile de promovare a stilului de viață sănătos (alimentație, mișcare, activitate zilnică corectă, etc.), descurajarea obiceiuri nocive, conștientizarea efectelor dependenței) și evenimentele cu scop educațional a copiilor, sport, etc). Măsura sprijină orice proiect care se

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

încadrează în aceste prevederi. În realizare pot participa școli, ONG-uri și medici. Este importantă transmiterea sistematică a mesajelor create în acest sens, către toată societatea.

Inițiator: Consiliul Local Bodoc

Parteneri: Medici de familie, cabinete de stomatologie, consiliile locale învecinate, organizațiile sociale creative, localitățile înfrățite.

Efecte și rezultate așteptate: Serviciu medical la scară largă, disponibil și de calitate, precum și informarea medicală sistematică și activitate de screening. Prin urmare, se îmbunătățește starea de sănătate generală a comunității, scade numărul zilelor de boală și concomitent se îmbunătățește calitatea vieții.

Sursa de finanțare: proiecte de sănătate pot fi finanțate în cadrul Direcției Generale a Comisiei Europene pentru Sănătate și siguranță alimentară, în cadrul programelelor de finanțare WHO, sursele din bugetul Consiliului Județean Covasna, precum și din surse proprii.

7.2.7. Măsura 2.4: Dezvoltarea competențelor și devotamentului comunitar al tinerilor

Scopul măsurii: Oferirea de programe și posibilități tinerilor, care sunt potrivite aprofundării devotamentului comunitar, pentru crearea dezvoltării personale și a relațiilor sociale. Scopul principal al măsurii este organizarea vieții tineretului, concentrarea energiilor tinerilor în viața comunității și totodată întărirea pregătirii și a atașamentului. Anume, toate acestea servesc la

163

îmbunătățirea calității vieții comunității.

Descrierea măsurii: Proiectele din cadrul măsurii, pornesc de la organizarea vieții tineretului îndreptându-se către sprijinirea inițiativelor independente. La început, primăria locală trebuie să-și asume rolul de inițiator în vederea stimulării tineretului, dar mai târziu, va fi suficient să asigure resurse și mijloace, pentru că viața tineretului va putea deveni autosustenabilă.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Măsura prevede realizarea următoarelor activități:

- **Organizarea tineretului:** În Bodoc lipsește structura organizatorică a vieții tineretului, prin urmare, este indicată unirea diferitelor activități izolate în cadrul unei asociații. Pentru organizarea asociației este nevoie de motivarea grupului de acțiune, de un sediu pentru asociație și asigurarea resurselor din partea primăriei. Tinerii din cadrul asociației, pot fi mobilizați și implicați voluntar și în organizarea evenimentelor importante ale comunității.
- **Sprijinirea programelor de tineret:** Deși Bodoc are o bogată ofertă de evenimente culturale și sportive, nu același lucru se poate spune despre facilitățile de recreere a tineretului. Sprijinirea tuturor inițiativelor de programe individuale sau de asociație, care vizează grupuri însemnate de tineri și care pot fi dezvoltate în programe de tineret, sunt prioritare. Sunt importante îndeosebi acele programe care îndeamnă la activități care au randament și pentru comunitate (ex. programe de mediu) sau vizează dezvoltarea cunoștințelor (învățare informală). În dezvoltarea acestor programe de asemenea pot fi folosite bine colaborările și relațiile cu localitățile înfrățite.
- **Organizarea de activități sportive permanente:** Crearea de posibilități pentru activități sportive, este o solicitare venită din partea generației tinere, având la bază existența infrastructurii pentru sport. Condiția acesteia este în primul rând atragerea în comună a unor experți în domeniu și lansarea de diferite activități sportive. Echipamentele de bază și locația pot fi asigurate din surse proprii ale primăriei.
- **Dezvoltarea comunitară și parteneriate în activități publice:** Această parte a măsurii se

164

orientează către o deschidere a primăriilor în a lua în considerare interesele tinerilor în privința activităților publice și de a atrage în conducerea administrativă potențiali funcționari din noua generație. Participarea cetățenească și stimularea activităților civile este parte a conștientizării educației populației, care cumulat cu o abordare critică și cu cunoștințe corespunzătoare, va fi capabil să formeze activ și autonom împrejurimile directe. Proiectele de sprijin sunt orientate către folosirea posibilităților oferite de sistemul democrat, către întărirea participării și folosesc instrumentele moderne de informare și comunicare.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Inițiatori: Principalii inițiatori în organizarea tineretului ar fi organizațiile civile și primăria locală. Dezvoltarea proiectelor și a programelor pentru tineret sunt necesare a fi lansate în cadrul organizațiilor care se vor înființa.

Parteneri: biserici, composesorate, ONG-urile din zonă, organizațiile de tineret ale localităților înfrățite, organizațiile județene de tineret.

Efecte și rezultate așteptate: Se va iniția implicarea tineretului în viața comunei Bodoc, se vor lansa programe de recreere, proiecte comunitare și activități de informare și sensibilizare. Prin urmare va crește capacitatea de susținere a intereselor tineretului, devotamentul comunitar și atașamentul față de așezare.

Surse de finanțare: Surse proprii ale Primăriei, sponsorizări de la IMM-uri locale, Fondul Bethlen Gabor, Fundația Communitas, inițiativele programului Youth+Erasmus, programul Europe for Citizens, Consiliul Județean Covasna.

7.2.8. Măsura 2.5: Asigurarea unei bătrâneți confortabile și menținerea serviciilor sociale

Scopul măsurii: menținerea serviciilor sociale pentru generația vârstnică pentru asigurarea unei bătrâneți demne și pentru prevenirea singurătății. În Bodoc, conform tendințelor demografice devine un scop din ce în ce mai important, asigurarea serviciilor care să deservească generația vârstnică, prin care se poate reduce sarcina populației active .

Descrierea măsurii: Într-o populație îmbătrânită va fi din ce în ce mai ridicat numărul **165** acelor care sunt nevoiți să trăiască în condiții vulnerabile sau necorespunzătoare, și pentru aceasta aceste persoane nu au posibilitatea să trăiască o viață activă alături de comunitate.

- **Crearea sistemului de îngrijire sătescă:** Este un sistem care servește funcțiile sociale și care completează activitățile Diakonia la nivel local, de îngrijire a bolnavilor la domiciliu și a grupurilor defavorizate (bolnavi, vârstnici, persoane cu dizabilități, persoane care locuiesc la periferia comunei, etc. și ajută la satisfacerea exigențelor zilnice și sociale cum ar fi aprovizionarea, efectuarea de cumpărături, informații, plata facturilor, etc.). Pe lângă datoria socială, sistemul poate fi un instrument important în relația populație - primărie.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

- **Crearea Centrului de zi:** Crearea unui asemenea centru de zi multifuncțional, care împreună cu programul de after school al copiilor defavorizați, acordă condițiile necesare (supraveghere, alimentație, etc.) la unele activități și programe pentru vârstnici (clubul pensionarilor). Interconectarea serviciilor destinate tinerilor și vârstnicilor, pe lângă eficiența de cost se justifică și prin eliminarea discordanței dintre generații. Obiectivul principal este împiedicarea excluderii din societate a acelor vârstnici ale căror rude au plecat din localitate lăsându-i singuri. Odată cu creșterea exigențelor se poate lua în considerare înființarea unui azil de bătrâni în comună, până la sfârșitul perioadei de implementare a strategiei.

Inițiator: Consiliul Local al comunei Bodoc cu ajutorul proiectelor. Operaționalizarea se poate realiza parțial și din atragerea de fonduri publice.

Parteneri: Diakonia, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Județul Covasna, Organizațiile sociale zonale, Organizația zonală de dezvoltare a primăriilor locale.

Efecte și rezultate așteptate: Creare de servicii sociale pentru vârstnici în comună, lansarea sistemului de îngrijire sătească, prin care se va îmbunătăți activitatea comunitară, starea de sănătate și viața activă a vârstnicilor.

Surse de finanțare: Programul Operațional de Dezvoltare Rurală, Programul Operațional de Dezvoltare Capital Uman, Programul LEADER, bugetul propriu al Consiliului Județean Covasna.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

7.2.9. Măsura 2.6: Programe de integrare a grupurilor vulnerabile și marginalizate

Scopul măsurii: menținerea sprijinului social pentru grupurile vulnerabile și marginalizate pentru asigurarea unui standard de viață acceptabil și pentru prevenirea excluziunii acestor grupuri. În Comuna Bodoc, în satul Olteni conform unor estimări oficiale în Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România există aproximativ 300 de persoane de etnie romă. Datele tendințelor demografice arată că acest număr va crește în continuu. De aceea scopul integrării comunității de etnie romă este din ce în ce mai important, asigurarea serviciilor sociale, sanitare de bază care să deservească comunitatea, prin care se pot reduce problemele sanitare, infecțiile și bolile.

Descrierea măsurii: Într-o comunitate de etnie romă trebuie asigurată infrastructura de bază (curent electric, apă, canalizare, cazare și centru social, iar importantă este educarea lor și sprijinirea lor în calea de a deveni auto-sustenabilă din punct de vedere economic, social și psihic).

- **Crearea și susținerea sistemului de integrare:** Este un sistem foarte complex prin care se servesc funcțiile sociale de bază, educare, infrastructura de bază, dar și mai mult cu sprijin de tip mentorat privind identificarea unor locuri de muncă adecvate, pentru a oferi stabilitate și încurajare. Activități de hrănire, îngrijire a bolnavilor la domiciliu și a grupurilor defavorizate (oamenilor fără adăpost, a bolnavilor, vârstnicilor, persoanelor cu dizabilități, persoanelor care locuiesc la periferia comunei, etc.) și ajută la satisfacerea exigențelor zilnice și sociale. Pe lângă datoria socială, sistemul poate fi un instrument important în relația populație - primărie.
- **Crearea Centrului social:** Crearea unui asemenea centru social multifuncțional, care

167 seamănă cu programul de după cursuri al copiilor defavorizați, acordă condițiile minime necesare (supraveghere, alimentație, etc.) la unele activități și programe pentru persoane defavorizate.

Inițiator: Consiliul Local al comunei Bodoc cu ajutorul proiectelor sociale și de integrare.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Operaționalizarea se poate realiza parțial și din atragerea de fonduri publice.

Parteneri: Diakonia, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Județul Covasna, Organizațiile sociale zonale, Organizația zonală de dezvoltare a primăriilor locale.

Efecte și rezultate așteptate: Creare de servicii de integrare și sociale pentru grupurile de persoane vulnerabile și marginalizate din comună, lansarea sistemului de îngrijire și supravehere, prin care se va îmbunătăți activitatea comunitară, starea de sănătate și viața activă a grupurilor țintă.

Surse de finanțare: Programul Operațional de Dezvoltare Rurală, Programul Operațional de Dezvoltare Capital Uman, Programul LEADER, bugetul propriu al Consiliului Județean Covasna. FRDS, etc.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

7.3. Axa Prioritară 3. Comunitate cu spirit antreprenorial - mediu de susținere: Înființarea unui mediu prietenos afacerilor și a serviciilor, crearea valori, produse și servicii adăugate.

În cadrul analizei comunei Bodoc au fost dobândite informații legate de resursele naturale, comunitare și economice, despre situația și modul de valorificare al acestora. Din analiza efectuată reiese că o parte a acestor resurse nu este valorificată sau nu este exploatată în mod eficient datorită unor cauze complexe, printre care se numără lipsa capitalului, lipsa competențelor și al spiritului de inițiativă sau lipsa cooperării dintre actorii locali. Pe deasupra este știut și faptul că în spatele numeroaselor probleme din zonă găsim și lipsa posibilităților de obținere a veniturilor și fenomenul de sărăcie, fie vorba de situația generală a comunității, de scăderea demografică sau de problemele întâlnite în sfera socială și de sănătate. Șomajul, migrația tinerilor sau restricțiile financiare care îngreunează dezvoltările locale și activitatea instituțiilor finanțate din fonduri publice reprezintă toate probleme strâns legate între ele care se susțin reciproc, și care sunt adânc înrădăcinate în performanța economiei locale. Întreprinderile care lucrează cu valoare adăugată redusă pot oferi numai puține locuri de muncă, cu salarii mici, realizează o cifră de afaceri mică și de asemenea taxele plătite sunt ne semnificative. În zilele noastre când globalizarea este un fenomen general trebuie să ținem cont de o serie de efecte externe pe care nu le putem influența, însă bazele competitivității sunt asigurate pretutindeni de valorificarea optimă a resurselor locale și instaurarea unui mediu de afaceri favorabil. Astfel considerăm că strategiile de dezvoltare locală trebuie să acorde o prioritate sprijinirii întreprinderilor locale cu informații și cu un mediu de afaceri favorabil, precum și stimulării înființării noilor întreprinderi.

Efectele benefice ale intervențiilor care se referă la dezvoltarea economiei locale vor apărea cu timpul și în alte domenii, și vor asigura în mod automat rezolvare pentru procesele

169 negative întâlnite în sânul comunității. În privința măsurilor luate noțiunea investițiilor comunitare în favoarea structurii economice trebuie conceput în ansamblu.

construcții și înființarea structurilor ci și pe lângă atragerea surselor de finanțare și investițiile în cunoaștere, în dezvoltarea capacității intelectuale ale resurselor umane și în adoptarea unor noi

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

modele de comunicare și organizare.

Relansarea economiei locale reprezintă o activitate complexă care necesită mai multe intervenții și investiții. Această activitate trebuie să cuprindă întregul sistem, începând de la înființarea unui mediu de afaceri favorabil, până la aprofundarea relațiilor economice sau la sincronizarea proceselor legate de cerere și ofertă. Totodată presupune deschiderea față de noile tehnologii și cunoștințe care asigură o producție cu valoare adăugată mai mare, înființarea relațiilor de cooperare și sprijinirea accesării piețelor externe.

Intervențiile care se încadrează în această axă prioritară se referă la creșterea eficienței activităților economice actuale în comuna Bodoc, creșterea competitivității și creșterea șanselor de a intra pe piață, totodată dorește instaurarea unui mediu de afaceri favorabil pentru stimularea înființării noilor întreprinderi. Activitățile sunt similare în privința principalelor sectoare (agricultură, industria de prelucrare a lemnului): creșterea capacității de organizare, procesare și de reprezentare a intereselor pe piețele de desfacere. Față de agricultură se conturează două așteptări aparent contrare: modernizarea agriculturii, creșterea profitabilității agriculturii și menținerea funcției sale ecologice și sociale, de asigurare a unui venit suplimentar în lipsa locurilor de muncă din industrie. Soluția ar fi utilizarea echilibrată și diferențiată a celor două tipuri de gospodărire, precum și întărirea orientării pe piață pe termen lung.

În zonele rurale cu lipsă de capital se apreciază rolul societăților comerciale comunitare (gestionate de autoritățile publice locale sau composesorat), care însă trebuie să pună accent pe activitățile ce asigură beneficii comunitare însemnate (ocuparea forței de muncă), totodată activitatea lor să nu reprezinte concurență pentru întreprinderile locale deja existente.

170

În final trebuie să menționăm și importanța rolului de dezvoltare a activităților care nu se leagă de acest sector, și anume a proiectelor care au ca scop schimbul de informații,

dezvoltarea cunoștințelor, reducerea birocrăției, dezvoltarea spiritului antreprenorial și al competențelor, adoptarea bunelor practici și a metodologiei, asigurarea serviciilor de bază - în concluzie înființarea unui mediu de afaceri favorabil.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

7.3.1. Măsura 3.1: Stabilirea cooperării în domeniul agricol

Scopul intervenției: Modernizarea activității de producție a plantelor și creștere a animalelor în comuna Bodoc, creșterea eficienței și competitivității.

Descrierea intervenției: Așa cum am aflat din analiza situației, activitățile agricole și societățile agricole joacă un rol în ce în ce mai important în economia comunei Bodoc. În vederea asigurării competitivității acestor afaceri pe piețele externe, trebuie să ne axăm pe modernizarea modului de producție și al instrumentelor folosite, pe organizarea procesului de producție și valorificare. Scopul intervenției este ca liderii societăților agricole locale să dobândească informațiile necesare realizării dezvoltării, să atragă sursele de finanțare necesare, să organizeze în colectiv achiziționarea materiilor prime (sămânță, îngrășăminte, pesticide, furaje, animale, etc.), depozitarea recoltei, procesarea și valorificarea acesteia. Printre obiectivele acestei intervenții se numără creșterea continuă a valorii adăugate a produselor agricole, lansarea proceselor prin care se realizează produse finite bine procesate, prin stimularea întreprinderilor care se axează pe procesarea produselor primare.

Punctele de lansare ale comunei Bodoc în domeniul agricol reprezintă activitățile de cultivare a plantelor, în special **legumicultura și creșterea animalelor**.

Activitățile - proiectele care vor contribui la realizarea acestei intervenții sunt următoarele:

- Organizarea sistematică a seminariilor în vederea îmbogățirii cunoștințelor, prezentării modelelor de cooperare și diseminării bunelor practici în rândul fermierilor și tinerilor
- Asigurarea sistematică a informațiilor și consultanță cu privire la gospodărirea eficientă și la sursele de finanțare
- Înființarea cooperativelor agricole în domeniul producției plantelor și creșterii animalelor, înființarea unei infrastructuri comune corespunzătoare pentru depozitare, procesare și valorificare (de ex. parc de utilaje agricole, centru mobil de abator, depozite frigorifice), înființarea unităților de ambalare și procesare (pentru ambalarea produselor lactate și al

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

legumelor).

- Înființarea cooperativelor (colectivizarea terenurilor) în vederea asigurării creșterii eficienței costurilor
- Concentrarea teritorială a activităților agricole de mare amploare: prin intermediul criteriilor de planificare teritorială se poate concentra asupra activității de procesare a legumelor, astfel se pot obține beneficii datorită dimensiunii și poziționării apropiate.
- Crearea brandului de produse originare din Bodoc, activități de marketing pe piețele de desfacere județene și regionale.
- Includerea în programul școlar al informațiilor practice în vederea promovării agriculturii (vizite de studiu la fermele locale).
- Inovație agrară: optimizarea structurii agriculturii, reproducere, introducerea și utilizarea unor modele/tehnologii de producție și culturi noi, care se adaptează condițiilor existente și care pot fi valorificate pe piață (de ex. producția de sămânță).

Inițiatori: autoritatea publică locală, fermierii și asociațiile fermierilor.

Parteneri: Direcția Județeană Agricolă, Camera Agricolă, asociațiile fermierilor la nivel județean și regional.

Efecte și rezultate așteptate: Asociații active ale fermierilor, producție planificabilă pe termen lung, echipamente și utilaje moderne, reprezentarea comună a intereselor: costuri de 10°

172 aprovizionare reduse și prețuri de vânzare mai ridicate, creșterea gradului de procesare realizată la nivel local, datorită acestora sectorul agricol va asigura un nivel de trai sigur fermierilor. Va crește cifra de afaceri a fermelor agricole, va crește suma fondurilor atrase, precum și numărul unităților de procesare.

Surse de finanțare: bugetul autorității publice locale, PNDR.

7.3.2. Măsura 3.2: Întreprinderi de economie sociale/comunitare

Scopul intervenției: Exploatarea potențialelor puncte de lansare ale economiei comunei Bodoc, diversificarea structurii economiei locale prin realizarea investițiilor cu capital major.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Descrierea intervenției: Marea problemă a zonelor rurale, deși există numeroase idei afaceriale, este că în vederea exploatarea resurselor ar fi nevoie de investiții a căror realizare necesită un capital major. Astfel de resurse aflate în paragină se găsesc și în comuna Bodoc în mai multe domenii. În agricultură și în industria de prelucrare a produselor agro - alimentare lipsește activitatea de procesare, în sectorul turistic întâlnim cu centrul balnear și izvoare de apă minerală neexploatate, nu există activități de recreere regulate care să genereze venituri considerabile (de ex. parc de distracții), iar oportunitățile oferite de energia regenerabilă sunt neexploatate. Realizarea acestora nu este posibilă din inițiativă locală datorită lipsei de capital, astfel este nevoie de participarea activă a autorității publice locale și /sau a composesoratului în vederea atragerii investitorilor. Aceste investiții ar asigura un potențial remarcabil în vederea creării locurilor de muncă, ceea ce ar contribui la modificarea componenței economiei locale și la creșterea stabilității acesteia.

În cadrul acestei intervenții se recomandă realizarea următoarelor grupuri de proiecte strategice:

- Elaborarea studiilor de fezabilitate sau a planurilor de afaceri legate de ideile de

173 investiții: Analizarea condițiilor de investiții, nevoilor de resurse, raportului cost-beneficiu, analizarea efectelor pozitive și negative, totodată organizarea forumurilor destinate localnicilor.

Atragerea investitorilor și a surselor de finanțare: căutarea investitorilor străini care ar sprijini proiectele concepute de comunitatea locală, elaborarea concepției comune. Autoritatea publică locală ar trebui să participe în calitate de partner în toate proiectele în vederea asigurării controlului social.

- Înființarea întreprinderilor: Înființarea societăților comerciale gestionate de autoritatea publică locală sau de composesorat în vederea realizării investițiilor, lansării activităților de producție sau servicii, stabilirea relațiilor de cooperare cu actorii din sectorul privat. În prezent următoarele domenii pot reprezenta posibilități potențiale pentru înființarea societăților comerciale cu participarea autorităților publice locale sau al composesoratelor:

- Prelucrarea produselor și activităților în industria alimentară (ex.: fabrica de produse

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

alimentare)

- Procesarea laptelui și valorificare acestuia (ex.: producția de cașcaval)
- Prelucrarea și valorificarea lemnului (ex.: producția de mobilă)
- Înființarea unităților turistice și administrarea acestora (ex.: băi, centre de recreare)
- Producție de energie regenerabilă (ex.: unitate de procesare a biomasei)

Inițiatori: Autoritatea publică locală și societățile comerciale gestionate de aceasta, posesorii și asociațiile de producție.

Parteneri: Consiliul Județean Covasna, investitori și firme locale.

Efecte și rezultate așteptate: Identificarea și pregătirea proiectelor de investiții viabile, atragerea investitorilor și înființarea societăților pentru implementarea proiectelor. Ca

174 urmare a acestor activități se va diversifica economia locală și va crește numărul locurilor de muncă.

Surse de finanțare: surse proprii, surse din partea investitorilor, POCU, POR, PNDR, PNRR

7.3.3. Măsura 3.3: Dezvoltarea competențelor afaceriale

Scopul intervenției: Revigorarea activității antreprenoriale în comună, instaurarea unui mediu de afaceri favorabil.

Descrierea intervenției: Din analiza situației comunei reiese că o mare parte a populației, în special persoanele tinere de gen masculin nu au posibilitatea să obțină un loc de muncă în sectorul industrial în zonă, astfel alternativele pentru asigurarea veniturilor sunt oferite de activitatea agricolă practică pe parcelele mici în scop de auto-susținere sau ocuparea unui loc de muncă în străinătate. Pe deasupra spiritul antreprenorial, care ar putea asigura o altă alternativă, este de asemenea scăzut, astfel există o serie de oportunități neexploatate (ex. noile oportunități oferite de muncă în offline/remote). În vederea stimulării spiritului antreprenorial și sprijinirii antreprenorilor există instrumente indirecte din partea autorităților. Există activități artisanale tradiționale în comuna Bodoc, care în forma lor actuală sunt folosite pentru protejarea

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

patrimoniului, totodată ar putea reprezenta surse de venit, cum ar fi: cioplitul lemnului, pictarea artefactelor din lut, marochinăria, pictarea mobilierului, vitraliile, etc. Practicarea acestor activități în cadrul unor întreprinderi ar fi posibilă și prin folosirea unor stimulente oferite din partea autorităților, de multe ori este de ajuns asigurarea unei locații, instrumente sau chiar de sprijin moral pentru asemenea activități generatoare de locuri de muncă. Proiectele cuprise în această măsură au ca scop oferirea stimulentele, locațiilor, dezvoltarea competențelor și consultanță.

Realizarea acestei intervenții presupune și sprijin implementarea mai multor proiecte

175

complementare:

- Înființarea asociației artizanilor în vederea organizării activității de producție și valorificare.
- Asigurarea consultanței pentru afaceri, servicii de organizare și de atragere a surselor de finanțare
- Introducerea materiilor, cunoștințelor de bază legate de afaceri în programele școlare
- Organizarea campaniilor de informare și al pregătirilor profesionale destinate adulților, dezvoltarea comunicației de afaceri dintre autoritatea publică locală - antreprenori în cadrul evenimentelor organizate în acest sens, schimb de informații și dezvoltarea cunoștințelor destinate antreprenorilor actuali și potențiali
- Asigurarea utilităților publice și construirea sediului (biroului) pentru atragerea potențialilor investitori și sprijinirea afacerilor inițiate de tinerii din localitate
- Înființarea structurii stimulentele economice locale (deduceri fiscale etc.) adresate viitoarelor afaceri
- Stimularea localnicilor în vederea realizării, consumului/ cumpărării produselor locale

Inițiator: Consiliul Local Bodoc.

Parteneri: ASIMCOV, asociațiile întreprinzătorilor la nivel județean, Consiliul Județean Covasna, instituțiile de învățământ.

Efecte și rezultate așteptate: va crește gradul de informare al întreprinzătorilor și al

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

potențialilor antreprenori, se va înființa un mediu favorabil de afaceri, care va contribui la creșterea numărului afacerilor înregistrate în localitate.

Surse de finanțare: surse proprii, UEFISCDI, POCU, PNDR, LEADER, Programe internaționale Interreg, Horizon Europe, etc.

176

7.3.4. Măsura 3.4: Creșterea competitivității și capacității la IMM-urilor locale prin inovare verde și bioeconomia circulară

Scopul intervenției: Valorificarea mai eficientă a resurselor locale, creșterea gradului de competitivitate și a capacităților de procesare locală, prin inovare verde și bioeconomia circulară

Descrierea intervenției: Comuna Bodoc dispune de mai multe resurse naturale locale, de exemplu apa minerală, argilă, fond forestier - în prezent de trei composesorate, capacități agro-alimentare. Problemele generale întâlnite în industria locală sunt legate de productivitate și conectivitate neadecvată, produse și servicii cu valoare adăugată mică.

În mod normal materia primă este obținută din sursele locale cu dificultate de către întreprinzătorii locali. Scopul intervenției este atenuarea acestei probleme și creșterea productivității prin inovare, creșterea competitivității prin crearea produselor și serviciilor noi, inovative, mai prietenoase cu natură și cu o emisie de carbon scăzut. În situația actuală a economiei globale companiile de prelucrare a produselor au probleme cu lanțuri de aprovizionare, de aceea prezența entităților economice locale și-au devenit mult mai valoroase decât înainte de pandemie. Impactul pe termen lung trebuie să fie, că? materia primă (lemn, argile, apă minerală, produse agro, etc) să nu fie transportată fără să fie prelucrat, astfel valoarea adăugată să realizează în localitate, iar soluția din impact ar fi specializarea și realizarea unor

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

produse unicate de calitate superioară. Această intervenție dorește să trateze în mod cuprinzător problemele acestor sectoare și prevede proiecte care au ca scop valorificarea maximă a condițiilor existente.

177

- **Repornirea îmbutelierii apei minerale din Bodoc**

O diversificare din ce în ce mai mare a gamei apei carbonatate, necarbonatate și a băuturilor aromate necesită flexibilitate și un nivel de eficiență operațională ridicat. Produsul apă minerală Bodoc a fost un nume de referință de-a lungul ultimilor decenii și a experimentat o dezvoltare spectaculoasă pe plan internațional mai ales în secolul trecut. Repornirea și introducerea rapidă pe piață și un canal de distribuție optim aprovizionat sunt elementele cheie pentru succesul unui producător sau îmbuteliator de apă. Deținerea unui partener în domeniul de marketing și care să susțină aceste procese va fi un factor extrem de important.

- **Dezvoltarea oportunităților de piață din domeniul industriei de prelucrare a lemnului, producția produselor alimentare și servicii din Comuna Bodoc**

- Implicarea inovației verde în producția produselor bazate pe lemn și agro-alimentare, utilizarea principiilor de bioeconomie circulară. Creșterea gradului de procesare a materiei prime prin investiții și noi tehnologii: organizarea seminariilor de specialitate în vederea prezentării noilor tehnologii și în vederea realizării produselor de calitate, totodată prezentarea bunelor practici
- Consultanță în vederea atragerii surselor de finanțare adresate persoanelor din industrie, marketing și management, și în vederea dezvoltării industriei locale în mod sustenabil
- Modernizarea gestionării cu materia primă realizată de proprietari sau producători, composesorate și autorități locale
- Stabilirea unor relații de colaborare cu furnizorii: stabilirea contactelor cu firmele din România și din străinătate, organizarea vizitelor de teren și conectarea micilor companii cu

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

furnizorii marilor firme.

178

- **Dezvoltarea activității composesoratorilor:** înființarea companiilor de prelucrarea lemnului aflate în proprietatea composesoratorilor, întărirea rolului economic și social al composesoratorului, crearea locuri de muncă.
- **Utilizarea deșeurilor rezultate din industria de prelucrare a lemnului:** utilizarea deșeurilor provenite din exploatarea masei lemnoase, din defrișări și din industria de prelucrare a lemnului, pentru obținerea energiei termice.
- **Colectarea și valorificarea organizată a fructelor de pădure și a ciupercilor:** colectarea și valorificarea fructelor de pădure trebuie orientată către o direcție controlată, organizată prin colaborarea composesoratorilor, proprietarilor de păduri și ocolurilor silvice. Prin organizarea cooperării la nivel regional ar fi recomandată înființarea unităților frigorifice, unităților de depozitare și de procesare, organizarea unor activități comune de valorificare și marketing.

Inițiatori: Composesoratele locale, firmele din industria de prelucrare a lemnului din zona.

Parteneri: Consiliul local Bodoc, consiliile locale, composesoratele și companiile din comunele învecinate.

Efecte și rezultate așteptate: Asociație activă, creșterea volumului de masă lemnoasă valorificată la nivel local, cursuri de pregătire profesională, creșterea numărului firmelor din industria de prelucrare a lemnului, creșterea cifrei de afaceri și a numărului angajaților. Înființarea asociației producătorilor și prelucrătorilor din industria lemnului, asigurarea aprovizionării cu materie primă a firmelor din industria de prelucrare a materialului lemnos, dotarea ocolurilor silvice și al composesoratorilor cu utilaje moderne. Această intervenție va contribui la întărirea relației de colaborare dintre actorii sectorului, iar ca urmare a aprovizionării corespunzătoare a firmelor locale cu materie primă va crește competitivitatea

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

179

acestora. Ca urmare a proceselor de integrare locale și regionale companiile locale pot face față mai ușor concurenței economiei globale, pot valorifica produsele lor, iar ca urmare a

introducerii noilor tehnologii vor contribui la creșterea valorii adăugate realizate. Prin valorificarea deșeurilor forestiere și prin colectarea și valorificarea altor produse forestiere (altele decât masa lemnoasă) vor fi utilizate noi resurse locale.

Surse de finanțare: bugetul local, PNDR, Programe de Start-up.

7.4. Axa Prioritară 4: Comună atractivă - centru turistic: Creșterea atractivității comunei, dezvoltarea de servicii și produse turistice.

Datorită resurselor naturale și condițiilor existente pentru practicarea turismului, precum și pe baza statisticilor favorabile înregistrate în acest domeniu, turismului trebuie acordată o atenție aparte în cadrul strategiei de dezvoltare integrată a comunei Bodoc. Problematika dezvoltării turismului ar trebui tratată ca o prioritate independentă datorită rolului său pe care îndeplinește în dezvoltarea sustenabilă a economiei locale și în protejarea patrimoniului construit, tradiția respectiv natura. Această activitate economică care asigură o sursă alternativă de venit în alte localități, și acest aspect este valid și în localitatea Bodoc, unde reprezintă o sursă de venit pentru mai multe familii.

În cadrul analizei situației existente am inventariat principalele elemente ale resurselor turistice din localitate, totodată am prezentat și acele probleme care afectează profitabilitatea acestui sector. Pe lângă măsurile luate în vederea creșterii atractivității comunei și stațiunii balneo climaterice (conservarea și reabilitarea valorilor și atracțiilor turistice, îmbunătățirea accesibilității, etc.), trebuie luate măsuri la nivelul sistemului astfel

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

180 încât întreaga comună să poată fi conectată la activitatea turistică dezvoltată în jurul castelului din Olteni, iar veniturile realizate de acest sector să fie distribuite în mod echitabil între actorii sectorului turistic local. Cu alte cuvinte condițiile existente în domeniul turismului cu patrimoniu cultural, balnear, natural și de altă natură (cultural, rural și agroturism) trebuie îmbogățită cu produse și atracții astfel încât turiștii care sosesc în localitate să aibă parte de experiențe complexe pe parcursul sejurului, iar durata șederii și volumul banilor cheltuiți să crească. De această idee se leagă mai multe intervenții din cadrul acestei priorități, mai multe elemente ale dezvoltării infrastructurii turistice, precum și propunerile care îndeamnă transformarea ofertelor în produse turistice. În ceea ce privește cealaltă provocare (distribuirea veniturilor realizate în turism în mod cât mai echitabil), propunem atragerea unor noi actori în sectorul turistic și creșterea eficienței cooperării dintre actorii din domeniu.

În vederea creșterii profitabilității sectorului această prioritate propune rezolvarea a două provocări, astfel formulează intervenții pe mai multe nivele, totodată ne îndeamnă la continuarea bunelor inițiative. Această prioritate reprezintă un proces care începând de la stabilirea condițiilor materiale ale sectorului turistic și până la stimularea parteneriatului care reprezintă baza dezvoltării produselor turistice, contribuie la realizarea comunicării sincronizate, bazate pe reciprocitate în interesul localității.

7.4.1. Măsura 4.1: Stimularea investițiilor turistice

Scopul intervenției: reabilitarea, conservarea și prezentarea resurselor naturale, atracțiilor turistice și elementelor de patrimoniu care pot fi valorificate în sectorul turistic.

Descrierea intervenției: Localitatea Bodoc dispune de multe valori naturale și antropice care pot trezi interesul turiștilor. Izvoarele de apă minerală, piscinele cu apă minerală la centrul balnear, și numeroasele monumente care fac parte din patrimoniul local pot fi

181 valorificate prin sistemul turismului numai dacă starea lor este corespunzătoare. Această intervenție formulează propuneri la nivelul resurselor și atracțiilor turistice în vederea conservării valorilor existente. În ultimii ani au avut loc îmbunătățiri semnificative atât în privința conservării patrimoniului construit cât și în privința creșterii accesibilității resurselor naturale. Această intervenție propune sprijinirea continuării inițiativelor în acest sens:

- **Planificare turistică și amenajare teritorială:** ca un prim pas trebuie inventariate care sunt acele locuri din comună unde ar fi nevoie/ ar fi indicată realizarea unor investiții turistice, iar pentru aceste locații trebuie realizate (unde există trebuie actualizate) planurile urbanistice și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

studiile, acordând o atenție sporită conservării valorilor peisagistice și evitând introducerea elementelor și formelor care nu se integrează în peisajul existent (de ex.: teren pentru sporturi ecvestre).

- **Creșterea gradului de accesibilitate a valorilor turistice:** aici intră reabilitarea traseelor turistice care leagă atracțiile turistice, valorile naturale și monumentele existente, în special reabilitarea rutelor care leagă localitatea Bodoc de vârful Munții Bodoc, Bixad și Lacul Sfântu Ana. Totodată trebuie să amintim și creșterea gradului de accesibilitate a valorilor naturale și culturale prin reabilitarea traseelor pentru pietoni și cicliști, amenajarea parcărilor și popasurilor de-a lungul principalelor trasee turistice.
- **Amenajarea împrejurimii monumentelor istorice:** ca urmare a obținerii documentelor de cadastru după caz și realizării planurilor de amenajare, trebuie începută amenajarea împrejurimii acestor atracții, amenajarea traseelor și locurilor de parcare, realizarea mobilierului și al panourilor informative inscripționate în mai multe limbi.
- **Extinderea centrului balnear din Olteni:** continuare activităților de dezvoltare la centrul balnear. Îngrijirea și curățarea izvoarelor de apă și de apă minerală punând accent pe menținerea formelor și stilurilor utilizate în arhitectura populară locală. În preajma băilor, iar traseele de acces trebuie marcate cu simboluri unitare, astfel trebuie realizate și

182 panourile informative, care vor arăta. Panel informativ despre conținutul de minerale al apelor curative, sugestiile pentru utilizarea lor precum și efectele benefice ale acestora. Centrul balnear trebuie amenajat conform cerințelor de ziua de astăzi.

- **Reabilitarea traseelor balneare și amenajarea unor noi trasee:** reabilitare, asigurarea accesibilității și curățarea traseelor practicate de mulți vizitatori dornici să se însănătoșească pe parcursul timpului. Amenajarea popasurilor de-a lungul acestor trasee, amenajarea unor noi trasee, care asigură legătura dintre izvoarele de apă minerală, atracțiile turistice din zonă și unitățile de primire turistică.
- **Conservarea monumentelor și atracțiilor arhitecturale:** strategia stimulează conservarea și reabilitarea monumentelor locale și ale elementelor de patrimoniu prezentate în analiza

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

realizată, indiferent de forma de proprietate al acestora.

- **Sprijinirea investițiilor realizate de furnizorii serviciilor turistice:** această intervenție stimulează realizarea investițiilor la nivelul furnizorilor de servicii turistice, în special pe acele investiții care oferă mai mult decât servicii de bază (cazare și masă) și care asigură divertisment, recreere și tratament.

Inițiatori: Autoritatea publică locală a comunei Bodoc, actorii din domeniul turismului, asociația turistică care urmează să fie înființată.

Parteneri: proprietarii monumentelor, organizațiile neguvernamentale, antreprenorii locali, instituțiile locale.

Efecte și rezultate așteptate: Investițiile enumerate mai sus sunt indispensabile pentru ca localitatea Bodoc are foarte mare șansă să devină și să ocupe o poziție fruntașă în rândul stațiunilor balneare renumite și atracțiilor turistice de seamă din Județul Covasna și din Transilvania. Protejarea valorilor naturale și istorice și menținerea acestora este sarcina generației actuale, iar valorificarea acestora reprezintă o bună oportunitate în acest sens. Ca

183 urmare a acestei intervenții, în mod planificat și în concordanță cu capacitatea financiară a actorilor din domeniul turismului vor fi realizate investiții care pot contribui la protecția valorilor naturale și culturale, precum și la valorificarea eficientă a acestora. Mulțumită acestor investiții se va îmbunătăți gradul de accesibilitate al atracțiilor turistice, va crește gradul de utilizare a resurselor existente, totodată va crește gradul de atractivitate turistică a comunei.

Rentabilitatea investițiilor va putea fi măsurată prin creșterea numărului sosirilor turistice și prin extinderea duratei șederii.

Surse de finanțare: surse locale, PNDR, POR, alte programe UE

7.4.2. Măsura 4.2: Înființarea structuri noi pentru dezvoltarea turismului

Scopul intervenției: dezvoltarea turismului și creșterea profitabilității acestui sector poate fi

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

concepută numai prin parteneriat și prin stabilirea și stimularea relațiilor de colaborare reale.

Descrierea intervenției: Cooperarea locală reprezintă condiția pentru dezvoltarea produselor și marketingului comun, pentru utilizarea avantajelor provenite din schimbul permanent de informații și resurse. Această intervenție propune pe de o parte menținerea dialogului permanent dintre actorii sectorului turistic, în cadrul unui sistem de parteneriat în care fiecare partener are același drepturi și este reprezentat în mod egal. Trebuie stabilită cadrul și condițiile de cooperare dintre actorii actuali și potențiali din domeniul turismului, astfel încât să nu ajungem la un grad prea de formalizare prea accentuată sau la cheltuieli mult prea ridicate.

184

O altă inițiativă a acestei intervenții reprezintă organizarea coordonării activității de cooperare, dezvoltare și comunicare, înființarea unei organizații locale, care ar putea fi conectată cu alte organizații similare din regiune astfel va coordona activitatea turistică. Principalele elemente ale acestei intervenții sunt următoarele:

- **Organizarea meselor rotunde:** trebuie organizată un forum destinat furnizorilor de servicii turistice, care va putea asigura rezolvarea problemelor comune și stabilirea direcțiilor de dezvoltare comune. Aceste mese rotunde trebuie organizate la inițiativa autorității publice locale cel puțin odată la fiecare lună, și în cadrul acestora vor fi invitați toți actorii din domeniul turismului, vor avea loc dialoguri prin care se vor obține soluțiile comune pentru problemele strategice.
- **Participarea autorității locale în stimularea activității turistice:** autoritatea publică locală este principalul actor al organizării și coordonării activității turistice, iar participarea activă a acesteia este recomandată din mai multe puncte de vedere. Prin intermediul investițiilor realizate poate sprijini dezvoltările infrastructurale indispensabile activității turistice, totodată datorită resurselor existente în proprietatea sa poate acționa ca parte direct interesată. Totodată datorită rolului public poate asuma organizarea acelor activități care

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

sunt indispensabile dezvoltării turismului și care ar reprezenta cheltuieli mult prea mari pentru actorii individuali (de ex.: activități de marketing și promovare).

- **Înființarea asociației turistice locale:** Un pas important în cadrul dialogului local inițiat în domeniul turismului ar constitui înființarea asociației turistice locale, în care membrii fondatori vor fi actorii implicați în activitățile turistice. Pe lângă reprezentarea intereselor actorilor din domeniul turismului, această asociație poate desfășura activitățile de dezvoltare și de promovare turistică. Finanțarea asociației poate fi asigurată din fonduri

185 publice și private (cotizația membrilor), totodată participarea la diverse proiecte europene ar putea fi asigurată atragerea surselor de finanțare.

- **Sprijinirea apariției unor noi actori în domeniul turismului:** pe baza nevoilor turiștilor care devin tot mai diversificate și extinse, conceptul produsului turistic devine de asemenea foarte deschisă. În zilele noastre în conceptul produsului turistic intră noi elemente care nu ar intra în conceptul tradițional (de ex.: modul de viață, istoria unor familii, cultura locală, etc.). În cazul comunei Bodoc pot fi identificate o serie de actori (cultele religioase, artizanii, fermierii, baronii, etc.) care pot acționa ca actori din domeniul turismului oferind istoria lor/ ocupația lor/ stilul de viață propriu, ca și produse turistice și în acest sens este nevoie numai de schimbarea mentalității.
- **Integrarea teritorială și cooperare:** recunoscând logica organizării destinațiilor turistice și nivelurile teritoriale ale acestora, aderând la asociațiile turistice mai mari, din zonă (de ex.: asociația turistică județeană) trebuie să participăm la promovarea și dezvoltarea activității turistice a zonei întregi. Cooperarea cu astfel de asociații ar putea asigura mai multe beneficii, astfel: elaborarea proiectelor comune, organizarea activității turistice, marketing comun, etc.
- **Organizarea vizitelor de studiu, cunoașterea bunelor practici:** în cadrul acestor evenimente actorii din domeniul turismului pot cunoaște de la sursă bunele practici privind organizarea și practicarea activității turistice, iar experiențele dobândite pot contribui la realizarea unor oferte turistice de calitate superioară.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Inițiatori: autoritatea publică locală, actorii din domeniul turismului

Parteneri: instituțiile locale, antreprenorii locali, organizațiile neguvernamentale

Efecte și rezultate așteptate: Activitățile din cadrul acestei intervenții vor contribui la creșterea gradului de organizare a turismului local. Gradul mai ridicat de organizare a activității turistice va asigura o eficiență mai sporită, utilizarea mai eficientă a capacității

186 turistice și creșterea gradului de profitabilitate a sectorului turistic la nivelul comunei. Această intervenție va asigura o direcție comună activităților de dezvoltare turistică individuale neconcordate, totodată va asigura o direcție corectă proiectelor implementate de autoritatea locală, bazată pe nevoile formulate. În paralel cu creșterea calitativă și cantitativă a interacțiilor dintre actorii domeniului turistic va crește și nivelul cunoștințelor, ceea ce va contribui la stimularea realizării inovațiilor și creșterea eficienței activității desfășurate.

Surse de finanțare: surse locale, PNDL, Consiliul Județean, fonduri UE

7.4.3. Măsura 4.3: Dezvoltarea produselor turistice

Scopul intervenției: dezvoltarea ofertei turistice locale, conectarea elementelor acesteia și gruparea lor sub formă de produse turistice

Descrierea intervenției: În conceptul dezvoltării produselor turistice intră și trebuie sprijinite toate acele activități care depășesc funcțiile de bază ale activității turistice și care pot contribui la asigurarea recreerii acelor vizitatori care sosesc în comună. Scopul dezvoltării produselor turistice este evidențierea valorilor comunei și poziționarea acesteia pe piața turistică prin asigurarea unei oferte bogate, cu elemente inedite. Comuna Bodoc dispune și în momentul de față de atracții naturale specifice și monumente istorice care asigură atragerea turiștilor. Prin intermediul acestei intervenții dorim să evidențiem valoarea acestor atracții prin conectarea elementelor ofertelor existente, totodată să stimulăm dezvoltarea unor noi produse turistice. Această intervenție sprijină următoarele activități:

- **Dezvoltarea unor pachete turistice balneare:** analizarea proprietăților curative ale izvoarelor de apă minerlă și a mofetelor, clasificarea izvoarelor noi și folosirea acestora în scop curativ.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Realizarea unor programe de tratament balneare de mai multe zile prin

187 intermediul specialiștilor din domeniu. Realizarea unor pachete turistice în bazele de tratament sus menționate și asigurarea tratamentului de specialitate (fizioterapie, aerosol, kineoterapie, tratamentul articulațiilor și al aparatului circulator, etc.). În elaborarea acestor pachete de tratament este important ca acestea să fie specifice (bolilor) și denumirea lor să arate forma de tratament pe care asigură (de ex.: consolidarea articulațiilor, protejarea stării generale de sănătate, etc.), totodată să participe mai mulți actori în asigurarea acestora cu serviciile lor (cazare, transport, tratament, servicii conexe, activități de recreere).

Dezvoltarea unor pachete turistice culturale: cu ocazia elaborării acestor produse trebuie atrase meșteșugarii și artizanii în activitățile turistice (de ex.: organizarea programelor creative, prezentarea unor meșteșuguri pe cale de dispariție) pe care vor concentra la castelul Miko din Olteni. Ca un produs turistic aparte poate fi valorificat materialul etnografic existent și legendele zonei, care pot fi prezentate de localnici turiștilor interesați, și pot fi efectuate vizite la principalele locații (conac, ruinele cetății, biserici, peșteri). În rândul produselor culturale intră și evenimentele și programele culturale existente, precum și concepțiile noi, care urmează să fie realizate și care contribuie la creșterea gradului de cunoaștere a localității.

Dezvoltarea pachetelor turistice de agrement: asigurarea programelor de agrement specifice folosindu-se de potențialul natural existent trebuie oferit. Tiroliană, complex pentru campinguri, conferințe, adunări, organizarea competițiilor de orientare, programelor survivor, team buildinguri, etc., pot fi activități complementare, care acoperă nevoile turiștilor la castelul Miko în scop business, totodată pot fi legate și de alte produse turistice.

Dezvoltarea pachetelor agroturistice și pachetelor turismului rural: activitatea agricolă și cunoașterea modului de viață de la țară (de ex. călare) reprezintă un mod ideal pentru petrecerea timpului liber populației din zonele urbane. Este important ca primirea turiștilor

188 să se desfășoare în mod organizat, în special în locații unde există toate condițiile pentru practicarea agroturismului. Trebuie să acordăm o atenție specială implicării turiștilor în procesele de muncă și pe programele destinate celor mici, prin intermediul cărora pot dobândi informații utile.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

- **Dezvoltarea pachetelor turistice de tip afacerial:** posibilitățile practicării turismului de afaceri și de organizare a conferințelor se concentrează la castelul Miko din Olteni. În vederea dezvoltării acestei activități trebuie să ne concentrăm pe amenajarea unor spații adecvate organizării unor astfel de evenimente (seminarii, conferințe de amploare) și în alte zone ale comunei. Propunem dezvoltarea și promovarea unor programe de team building, care pot fi valorificate și individual, iar în cadrul acestora pot fi valorificate și unele elemente ale altor produse turistice (adventure, cultural, etc.).

Inițiatori: autoritatea publică locală, actorii din domeniul turismului, asociația turistică care urmează să fie înființată

Parteneri: autoritatea publică locală, instituțiile locale, meșteșugarii, companiile locale

Efecte și rezultate așteptate: Această intervenție va contribui la valorificarea potențialului turistic local, la extinderea și diversificarea ofertei turistice existente. Toate acestea reprezintă bazele ca localitatea să devină o atracție agreată de turiștii, care urmează să petreacă aici un timp cât mai îndelungat, participând la mai multe programe turistice. Dezvoltarea ofertelor bazate pe produse turistice va influența gradul de profitabilitate atât în mod direct (prin valorificarea unor produse), cât și în mod indirect (prin extinderea duratei șederii și prin creșterea numărului sosirilor turistice).

Surse de finanțare: surse proprii, PNDR, POR, alte surse UE

7.4.4. Măsură 4.4: Promovare turistică eficientă și sincronizată

Scopul intervenției: Colaborare în scopul susținerii marketingului și promovării turistice, sprijinirea poziționării comunei pe piața turistică, comunicare eficientă cu grupurile țintă și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

identificarea de noi nișe pentru turismul local.

Descrierea intervenției: Schimbările intervenite în ultimii decenii în cadrul pieței turistice reprezintă noi provocări pentru actorii din domeniul turismului. În zilele noastre competiția de pe piață are loc între actori (mai degrabă locații și destinații) care în trecut nu reprezentau concurență între ele, dar în situația actuală cu un marketing accentuat și reclame numeroase valorificarea atracțiilor locale și prezentarea distinctivă a ofertei devine din ce în ce mai dificilă. Pe lângă conținutul ofertei, valorificării acesteia se atribuie un rol mult mai accentuat, astfel se evidențiază din ce în ce mai mult „ambalajul”. Un brand adecvat, asociațiile benefice și valorificarea pe canalele de comunicare actuale, asigură ofertei posibilitatea de evidențiere. Conform cerințelor zilelor noastre această intervenție listează acele activități care se formulează în legătură cu promovarea activității turistice locale. Acestea sunt următoarele:

- **Înființarea unui sistem de informare turistică (și înființarea aplicații turistice):** deocamdată nu există înregistrări de date cu privire la turiștii sosiți în localitate. Este de știut că turiștii sosesc în special din România, dar nu avem date legate de motivația lor, de așteptările lor, de gradul de satisfacție, etc. Aceste informații ar contribui în mare măsură de creșterea atractivității locale, la dezvoltarea unor noi servicii bazate pe nevoile reale, astfel ar fi indicată colectarea sistematică a informațiilor legate de turiști prin intermediul unei firme de specialitate. Ar fi de asemenea tot atât de importantă elaborarea unei baze de date care să conțină atracțiile locale, serviciile

190 oferite, unitățile de cazare, etc., care pot deveni astfel ușor accesibile turiștilor interesați.

- **Prezentarea ofertelor turistice în mod unitar:** comuna Bodoc, deși dispune de oferte unice suficiente încât să se prezinte și în mod individual pe piața ofertelor turistice, actorii locali trebuie să activeze sub un brand unitar local. În acest sens ar fi nevoie de elaborarea unui brand armonizat cu destinația mai mare (Ținutul Conacelor, județul Covasna,), însă să fie evidențiate de asemenea elementele care asigură individualitatea acestei zonei. Propunem dezvoltarea unui brand local (cu elemente vizuale proprii, logo, criterii de prezentare, etc.), care ar putea fi rezultatul unei planificări comune. Asta ar asigura o direcție furnizorilor de

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

servicii turistice, totodată ar asigura sincronizarea activității de comunicare și al practicii de promovare. Materialele de comunicare off-line care urmează să fie realizate (cataloge, hărți, pliante, broșuri) vor conține noile elementele vizuale dezvoltate.

- **Elaborarea unei pagini web turistice multifuncționale:** deși există câteva pagini de Internet pe care putem găsi informații turistice legate de comună, iar o parte a furnizorilor serviciilor de cazare este prezentă deja pe suprafețele de rezervare on-line, ar fi indicată elaborarea unei pagini web turistice de mai multe limbi, unde vor putea fi accesate toate informațiile de relevanță turistică legate de localitatea Bodoc și împrejurimile acesteia. Pe lângă aceste informații vizitatorii vor putea accesa galeriile foto și materialele virtuale, totodată va fi posibilă și rezervarea on-line a cazării prin intermediul acestei pagini, care va putea înregistra și numărul vizitatorilor.
- **Participarea la expoziții și târguri de profil:** participarea la târgurile turistice este practică și în prezent. Menținerea acestei activități este sprijinită de inițiativa de față, care propune extinderea activității și participarea la târgurile de profil din străinătate.
- **Birou de informare turistică/ cooperare cu birourile turistice:** cel mai apropiat birou

191 turistic este în orașul Sfântu Gheorghe - Visit Covasna, și considerăm important ca materialele promoționale legate de comuna Bodoc, broșurile și catalogele să fie distribuite prin intermediul acestui birou precum și prin celelalte birouri turistice aflate în regiune, totodată să existe o colaborare continuă cu aceste birouri.

Inițiatori: actorii din domeniul turismului, asociația turistică care urmează să fie înființată

Partener: autoritatea publică locală

Efecte și rezultate așteptate: Ca urmare a acestei intervenții vor fi elaborate și implementate noi instrumente de marketing, care vor contribui la creșterea eficienței activității de promovare turistică. Identitatea vizuală unitară va asigura armonizarea activității actorilor din domeniul turismului, astfel ajută turiștii în identificarea și alegerea ofertelor turistice locale. Efectele benefice ale activității de marketing vor putea fi măsurate prin creșterea numărului sosirilor turistice și prin gradul ridicat al serviciilor turistice adaptate la nevoile turiștilor.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Surse de finanțare: PNDR, POR, surse proprii, alte fonduri UE, proiecte de Start-up.

192

8. Monitorizare și evaluare

Majoritatea organizațiilor internaționale, cum ar fi Banca Mondială, UNICEF, UNFPA, etc. prin metodologia lor unifică fazele de monitorizare, evaluare și feed back sub titlul de monitorizare și evaluare. Situație justificată de faptul că planul de acțiune al oricărei strategii de dezvoltare, programele și proiectele includ un capitol referitor la modul în care acesta va fi monitorizat și evaluat. Și în cazul strategiei de dezvoltare a comunei Bodoc pe perioada 2020-2021 trebuie stabilită metodologia de evaluare și monitorizare, procedurile și mecanismele care vor fi utilizate.

8.1. Activități de monitorizare

Monitorizarea este o activitate continuă prin care se urmărește procesul de implementare a strategiei, activitatea concentrându-se pe proces și nu pe rezultatele acțiunii. Implementarea strategiei necesită participarea tuturor actorilor sociali (instituții, organizații, comunități, grupuri sociale, indivizi, etc.) care au deseori motivații diferite, interese convergente sau divergente și

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

priorități proprii. Însă ei trebuie angrenați în implementarea strategiei și activitățile lor trebuie monitorizate permanent în vederea coordonării. În acest sens, se necesită ca la nivelul Consiliului Local să fie desemnat un grup de E&M (evaluare și monitorizare) care va întocmi rapoarte periodice de monitorizare (la fiecare 6 luni) care vor fi pe de o parte un bun suport pentru conducerea locală, iar pe de altă parte va avea rolul de conștientizare și interiorizare a obiectivelor urmărite la nivelul actorilor individuali și colectivi. Astfel grupul E&M va organiza la fiecare șase luni întâlniri, dezbateri, sesiuni de informare a actorilor sociali, iar după aceste întâlniri se vor întocmi rapoartele de monitorizare. Sarcină

193

poate fi îndeplinită de Grupul de Coordonare Strategică înființată în perioada de planificare.

În fiecare an, odată cu aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli ar fi indicat să se aprobe și un plan de acțiune pentru anul în curs, planul de acțiune fiind realizat pe baza priorităților, obiectivelor și măsurilor de dezvoltare cuprinse în strategia de dezvoltare a comunei Bodoc, pe perioada 2021-2027, și a termenelor prevăzute de aceasta.

Planul de acțiune anual ar putea fi dezbătut cu două ocazii la dezbaterile publice organizate de grupul de E&M, astfel fiecare actor implicat ar fi la curent cu gradul de realizare a strategiei de dezvoltare, și se pot formula anumite corecții în cazul în care lucrurile nu decurg conform celor planificate anterior.

8.2. Evaluarea

Evaluarea este o activitate periodică de analiză a relevanței unei strategii, a eficienței și impactului acesteia față de obiectivele, măsurile stabilite. Activitatea de evaluare poate conduce la modificări ale strategiei din motivul că aceasta se concentrează pe eficiența globală.

Activitatea de evaluare va fi sarcina echipei de E&M, care prin colaborare cu membrii Consiliului Local, al Primarului vor desfășura cu 4 ocazii sesiuni de evaluare a strategiei, după cum urmează:

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

- Evaluarea baseline, la începutul implementării strategiei, trimestrul 6 al anului 2022, în care actorii implicați se vor familiariza cu prioritățile și obiectivele strategice. Prima sesiune de evaluare necesită desemnarea grupului de E&M din partea aparatului propriu al consiliului local.
- Evaluare intermediară, în sfârșitul semestrului 2 al anului 2022.
- Evaluare intermediară, în sfârșitul semestrului 2 al anului 2025.

194

- Evaluare finală - ultimul semestru al anului 2027
- Evaluare de impact - semestrul 2 al anului 2028

În cazul în care pe parcursul activității de evaluare intermediară se constată grave abateri de la situația, direcția inițială trasată de strategia de dezvoltare se necesită replanificarea obiectivelor strategice și a măsurilor de dezvoltare (prin implicarea specialiștilor), în scopul ca viziunea de viitor și prioritățile să fie îndeplinite.

Fiecare etapă de evaluare va necesita întocmirea unui raport de evaluare și prezentarea acestuia în cadrul unor forumuri organizate cu actorii locali (antreprenori, instituții, ong-uri, agricultori, indivizi, etc).

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

195

9. Catalogul surselor de finanțare

Odată cu lărgirea orizontului politicilor de dezvoltare s-a lărgit și cercul posibilităților de finanțare. În zilele noastre în procesul de dezvoltare locală o atenție sporită li se acordă programelor de finanțare ale Uniunii Europene. Proiectele și activitățile cuprinse în cadrul măsurilor de intervenție ale prezentei strategii de asemenea depășesc capacitatea financiară a factorilor locali și fac necesară atragerea resurselor externe.

Catalogul surselor de finanțare, ca un instrument care sprijină implementarea, rezumă posibilitățile de finanțare la nivelul măsurilor, respectiv la nivelul proiectelor/ submăsurilor.

Trebuie menționat faptul că, catalogul necesită revizuire și actualizare periodică, deoarece în momentul planificării strategice majoritatea elementelor ale politicii de finanțare a perioadei 2021-2027 sunt încă necunoscute, sau se cunosc doar parțial.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

ROMÂNIA
JUDEȚUL COV.
COMUNA BODOC CONSI

Obiective Operaționale	Măsura/submăsura/activitatea/proiect	Surse de finanțare
1. Infrastructură modernă - mediu viabil	<ul style="list-style-type: none"> • Imaginea comunei Bodoc - ocrotire și valorificare • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale, inclusiv modernizarea străzilor și drumuri comunale, înființarea și modernizarea trotuare și piste de biciclete • Informarea populației cu privire la importanța ocrotirii imaginii tradiționale a comunei: • Întreținerea și dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice • Digitalizare multisectorială	<ul style="list-style-type: none"> • PNDR/PNDL -- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale • POR - Conservarea, protecția, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural • Grant Norvegian • Sponsorizări • Programe de finanțare ale Consiliului Județen Covasna • POIM - Program Operațional de Infrastructura Mare • Programul Operațional Asistență Tehnică

ROMÂNIA
JUDEȚUL COV. **WkX**
COMUNA BODOC CONS3 **^^RCAL**

Obiective Operaționale

2. Comunitate puternică comunitate unitară

Măsura/submăsura/activitatea/proiect

- Asigurarea sustenabilității și calității educației
- Asigurarea condițiilor de accesibilitate pentru toți la viața comunitară și la serviciile culturale diversificate
- Îmbunătățirea nivelului serviciilor medicale și a condiției generale de sănătate a comunității
- Dezvoltarea competențelor și devotamentului comunitar al tinerilor
- Asigurarea unei bătrâneți confortabile-menținerea serviciilor sociale
- Programe de integrare a grupurilor vulnerabile și marginalizate
- POR - Infrastructura educațională

Surse de finanțare

- PNDR - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale
- LEADER
- POCU
- FRDS
- Programul Operațional Ajutorarea

Persoanelor Defavorizate

ROMÂNIA
JUDEȚUL COV.
COMUNA BODOC CONSI

Obiective Operaționale	Submăsura/activitatea/proiect	Surse de finanțare
3. Comunitate cu spirit antreprenorial - mediu de susținere	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea cooperării în domeniul agricol • Întreprinderi de economie sociale/comunitare • Dezvoltarea competențelor afaceriale • Creșterea competitivității și capacității la IMM-urilor locale prin inovare verde și bioeconomia circulară	<ul style="list-style-type: none"> • Erasmus + program • Programe Start-Up • Programul de Cooperare Transnațională „Dunărea” • Granturi Norvegiene • Programe de finanțare ale Consiliului Județean Covasna • Programe Guvernamentale (Programe ale MTS) • Bethlen Gabor Alap • Horizon Europe • Programul Operațional Competitivitate

ROMÂNIA
JUDEȚUL COV.
COMUNA BODOC CONSI

Măsura	Submăsura/activitatea/proiect	Surse de finanțare
4. Comună atractivă - centru turistic	<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea investițiilor turistice • Înființarea structuri noi pentru dezvoltarea turismului • Dezvoltarea produselor și serviciilor turistice • Promovarea turistică eficientă și sincronizată	<ul style="list-style-type: none"> • Surse proprii • PNRR - România Atractivă • LEADER • PNDR - măsura 6 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor • Programe Guvernamentale (de ex.: START, SRL-D, etc.) • POCU AP3 - Locuri de muncă pentru toți

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

10. Portofoliu de proiecte

Titlul proiectului	Modernizare drumurilor comunale și rețea stradală, inclusiv cu șanțuri și trotuare, și piste de biciclete în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.2
Obiectivul proiectului	Modernizarea rețelei rutiere a comunei Bodoc în scopul asigurării e unor condiții de circulație pentru localnici, contribuind la ieșii, optim creșterea calității v turiștilor și investit	creșterea atractivității comunei în rândul orilor.	
Justificare	Analiza situației ne-a prezentat stadiul și starea actuală a infrastructurii rutiere din comuna Bodoc. Am putut observa că deși au existat proiecte pentru modernizarea a infrastructurii, sarcinile pentru perioada 2021-2027 sunt importante și multe, fiind necesar realizarea proiectelor de investiții pentru modernizarea integrală a străzilor, drumurilor comunale din cele trei localități ce formează comuna Bodoc. Comuna Bodoc este o comună frumoasă, ordonată, cu o putere considerabilă de atragere a turiștilor, fapt ce poate fi intensificat prin modernizarea infrastructurii locale, care are rolul și de a facilita traficul auto și pietonal în interiorul comunei și între localități.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

201

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea drumurilor comunale și a străzilor interioare care necesită să treacă prin procese de reabilitare și modernizare - Planificarea activităților de construire/ modernizare infrastructură pietonală și piste de biciclete - Elaborare documentații tehnice pentru fiecare drum/ trotuar/ pistă de biciclete care necesită reabilitare/ modernizare - Elaborare proiecte de finanțare pentru realizarea investițiilor în infrastructura rutieră - Managementul proiectelor - Asigurarea sustenabilității infrastructurii rutiere modernizate
Durata	5 ani, condiție preliminară: realizarea documentațiilor tehnice

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

202

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectelor		
Rezultate/ indicatori	Infrastructura rutieră a comunei Bodoc până la 100% va fi modernizată contribuind astfel la asigurarea unor condiții optime de trai localnicilor și la dezvoltarea economiei locale (investiții, mediu de afaceri, turism, etc.)		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	Programul National de Investiție Anghel Saligny PNDR- sau PNRR AXA LEADER Buget Local
Potențiali parteneri	Asociația LEADER Alutus, Consiliul Județean Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

203

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului			
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc, Agricultorii locali, Întreprinderi agricole
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.1
Obiectivul proiectului	Construirea și modernizarea drumurilor forestiere și de exploatare agricole pentru a asigura un acces ușor fermierilor și proprietarilor de forestiere și proprietățile agricole, toate acestea având area din Comuna Bodoc, Beneficiari sunt agriculturii?, fermieri din zootehnică și agenți cu gestionării forestiere		
Justificare	Așa cum a reieșit din analiza situației în comuna Bodoc în acest domeniu nu au fost direcționate investiții, drumurile de exploatare agricolă și forestieră fiind întreținute prin intermediul utilajelor din dotarea Consiliului Local Bodoc. În viitor însă, cu scopul dezvoltării agriculturii, zootehniei și practicii locale de gestionare forestieră se necesită construirea și/sau modernizarea majorității drumurilor forestiere și de exploatare agricolă, asigurând astfel accesul mai ușor al proprietarilor la proprietăți.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea drumurilor, stabilirea listei drumurilor care vor intra în proces de modernizare - Realizarea documentațiilor tehnice necesare depunerii proiectelor de finanțare și a demarării lucrărilor - Dezvoltarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă - Asigurarea contribuției proprii - Managementul proiectelor și asigurarea sustenabilității investițiilor realizate		
Durata	5 ani condiție preliminară: realizarea documentațiilor tehnice, asigurarea contribuției proprii la proiectele de finanțare, stabilirea ierarhiei drumurilor ce necesită modernizare		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

204

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		
Rezultate/ indicatori	Drumurile forestiere și de exploatare agricolă din comună vor fi modernizate, contribuind la dezvoltarea agriculturii, zootehniei a turismului și a gestionării forestiere.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	Programul National de Investiție Anghel Saligny PNDR PNRR
Potențiali parteneri	Asociația Leader A întreprinzători	utus, Composesoratele locale, agricultori,	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

205

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Digitalizare in sectorul public si privat in Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Infrastructură Digitală (software, aplicații, etc.)	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc Populația locală Mediul de afaceri
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.4
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea infrastructurii tehnologiei informației și a comunicațiilor digitale		
Justificare	<p>Printre obiectivele Uniunii Europene în domeniul Tehnologiilor Informațiilor și Comunicațiilor apare digitalizare în toate sectoare inclusiv private și publice: Comuna Bodoc trebuie să țină cont de aceste obiective și să realizeze investiții în dezvoltarea infrastructurii digitale, proceselor administrative sa devine digitalizate în scopul ca cetățenile, instituțiile publice și mediul de afaceri local să poată beneficia de infrastructura și administrare digitală, atât în ceea ce privește accesul la internet pe bandă largă, echipamente și procese digitalizate.</p> <p>Tot de acest domeniu se leagă și dezvoltarea unor proiecte de e-guvernare, e-comerț, aplicații inteligente pentru turismul rural, astfel în perioada 2021-2027 atenția Consiliului Local trebuie să se orienteze și asupra acestui domeniu în lipsa căruia economia locală, turismul nu se pot dezvolta în condiții optime.</p>		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarierea problemelor, cerințelor locale în domeniul Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor - Stabilirea de parteneriate - Dezvoltare de proiecte de finanțare		
Durata	6 ani		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

206

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Rezultate/ indicatori	Gospodăriile locale, instituțiile publice și mediul de afaceri din comună vor beneficia de o infrastructură a informațiilor și comunicațiilor performantă, care va sta la baza dezvoltării vieții economice din comună. Populația va beneficia de acces la internet, telefonie mobilă, și nu în ultimul rând se vor dezvolta sisteme de e-guvernare în folosul populației.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	Programul Operațional Competitivitate 2021-2027, Prioritățile: <ul style="list-style-type: none"> - Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare (CDI) pentru susținerea competitivității economice - Tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC) pentru o economie competitivă PNDR 2021-2027, Axa LEADER Programul Național de Investiție Anghel Saligny
Potențiali parteneri	Asociația Leader Așezarea, Învățământ locale, neguvernamentale	Autus, Composesoratele locale, Instituțiile de mediu de afaceri local, organizații	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

207

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Sistematizarea centrului comunei prin amenajarea spatiilor publice în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Infrastructură	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc Populația locală
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.1
Obiectivul proiectului	Obiectivul proiectului constă în sistematizarea centrului comunei prin realizarea unor activități de amenajare în scopul oferirii unei imagini noi localității Bodoc, valorificarea mult mai eficientă a spațiului din proximitatea clădirii Consiliului Local.		
Justificare	În momentul de față centrul comunei Bodoc nu poate fi perceput ca un spațiu amenajat pe baza unei concepții unitare, nu reflectă în totalitate imaginea clasică a centrului unei localități. Prin reamenajarea spațiului central, prin dotarea acestuia cu mobilier stradal, amenajarea spațiu verde, valorificarea scenei în aer liber existente, această zonă ar putea deveni cu adevărat un spațiu comunitar, un loc de întâlnire al diferitelor grupuri sociale, un spațiu favorabil organizării unor evenimente comunitare.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unor dezbateri publice cu populația locală despre această inițiativă - Organizarea unui concurs de idei pentru amenajarea zonei - Realizarea documentațiilor tehnice necesare realizării investiției - Dezvoltarea unui proiect de finanțare - Realizarea lucrărilor de amenajare - Organizare de evenimente în noul centru		
Durata	4 ani		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului, consiliere cu locuitorii comunei		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

208

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Rezultate/ indicatori	Comuna Bodoc va beneficia de un centru modern, multifuncțional care va avea o contribuție semnificativă asupra înfrumusețării localității Bodoc și prin intermediul centrului vor fi mult mai bine deservite exigențele diferitelor grupuri sociale din comună.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	Programul National de Investiție Anghel Saligny PNDR-PNRR AXA LEADER Buget Local
Potențiali parteneri	Asociația Leader Alutus, Composesoratele locale, Mediul de afaceri local		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

209

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Finalizarea și extinderea rețelei de canalizare în localitățile Comunei Bodoc		
Tipul proiectului	Infrastructură tehnico-edilitară	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc Populația locală
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.3
Obiectivul proiectului	Finalizarea rețelei de canalizare inclusiv înființarea unei stații de epurare în comuna Bodoc în scopul asigurării gospodăriilor locale posibilitatea de a se racorda la aceasta, contribuind astfel la creșterea calității de viață și confort a populației locale, cât și la îmbunătățirea sănătății publice și la diminuarea surselor de poluare a mediului.		
Justificare	După finalizarea activităților actuale, din etapa I a construcției rețelei de canalizare se necesită elaborarea unui proiect de finanțare necesar etapei II a rețelei de canalizare, pentru a asigura acoperirea într-un procent cât mai ridicat a localităților componente. De această activitate se leagă și construirea stației de epurare în satul Zălan sau conectare la sistemul din localitatea Bodoc, iar este foarte important de realizat racordarea gospodăriilor locale la rețeaua de canalizare, toate acestea având ca rezultat diminuarea efectului de împovărare a mediului și poluarea apelor subterane și de suprafață, iar pe de altă parte va crește calitatea de viață a localnicilor, aceștia putând trăi în condițiile impuse de secolul XXI.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Finalizarea lucrărilor din etapa I - Realizarea documentațiilor tehnice necesare realizării investiției din etapa II - Dezvoltarea unui proiect de finanțare - Realizarea lucrărilor la rețeaua de canalizare - Racordarea gospodăriilor locale la rețeaua de canalizare - Înfintarea Stației de Epurare, asigurarea sustenabilității		
Durata	4 ani		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului, consiliere cu locuitorii comunei		
Rezultate/indicatori	Comuna Bodoc va beneficia de o rețea de canalizare, care împreună cu sistemul de apă potabilă va asigura dezvoltarea comunei Bodoc și va contribui la creșterea calității de viață a locuitorilor.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	Programul Național de Investiții 'Anghel Saligny', PNDR PNRR - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază în scară mică AXA LEADER Fonduri Guvernamentale Buget Local
Potențiali parteneri	Asociația Leader Alutus, Composesoratele locale, Consiliul Județean Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

211

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Extinderea sistemului de supraveghere video a spațiilor publice in Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Infrastructură pentru siguranța publică	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc Populația locală
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.3
Obiectivul proiectului	Extinderea sistemului de supraveghere în spațiile publice în satele Zălan, Bodoc și Olteni în comuna Bodoc în scopul asigurării securității publice la nivelul comunei. Prin extinderea sistemului de supraveghere vom îmbunătăți siguranța publică și vom diminua cazurile de furt, agresivitatea și alte aspecte negative în comunitate.		
Justificare	Un sistem de supraveghere există în toate trei localități din Comuna Bodoc, însă camerele sunt dotate doar în centrul localității și nu pe străzile publice. De aceea intenția este să dezvoltăm aceste sisteme în fiecare localitate cel puțin în cele mai frecventate străzi publice, toate acestea având ca rezultat diminuarea efectelor și cazurilor de rai intenționate în comunitatea locală.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea documentațiilor tehnice necesare realizării investiției din etapa II - Dezvoltarea unui proiect de finanțare - Realizarea lucrărilor la rețeaua de supraveghere - Racordarea sistemului de camere la un server centralizat - Asigurarea sustenabilității investiției		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Durata	2 ani	
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului, consiliere cu locuitorii comunei	
Rezultate/ indicatori	Comuna Bodoc va beneficia de un sistem de supraveghere a spațiilor publice, care împreună cu sistemul de apă potabilă va asigura dezvoltarea comunei Bodoc și va contribui la creșterea calității de viață a locuitorilor.	
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Programul National de Investiție Anghel Saligny PNDR PNRR - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază în scară mică AXA LEADER Fonduri Guvernamentale Buget Local
Potențiali parteneri	Asociația Leader Alutus, Composesoratele locale, Consiliul Județean Covasna	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

213

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Racordare localităților din Comuna Bodoc la rețele de gaze naturale		
Tipul proiectului	Infrastructură tehnico-edilitară	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc Populația locală
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 1.3
Obiectivul proiectului	Racordare la rețelei de gaze naturale în comuna Bodoc în scopul asigurării gospodăriilor locale posibilitatea de a se racorda la aceasta servicii, contribuind astfel la creșterea calității de viață și confort a populației locale, cât și la îmbunătățirea sănătății publice		
Justificare	Racordare pe rețeaua de gaze naturale este de mult cerut de către cetățeni din Comuna Bodoc. După ce conductul ajunge la satele din Comuna Bodoc va fi foarte important de realizat racordarea gospodăriilor locale la rețeaua de gaz, toate acestea având ca rezultat creșterea calității de viață a localnicilor, aceștia putând trăi în condițiile impuse de secolul XXI.		
Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea unui proiect de finanțare - Realizarea lucrărilor la rețeaua de distribuție - Racordarea gospodăriilor locale la rețeaua de gaz - Asigurarea sustenabilității investiției		
Durata	4 ani		
Resurse necesare	Resurse necesare finanțării realizării documentațiilor tehnice, resurse necesare asigurării cofinanțării proiectului, consiliere cu locuitorii comunei		
Rezultate/ indicatori	Comuna Bodoc va beneficia de o rețea de gaz, care va asigura dezvoltarea comunei Bodoc și va contribui la creșterea calității de viață a locuitorilor.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor realizate în cadrul documentațiilor tehnice	Surse de finanțare	Programul Național de Investiții 'Anghel Saligny' PNDR PNRR - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază în scară mică Fonduri Guvernamentale Buget Local
Potențiali parteneri	Asociația Leader Alutus, Asoc. Intercomunitara „Sepsiszek”. Consiliul Județean Covasna, Distrigaz Sud		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

215

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Înființarea capacității pentru generarea energiilor regenerabile, inclusiv dotarea stației de încărcare vehicule electrice în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Infrastructura	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	1.2
Obiectivul proiectului	Creșterea capacității de producerea energiilor regenerabile și sustenabile cu scopul de a deveni auto-sustenabil sau parțial auto-sustenabil din punct de vedere energetic.		
Justificare	Calitatea serviciilor inovative are un rol cheie din perspectiva viitorului comunei Bodoc care vor sa devine atractiv, modern și inovativ, astfel sarcina administrației locale este de a asigura cadrul favorabil și adecvat în care să se realizeze activități de producere energie regenerabile, prin înființarea capacității de tehnologii de energie regenerabile inclusiv și dotarea cu stațiile de încărcare a vehiculelor electrice , Comuna Bodoc.		
Activități	Activitățile proiectului: <ul style="list-style-type: none"> • Planificare (proiecte tehnice și de funcționare) • Accesarea și alocarea fondurilor • Achiziții publice (lucrări și servicii) • Realizarea activităților de amenajare / modernizare / dotare • Decontare		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager de proiect, specialist în organizarea activităților de sport, responsabil financiar		
Rezultate, indicatori	Asigurarea condițiilor fizice necesare pentru primirea turiștilor, în rezultatul căruia va crește nivelul serviciilor prestate și rezultatele de activități turistice din comună.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027 PNRR, Programul national de Investitii Anghel Saligny AXA LEADER
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna,		er

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

216

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Amenajarea terenului, racordare cu utilități terenul pentru teren de agrement și camping în Olteni, lângă centrul balnear din Olteni, în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Turism	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	1.2
Obiectivul proiectului	Creșterea capacității de primire și dezvoltarea capacității turistice Organizarea festivalurilor în timpul verii pentru tineret și pentru toate categorii de vârstă		
Justificare	Calitatea serviciilor turistice are un rol cheie din perspectiva viitorului comunei Bodoc care vor să acceseze și dezvolte sectorul turistic, astfel sarcina administrației locale este de a asigura cadrul favorabil și adecvat în care să se realizeze activități turistice, prin amenajarea terenului și dotarea cu utilități a terenului lângă Centrul balnear din Olteni, Comuna Bodoc.		
Activități	Activitățile proiectului: <ul style="list-style-type: none"> • Planificare (proiecte tehnice și de funcționare) • Accesarea și alocarea fondurilor • Achiziții publice (lucrări și servicii) • Realizarea activităților de amenajare / modernizare / dotare • Decontare		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager de proiect, specialist în organizarea activităților de sport, responsabil financiar		
Rezultate, indicatori	Asigurarea condițiilor fizice necesare pentru primirea turiștilor, în rezultatul căruia va crește nivelul serviciilor prestate și rezultatele de activități turistice din comună.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027 PNRR, Programul national de Investitii Anghel Saligny AXA LEADER
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, Leader		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

217

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Modernizarea și dotarea adecvată clădirea fostei poștă în satul Bodoc în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Turism	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	1.2
Obiectivul proiectului	Creșterea capacității de primire și dezvoltarea capacității turistice		
Justificare	Calitatea serviciilor turistice are un rol cheie din perspectiva viitorului comunei Bodoc care vor să acceseze și dezvolta sectorul turistic, astfel sarcina administrației locale este de a asigura cadrul favorabil și adecvat în care să se realizeze activități turistice, cazare prin modernizarea casei pădurarului din Comuna Bodoc.		
Activități	Activitățile proiectului: <ul style="list-style-type: none"> • Planificare (proiecte tehnice și de funcționare) • Accesarea și alocarea fondurilor • Achiziții publice (lucrări și servicii) • Realizarea activităților de reabilitare / modernizare / dotare • Decontare		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager de proiect, specialist în organizarea activităților de sport, responsabil financiar		
Rezultate, indicatori	Asigurarea condițiilor fizice necesare pentru primire turistilor, în rezultatul căruia va crește nivelul serviciilor prestate și rezultatele de activități turistice din comună.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027 PNRR, Programul national de Investitii Anghel Saligny
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, Leader		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Modernizarea și dotarea adecvată a casei pădurarului pentru activități turistice, respectiv cazarea turiștilor în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Turism	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	1.2
Obiectivul proiectului	Creșterea capacității de primire și dezvoltarea capacității turistice		
Justificare	Calitatea serviciilor turistice are un rol cheie din perspectiva viitorului comunei Bodoc care vor să acceseze și dezvolta sectorul turistic, astfel sarcina administrației locale este de a asigura cadrul favorabil și adecvat în care să se realizeze activități turistice, cazare prin modernizarea casei pădurarului din Comuna Bodoc.		
Activități	Activitățile proiectului: <ul style="list-style-type: none"> • Planificare (proiecte tehnice și de funcționare) • Accesarea și alocarea fondurilor • Achiziții publice (lucrări și servicii) • Realizarea activităților de reabilitare / modernizare / dotare • Decontare		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager de proiect, specialist în organizarea activităților de sport, responsabil financiar		
Rezultate, indicatori	Asigurarea condițiilor fizice necesare pentru primire turiștilor, în rezultatul căruia va crește nivelul serviciilor prestate și rezultatele de activități turistice din comună.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027 PNRR, Programul National de Investitii Anghel Saligny AXA LEADER Consiliul Judetului Covasna
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, Leader		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Modernizarea și dotarea clădirea popicării inclusiv cu piste de popicarie și echipamente aferente în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Sport	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	1.2
Obiectivul proiectului	Creșterea calității serviciilor sportive ale instituțiilor publice locale.		
Justificare	Calitatea serviciilor de sport are un rol cheie din perspectiva viitorului tinerilor, astfel sarcina administrației locale este de a asigura cadrul favorabil și adecvat în care să se realizeze activități educative și sportive de calitate. În comuna Bodoc starea infrastructurii de sport este satisfăcătoare, însă în numeroase cazuri aceasta poate fi optimizată.		
Activități	Activitățile proiectului: <ul style="list-style-type: none"> • Planificare (proiecte tehnice și de funcționare) • Accesarea și alocarea fondurilor • Achiziții publice (lucrări și servicii) • Realizarea activităților de reabilitare / modernizare / dotare • Decontare		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager de proiect, specialist în organizarea activităților de sport, responsabil financiar		
Rezultate, indicatori	Asigurarea condițiilor fizice necesare pentru viața sportivă de calitate, în rezultatul căruia va crește nivelul serviciilor prestate și rezultatele de sport ale elevilor din comună.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027 PNRR, Programul National de Investitii Anghel Saligny AXA LEADER, CNI, Consiliul Judetel Covasna
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, Inspectoratul Școlar Județean Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Campanii de informare și conștientizare - imaginea tradițională a Comunei Bodoc și atitudinea ecologică		
Tipul proiectului	Informare	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc ONG-uri locale, populația locală
Prioritatea Strategică	Prioritatea 1	Măsura	Măsura 2.1
Obiectivul proiectului	Informarea populației locale despre importanța protejării imaginii tradiționale a comunei (case tradiționale, arhitectură vernaculară) și a atitudinii ecologice în scopul creșterii atractivității turistice a comunei Bodoc.		
Justificare	<p>Experiențele de pe teren justifică faptul că Bodoc este o comună deosebit de frumoasă, ordonată care poate atrage o masă importantă de turiști. Totuși, în scopul creșterii eficienței se arată necesitatea lansării unor campanii de informare și conștientizare în rândul populației locale despre importanța menținerii imaginii tradiționale a comunei, combinarea de bun gust a arhitecturii moderne cu cea vernaculară, și în special despre responsabilitatea fiecărui cetățean în menținerea în ordine și curățenie a spațiilor publice, gospodăriilor proprii, etc. Toate acestea sunt necesare, deoarece așa cum și în alte localități din mediul rural încep să apară casele de locuit construite în stil modern, care deseori dăunează imaginii unitare a acestor localități. O altă problemă constă în existența exemplelor negative de depozitare a deșeurilor provenite din activitățile casnice. Toate acestea pot avea efecte nefavorabile asupra imaginii Turiei, cauzând astfel diminuarea atractivității acesteia.</p>		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

221

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Activități	Proiectul presupune realizarea următoarelor activități: <ul style="list-style-type: none"> - Planificarea acțiunilor de informare și conștientizare - Implicare specialiștilor în domeniu (ingineri de mediu, arhitecți, specialiști în marketing) - Dezvoltare de proiecte pentru asigurarea fondurilor necesare campaniilor - Organizarea campaniilor de informare (anual cu cel puțin 2 ocazii) - Asigurarea sustenabilității activităților de informare și conștientizare		
Durata	Permanent, anual cu cel puțin 2 ocazii		
Resurse necesare	Specialiști în marketing, arhitecți, ingineri de mediu		
Rezultate/ indicatori	Populația locală va deveni mult mai informată în domeniul imaginii comunei și a educației ecologice, astfel vor scădea semnificativ relele exemple, comuna devenind din ce în ce mai frumoasă și atractivă.		
Buget estimativ	Aprox. 10.000 RON/campanie	Surse de finanțare	PNDR - PNRR, AXA LEADER Bugetul local Sponsorizări, donații Bugetul Consiliului Județean Covasna
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, Composesoratele locale, agenți economici locali, ONG-uri locale, școlile locale		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

222

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Modernizarea și dotarea infrastructurii educaționale la instituții educaționale și formare în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Învățământ	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	2.1
Obiectivul proiectului	Creșterea calității serviciilor educaționale ale instituțiilor de învățământ locale (școli și grădinițe) și eficientizarea costurilor acestora.		
Justificare	Calitatea serviciilor de învățământ are un rol cheie din perspectiva viitorului tinerilor, astfel sarcina administrației locale este de a asigura cadrul favorabil în care să se realizeze activități educative de calitate. În comuna Bodoc starea infrastructurii de învățământ este satisfăcătoare, însă în numeroase cazuri aceasta poate fi optimizată.		
Activități	Activitățile proiectului: <ul style="list-style-type: none"> • Planificare (proiecte tehnice și de funcționare) • Accesarea și alocarea fondurilor • Achiziții publice (lucrări și servicii) • Realizarea activităților de reabilitare / modernizare / dotare		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager de proiect, specialist în organizarea activităților de învățământ, responsabil financiar		
Rezultate, indicatori	Asigurarea condițiilor fizice necesare învățământului de calitate, în rezultatul căruia va crește nivelul serviciilor prestate și rezultatele de învățământ ale elevilor din comună		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027 PNRR, Programul National de Investitii Anghel Saligny AXA LEADER, CNI, Consiliul Judetel Covasna
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, Inspectoratul Școlar Județean Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

223

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Modernizarea, dotarea și extinderea funcțiilor căminelor culturale		
Tipul proiectului	Cultură	Beneficia	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	2.2
Obiectivul proiectului	Modernizarea permanentă a căminelor culturale, asigurarea unor noi funcții în scopul maximalizării valorificării comunitare ale acestora.		
Justificare	Căminele culturale sunt principalele elemente ale infrastructurii culturale de pe plan local. În comuna Bodoc viața culturală - comunitară este extrem de bogată, fiind organizate numeroase activități (teatru, sărbători, baluri, prezentări, etc.). În comună există trei cămine culturale, a căror stare mulțumită inițiativelor din perioada anterioară este satisfăcătoare. Odată cu creșterea exigențelor comunitare se necesită realizarea unor activități de dezvoltare, modernizare, extindere și asigurarea unei cât mai bune		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Realizare documentație de avizare a lucrărilor de intervenție și documentații tehnice • Realizarea listei cu dotările necesare • Elaborare proiect de finanțare • Asigurarea contribuției proprii • Realizarea achizițiilor publice • Realizarea lucrărilor • Realizarea planurilor de funcționare și management al căminelor culturale		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Specialiști în elaborarea și managementul proiectelor de finanțare. Asigurarea contribuției proprii și a resurselor umane cu ajutorul cărora proiectul poate fi implementat cu succes.		
Rezultate, indicatori	Comuna Bodoc va beneficia de o infrastructură culturală modernă care va face posibilă organizarea unor evenimente cultural - comunitare variate și de înaltă calitate.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027, PNRR, Programul National de Investitii
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, Centrul de Cultură al Județului Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

224

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Program educațional cu program după școală (after school)		
Tipul proiectului	Învățământ	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc, ONG-uri locale
Prioritatea	P2	Măsura	2.1
Obiectivul proiectului	Stoparea abandonului școlar, creșterea egalității de șanse.		

Justificare

Organizarea unor activități after-school pentru copiii aflați în situații defavorizate. Obiectivul acesteia este de a asigura condițiile necesare învățării, prin intermediul activităților și pedagogilor pentru acei nu pe aceste oportunități. Este foarte important ca acești mească educația, modelele și bunele practici de la o vârstă mându-și astfel o atitudine pozitivă față de învățământ. Asigurarea locației, resurselor umane și materiale necesare activităților after-school, obținerea avizelor necesare Accesarea fondurilor de finanțare

Activități

Lansarea serviciilor, atragerea copiilor și asigurarea sustenabilității

Perioada	2021-	
Resurse necesare	Pedagogi, psihologi, manageri.	
Rezultate, indicatori	Lansarea serviciilor after-school în comună, implicarea a cel puțin 10 copii contribuți la diminuarea abandonului școlar.	
Buget	100.000 lei	Surse de finanțare: Buget local, sponsorizări, PNDR, LEADER, Consiliul Județean Covasna
Potențial	Consiliul Județean Covasna	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Înființarea unei creșe în satul Bodoc		
Tipul proiectului	învățământ	Beneficiar	Cetățeni din Comuna Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	2.1
Obiectivul proiectului	Sprijinirea înființării familiei noi, și infrastructura adecvată pentru creșterea copiilor		
Justificare	Organizarea unor activități și servicii de creșă pentru copiii aflați între vârstă de 3 luni - 4 ani . Obiectivul acesteia este de a asigura condițiile necesare de îngrijire, prin intermediul activităților și pedagogilor pentru acei copii. Este foarte important ca acești copii să primească îngrijire adecvată, educația, modelele și bunele practici de la o vârstă fragedă formându-și astfel o atitudine pozitivă față de învățământ.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea locației, resurselor umane și materiale necesare activităților after-school, obținerea avizelor necesare • Accesarea fondurilor de finanțare • Lansarea serviciilor, atragerea copiilor și asigurarea sustenabilității		
Perioada	Începând cu anul 2022		
Resurse necesare	Pedagogi calificați, psiholog, manager.		
Rezultate, indicatori	Lansarea serviciilor de creșă în comună, implicarea a cel puțin 30 copii care va contribui la o îngrijire adecvată pentru copii și o siguranță pentru părinți.		
Buget estimativ	100.000 RON anual	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027 PNRR, Programul National de Investitii Anghel Saligny AXA LEADER, CNI, Consiliul Judetului Covasna
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

226

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Organizarea cursurilor de limbă română		
Tipul proiectului	Învățământ	Inițiator	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	2.1
Obiectivul proiectului	Creșterea competențelor de limbă română a tinerilor în scopul îmbunătățirii șanselor în învățământul superior și pe piața muncii.		
Justificare	Una dintre cele mai mari dezavantaje ale tinerilor din această regiune este lipsa cunoașterii limbii române. Aceasta este un obstacol în fața învățământului universitar, diminuând posibilitățile tinerilor în acest domeniu, și în același timp este un impediment și în planificarea carierei deseori tinerii fiind obligați să accepte activități fără prestigiu sau să părăsească țara în speranța unui trai decent. Învățământul formal nu poate elimina acest dezavantaj, motiv pentru care sunt necesare soluții alternative, bazate pe colaborarea comunitară. Organizarea sistematică a cursurilor poate fi realizată eficient prin organizarea taberelor de vară cu implicarea tinerilor de etnie română.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Campanie de informare în rândul populației locale despre dezavantajele cauzate de lipsa cunoașterii limbii române • Planificarea metodologiei cursurilor de limbi, planificare financiară • Asigurarea locației și a cadrelor didactice • Elaborarea metodologiei, asigurarea instrumentelor necesare • Elaborarea sistemului de evaluare • Atragerea cursanților și organizarea cursurilor		
Perioada	2021-2027 anual		
Resurse necesare	Referent, organizator, săli de curs, materiale didactice		
Rezultate, indicatori	Cursuri de limba română organizate permanent prin intermediul cărora vor crește semnificativ cunoștințele de limbă română a tinerilor		
Buget estimativ	100.000 anual	Surse de finanțare	Consiliul Local, Composesorate, Antreprenori, Consiliul Judetean Covasna
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

227

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Modernizarea infrastructurii sanitare și dotarea corespunzătoare a cabinetelor medicale		
Tipul proiectului	Sistem sanitar	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	2.3
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea serviciilor sanitare prin extinderea paletei și creșterea calității serviciilor accesibile la nivel local.		
Justificare	Starea de sănătate a populației locale nu este tocmai favorabilă, iar dotarea cabinetelor medicale este foarte precară. Din acest motiv numeroase servicii, analize nu pot fi realizate pe plan local, fiind o povară în plus pentru generațiile în vârstă din comună. Din pricina inaccesibilității anumitor servicii medicale, mulți localnici decalază realizarea analizelor având un efect nefavorabil asupra stării de sănătate al acestora.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Racordarea cabinetul la rețeaua de alimentare cu gaze naturale • Inventarierea instrumentelor, aparatelor necesare (aparat radiologie dentară, minilaborator, etc.) • Achiziționarea echipamentelor, aparatelor, realizarea lucrărilor • Predarea echipamentelor.		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager proiecte		
Rezultate, indicatori	Cabinetele medicale vor fi dotate corespunzător crescând astfel numărul serviciilor medicale ce pot fi prestate la nivel local și numărul persoanelor care beneficiază de acestea.		
Buget estimativ	Pe baza echipamentelor necesare	Surse de finanțare	Buget local, Programul National de Investitie Anghel Saligny, PNDR, PNRR, LEADER, Consiliul Județean Covasna.
Potențiali parteneri	Localități înfrățite, spitale.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

228

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Finanțarea și dezvoltarea activităților civice și culturale		
Tipul proiectului	Cultură	Beneficiari	ONG-uri culturale
Prioritatea	P2	Măsura	2.2
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea ofertei culturale a comunei Bodoc.		
Justificare	Oferta culturală din comuna Bodoc este deosebit de bogată și este deschisă oportunitatea de dezvoltare a acesteia, evenimentele putând deveni de interes internațional și putând avea beneficii importante asupra domeniului turismului. Pe lângă acestea evenimentele pot fi dezvoltate prin elemente ce atrag un număr mai mare de localnici, și se necesită lansarea unor activități permanente. Ar fi indicat dezvoltarea evenimentelor de mare anvergură prin elaborarea și implementarea proiectelor transnaționale. Toate acestea pot fi realizate prin intermediul mai multor proiecte.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectelor transnaționale bazate pe rețelele de localități înfrățite • Dezvoltarea activităților de artizanat și ocrotire a tradițiilor		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager proiecte, relații internaționale, organizator cultural.		
Rezultate, indicatori	Viața și oferta culturală locală se va dezvolta prin valorificarea modelelor și bunelor practici internaționale. Va crește numărul proiectelor internaționale ale comunei.		
Buget estimativ	10.000 RON anual	Surse de finanțare	Buget local, Programul Europa pentru Cetățeni, AFCN, Fondul Bethlen Gabor, POCU
Potențiali parteneri	Centrul Cultural al Județului Covasna, localități înfrățite.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

229

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Reabilitarea monumentelor locale și valorificarea comunitară a acestora		
Tipul proiectului	Cultură	Beneficiari	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	4.1
Obiectivul proiectului	Valorificarea comunitară a monumentelor cu valoare ideologică și arhitecturală deosebită.		
Justificare	Comuna Bodoc beneficiază de câteva clădiri cu rang de monument istoric care în cele mai multe cazuri din lipsa fondurilor nu pot fi valorificate în mod favorabil de către proprietari, dar prin fonduri comunitare ar putea fi valorificate la adevărata lor valoare. Astfel salvagardarea și valorificarea turistică a acestor importante valori ale patrimoniului construit se poate realiza prin utilizarea fondurilor nerambursabile, făcând astfel parte din lista priorităților strategiei de dezvoltare locală.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarierea stării monumentelor, discuții purtate cu proprietarii acestora. • Realizare concursuri de idei pentru valorificarea monumentelor, promovare, dezbateri publice • Accesarea fondurilor de finanțare • Realizarea lucrărilor de reabilitare, conservare, modernizare, punerea în funcțiune (concesionare).		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Manager proiect, proiectant, organizator cultural.		
Rezultate, indicatori	Salvagardarea patrimoniului cultural al comunei Bodoc, realizarea de noi spații culturale.		
Buget estimativ	Se va stabili pe baza devizelor .	Surse de finanțare	CNI, Programul National de Investitie Anghel Saligny Buget local, LEADER, PNDR, Consiliul Județean Covasna, Granturi Norvegiene.
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

230

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Suținerea sistemului de asistență comunitară		
Tipul proiectului	Dezvoltarea serviciilor sociale	Inițiator	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2.	Măsura	2.5
Obiectivul proiectului	Înființarea unui sistem de asistență comunitară multifuncțională.		
Justificare	În comună, în special în rândul generației în vârstă există riscul de marginalizare. În lipsa relațiilor sociale, aceste persoane zilnic se confruntă cu numeroase probleme. Necesitatea sistemului de asistență comunitară se justifică atât din motive logistice (achiziționare alimente, medicamente, transportul persoanelor defavorizate, etc.) cât și din motive sociale. Poate contribui la diminuarea marginalizării vârstnicilor, persoanelor cu handicap, și contribuie la dezvoltarea relațiilor populație - administrație.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarierea persoanelor, situațiilor, exigențelor care trebuie deservite de sistem • Realizare plan de acțiune și plan financiar • Identificarea formei juridice în care va funcționa sistemul • Înființarea postului de asistent comunitar • Organizarea concursului pentru ocuparea postului, angajarea asistentului comunitar • Asigurarea condițiilor de lucru (punct de lucru, logistică, mașină)		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Identificarea exigențelor, realizarea planului de activități, se necesită asistent comunitar cu responsabilitate socială.		
Rezultate, indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Familii/ grupuri sociale/ persoane deservite de sistem • Numărul și tipurile activităților • Surse utilizate de sistem		
Buget estimativ	Anual 50.000 RON (depinde de numărul utilizatorilor)	Surse de finanțare	Buget local, fonduri nerambursabile, Bugetul Consiliului Județean Covasna, LEADER.
Potențiali parteneri	ONG-uri locale, Diakonia, Consiliul Județean Covasna, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

231

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Înființarea și susținerea centru social pentru vârstnici		
Tipul proiectului	Social	Inițiator	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	2.5
Obiectivul proiectului	Înființarea unui centru social în scopul creșterii coeziunii sociale și îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice/ pensionarilor din comuna Bodoc.		
Justificare	Persoanele în vârstă necesită respect și recunoaștere din partea societății locale, altfel se vor marginaliza de la viața culturală - comunitară. Pentru evitarea unor situații ca cea menționată se necesită înființarea unui centru social/ club pentru pensionari/ vârstnici, unde aceștia pot participa la diferite activități de petrecere a timpului liber. Clubul/ centrul va contribui la: <ul style="list-style-type: none"> • Programe de calitate de petrecere a timpului liber pentru vârstnici • Spațiu favorabil pentru diferite activități sociale • Dezvoltarea relațiilor sociale, diminuarea marginalizării persoanelor în vârstă • Implicarea vârstnicilor în activitățile comunei		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Alegerea locației pentru înființarea club/ centru social • Inventarierea exigențelor grupului țintă • Amenajarea, dotarea centrului • Organizarea evenimentelor permanente		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> • Clădire • Dotări, (mobilier, diferite echipamente, jocuri, etc.) • Resurse umane (1 angajat), care organizează evenimente pentru vârstnici		
Rezultate, indicatori	Se va dezvolta infrastructura socială a comunei Bodoc, astfel vârstnicii vor avea posibilitatea de a participa la programe și servicii care vor contribui la dezvoltarea nivelului de trai și a calității vieții.		
Buget estimativ	Investiție: 50.000 RON, Întreținere 25.000 RON/anual.	Surse de finanțare	Buget local, PNRR, PNDR, LEADER.
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

232

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Programul Tineret		
Tipul proiectului	Social	Inițiator	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P2	Măsura	2.4
Obiectivul proiectului	Dezvoltarea vieții tineretului și creșterea gradului de participare a tinerilor la viața socială.		
Justificare	În comuna Bodoc sunt destul de puține posibilități de distracție și petrecere a timpului liber și participarea tinerilor în viața socială. Sunt foarte importante proiectele care produc valoare și pentru comunitatea locală (programe de protecția mediului) sau au ca obiectiv dezvoltarea paletelor de cunoștințe (educație informală). Și în cadrul acestor proiecte pot fi valorificate eficient relațiile de localități înfrățite și relațiile de colaborare cu localitățile din regiune.		
Activități	Programul vizează susținerea inițiativelor venite de jos în următoarele domenii: <ul style="list-style-type: none"> • Organizarea vieții de tineret, înființare și funcționare club de tineret • Acțiuni de înfrumusețare a comunei, activități sociale, clăci în domeniul protecției mediului • Organizarea posibilităților de practicare a sportului • Tineretul în luarea deciziilor • Organizarea programelor de distracție și petrecere a timpului liber		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Persoană cu spirit de inițiativă și abilități de organizare, spațiu pentru club, administrație susținătoare a inițiativelor de tineret.		
Rezultate, indicatori	Va crește nivelul de organizare și varietate a vieții de tineret din comuna Bodoc, crescând astfel atașamentul tinerilor față de comună și se dezvoltă coeziunea în rândul acestei generații.		
Buget estimativ	10.000 RON anual	Surse de finanțare	Buget local, Consiliul Județean Covasna, Fondul Bethlen Gabor Alap.
Potențiali parteneri	ONG-urile de tineret din localitățile din vecinătate, Biserici.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

233

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Campanie de prevenire în domeniul sănătății		
Tipul proiectului	Sistem sanitar	Inițiator	Consiliul Local Bodoc
Prioritatea	P1	Măsura	1.1
Obiectivul proiectului	Îmbunătățirea sănătății publice a locuitorilor din comuna Bodoc.		
Justificare	Cea mai bună soluție pentru tratarea problemelor de sănătate este prevenirea, faptul că o persoană nu se îmbolnăvește, nu intră în sistemul sanitar. Și asupra societății și a sistemului sanitar, aceasta înseamnă cea mai mică povară atât din punct de vedere financiar cât și al resurselor umane. Obiectivul proiectului este conștientizarea, prezentarea efectelor negative asupra sănătății ale diferitelor obiceiuri nesănătoase, sublinierea importanței practicării sportului și informarea populației despre importanța recunoașterii din timp a diferitelor boli cronice. Proiectul poate cuprinde examinare profilactică, și trebuie să devină sistematic și tematic. Copii și vârstnicii necesită campanii separate.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Planificarea campaniilor • Identificarea partenerilor, sponsorilor, și a surselor de finanțare • Elaborare de proiecte, fundraising • Planificarea campaniilor, realizare materiale informative și de promovare • Realizarea campaniilor • Evaluare, concluzii și elaborarea politicilor de intervenție		
Perioada	Permanent, anual.		
Resurse necesare	Manager de proiecte, medici de specialitate, asistenți, etc.		
Rezultate, indicatori	<ul style="list-style-type: none"> • Campanii permanente, examinări profilactice • Creșterea gradului de recunoașterea bolilor • Diminuarea persoanelor cu boli vicioase • Creșterea popularității modului de viață sănătos în rândul tinerilor		
Buget estimativ	Anual maximum 10.000 RON	Surse de finanțare	Buget Local, POCU, Direcție Generală Sănătate și Consumatori CE. Ministerul Sanatatii
Potențiali parteneri	Consiliul Județean Covasna, spitale județene.		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

234

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Creșterea gradului de organizare al agricultorilor		
Tipul proiectului	Agricultură	Beneficiari	Agricultorii din Bodoc și asociațiile acestora
Prioritatea	P3	Măsura	3.1
Obiectivul proiectului	Înființarea asocierilor în domeniul agricol, pe care se va construi infrastructura de depozitare, prelucrare și valorificare.		
Justificare	În comuna Bodoc produsele provenite din agricultură sunt valorificate ca materie primă sau produse semifinite, motiv pentru care în comună se produce un profit mult mai mic față de potențialul existent și nu se înființează locuri de muncă pentru tineri. Resursele locale nu se valorifică în sprijinul creșterii nivelului de trai al localnicilor, iar agricultorii în mod individual nu își pot reprezenta eficient interesele în fața intermediarilor. Paralel cu acestea, pe piață este în creștere cererea față de alimentele sănătoase și produsele unice, care se pot realiza prin prelucrarea materiilor prime și procesarea de produse finite, mărci proprii specifice comunei Bodoc. Realizarea produselor locale este preconditionată de colaborarea dintre actori, sincronizarea metodologiilor de producție și respectarea normelor în vigoare în acest domeniu.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea asociației locale de producători de legume • Înființarea capacităților locale de prelucrare și ambalare a produselor • Lansarea unei mărci locale, organizarea marketingului comun • Stimularea realizării produselor locale prin informarea actorilor și accesarea fondurilor nerambursabile • Înființare punct local de valorificare a produselor • Organizarea mijloacelor de valorificare mobilă în regiune		
Perioada	Începând cu 2022		
Resurse necesare	Specialist în dezvoltare rurală, bună colaborare între agricultori		
Rezultate, indicatori	Creșterea numărului de produse locale și a locurilor de muncă.		
Buget estimativ	minimum 200.000 RON	Surse de finanțare	PNDR, LEADER, Leader
Potențiali parteneri	Producătorii din localitate	Asociațiile din apropiere	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

235

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Cooperare în sectorul zootehnic		
Domeniul de dezvoltare	Dezvoltarea economiei, dezvoltarea agriculturii	Beneficiari	Fermieri locali, asociații de fermieri
Prioritatea	P3	Măsura	3.1
Scopul proiectului	Extinderea infrastructurii de producție și de prelucrare prin înființarea a unei hale frigorifice, care va face posibilă depozitarea în condiții optime a laptelui colectat, iar într-o încăpăre frigorifică separată va fi posibilă depozitarea altor produse agricole.		
Justificare	Creșterea rentabilității agriculturii, menținerea și extinderea continuității producției presupune crearea infrastructurii, care să facă posibilă colectarea și depozitarea corespunzătoare. La momentul actual laptele este transportat pe loc, ceea ce rezultă o poziție de negociere nefavorabilă pentru fermieri și nu stimulează prelucrarea, însă nici pentru produsele agricole nu există un loc corespunzător de depozitare. Prima verigă a infrastructurii de prelucrare locală ar putea fi reprezentată de un depozit frigorific corespunzător pentru colectarea și depozitarea produselor.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - evaluarea capacității (pe plan local/regional) și calculul prealabil - elaborarea studiului de fezabilitate - asigurarea/construirea imobilului - achiziționarea halelor frigorifice și a tehnologiilor de răcire adecvate capacității - proiectarea sistemului de colectare a laptelui (utilaj de transport) - aparate de verificare - condițiile economice și legale de funcționare a halei frigorifice		
Durata	Începând din anul 2022 Până în anul 2020 unitatea se va finaliza și va fi pusă în funcțiune.		
Resurse necesare	Resurse financiare pentru realizarea investiției Cunoștințe de specialitate și abilități pentru pregătirea și funcționarea investiției O bună colaborare între Composesorat, asociația locală de fermieri și administrația locală		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

236

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Rezultate, indicatori	Investiția răspunde la o nevoie comunitară reală, crește rentabilitatea producției de lapte, oferă o soluție pentru problema referitoare la depozitarea produselor, simulează crearea infrastructurii de prelucrare. Ca indicatori se pot formula următoarele: <ul style="list-style-type: none"> - cantitatea laptelui colectat și valorificat - cantitatea produselor colectate și valorificate - prețul de preluare a laptelui		
Buget estimat	Necesită un calcul de buget cuprinzător (ca parte a studiului de fezabilitate)	Sursă de finanțare	Resurse ale Composesoratului, PNDR
Posibili parteneri	Administrația publică locală, organizații regionale de fermieri		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

237

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Înființarea unei societăți de economie socială		
Tipul proiectului	Dezvoltare Economică	Beneficiari	Autoritatea publică locală, Cetățeni din comuna
Prioritatea	P3	Măsura	3.2, 3.4
Scopul proiectului	Prelucrarea la standarde ridicate a materialului lemnos exploatat în zonă, creșterea valorii adăugate		
Justificare	Exploatarea celei mai valoroase resurse ale comunei, întărirea spiritul civic prin înființarea și funcționarea societăți de economie socială.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Atenuarea conflictelor interne existente în interiorul composesoratului • Relansarea societății din punct de vedere juridic • Elaborarea planului de afaceri și a modelului de organizare și funcționare • Dotarea societății cu capital, echipamente și mașini • Asigurarea forței de muncă calificată din localitate • Stabilirea relațiilor de colaborare, căutarea partenerilor de afaceri		
Durata	Societatea poate să înceapă activitatea de producție până în anul 2018		
Resurse necesare	Resurse financiare, management adecvat și cunoștințe afaceriale în vederea asigurării managementului societății, angajarea forței de muncă calificate		
Rezultate, indicatori	Proiectul promite rezultate promițătoare în mai multe domenii. Pe de o parte se va înființa o unitate economică, care se află în proprietatea comunității și care poate valorifica materialul lemnos prin valoare		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

238

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

	adăugată. Pe de altă parte mulțumită funcționării cu succes al societății vor crește veniturile proprii ale composesoratului, care pot fi investite în vederea realizării noilor dezvoltări și investiții în favoarea comunității. Pe deasupra această societate sprijină economia locală prin înființarea unor noi locuri de muncă.
Buget estimativ	Bugetul depinde de valoarea investițiilor, trebuie elaborat un buget detaliat Surse de finanțare Surse proprii PNDR, LEADER
Parteneri potențiali	Composesoratele din zonă, autoritatea publică locală, societățile de prelucrare a lemnului

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

239

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Înființarea unei asociații de artizani pentru organizarea producției și în scopul valorificării produselor și servicii turistice		
Domeniu de dezvoltare	Economie	Inițiator	Artizani, meșteri locali
Prioritas	P3	Măsura	4.3
Scopul proiectului	Valorificarea tradițiilor și produselor de artizanat din comuna Bodoc		
Justificare	Comuna dispune de tradiții în meșteșuguri și artizanat care pot oferi noi posibilități în asigurarea venitului pentru sectorul industriei artizanale. Cererea în rândul turiștilor față de produsele de artizanat decorate în stil local este în creștere. În acest sens este important ca producătorii să se coopereze între ei și să încerce să organizeze valorificarea produselor în parteneriat.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea asociației și modelului de funcționare • Utilizarea moștenirii în producerea noilor produse competitive (de ex.: sticle pictate, sculptură în lemn, prelucrarea pielii în mod tradițional, produse de fierărie.). • Organizare cursuri, integrarea noilor forme de cunoștințe, organizarea unui club de artizanat		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	Managmenetul proiectului, Locație ideală		
Rezultate, indicatori	Înființarea unei asociații de artizanat care până la urmă va contribui la crearea noilor posibilități de venituri		
Buget estimativ	Fucnționare: 50.000 le/an, investiții: pe bază de proiecte	Sursa finanțării	PNDR, LEADER, Consiliul Județean Covasna
Potențiali parteneri	Centru de Cultură Județul Covasna, APL, Microregiunea Alutus		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

240

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Sprijinirea investițiilor economice în Comuna Bodoc		
Tipul proiectului	Dezvoltare Economică	Beneficiari	Autoritatea publică locală, Cetățeni și antreprenori din comuna
Prioritatea	P3	Măsura	3.2, 3.4
Scopul proiectului	Sprijinirea investițiilor prin organizarea de evenimente de conștientizare, ateliere de business, cursuri de formare în afacere, mentorat pentru dezvoltarea unui plan de afaceri, etc.		
Justificare	Exploatarea celei mai valoroase resurse ale comunei, întărirea spiritul civic prin înființarea și funcționarea întreprinderilor.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea evenimentelor de diseminare, • Organizarea cursuri • Mentorat pentru crearea și construirea ideilor de afaceri • Elaborarea planului de afaceri și a modelului de organizare și funcționare • Dotarea societății cu capital, echipamente și mașini • Asigurarea forței de muncă calificată din localitate • Stabilirea relațiilor de colaborare, căutarea partenerilor de afaceri		
Durata	Societatea poate să înceapă activitatea de producție până în anul 2018		
Resurse necesare	Resurse financiare, management adecvat și cunoștințe afaceriale în vederea asigurării managementului societății, angajarea forței de muncă calificate		
Rezultate, indicatori	Proiectul promite rezultate promițătoare în mai multe domenii. Pe de o parte se va înființa o unitate economică, care se află în proprietatea comunității și care poate valorifica materialul lemnos prin valoare		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

241

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

	<p>adăugată. Pe de altă parte mulțumită funcționării cu succes al societății vor crește veniturile proprii ale posesorului, care pot fi investite în vederea realizării noilor dezvoltări și investiții în favoarea comunității. Pe deasupra această societate sprijină economia locală prin înființarea unor noi locuri de muncă.</p>
Buget estimativ	<p>Bugetul depinde de valoarea investițiilor, trebuie elaborat un buget detaliat</p> <p>Surse de finanțare Surse proprii PNDR, POCU, PNRR, LEADER</p>
Parteneri potențiali	<p>Tineri antreprenori sau cetățeni cu ideile de afacere din Comuna Bodoc, autoritatea publică locală, societățile existente</p>

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

242

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Serviciu informativ pentru fermierii locali		
Domeniul de dezvoltare	Dezvoltarea economiei, servicii ale administrației locale	Beneficiari	Fermieri locali, asociații de fermieri
Prioritatea	P1.	Măsura	1.4
Scopul proiectului	Crearea unui sistem informativ, care ajută fermierii să primească la timp informații în legătură cu producția, cu posibilitățile de finanțare, cu prelucrarea.		
Justificare	În momentul de față, în cadrul fermierilor din comună se poate observa o lipsă generală de informare. Nu există foruri care să funcționeze regulat, datorită cărora fermierii ar primi acele informații actuale, relevante, care i-ar ajuta la dezvoltarea afacerii proprii. Cu ajutorul asociației de fermieri, reînființată recent, informațiile ar putea ajunge la utilizatorii finali, la fermierii din comună. Însă pentru acesta trebuie construit un sistem permanent de informare.		
Activități	Cele mai importante elemente / pași ai realizării sistemului sunt următorii: <ul style="list-style-type: none"> - consultare prealabilă cu fermierii, evaluarea nevoilor de informare - prezentări tematice, prin cooptarea de specialiști (consilieri de specialitate în proiecte, specialiști APIA; AFIR etc.) - clădirea de relații cu instituțiile, agențiile în cauză (referentul în agricultură, ca om de contact) - realizarea unui sistem rapid de informații pe bază de sms la nivel comunal - organizarea de schimburi de experiențe periodice: între fermieri din țară și din străinătate, care produc în condiții asemănătoare		
Durata	Permanent, 2021-2027		
Resurse necesare	Asigurarea locației pentru organizarea acțiunilor de informare, clădirea de relații cu instituțiile în cauză, resurse financiare pentru organizarea programelor		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

243

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Rezultate, indicatori	Prin colaborarea asociației de fermieri și a administrației locale se va crea un sistem informativ, care va sprijini accesul fermierilor la informații, sprijinind astfel accesarea fondurilor agrare, elaborarea proiectelor de dezvoltare economică.		
Buget estimat	Anual aproximativ 5000 de lei	Sursă de finanțare	Finanțare de proiecte ale administrației locale, resurse proprii
Posibili parteneri	Administrația locală, Direcția Județeană pentru Agricultură, AFIR; APIA, Asociații Regionale de fermieri		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

244

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Clădiri publice - eficiență energetică		
Tipul proiectului	Protecția mediului, eficiența energetică	Beneficiar	Consiliul Local Bodoc Instituțiile publice din Bodoc
Prioritatea	P1	Măsura	1.2
Obiectivul proiectului	Modernizarea, creșterea eficienței energetice a clădirilor publice		
Justificare	Așa cum a reieșit din analiza situației Consiliul Local al comunei Bodoc are în proprietate numeroase clădiri. Întreținerea acestor clădiri împovărează considerabil bugetul local. Marea majoritatea a acestor costuri este legat de consumul de energie, factor determinat de specificitățile clădirilor, a sistemelor de iluminat și încălzire. În domeniul optimizării consumului de energie în zilele noastre există inovații care se extind rapid și care pot stabiliza sau diminua cheltuielile destinate consumului de energie. Printre altele, noile soluții de termoizolare, ferestre și uși termoizolante, sisteme eficiente de încălzire, sistemele bazate pe utilizarea energiilor regenerabile pot contribui semnificativ la creșterea semnificativă a eficienței energetice a clădirilor.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Auditul energetic al clădirilor publice • Realizarea scenariilor de eficientizare energetică (izolare, schimbarea ușilor, ferestrelor, reabilitare, utilizarea energie regenerabilă) • Realizarea analizelor cost-beneficiu, calcularea rentabilității investițiilor • Elaborarea proiectelor, obținere finanțării (fonduri nerambursabile) • Implementare		
Perioada	2-3 ani, până în 2020, în funcție de fondurile accesibile în domeniu		
Resurse necesare	Specialiști , arhitecți, capacitate de planificare, elaborare și implementare proiecte de finanțare		
Rezultate/ indicatori	Diminuarea cu cel puțin proprietatea Consiliului	25% a cheltuielilor în cazul clădirilor din .ocal, creșterea eficienței energetice	
Buget estimativ	Pe baza planurilor	Surse de finanțare	PNDR 2021-2027, Fondul , APM, Elvețian, Fondul Norvegian, LEADER, GEF, Ministerul
Parteneri potențiali	APM-Covasna, Composesoratul local'		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

245

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Dezvoltarea spiritului și competențelor antreprenoriale		
Domeniu	Dezvoltarea economiei, dezvoltarea întreprinderilor	Beneficiar	Școala locală, tinerii din comună, asociația tinerilor
Prioritatea Strategică	P3	Măsura	3.3
Obiectivul proiectului	Dobândirea noțiunilor de bază, a gândirii și a comportamentului antreprenorial responsabil de către elevi prin implicarea școlii și a asociației de tineret, și prin utilizarea metodelor didactice și practici creative.		
Justificare	Densitatea de IMM în comuna Bodoc este redusă datorită lipsei mentalității antreprenoriale și lipsei atitudinii de asumare de riscuri. Din acest motiv ar fi absolut necesar dezvoltarea competențelor antreprenoriale în primul rând în rândul tinerilor. Abilitățile practice care favorizează dezvoltarea atitudinii antreprenoriale trebuie dezvoltate încă de la o vârstă fragedă. De asemenea trebuie clarificat rolul întreprinderilor/ fermierilor în societate, prejudecățile legate de acesta trebuie eliminate, iar principiile etice și responsabilitatea în business trebuie promovate. Tinerii din comună trebuie susținuți în crearea condițiilor de trai și de succes fără a fii nevoiți să părăsească satul natal.		
Activități	Principalele activități ale proiectului sunt: <ul style="list-style-type: none"> • Predarea cunoștințelor de bază cu ajutorul pedagogilor prin metode interesante • Elaborarea materialelor didactice și practice prin implicarea specialiștilor în domeniu • Organizarea vizitelor la firmele/fermele agricole locale, dobândirea cunoștințelor practice		
Durata	Proiectul are o durată de aprox. 3-6 luni, Poate fi demarat anual până în 2027		
Resurse necesare	Planificarea și implementarea cu succes a proiectului impune o deschidere de către școală față de acesta, participarea pedagogilor		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

246

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

	bine pregătiți. De asemenea o condiție de bază înseamnă și susținerea proiectului de către asociația de tineret, întreprinderile locale și a fermierilor.		
Rezultate/ indicatori	Ca urmare a proiectului tinerii implicați se vor familiariza cu noțiuni și abilități practice legate de viața de antreprenor/ de fermier, care pregătesc terenul pentru construirea unei cariere antreprenoriale/ de fermier de succes. Efectele proiectului vor fi vizibile pe termen lung prin creșterea spiritului antreprenorial și prin faptul că înființarea unei întreprinderi/ gospodării va însemna mai degrabă o alegere și o decizie conștientă, decât singura posibilitate rămasă.		
Buget estimativ	5000-6000 lei	Surse de finanțare	Surse proprii ale CL, surse atrase de școala generală, Composesorat POCU LEADER
Potențiali parteneri	Școli locale, pedagogi, firme și ferme din comună, asociația agricultorilor, Microregiunea Alutus		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

247

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Reabilitarea izvoarelor de apă minerală și a băilor utilizând metode arhitecturii vernaculare		
Domeniu de dezvoltare	turism	Beneficiari	actori turistici, turiștii
Prioritatea	P4.	Măsura	4.1
Scopul proiectului	Sporirea atractivității turistice a comunei prin punerea în valoare a resurselor naturale		
Justificare	Pe teritoriul administrativ a comunei există un număr ridicat de izvoare și băi care pot constitui elementele de bază a turismului local. În acest sens este imperios necesar reabilitarea acestora prin aplicarea stilului arheologic popular și prin utilizarea formelor ce se armonizează cu peisaj.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - Analize laboratorice a apelor - elaborare tipuri de plan pentru construcții - amplasare panouri informative în apropierea izvoarelor și băilor - amenajarea împrejurimii băilor și izvoarelor - activități de reabilitare prin implicarea localnicilor		
Perioada	Începând de anul 2021, anual cel puțin 2 edificii reabilite		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> - implicarea arhitecților - resurse financiare - sprijin din partea comunității locale		
Rezultate, indicatori	Băi și izvoare de apă minerală reabilite/.reconstruite Număr localnici implicați în activități		
Buget estimat	1500-2000 lei/izvoare	Surse de finanțare	Surse locale, sponsorizări, LEADER, PNRR, Consiliul
Potențiali parteneri	Comunitatea locală, întreprinderi, instituții locale		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

248

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Website turistic multifuncțional		
Domeniu de dezvoltare	Turism	Beneficiari	actori turistici, turiștii
Prioritatea	P4.	Măsura	4.4
Titlul proiectului	Promovarea turistică a comunei în spațiul on-line prin dezvoltarea unui website cu funcțiuni de rezervare cazare și organizare servicii		
Justificare	În momentul de față reprezentarea comunei în spațiul virtual lasă de dorit, informațiile cu privire la potențialul ridicat de resurse naturale și culturale sunt reduse. Un site multifuncțional, bine construit și cu un conținut de calitate accesibil în mai multe limbi ar contribui la promovarea comunei prin oferirea unor servicii și informații utile pentru turiști.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - rezervare domain - implicarea actorilor turistici locali în procesul de dezvoltare - conceperea structurii ale site-ului - asigurarea conținutului (inclusiv materialul foto) - implicarea unei firme de specialitate webdesign - dezvoltarea platformelor de rezervare cazare și organizare programe - traducerea site-ului în mai multe limbi - promovarea site-ului prin intermediul altor site-uri des frecventate (amplasare bannere web)		
Perioada	proiectul poate fi realizat într-un an		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> - resurse financiare - implicarea unei firme de specialitate - implicarea actorilor turistici locali		
Rezultate, indicatori	Nr de servicii și produse turistice accesibile on-line Nr vizitatori al site-ului Nr rezervări locuri de cazare		
Buget estimat	25.000-30.000 Lei	Surse de finanțare	POR, fonduri UE
Potențiali parteneri	Actori turistici locali, instituții locale, proprietarii monumentelor		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

249

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Amenajarea sitului istoric castelul Miko și a zonei adiacente sitului		
Domeniu de dezvoltare	protecția patrimoniului	Beneficiari	Autoritatea publică locală, turiștii
Prioritatea	P4.	Măsura	4.1
Titlul proiectului	Conservarea și integrarea în circuitul patrimoniu de mare valoare		turistic al unui obiect de
Justificare	Ruinele cetății reprezintă una din cele elemente ale patrimoniului construit acestui sit se asigură sporirea atrac locuitori cât și față de turiști.	e mai populare și spectaculoase t din comună. Prin amenajarea tivității comunei atât în rândul	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - elaborare și avizare (actualizare) PUZ - finalizarea procedurii cadastrale - elaborare plan de conservare - asigurarea surselor de finanțare (proiecte de finanțare) - procedura de achiziție publică - lucrări de execuții - activități de informare în cadrul populației locale - un eveniment festiv după finalizarea activităților de		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> - implicarea specialiștilor în domeniu: în protecția și conservarea monumentelor, arhitecți peisagistici, arhitecți, etc.		
Rezultate, indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - amenajarea cetății și a zonei adiacente - creșterea numărului de vizitatori/turiști - creșterea veniturii realizat de către agenți turistici din comună		
Buget estimat	se va realiza pe bază de deviz financiar	Surse de finanțare	CNI, PNRR, Grant Norvegian, surse locale, POR
Potențiali parteneri	ONG-uri din domeniul protecției patrimoniului, proprietarii terenurilor din zona respectivă, populația locală		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

250

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Realizare pachete tratare balneologice		
Domeniu de dezvoltare	turism	Beneficiari	actori turistici locali, turiști, bolnavi dornici de vindecare
Prioritatea	P4.	Măsura	4.3, 4.2
Titlul proiectului	Valorificarea resurselor naturale prin turismul de sănătate prin realizarea unor pachete de tratament balneo-climaterice		
Justificare	Apele sărate și cu concentrație acidă care izvorăsc pe teritoriul comunei Bodoc și scurgerile de gaze pot fi utilizate pentru tratarea diverselor boli. Utilizarea acestora se realizează în mare parte conform credințelor și obiceiurilor populare. Așadar ar fi mare nevoie de implicarea specialiștilor în domeniu pentru utilizarea corespunzătoare a apelor sub forma unor pachete balneo-climaterice		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - analiza și calificarea apelor - dezvoltarea infrastructurii de tratament (centre de tratament, reabilitarea imobilelor, reabilitarea băilor și a bazinelor, etc.) - implicare specialiști în elaborarea pachetelor de tratament (doctori, specialiști, infirmieri, etc.) - promovarea și valorificarea pachetelor de tratament		
Perioada	începând cu anul 2022, permanent până în 2027		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> - participarea specialiștilor - resurse financiare		
Rezultate, indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - Nr. pachete, nr tratamente - Nr. bolnavi/ turiști care au luat parte în tratamente - venitul realizat de către actorii turistici		
Buget estimat	pe bază de deviz financiar	Surse de finanțare	POR, Consiliul Județean Covasna, surse proprii
Potențiali parteneri	actorii turistici locali, specialiștii, doctori		

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

251

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Înființarea Muzeul Ecvestru Secuiesc		
Domeniu de dezvoltare	turism, protecția patrimoniului	Beneficiari	autoritatea publică locală, turiștii
Prioritatea	P4.	Măsura	4.3
Titlul proiectului	Valorificarea istoriei activităților ecvestre din castelul Miko prin integrarea acesteia în oferta cultural - turistică a comunei		
Justificare	Istoricu se leagă strâns de istoria locală în Olteni. Moștenirea intelectuală și culturală a familiei Miko justifică crearea unui spațiu adecvat pentru prezentarea acesteia. Acest muzeu dincolo de rolul său jucat în întărirea identității locale ar contribui și la diversificarea ofertei turistice locale.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - colectarea materialelor de istorie locală - oral-history, documentare în arhive - obținerea sprijinului baronului pentru realizarea muzeului - proiectarea spațiului de expunere - amenajarea spațiului de expunere - asigurarea unui ghid		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> - acordul baronului la realizarea proiectului - implicarea istoricilor - surse financiare		
Rezultate, indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - spațiu/ muzeu amenajat - nr. vizitatori		
Buget estimat	40.000-50.000 Lei	Surse de finanțare	Grant Norwegian, surse locale, POR, AFCN, LEADER
Potențiali parteneri	actori turistici local	i, ONG-uri culturale, școala locală, biserici locale	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

252

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Dezvoltarea și prezentarea activitățile meșteșugarilor din Comuna Bodoc		
Domeniu de dezvoltare	turism, protecția patrimoniului	Beneficiari	turiștii, artiști, meșteșugari
Prioritatea	P4.	Măsura	4.3
Titlul proiectului	lărgirea ofertei cu artiștilor populari	tural - turistice prin implicarea meșteșugarilor și in zonă	
Justificare	Încă se mai practică în comună câteva meșteșuguri/ arte populare care pot servii ca și curiozități pentru turiști sosiți să se vindece sau Cin alte motive. Odată cu răspândirea produselor industriale cererea față Ce produsele și serviciile tradiționale a scăzut drastic, Ceși valoarea culturală a acestora și o parte din trecut pe care acestea ne le păstrează justifică susținerea lor. Valorificarea turistică a meșteșugurilor și artelor populare poate însemna unica alternativă a susținerii acestor activități.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - implicarea artiștilor populari/ meșterilor - amenajarea locațiilor la meșteri - asigurarea serviciilor conexe - prezentare participativă a artelor/ meseriilor populare - organizare activități de creație cu supravegherea meșterilor - realizare obiecte/ suveniruri - promovarea programului - extinderea programului în regiune		
Perioada	2021-2027		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> - participarea meșterilor artizani/ artiștilor populari - resurse materiale și financiare - capacitatea organizatorică		
Rezultate, indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - numărul meșterilor și artiștilor implicați în program - nr. participanți la programe		
Buget estimat	5.000-7.000 lei	Surse de finanțare	LEADER, surse proprii
Potențiali parteneri	Actori turistici locali, școala	i, întreprinderi locale, instiuții locale, biserici,	

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

253

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

Titlul proiectului	Festival BBQ, Festivalul diMAINSONS, Zilele Ecvestre		
Domeniu de dezvoltare	Turism	Beneficiari	turiștii, actori turistici locali
Prioritatea	P4.	Măsura	4.3
Titlul proiectului	Organizarea unei festival (atât pentru tineri cât și pentru adulți) construind pe moștenirea istoriei locale		
Justificare	Cetatea și istoria familiei Miko respectiv o serie de legende se leagă de vremuri înaintea creștinismului și păstrează amintirea opunerii cu creștinismu. Toate acestea oferă o oportunitate pentru organizarea taberelor tematice cu caracter informativ și educativ, oferind informații despre trecutul păgân al predecesorilor.		
Activități	<ul style="list-style-type: none"> - elaborarea concepției de bază al festivalului - alegerea locației pentru organizarea festivalul sau zilele specifice, asigurarea condițiilor necesare - implicarea istoricilor și specialiștilor în organizarea activităților din cadrul taberei - obținere avize și acorduri necesare organizării taberei - promovarea taberei atât în țară cât și în străinătate (în primul rând în Ungaria)		
Perioada	organizare anuală		
Resurse necesare	<ul style="list-style-type: none"> - implicarea istoricilor, specialiștilor - desemnarea unei organizații/instituții/persoane responsabile cu organizarea taberei - resurse financiare		
Rezultate, indicatori	- număr de tineri/adulți sosiți în tabără		
Buget estimat	se necesită calcul amănunțit	Surse de finanțare	Programe de sprijin ale Guvernului Maghiar, Programe de finanțare ale Consiliului Județean Covasna
Potențiali parteneri	ONG-uri locale, școli, organizații		icați în păstrarea tradițiilor

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

254

11. Bibliografia

- ADR Centru. (2021). Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027. *Agenția de Dezvoltare Regionala Centru Alba Iulia*.
- ADR Centru. (2015). Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020, p, 35. *Agenția de Dezvoltare Regionala - Alba Iulia*.
- ADR Centru. (2021). Analiza Socioeconomică a Regiunii Centru. *Agenția de Dezvoltare Regionala Alba Iulia*.
- Adrian Feru. (2012). Ghidul apelor minerale naturale. *APEMIN, București*.
- APM. (2011). Anuar 2011. *Ministerul Mediului și Pădurilor, Agenția pentru Protecția Mediului Covasna*.
- Comuna Bodoc. (2021). Direcția Agricolă la Primăria Bodoc.
- INS. (2021). Fonduri Funciare Comuna Bodoc. *Institutul National de Statistica - Tempo Online*.
- INS Covasna. (2019). Populația după domiciliu la 1 ianuarie 2018. *INS Covasna*.
- INS Covasna. (2021). Populația după domiciliu 1 ianuarie, https://covasna.insse.ro/wp-content/uploads/2021/07/12_1-POPULATIA-Localitati-0101.pdf. *INS*.
- MTI. (2021). Proiecte Autostrăzi PNRR - Biroul Implementare Master Plan. *Guvernul României*.
- Recensământ. (2011). Populația stabilă după etnie. *Recensământ 2011*.
- tihamer. (2019). a zis așa.
- World Bank. (2016). Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România. *The World Bank, București*.

ROMÂNIA
JUDEȚUL COVASNA
COMUNA BODOC CONSILIUL LOCAL

255